

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W SZCZECINIE

PLAN URZĄDZENIA LASU

DLA NADLEŚNICTWA STRZELCE KRAJEŃSKIE

na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2029 r.

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA

ELABORAT

Plan opracowano w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp.

Elaborat opracował:

KIEROWNIK PRACOWNI
Urządzania Lasu
[Signature]
inż. Paweł Majchrzak

sekretariat@gorzow.buligl.pl

www.gorzow.buligl.pl

Sprawdził:

Zastępca Dyrektora Oddziału
mgr inż. Adam Bajon
[Signature]

Akceptuje:

[Signature]
Dyrektor Oddziału
mgr inż. Paweł Guzikowski

Gorzów Wielkopolski 2020

PLAN URZĄDZENIA LASU

sporządzony na lata od 2020 do 2029

dla Nadleśnictwa
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2020 r.

**STRZELCE KRAJEŃSKIE
SZCZECINIE**

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2020 r.

I. 1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha,
w tym obrębów leśnych:

1	6	5	9	5	3	2
---	---	---	---	---	---	---

1. **STRZELCE KRAJEŃSKIE**

5	6	4	7	9	3
---	---	---	---	---	---

2. **WILANÓW**

1	0	9	4	7	3	9
---	---	---	---	---	---	---

I. 2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha,
w tym:

1	6	0	8	7	6	7
---	---	---	---	---	---	---

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwat przyrody

1	1	6	1	8
---	---	---	---	---

- lasów uznanych za ochronne

1	1	1	1	1	2	4
---	---	---	---	---	---	---

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

4	8	6	0	2	5
---	---	---	---	---	---

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

1	5	6	0	0	9	0
---	---	---	---	---	---	---

- gruntów niezalesionych

9	0	6	3
---	---	---	---

w tym: do odnowienia

4	3	0	5
---	---	---	---

- gruntów związanych z gospodarką leśną

3	9	6	1	4
---	---	---	---	---

I.3. POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha,

5	0	7	6	5
---	---	---	---	---

w tym: przeznaczonych do zalesienia

-	-	-
---	---	---

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2020 DO 2029

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

m³ grubizny netto, w tym:

1	0	0	0	5	7	9
---	---	---	---	---	---	---

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym

5	7	4	5	7	9
---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym – ha o orientacyjnej miąższości

4	2	6	0	0	0
---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto

1	0	3	0	4	2	0
---	---	---	---	---	---	---

II.2. PIELEGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – 12 703,82 ha,

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

9	4	3	1	1
---	---	---	---	---

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

1	4	5	6	5	1
---	---	---	---	---	---

c) trzebieże

1	0	3	0	4	2	0
---	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha

-	-	-
---	---	---

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

4	3	0	5
---	---	---	---

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębnego – ha,

1	6	4	7	8	1
---	---	---	---	---	---

w tym zrębami zupełnymi - ha

5	0	5	3	4
---	---	---	---	---

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha

2	9	5	1
---	---	---	---

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha

1	6	9	3	9
---	---	---	---	---

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

-	-	-
---	---	---

g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha,

1	5	1	3	1	3
---	---	---	---	---	---

w tym melioracji wodnych - ha

-	-	-
---	---	---

II. 3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II. 3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II. 3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

SPIS TREŚCI

Str.

I.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	
1.	Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	11
1.1.	Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym	12
1.2.	Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa	16
1.3.	Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	23
2.	Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	28
3.	Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym	32
3.1.	Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	32
3.2.	Położenie fizyczno - geograficzne	32
3.3.	Rzeźba terenu i położenie wysokościowe	32
3.4.	Warunki klimatyczne, glebowe, wodne	33
3.5.	Zestawienie typów siedliskowych lasu	35
3.6.	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia i gatunków panujących - tabela nr VII	37
3.7.	Zestawienie przyjętych typów drzewostanów i docelowe składy odnowień	37
3.8.	Ocena walorów genetycznych lasu i bazy nasiennej	43
3.9.	Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	46
4.	Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	51
4.1	Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa	51
4.2.	Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa wraz zestawieniem wskaźników tej gospodarki (tabela XIX)	52
4.3	Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu (tabela XX)	54
4.4.	Lasy nadzorowane	54
5.	Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych	55
5.1.	Charakterystyka stanu lasu	55
5.2.	Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	72

II.	WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	
1.	Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie w sprawie analizy gospodarki leśnej w latach 2010-2019	74
2.	Koreferat Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie	133
3.	Referat kierownika ZOL w Szczecinku	137
4.	Koreferat wykonawcy projektu planu urządzenia lasu	141
5.	Informacja Naczelnika Urządzenia Lasu i Geoinformatyki	147
6.	Ocena końcowa dokonana przez Dyrektora RDLP w Szczecinie	185
III.	OPIS ZASAD OKREŚLENIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	
1.	Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa	189
1.1.	Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	189
1.2.	Podział na gospodarstwa	190
1.3.	Wieki rębności	191
1.4.	Podział na ostępy	192
1.5.	Określenie ogólnych zasad wyliczenia i przyjęcia etatów cięć użytkowania głównego	192
1.6.	Etat miąższościowy użytków głównych – rębnych i przedrębnych	194
2.	Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa	195
2.1.	Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	195
2.2.	Opisanie projektowanych w Nadleśnictwie cięć użytkowania głównego	204
3.	Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	214
4.	Drzewostany bez wskazań gospodarczych	217
5.	Zestawienie planowanych zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego oraz odnowień i zalesień wg leśnictw	218
6.	Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, wraz z mapami przeglądowymi	219
6.1.	Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu	219
6.2.	Drzewostany na gruntach porolnych	222
6.3.	Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Plan ochrony przeciwpożarowej)	223
7.	Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej wraz z mapą gospodarki łowieckiej	245
7.1.	Użytkowanie uboczne.	245
7.2.	Wykorzystanie w produkcji ubocznej gruntów nieleśnych i związanych z gospodarką leśną	245
7.3.	Gospodarka rolno-łąkowa	245
7.4.	Gospodarka rybacka	246
7.5.	Gospodarka łowiecka	246
8.	Określenie potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji.	248
8.1.	Potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej	248
8.2.	Wytyczne w zakresie dydaktyki, turystyki i rekreacji	249
IV.	PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	252

V.	PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO.	255
VI.	PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	256
VII.	ZAŁĄCZNIKI	
	1. PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA KZP	261
	2. PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA NTG	281
VIII.	KRONIKA	293
IX.	TABELE	303

(TABELE I WYKAZY ZAMIESZCZONE W ELABORACIE)

Tabela nr I	Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	304
Tabela nr II	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	368
Tabela nr III	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących	377
Tabela nr IV	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	391
Tabela nr Va	Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	412
Tabela nr Vb	Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	431
Tabela nr VI	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	450
Tabela nr VIIa	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących	463

Tabela nr IX	Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem	79
Tabela nr X	Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami	85
Tabela nr XI	Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	466
Tabela nr XII	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	469
Tabela nr XIII	Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu	72
Tabela nr XIV	Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego	195
Tabela nr XV	Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	205
Tabela nr XVI	Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	474
Tabela nr XVII	Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć	211
Tabela nr XVIII	Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu	481
Tabela nr XIX	Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej	53
Tabela nr XX	Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	54

Tabela nr XXI	Zestawienie miąższości drewna martwego	486
----------------------	---	------------

Wzór nr 7	Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	12
	Zestawienie odnowień naturalnych	484

WYKAZY ZAMIESZCZONE W PLANIE ZAGOSPODAROWANIA LASU

Wzór nr 3	Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy
Wzór nr 4	Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia
Wzór nr 5	Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia
Wzór nr 6	Wykaz projektowanych cięć rębnych
	Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego
	Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych
	Zestawienie odnowień naturalnych

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

W rozdziale tym zamieszcza się opis urządzanego nadleśnictwa oraz podsumowanie wyników inwentaryzacji lasu, w tym:

1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny.
2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.
3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.
4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego.
5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa.

1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny.

Dane ogólne.

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie w aktualnych granicach zostało utworzone z dniem 1.01.1996r na podstawie Zarządzenia Nr 248 MOŚZNiL z dnia 13 listopada 1995 r. poprzez wprowadzenie zmian do Zarządzenia Nr 122 z dnia 19 września 1994 r.

Zarządzenie Nr 4 Dyrektora RDLP w Szczecinie z dnia 28.02.1997r. w sprawie granic i nazw obrębów leśnych istniejących wg stanu w dniu 1.01.1997r. w zasięgu terytorialnym działania RDLP w Szczecinie (zn. spr. ZU-7014-5/97) utrzymało w mocy, że Nadleśnictwo Strzelce Kraj. posiada dwa obręby leśne : Strzelce Krajeńskie i Wilanów.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wg zestawienia wyrównanych powierzchni działek wynosi:

➤ obr. Strzelce Kraj.	– 5 647,9514 ha
➤ <u>obr. Wilanów</u>	<u>– 10 947,2816 ha</u>
Razem	– 16 595,2330 ha

Zgodnie z § 67-69 instrukcji u.l. do sporządzenia planu u.l. przyjęto wyrównaną powierzchnię wyłączeń do powierzchni działek ewidencyjnych, zaokrągloną do 0,01 ha, która wynosi:

➤ obr. Strzelce Kraj.	– 5 647,93 ha
➤ <u>obr. Wilanów</u>	<u>– 10 947,39 ha</u>
Razem	– 16 595,32 ha

1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym.

1.1.1. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa.

Terytorialny zasięg działania nadleśnictwa (zasięg terytorialny) określa załącznik do Zarządzenia Nr 86 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. Obejmuje on w ramach województw, powiatów, miast i gmin następujące, całe lub część obrębów ewidencyjnych:

Tabela 1. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Strzelce Kraj.			
Województwo	Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny (lub jego część)
<u>zachodniopomorskie</u>	<i>choszczeński</i>	Bierzwnik	Kolsk cz., Górzno cz.
<u>lubuskie</u>	<i>strzelecko - drezdenecki</i>	Dobiegniew	Osiek cz., Chomętowo cz., Ługi cz., Lubiewko cz.
		Strzelce Kraj.	Żabicko cz., Tuczno cz., Gilów cz., Bobrówko cz., Długie cz., Danków, Lubicz, Ogardy, Buszów, Sokółsko, Wielisławice, Bronowice, Lipie Góry, Licheń, Brzoza, M. Strzelce Kraj., Gardzko, Sławno, Welmin, Przyłęg, Pielice.
		Stare Kurowo	Stare Kurowo cz., Kawki cz., Pławin, Łącznica, Rokitno.
		Zwierzyn	Górki Noteckie cz., Przysieka, Brzezinka, Górczyna, Górecko, Gościmiec, Błotno, Żółwin, Zagaje, Rzekcin, Sierosławice, Zwierzyn, Sarbiewo.
	<i>gorzowski</i>	Kłodawa	Rybakowo cz., Santoczno cz., Zdroisk cz.

1.1.2. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

Tabela 2. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. (Wzór nr 7.)						
Województwo Powiat Gmina (część gminy)	Powierzchnia ogólna [km ²]	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa				Razem
		W zarządzie LP		Pozostałe		
		Urządź. n-ctwo	sąsiad. n-ctwo	Parki	inne	
Powierzchnia w ha						
1	2	3	4	5	6	7
lubuskie						
gorzowski	17,32	1526,94	-	-	-	1526,94
Kłodawa	17,32	1526,94	-	-	-	1526,94
strzelecko - drezdenecki	460,20	14278,61	-	-	36,90	14315,51
Dobiegniew	34,88	1048,46	-	-	3,21	1051,67
Stare Kurowo	29,73	902,16	-	-	1,56	903,72
Strzelce Kraj.	297,73	11171,17	-	-	24,21	11195,38
Zwierzyn	97,86	1156,82	-	-	7,92	1164,74
zachodniopomorskie						
choszczeński	6,44	282,12	-	-	-	282,12
Bierzwnik	6,44	282,12	-	-	-	282,12
R-m lasy w obwodzie nadzorczym	483,96	16087,67	-	-	36,90	16124,57

Tabela 2. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. (Wzór nr 7.) cd.

(Wzrost m /) ed.

Województwo Gminy (cz. Gminy)	Lasy nie stanowią. Własności Skarbu Państwa			Lasy współ- własności Skarbu P. i osób fizycz.	Ogółem (7+10+11)	Lesistość (12:2) %
	stan wł. osób fizycz.	stan. własn. osób prawnych	Razem			
	powierzchnia w ha					
1	8	9	10	11	12	13
lubuskie						
gorzowski	-	-	-	-	1526,94	88,2
Kłodawa	-	-	-	-	1526,94	88,2
strzelecko - drezdenecki	275,72	19,32	295,04	-	14610,55	31,7
Dobiegniew	5,03	0,24	5,27	-	1056,94	30,3
Stare Kurowo	70,32	1,96	72,28	-	976,00	32,8
Strzelce Kraj.	136,29	15,15	151,44	-	11346,82	38,1
Zwierzyn	64,08	1,97	66,05	-	1230,79	12,6
zachodniopomorskie						
choszczeński	0,51	-	0,51	-	282,63	43,9
Bierzwnik	0,51	-	0,51	-	282,63	43,9
R-m lasy w obwodzie nadzorczym	276,23	19,32	295,55	-	16420,12	33,9

Nadleśnictwo Strzelce Kraj. sprawuje nadzór nad lasami nie stanowiącymi Własności Skarbu Państwa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Nadleśnictwem, a Starostą Strzelecko – Drezdeneckim oraz Starostą Choszczeńskim. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Strzelce Kraj. wynosi 483,96 km². Lesistość obszaru znajdującego się w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa wynosi 33,9 %. Nadleśnictwo nie posiada gruntów poza zasięgiem terytorialnym.

1.1.3. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego terytorialnym zasięgu działania oraz położenie siedziby Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie położone jest w południowo wschodniej części RDLP Szczecin. Lasy Nadleśnictwa są równomiernie rozłożone w jego terytorialnym zasięgu. Nadleśnictwo graniczy na północy (N) z Nadleśnictwem Bierzwnik od północno wschodniej (NE) strony z Nadleśnictwem Głusko, na wschodzie (E) z Nadleśnictwem Smolarz. Dalej, sąsiaduje od południa (S) z Nadleśnictwem Karwin, od strony zachodniej (W) z Nadleśnictwem Kłodawa i od północnego zachodu (NW) z Nadleśnictwem Barlinek.

Siedziba Nadleśnictwa mieści się w mieście Strzelce Krajeńskie przy ul. aleja Piastów 11 b, obr. Wilanów oddz. 274s. Położenie siedziby Nadleśnictwa w centralnej części zasięgu terytorialnego wpływa korzystnie na prowadzenie gospodarki leśnej.

Rysunek 1. Przestrzenne usytuowanie Nadleśnictwa Strzelce Kraj..

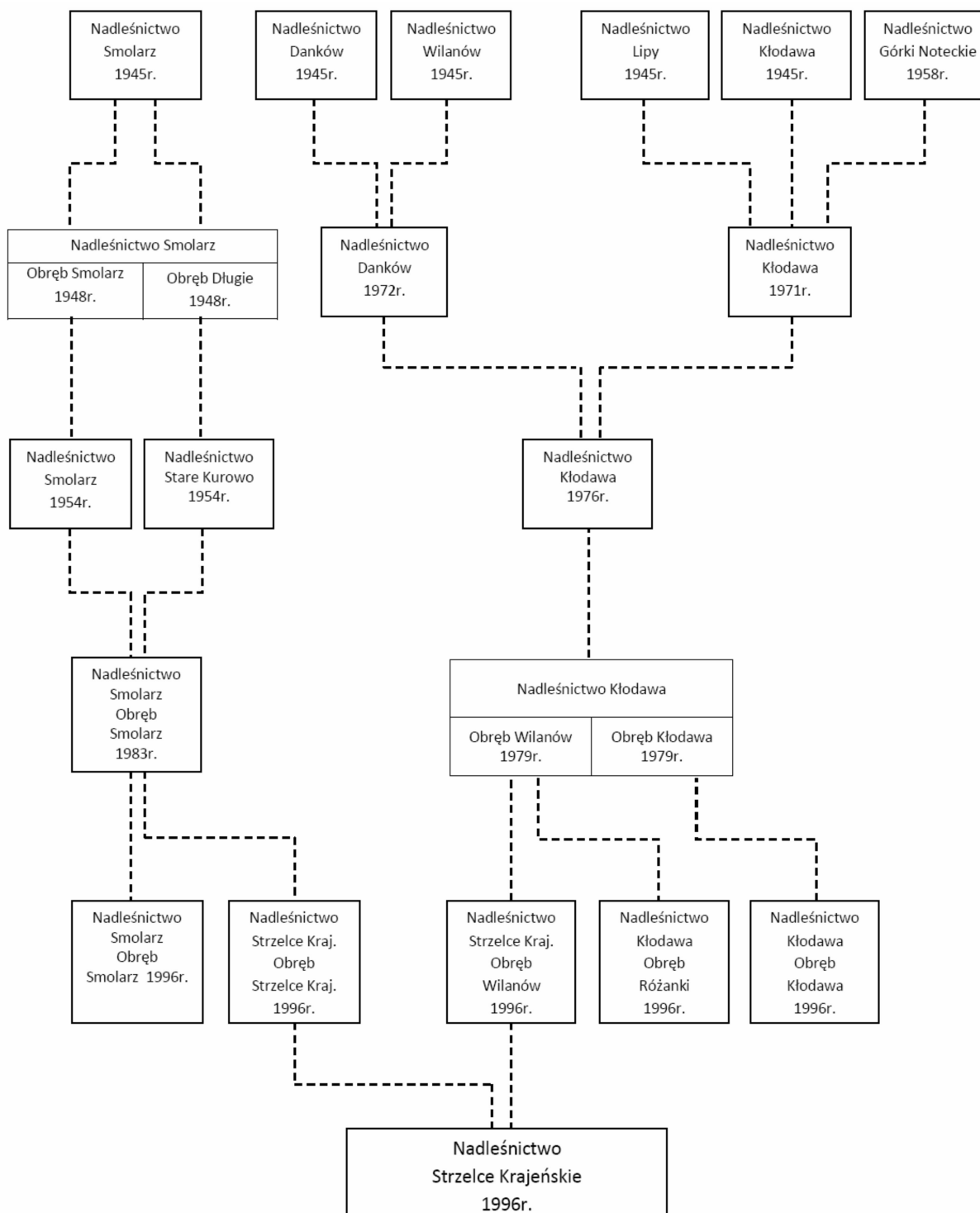
Podział Nadleśnictwa Strzelce Kraj. na leśnictwa

Podział na leśnictwa został przyjęty zgodnie z Zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce Kraj z dnia 20 lipca 2009 roku.

Tabela 3. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Strzelce Kraj. wg leśnictw.							
Nr	Nazwa leśnictwa	Siedziba	Oddziały	Powierzchnia [ha]		Powierzchnia ogółem [ha]	
				Grunty leśne			Grunty nieleśne
				zalesione i niezalesione	związane z gosp. leśną		
1	Chomętowo	32g	1-64,69-71,73-77	1 713,51	40,42	80,30	1 834,23
2	Długie	82f	65-68,72-,78-149	1 806,44	48,24	54,64	1 909,32
3	Złotawa	274s obr. Wilanów	150-225	1 824,77	51,50	28,11	1 904,38
	Razem Obręb STRZELCE KRAJEŃSKIE (1)			5 344,72	140,16	163,05	5 647,93
4	Buszów	25h	1-25,58-66,76-85,94-102,111-118	1 471,02	35,15	81,11	1 587,28
5	Danków	68c	26-57,67-75,86-93,103-110,119-125, 135-138	1 737,48	34,50	60,54	1 832,52
6	Wielisławice	186h	126-134,139-178,181-189	1 553,68	39,96	63,77	1 657,41
7	Wilanów	203m	179-180,190-240	1 389,90	35,82	70,11	1 495,83
8	Wełmin	286h	241-262,276-286,326-339,348-350, 368-369	1 505,12	37,40	33,80	1 576,32
9	Sławno	269m	263-275,287-325	1 361,43	40,47	13,73	1 415,63
10	Górki	382i	340-347,351-367,370-393	1 328,18	32,68	21,54	1 382,40
	Razem Obręb WILANÓW (2)			10 346,81	255,98	344,60	10 947,39
Razem Nadleśnictwo				15 691,53	396,14	507,65	16 595,32

1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie w obecnym kształcie wyodrębnione zostały poprzez liczne podziały i połączenia Nadleśnictw funkcjonujących na tych terenach od roku 1945. Szczegóły licznych zmian w tym okresie przedstawia poniższy schemat.

➤ Okres przedwojenny

Na podstawie dostępnych archiwalnych map wiadomo, że obszary stanowiące obecnie grunty Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie w przeważającej części były pokryte lasami już od kilku pokoleń.

Przed wybuchem II Wojny Światowej większość lasów obrębu Wilanów i częściowo obrębu Strzelce Krajeńskie były własnością państwa niemieckiego. Pozostałą część stanowiły natomiast lasy majątkowe oraz lasy miejskie i chłopskie. Jeśli chodzi o sposób prowadzenia drzewostanów, stosowano głównie rębnie zupełne. Powierzchnie otwarte po tych cięciach, odnawiano sztucznie (z sadzenia lub siewu) sosną z domieszkami innych gatunków tj. świerk i dąb. Uprawy te często grodzono siatką. Rębnie częściowe stosowano w drzewostanach bukowych i sosnowo- bukowych obecnego obrębu Wilanów. Wykorzystywano w nich głównie odnowienie naturalne. Wiek rębności dla sosny wynosił 80 - 120 lat, natomiast dla dębu minimum 140 lat.

Część drągów sosnowych obecnego obrębu Wilanów podsiewano bukiem, rzadziej dębem, uzyskując w ten sposób formy dwupiętrowe. Niewielkie ich fragmenty zachowały się do dnia dzisiejszego. W drzewostanach obecnego obrębu Strzelce Krajeńskie na niewielkich powierzchniach wprowadzano natomiast podszyty. Pewna część drzewostanów będących obecnie w posiadaniu Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie powstała z zalesień gruntów porolnych i samosiewów.

➤ Okres powojenny

Po 1945 roku zostały sporządzone dokumentacje w zakresie urządzania lasu wg specyfikacji przedstawionej w poniższym zestawieniu.

Rodzaj PUL	Nazwa obiektu Okres obowiązywania PUL				
	Nadleśnictwo Smolarz 1.10.1946 - 30.09.1949		Nadleśnictwo Danków 1945 - 1952	Nadleśnictwo Górki Noteckie 1946 - 1954	Nadleśnictwo Wilanów 1946 - 1949
Przybliżona tabela klas wieku					
Prowizoryczne urządzenie lasu	Obręb Długie 1.10.1948	Obręb Smolarz 30.09.1958	1.10.1953 - 30.09.1962, do 31.03.1957 r. - 10292,93 ha aneks: 1.10.1958 - 30.09.1966 od 1.04.1957 r. - 5013,23 ha	1954 - 1957 bez planu	1.10.1949 - 30.09.1959
Definitywne urządzenie lasu	Nadleśnictwo Stare Kurowo 1.10.1962 - 30.09.1972	Nadleśnictwo Smolarz 1.10.1961 - 30.09.1971	1.10.1966 - 30.09.1976	1.10.1957 - 30.09.1967	1.10.1962 - 30.09.1972
I rewizja PUL	1.10.1972 - 30.09.1982	1.10.1971 - 30.09.1981	x	1.10.1967 - 30.09.1977	1.10.1972 - 30.09.1982

Rodzaj PUL	Nazwa obiektu	
	Okres obowiązywania PUL	
II rewizja PUL	Nadleśnictwo Smolarz obręb Smolarz 1.01.1983 - 31.12.1992	Nadleśnictwo Kłodawa obręb Wilanów 1.01.1979 - 31.12.1988
III rewizja PUL	1.01.1993 - 31.12.2002	1.01.1992 - 31.12.2001
IV rewizja PUL	Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie	
	Obręb Strzelce Krajeńskie	Obręb Wilanów
	1.01.2000 - 31.12.2009	
V rewizja PUL	Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie	
	Obręb Strzelce Krajeńskie	Obręb Wilanów
	1.01.2010 - 31.12.2019	

W latach obowiązywania przybliżonej tabeli klas wieku gospodarka leśna polegała przede wszystkim na poprawianiu stanu sanitarnego lasu poprzez usuwanie szkód spowodowanych przez działania wojenne. Użytkowanie odbywało się głównie posztucznie, w formie cięć przerębowych. Powstałe luki były z reguły nieodnawiane. Odnawiano głównie halizny oraz zręby zaległe, przeważnie sosną.

W czasie opracowywania prowizorycznego urządzenia lasu wyodrębniono gospodarstwa:

- sosnowe – na siedliskach najslabszych,
- dębowo- bukowo- sosnowe – na siedliskach bogatszych,
- sosnowo- dębowo- bukowe – na siedliskach bogatszych w Nadleśnictwie Smolarz,
- grabowo- bukowo- sosnowe – na siedliskach bogatszych i wilgotnych na terenie obecnego obrębu Wilanów.

W latach 1948- 50 miała miejsce gradacja brudnicy mniszki, która prawie całkowicie wyeliminowała z drzewostanów świerka.

W okresie powojennym, a zwłaszcza w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku, wykonano również liczne zalesienia. W dużej mierze obecna IIIb klasa wieku zawdzięcza swą dużą powierzchnię (ponad 2400 ha) tym działaniom.

Podczas sporządzania definitywnego urządzenia lasu w Nadleśnictwie Stare Kurowo wyodrębniono lasy grupy I (glebochronne i wodochronne), dla których założono rębnię ciągłą IV z 40- 60 letnim okresem odnowienia. W następnych latach zaczęto zastępować ją rębnią II. W okresie tym na większości terenów stosowano głównie zrębowy sposób zagospodarowania lasu. Powierzchnie, zarówno otwarte, jak i pod osłoną odnawiano sztucznie. Udatność upraw była słaba, a uprawy przepadłe powstawały głównie przez brak pielęgnacji oraz z powodu szkód powodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.

W pierwszej połowie lat 60- tych wystąpiły, mające znaczenie gospodarcze, pojawy strzygonii choinówki i poprocha cetyniaka. W 1962 roku, szczególnie w lasach obecnego obrębu Wilanów, duże straty wyrządziły huraganowe wiatry. Szkody spowodowane przez czynniki biotyczne i abiotyczne w latach 1964-66 przybrały w drzewostanach obecnego obrębu Wilanów rozmiar klęski. W rezultacie na powstałych haliznach zepchnięto wierzchnią warstwę gleby i po wykonaniu pełnej, głębokiej orki odnowiono sosną i modrzewiem z domieszką świerka. Ze względu na słabą jakość powstałych tak drzewostanów zaczęto projektować i wykonywać w nich podsadzenia produkcyjne, złożone głównie z buka.

Od czasu obowiązywania I rewizji planu urządzenia lasu notuje się znaczny spadek upraw przepadłych, które z powodu braku grodzień były jednak ubogie w gatunki cenne. Z tego też powodu niska była udatność rębni gniazdowych. W 1966 roku utworzono rezerwat przyrody "Wilanów". Na przełomie I i II rewizji, w latach 1980- 83, miała miejsce kolejna gradacja brudnicy mniszki, która w znacznym stopniu pogorszyła niezły już stan drzewostanów. Efekty tej gradacji są widoczne w przerzedzonych drzewostanach IV i V klasy wieku w centralnej części obrębu Strzelce Krajeńskie.

Podczas opracowywania II rewizji planu urządzenia lasu wyodrębniono lasy grupy I czyli: wodochronne, masowego wypoczynku, krajobrazowe oraz strefy zieleni wysokiej. Ponadto w 1982 roku na terenie obrębu Wilanów (dawnego Nadleśnictwa Kłodawa) został utworzony rezerwat przyrody "Buki Zdrojskie".

W 1988 roku do walki z brudnicą mniszką oraz poprochem cetyniakiem na szeroką skalę zastosowano środki chemiczne. Stosowanie zrębów sanitarnych w lasach obecnego obrębu Wilanów spowodowało zaoszczędzenie znacznej ilości drzewostanów rębnych dobrej jakości.

Podczas III rewizji planu urządzenia lasu zdecydowano o powstaniu Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie. W tym czasie przyjęto podział drzewostanów na gospodarstwa zrębowe i przerębowo- zrębowe. Ze względu między innymi na utworzone formy ochrony przyrody dla obrębu Wilanów przyjęto również gospodarstwo specjalne. Wieki rębności dla głównych gatunków, czyli sosny i buka określono na 100 lat, natomiast dla dębu 160 lat (obręb Strzelce Krajeńskie) oraz 140 lat (obręb Wilanów). Rozpoczęto na sporej powierzchni przebudowę drzewostanów rębnią Id.

W 1995 roku, utworzono kolejny rezerwat przyrody - "Rzeka Przylęzek".

Na obszarze powstania Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie w/w plan obowiązywał do końca 1999r., czyli krócej niż na pozostałych terenach, z których go stworzono.

➤ **Utworzenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie.**

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie utworzono z dniem 01 stycznia 1996 r. na podstawie Zarządzenia Nr 248 MOŚZNiL z dnia 13 listopada 1995 r. poprzez wprowadzenie zmian do Zarządzenia Nr 122 z dnia 19 września 1994 r. Powstało z części Nadleśnictwa Smolarz - obrębu Smolarz (obecnie obręb Strzelce Krajeńskie) oraz części Nadleśnictwa Kłodawa - obrębu Wilanów (obecnie obręb Wilanów w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie). W jego skład weszło 11 leśnictw: Chomętowo, Długie, Kurowo, Złotawa, Buszów, Danków, Wielisławice, Wilanów, Wełmin, Sławno, Górki. Dla ułatwienia prześledzenia historii terenów tworzących obecne Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie zamieszczono na początku rozdziału "Rys historyczny" w formie graficznej.

IV rewizja planu urządzenia lasu okres gospodarczy (lata 2000- 2009) wiąże się z wyraźną zmianą w prowadzeniu gospodarki rębnej na obszarze Nadleśnictwa. Wiąże się to z tym, że zdecydowanie zwiększyła się powierzchnia drzewostanów prowadzonych rębiami złożonymi, która ponad dwukrotnie przewyższała powierzchnie rębni zupełnych, a co za tym idzie znacząco wzrosła ilość drzewostanów w klasie odnowienia. Rębnie zupełne objęły obszar blisko 555 ha, natomiast rębnie złożone około 1280 ha. Z kolei jeśli chodzi o pozyskanie, wciąż było ono nieznacznie wyższe w przypadku rębni zupełnych (blisko 134 tys. m³) niż złożonych (blisko 120 tys. m³). Etat powierzchniowy użytków rębnych zrealizowano w 102,3%. W użytkowaniu przedrębnym etat masowy wykonano w 103,2%, przy realizacji powierzchniowej na poziomie 104,3%.

Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa uległa powiększeniu o nieco ponad 74 ha i na dzień 31.12.2009 r. wyniosła blisko 16,577 ha.

W zakresie ochrony przyrody w okresie gospodarczym (2000- 2009) utworzono na terenie Nadleśnictwa blisko 11,5 tys. ha obszarów NATURA 2000. Spowodowało to istotne zwiększenie się powierzchni gospodarstwa ochronnego, zwłaszcza w kategorii drzewostanów cennych. Ponadto na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie utworzono kolejne dwa rezerваты przyrody: rezerwat „Mszar Przygiełkowy - Długie” oraz rezerwat „Mszar Rosiczkowy koło Rokitna”. Oba obiekty znajdują się na gruntach nieleśnych Nadleśnictwa.

W 2007 roku oddano do użytku Leśne Centrum Ekologiczne w Dankowie Leśnictwo Buszów.

Dnia 31 grudnia 2007 r. ze względów ekonomicznych zostało zlikwidowane gospodarstwo szkółkarskie. Od tego czasu materiał sadzeniowy pozyskiwany jest ze szkółek leśnych ościennych Nadleśnictw.

Pod koniec trwania IV rewizji planu urządzenia lasu wyodrębniono na terenie obrębu Wilanów dwa wyłączone drzewostany nasienne oraz jeden drzewostan zachowawczy sosny. Z samym końcem 2009 roku podjęto decyzję o likwidacji od 01.01.2010 roku Leśnictwa Kurowo, którego obszar wszedł w skład leśnictw: Długie i Złotawa.

Szczegółowe dane dotyczące gospodarki leśnej w okresie ubiegłym zamieszczono w dziale II niniejszego elaboratu.

Syntetyczne zestawienie danych historycznych dla terenów wchodzących w skład aktualnego Nadleśnictwa Strzelce Kraj. zostało przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 4. Zestawienie danych historycznych N-ctwo Strzelce Kraj.					
Wyszczególnienie	Uszczegółowienie informacji	PUL 1993 - 1999	PUL 2000 - 2009	PUL 2010 - 2019	PUL 2020 - 2029
Powierzchnia ogólna	ha	16 399,06	16 502,72	16 577,03	16 595,32
Pow. leśna bez gruntów związanych z gosp. leśną	ha	15 288,85	15 466,64	15 659,50	15 691,53
Pow. lasów ochronnych	ha	1 143,12	1 223,01	11 131,07	11 111,24
Pow. rezerwatów	ha	88,91	113,01	129,73	116,18
Zapas na pow. leśnej	m ³	2 963 720	3 484 105	4 265 091	4 575 883
Przeciętny zapas na pow. leśnej	m ³ /ha	194	225	272	292
Przeciętny wiek	lat	50	52	56	60
Etat użytkowania rębego pow. w ha średnio rocznie	plan	b.d.	179,39	284,32	254,15
	wykonanie	182,38	183,52	296,91	x
Etat użytkowania rębego - m ³ netto średnio rocznie	plan	34 493	27 910	49 421	57 458
	wykonanie	27 711	26 603	50 984	x
Wielkość użytkowania przedrębego - m ³ netto średnio rocznie	plan	30 293	34 000	48 396	42 600
	wykonanie	35 733	35 485	46 830	x
Wielkość odnowień i zalesień – ha średnio rocznie	plan	240,42	176,50	179,77	172,04
	wykonanie	191,75	193,10	179,25	x
Powierzchnia stref uszkodzeń	ha	-	-	-	-
Wieki rębności	Db	140/160*	140	140	140
	Bk	100	100	100	100
	Js, Wz	120	120	120	120
	So	100	100	100	100
	Md	100	100	100	100
	Św	80	80	80	80
	Dg	80	80	80	80
	Brz	80	80	80	80
	Ol	80	80	80	80
	Gb	80	80	80	80
	Kl, Jw, Lp	80	80	80	80
	Oś, Ol odrośl	60	60	60	60
	Tp, Wb	40	40	40	40

*Wiek rębności 160 lat dla dębu w obrębie Wilanów.

1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania.

a) Zestawienie porównawcze powierzchni ogólnej Nadleśnictwa przedstawionej z dokładnością do 1 m² i wyrażonej z dokładnością do 1 ara.

Tabela 5. Porównanie powierzchni Nadleśnictwa			
Obręb	Powierzchnia		
	wg tabeli I w ha z dokładnością do 1m ²	wg opisów taksacyjnych w ha z dokładnością do 1 ara	różnica w ha z dokładnością do 1m ²
Strzelce Kraj.	5 647,9514	5 647, 93	+ 0,0214
Wilanów	10 947,2816	10 947,39	- 0,1084
Razem Nadleśnictwo	16 595,2330	16 595,32	- 0,0870

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wyrażona w m² jest zgodna z ewidencją gruntów i budynków. Powierzchnia poszczególnych wyłączeń z dokładnością do 1 ara została wyliczona zgodnie z § 63 instrukcji u.l., w pierwszej kolejności wyrównano powierzchnię wyłączeń, określoną w m² do powierzchni działek ewidencyjnych, a następnie zaokrąglono poszczególne wyłączenia do 1 ara. Suma powierzchni wyłączeń zaokrąglonych do 1 ara stanowi powierzchnię oddziału, która w wielu przypadkach różni się od sumy powierzchni działek określonych w m², tworzących poszczególne oddziały.

b) Zestawienie porównawcze powierzchni ogólnej Nadleśnictwa między poprzednim i obecnym planem u.l. wyrażonej z dokładnością w arach.

Tabela 6. Porównanie powierzchni ogólnej Nadleśnictwa			
Obręb	Powierzchnia z dokładnością w arach		
	wg poprzedniego planu u.l.	wg obecnego planu u.l.	różnica ±
Strzelce Kraj.	5 630,28	5 647, 93	+ 17,65
Wilanów	10 946,75	10 947,39	+ 0,64
Razem Nadleśnictwo	16 577,03	16 595,32	+ 18,29

Zaistniałe różnice za okres 1. 01. 2010 r. do 31. 12. 2019 r. skomentowane są w analizie gospodarki leśnej minionego okresu (rozdział II Elaboratu).

c) Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków.

Tabela 7. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni.			
	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo Strzelce Kraj.
1. Lasy - razem	5484,8919	10602,7115	16087,6034
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	5301,3128	10299,5102	15600,8230
1) drzewostany	5301,3128	10299,5102	15600,8230
2) plantacje drzew - razem			
<i>w tym:</i>			
- plantacje nasienne			
- plantacje drzew szybkorosnących			
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	43,4449	47,1846	90,6295
1) w produkcji ubocznej - razem	2,5944	22,7858	25,3802
<i>w tym:</i>			
- plantacje choinek	0,1858	0,3742	0,5600

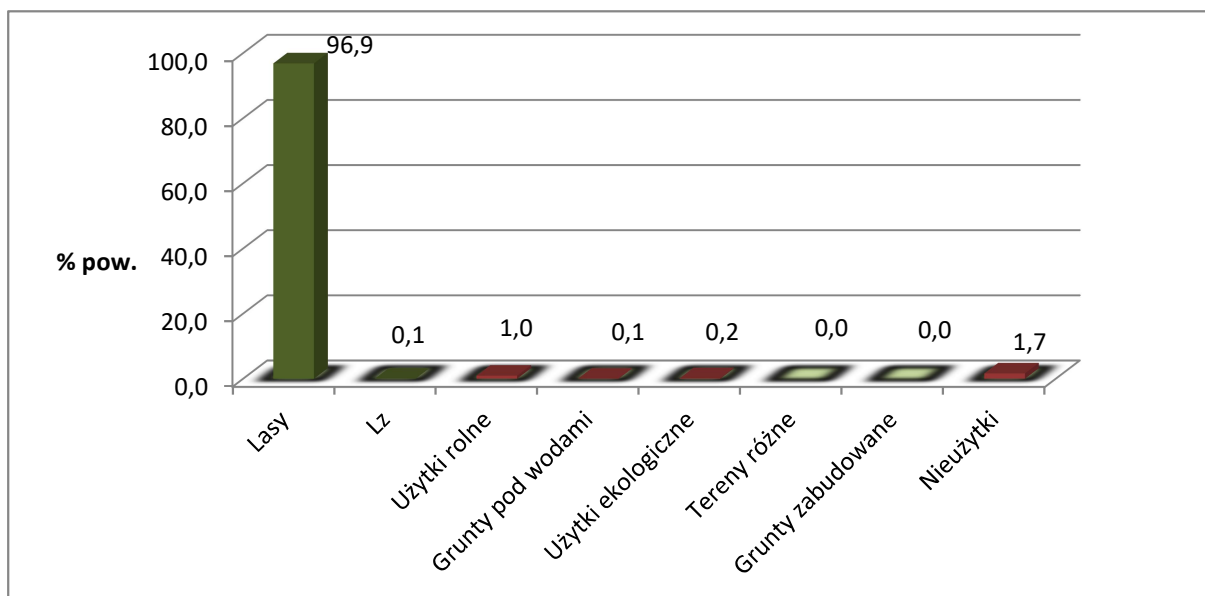
Tabela 7. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni.

	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo Strzelce Kraj.
- plantacje krzewów			
- poletka łowieckie	2,4086	22,4116	24,8202
2) do odnowienia - razem	31,9435	11,1219	43,0654
w tym:			
- halizny			
- zręby	31,9435	11,1219	43,0654
- płazowiny			
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	8,9070	13,2769	22,1839
w tym:			
- przewidziane do naturalnej sukcesji	8,7636	11,0168	19,7804
- objęte szczególnymi formami ochrony	0,1434		0,1434
- przewidziane do małej retencji			
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji		2,2601	2,2601
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	140,1342	256,0167	396,1509
w tym:			
1) budynki i budowle	1,0353	5,6435	6,6788
2) urządzenia melioracji wodnych	3,1493	6,9462	10,0955
3) linie podziału przestrzennego lasu	45,0604	71,6223	116,6827
4) drogi leśne	80,4780	146,0870	226,5650
5) tereny pod liniami energetycznymi	10,1792	24,0590	34,2382
6) szkółki leśne			
7) miejsca składowania drewna		0,3881	0,3881
8) parkingi leśne			
9) urządzenia turystyczne	0,2320	1,2706	1,5026
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	1,1800	9,3892	10,5692
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	5486,0719	10612,1007	16098,1726
3. Użytki rolne - razem	76,1153	95,8788	171,9941
3.1. Grunty orne - razem	22,7586	47,2446	70,0032
w tym:			
1) role	6,6297	15,9694	22,5991
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym	16,1289	31,2752	47,4041
3) ugory, odłogi			
4) działki rodzinne na gruntach ornym			
3.2. Sady	0,5400	0,3906	0,9306
3.3. Łąki trwałe	34,7902	15,3298	50,1200
3.4. Pastwiska trwałe	4,9100	31,6695	36,5795
3.5. Grunty rolne zabudowane		0,1243	0,1243
3.6. Grunty pod stawami rybnymi			
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	1,5148	0,9400	2,4548
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	11,6017	0,1800	11,7817
4. Grunty pod wodami - razem	3,2000	13,8555	17,0555
w tym:			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		11,0421	11,0421
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	3,2000	2,8134	6,0134
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			

Tabela 7. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni.			
	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo Strzelce Kraj.
5. Użytki ekologiczne - razem	4,2400	32,0700	36,3100
6. Tereny różne - razem			
<i>w tym:</i>			
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)			
4) różne inne			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	0,9789	0,9175	1,8964
<i>w tym:</i>			
7.1. Tereny mieszkaniowe		0,1371	0,1371
7.2. Tereny przemysłowe	0,2315		0,2315
7.3. Tereny zabudowane inne	0,7474	0,1804	0,9278
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		0,3694	0,3694
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem			
<i>w tym:</i>			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			
2) tereny zabytkowe			
3) tereny sportowe			
4) ogrody zoologiczne i botaniczne			
5) tereny zieleni nieurządzonej			
6) rodzinne ogrody działkowe			
7.6. Użytki kopalne			
7.7. Tereny komunikacyjne - razem		0,2306	0,2306
<i>w tym:</i>			
1) drogi		0,2306	0,2306
2) tereny kolejowe			
3) grunty pod budowę dróg publicznych			
4) inne tereny komunikacyjne			
8. Nieużytki - razem	77,3453	192,4591	269,8044
<i>w tym:</i>			
1) bagna	75,2843	192,4591	267,4934
2) piaski	2,0610	0,2500	2,3110
3) utwory fizjograficzne			
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji			
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej			
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	163,0595	344,5701	507,6296
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>			
OGÓŁEM (1-8)	5647,9514	10947,2816	16595,2330

Udział powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg kategorii użytkowania w obecnym planie u. l. przedstawia się poniżej na wykresie słupkowym.

Rysunek 2. Udział powierzchni wg kategorii użytkowania.

W Nadleśnictwie Strzelce Kraj. nie występują grunty we współwłasności oraz grunty sporne. Grunty wyłączone z produkcji (inne wylesienia) to 14 wydzieleń o łącznej powierzchni 2,26 ha w obr. Wilanów w terenie gazociąg. Grunty objęte szczególnymi formami ochrony to cmentarz w obr. Strzelce Kraj o powierzchni 0,14 ha.

Gruntów leśnych nie zalesionych przeznaczonych do naturalnej sukcesji Nadleśnictwo posiada łącznie 19,79 ha. Będą one, łącznie z użytkami ekologicznymi i bagnami omówione w „Programie ochrony przyrody”.

W Nadleśnictwie nie występują halizny, płazowiny, uprawy przepadłe i nie przeznacza się też gruntów do rekultywacji.

W poniższej tabeli przedstawiono grunty pozostałe, w rodzaju użytku gruntowego lasy.

Tabela 8. Grunty pozostałe, w rodzaju użytku gruntowego LASY w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.						
Lp.	oddz.	poddz.	TSL	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)	Przyczyna kwalifikowania
Obręb Strzelce Kraj.						
1	25	k	Ol	SUKCESJA	0,74	Teren zabagniony
2	28	g	Ol	SUKCESJA	1,51	Teren zabagniony
3	29	h	LMw	SUKCESJA	0,56	Teren zabagniony
4	35	i	OlJ	SUKCESJA	0,64	Teren zabagniony
5	42	d	OlJ	SUKCESJA	2,52	Teren zabagniony
6	70	n	OlJ	SUKCESJA	1,11	Teren zabagniony
7	88	h	OlJ	SUKCESJA	0,79	Teren zabagniony
8	207	g	Lw	SUKCESJA	0,31	Teren zabagniony
9	214	f	Bśw	SUKCESJA	0,59	Nie określona

Tabela 8. Grunty pozostałe, w rodzaju użytku gruntowego LASY w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.						
Lp.	oddz.	poddz.	TSL	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)	Przyczyna kwalifikowania
10	179	f	LMśw	SZCZEGÓLNA OCHRONA	0,14	Cmentarz
Razem					8,91	
Obręb Wilanów						
11	1	h	LMśw	SUKCESJA	0,91	Nie określona
12	64	i	Ol	SUKCESJA	1,45	Teren zabagniony
13	203	s	Ol	SUKCESJA	1,71	Teren zabagniony
14	222	d	OlJ	SUKCESJA	0,51	Teren zabagniony
15	227	n	LMśw	SUKCESJA	0,75	Nie określona
16	281	b	BMb	SUKCESJA	1,59	Teren zabagniony
17	293	o	OlJ	SUKCESJA	0,47	Teren zabagniony
18	298	b	OlJ	SUKCESJA	0,97	Teren zabagniony
19	351	f	BMśw	SUKCESJA	0,38	Nie określona
20	352	k	BMśw	SUKCESJA	1,08	Nie określona
21	373	d	Ol	SUKCESJA	1,20	Teren zabagniony
22	3	j	LMśw	INNE WYLESIENIA	0,30	Gazociąg
23	185	m	LMśw	INNE WYLESIENIA	0,20	Gazociąg
24	258	d	LMśw	INNE WYLESIENIA	0,14	Gazociąg
25	274	j	LMśw	INNE WYLESIENIA	0,21	Gazociąg
26	275	a	LMśw	INNE WYLESIENIA	0,00	Gazociąg
27	276	b	LMśw	INNE WYLESIENIA	0,00	Gazociąg
28	302	f	LMśw	INNE WYLESIENIA	0,12	Gazociąg
29	312	k	LMśw	INNE WYLESIENIA	0,29	Gazociąg
30	324	l	LMśw	INNE WYLESIENIA	0,25	Gazociąg
31	341	f	LMśw	INNE WYLESIENIA	0,18	Gazociąg
32	360	j	BMśw	INNE WYLESIENIA	0,10	Gazociąg
33	361	h	BMśw	INNE WYLESIENIA	0,18	Gazociąg
34	376	d	Bśw	INNE WYLESIENIA	0,29	Gazociąg
35	376	o	BMśw	INNE WYLESIENIA	0,00	Gazociąg
Razem					13,28	
Ogółem Nadleśnictwo					22,19	

Wykaz rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym stwierdzonym na gruncie przekazano do Nadleśnictwa celem doprowadzenia do zgodności.

2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody zawarte są w następujących opracowaniach, tworzonych i uchwalanych na szczeblu województw, powiatów i gmin:

- Strategia rozwoju,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego,
- Program Ochrony Środowiska.

Podczas prac nad planem u.l. przeanalizowano dokumenty dotyczące szeroko rozumianego zagospodarowania przestrzennego będące w posiadaniu nadleśnictwa, pozyskane w wyniku wymiany korespondencji z gminami i powiatami oraz dostępne na stronach internetowych gmin, powiatów, a także województw. Stan opracowań oraz ich podstawowe założenia opisano poniżej.

➤ Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie położone jest na terenie dwóch województw lubuskiego oraz zachodnio-pomorskiego.

Dla województwa zachodniopomorskiego Plan zagospodarowania przestrzennego został przyjęty Uchwałą nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 r.

Dla województwa lubuskiego obowiązuje „Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego”, która została przyjęta Uchwałą Nr XXII/191/12 z dnia 21 marca 2012 r. Ustawą nr 145/1921/2016 z dnia 15.11.2016 r. przyjęto projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego jest podstawą prowadzenia gospodarki przestrzennej. W Województwie Lubuskim polityka przestrzenna prowadzona jest w oparciu o ustawę z dnia 5 marca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2016 r., poz. 486), ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2016 r., poz. 778 z późn. zm.) oraz przepisy odrębne i szczegółowe w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Plan zagospodarowania przestrzennego określa spójną politykę przestrzenną województwa,

stanowi podstawę do opracowywania innych dokumentów planistycznych na szczeblu wojewódzkim oraz gminnym.

➤ **Programy i strategie odnoszące się do zagadnień związanych z ochroną środowiska oraz gospodarką leśną**

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie w swoim zasięgu terytorialnym posiada grunty na terenie dwóch województw: województwa zachodniopomorskiego w powiecie choszczeńskim, gmina Bierzwnik oraz województwa lubuskiego w powiecie gorzowskim, gmina Kłodawa i powiecie strzelecko-dreźnieckim, gminy Strzelce Krajeńskie, Dobiegniew, Zwierzyn, Stare Kurowo. Za gospodarkę wodami na terenie Nadleśnictwa odpowiada Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Powiaty gorzowski i choszczeński posiadają powiatowe programy ochrony środowiska umieszczone na stronach internetowych danego starostwa. **Powiat gorzowski** posiada program na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019, **powiat choszczeński** na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019. Plan ochrony środowiska **powiatu strzelecko-dreźnieckiego** sporządzony na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 stracił ważność z upływem 2016 roku i w chwili obecnej opracowywany jest nowy program.

Wszystkie gminy posiadają Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego, jednakże tylko Gmina Dobiegniew i Strzelce Krajeńskie posiada Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego obejmujące grunty w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie. Ponadto wszystkie gminy posiadają aktualne studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Dobiegniew posiada m.in.

- MPZP gminy Dobiegniew, obszaru ośrodka wypoczynkowego nad jeziorem Lipie, wraz z obszarem komunikacji i infrastruktury technicznej obsługującej ten ośrodek,
- MPZP Strefy turystyczno-sportowej Osiek-Dobiegniew.

Dodatkowo gmina Dobiegniew posiada Strategię Rozwoju Gminy Dobiegniew na lata 2007-2017.

Gmina Strzelce Krajeńskie posiada:

- MPZP – dot. uporządkowania gospodarki ściekowej i przebiegu drogi dojazdowej dla potrzeb ośrodka wypoczynkowego położonego nad jeziorem Lipie w gminie Dobiegniew.

W trakcie ustaleń jest MPZP Parku Siłowni Wiatrowych Strzelce Krajeńskie.

Gmina Strzelce Krajeńskie przeprowadziła, bądź jest w trakcie przeprowadzania postępowań o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla następujących inwestycji:

- przebudowa i budowa drogi Złotawa-Długie,
- wydobywanie kruszywa naturalnego „Lipie Góry” w miejscowości Lipie Góry,
- budowa wytwórni betonu EURAMIX Mobil 65 w miejscowości Brzoza.

Ponadto Gmina Strzelce Krajeńskie jest w posiadaniu Strategii Zrównoważonego Rozwoju na lata 2008-2015 z perspektywą do 2023.

Dla **Gminy Bierzwnik** została opracowana Strategia Rozwoju Gminy Bierzwnik na lata 2008-2020.

Gmina Zwierzyn posiada opracowaną Strategię Rozwoju Gminy Zwierzyn na lata 2015-2022.

Gmina Kłodawa jest w posiadaniu Zrównoważonego Rozwoju Gminy Kłodawa 2016-2025.

Gmina Stare Kurowo natomiast posiada opracowaną Strategię Rozwoju Gminy Stare Kurowo na lata 2015-2022.

➤ **Inwestycje i przedsięwzięcia o znaczeniu ponadlokalnym**

W oparciu o powyższe materiały oraz informacje udostępniane na stronach BIP ww. jednostek samorządowych, można wymienić inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, które w trakcie realizacji mogą wpłynąć na trwałości lasu.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, zgodnie z art. 39, ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2009 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa. Do głównych kierunków działań w zasięgu Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie zaliczono:

1. Wykorzystanie kopalin uwzględniające potrzeby gospodarcze oraz ochronę środowiska.
2. Działania w zakresie rozwoju transportu i komunikacji m.in.:
 - budowę obwodnicy Strzelec Krajeńskich (DK 22),
 - rozbudowę DK22 na odcinku Strzelce Krajeńskie – Długie, polegająca na poprawie stanu drogi i geometrii drogi, doposażenie drogi w niezbędne urządzenia poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego, w tym budowa chodnika w m. Strzelce Kraj.,
 - modernizację drogi krajowej nr 22,
 - modernizację DW156 na odc. Drezdenko – Strzelce Krajeńskie – granica woj.

3. Działania w zakresie rozwoju sieci kolejowej:

- rozbudowę i modernizację infrastruktury linii kolejowej nr 203 na odcinku Krzyż – Gorzów Wlkp.

Powiatowe programy ochrony środowiska obejmują ww. główne kierunki działań zawarte w Planach Zagospodarowania Przestrzennego Województw i uwzględniają podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie oraz kreują politykę w tym zakresie w planach zagospodarowania gmin, gminnych programach ochrony środowiska i strategiach rozwoju danej gminy.

Opracowania te na ogół uwzględniają zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w zakresie podanym w § 9 Instrukcji Urządzania Lasu, tj. ochrony środowiska, w tym ochrony przyrody, ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz ochrony krajobrazu, ochrony wód i gospodarowania wodami, ochrony zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż przedsięwzięcia ujęte w projektach planów zagospodarowania przestrzennego, planów ochrony środowiska i strategii oraz innych opracowań, mające wpływ na tereny zarządzane przez Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie, są na bieżąco opiniowane i/lub uzgadniane z nadleśnictwem.

Projekt PUL zgodny jest ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnym programie ochrony środowiska.

3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów.

Obszar Nadleśnictwa Strzelce Kraj., według „Regionalizacji przyrodniczo - leśnej Polski” (Zielony R., Kliczkowska A. 2012), położony jest w:

Krainie III: Wielkopolsko - Pomorskiej

Mezoregionie: Pojezierza Dobiegniewskiego (III-4)

Równiny Gorzowskiej (III-3)

Puszczy Noteckiej (III-17)

Położenie Nadleśnictwa wg obowiązującego podziału geobotanicznego kraju jest omówione w „Programie ochrony przyrody”

3.2. Położenie fizyczno – geograficzne.

Według „Geografii fizycznej Polski” Nadleśnictwo Strzelce Kraj. położone jest w:

- **Podobszarze:** Pozaalpejskiej Europy Zachodniej (3),
- **Prowincji:** Niziu Środkowoeuropejskiego (31),
- **Podprowincji:** Pojezierza Południowobałtyckie (314-316),
- **Makroregionie:** Pojezierzy Południowopomorskich(314.6-7),
- **Mezoregionie:** Równiny Gorzowskiej (314.61)
Pojezierza Dobiegniewskiego (314.62)
- **Makroregionie:** Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej (315.3)
- **Mezoregionie:** Kotliny Gorzowskiej (315.33)

Jeżeli chodzi o usytuowanie geograficzne, to zasięg terytorialny Nadleśnictwa położony jest między 15° 16' 58" ,a 15° 42' 02" długości geograficznej wschodniej oraz między 52° 59' 59",a 52° 47' 16" szerokości geograficznej północnej.

3.3. Rzeźba terenu i położenie wysokościowe.

Grunty Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie położone są w przeważającej części na terenach równinnych płaskich. W części centralnej kompleksu lasów obrębu leśnego Strzelce Krajeńskie zaznacza się wyraźne pofałdowanie rzeźby terenu. Teren ten określono w skali makrorzeźby jako nizinny falisty, w którym często występują zagłębienia (jeziora) połączone płytkimi dolinami cieków. Najniżej położone grunty Nadleśnictwa znajdują się w południowej części obrębu leśnego Wilanów na wysokości około 26m n.p.m., natomiast najwyższe wzniesienia znajdują się w południowo-wschodniej części obrębu leśnego Strzelce

Kraj. osiągając maksymalnie 123m n.p.m. Różnica pomiędzy najwyższym, a najniższym punktem Nadleśnictwa wynosi blisko 100 metrów.

3.4. Warunki klimatyczne, glebowe, wodne.

3.4.1. Warunki klimatyczne.

Według regionalizacji klimatycznej (A.Woś - Regiony Klimatyczne Polski 1994r.) teren Nadleśnictwa Strzelce Kraj leży w trzech regionach klimatycznych:

Region VII Środkowopomorski zajmuje część Pojezierza Pomorskiego i obejmuje północną część Nadleśnictwa. Stosunki klimatyczne są zbliżone do graniczącego regionu XIII. Nie zanotowano występowania skrajnych w porównaniu z innymi regionami wartości średnich liczb dni z wyróżnionymi typami pogody. Najczęściej występują tu dni z pogodą umiarkowaną, ciepłą z dużym zachmurzeniem (średnia dobową temp. 5,1⁰C-15⁰C), oraz z pogodą chłodną i deszczową (temperatura średnia dobową 0,1⁰C- 5⁰C).

Region XIII Dolnej Warty obejmuje zachodni odcinek Kotliny Gorzowskiej. Charakterystyką tego regionu jest stosunkowo bardzo częste występowanie dni z pogodą chłodną z opadami, licznymi dniami z pogodą umiarkowaną ciepłą z dużym zachmurzeniem, gdzie występują przymrozki,.

Region VI Zachodniopomorski występuje w północno-zachodniej części Nadleśnictwa, ponieważ jest to strefa przejściowa granic regionów VII i VI zauważamy tu stopniowe zmiany parametrów.

Klimat obszaru nadleśnictwa jest korzystny dla rozwoju roślinności drzewiastej dzięki łagodnym temperaturom i dużej wilgotności powietrza. Gatunki liściaste w takich warunkach klimatycznych mogą zajmować gleby uboższe, znajdując tu średnie o nawet dobre warunki wegetacyjne. Niepokojącym zjawiskiem jest ciągły spadek dni w roku z pokrywą śniegu, częste anomalie pogodowe powodujące wzrost huraganowych wiatrów wyrządzających znaczne szkody w drzewostanach oraz przymrozki późne wyrządzające szkody w uprawach.

Poniżej przedstawia się wybrane dane klimatyczne średniookresowe z stacji meteorologicznej mieszczącej się w Gorzowie Wlkp. (dane za lata 2009 – 2018).

Tab.9. Warunki termiczne i wilgotnościowe dla stacji meteorologicznej w Gorzowie Wlkp.													
Parametr	Miesiące												suma opadów śr. temperatura
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
opady [mm]	40,7	27,6	31,2	24,0	60,1	60,6	87,8	53,2	34,4	46,9	42,2	45,2	560,2
śr. temp. [°C]	0,4	1,8	7,3	15,3	19,3	22,3	24,7	24,4	19,7	14,1	7,4	3,4	13,5

Rysunek 3. Średnie miesięczne dobowe temperatury powietrza oraz średnie miesięczne sumy opadów w latach 2009 – 2018. Stacja meteorologiczna Gorzów Wlkp.

3.4.2. Warunki glebowe.

Warunki glebowe w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. z racji mało zróżnicowanej rzeźby terenu charakteryzują się przewagą piaszczystych utworów geologicznych. Przeważają tu piaski sandrowe około 66% oraz piaski i gliny zwałowe około 27% powierzchni. Na takim podłożu wykształciły się głównie gleby rdzawe, które dominują na terenie Nadleśnictwa z udziałem ponad 90% powierzchni.

Szerzej temat ten jest omówiony w opracowaniu glebowo – siedliskowym dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj. opracowanym przez BULiGL Oddział w Gorzowie Wlkp. wg stanu na 1998 rok.

3.4.3. Warunki wodne.

Temat ten jest szeroko omówiony w „Programie Ochrony Przyrody” oraz w „Operacie glebowo-siedliskowym”.

Nadleśnictwo Strzelce Kraj. położone jest w dorzeczu rzeki Odry, w obrębie zlewni rzeki Drawy oraz zlewni Noteci. Drawa płynie na wschód od terenów Nadleśnictwa, poza jego zasięgiem terytorialnego działania. Noteć natomiast stanowi południową granicę zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce Kraj. Do zlewni Drawy należą przepływające przez kompleksy leśne obr. Strzelce Kraj. rzeki: Ogardna i Mierzęcka Struga. Do zlewni Noteci zaliczane są przepływające przez obr. Wilanów rzeki: Pełcz i Santoczna. Na terenie obu zlewni znajdują się liczne jeziora, które są połączone w znaczącej części wymienionymi powyżej ciekami.

3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu.

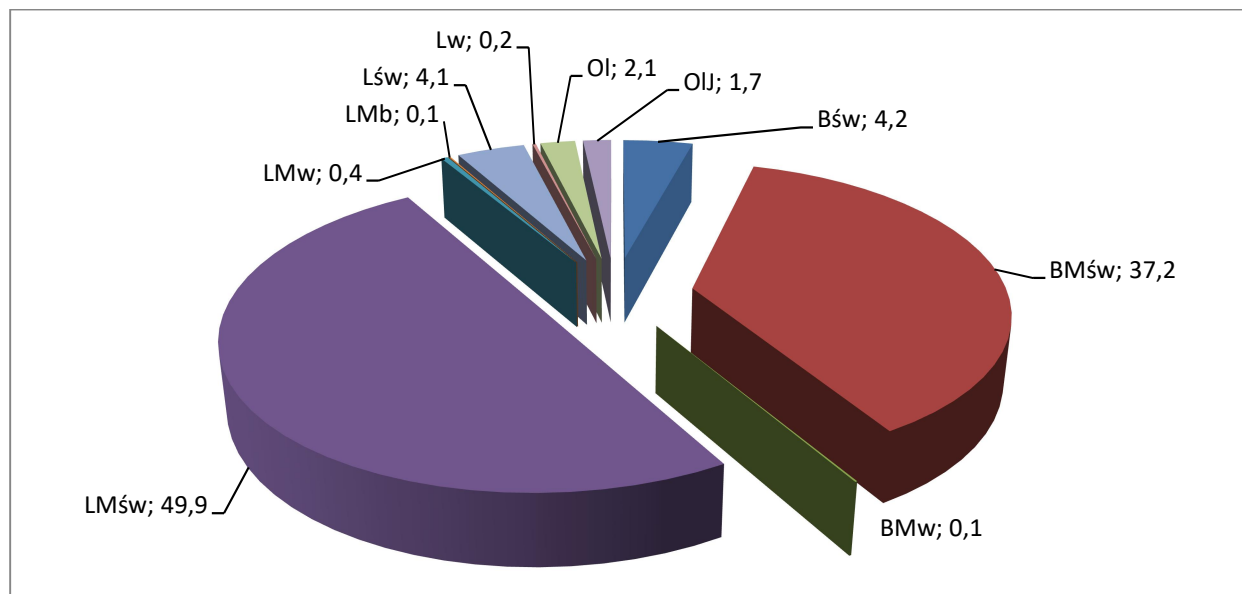
Typy siedliskowe lasu przyjęto z operatów siedliskowych.

W części tabelarycznej znajdują się tabele: nr II - zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji, nr IV - powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych i gatunków panujących, Va oraz Vb - powierzchniowa oraz miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu, charakteryzujące udział typów siedliskowych w lasach Nadleśnictwa.

Poniżej podaje się syntetyczne zestawienie występujących typów siedliskowych lasu oraz porównanie z okresem ubiegłym.

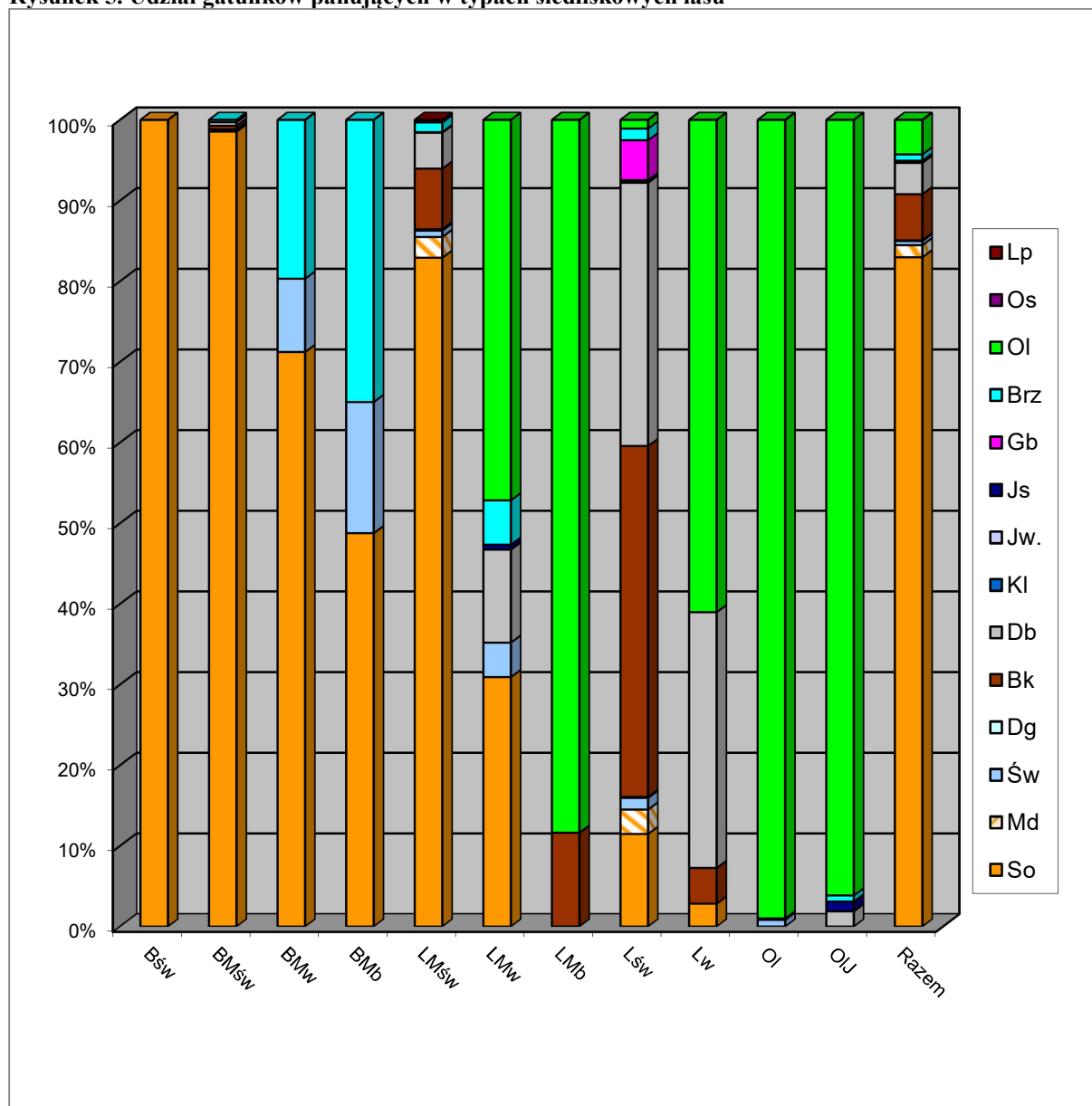
Tabela 10. Stan aktualny i zmiany pow. typów siedliskowych lasu (pow. zal. i niezal.).										
Lp .	Typ siedlisko wy lasu	Stan na 01.01.2020						Stan na 01.01.2010		Różnica pow. w skali N-ctwa
		Obr. Strzelce Kraj.		Obr. Wilanów		N-ctwo Strzelce Kraj.		N-ctwo Strzelce Kraj.		
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
1	Bśw	93,01	1,7	562,22	5,4	655,23	4,2	647,87	4,1	+ 7,36
2	BMśw	2504,53	46,9	3339,60	32,3	5844,13	37,2	5860,99	37,4	- 16,86
3	BMw	-	-	8,03	0,1	8,03	0,1	5,67	-	+ 2,36
4	BMb	-	-	3,26	-	3,26	-	3,19	-	+ 0,07
5	LMśw	2438,04	45,7	5399,87	52,2	7837,91	49,9	7788,29	49,8	+ 49,62
6	LMw	7,26	0,1	53,61	0,5	60,87	0,4	57,57	0,4	+ 3,30
7	LMb	1,81	-	6,61	0,1	8,42	0,1	9,03	0,1	- 0,61
8	Lśw	112,78	2,1	533,58	5,2	646,36	4,1	651,26	4,2	- 4,90
9	Lw	8,30	0,2	28,02	0,3	36,32	0,2	33,06	0,2	+ 3,26
10	Ol	76,44	1,4	253,18	2,4	329,62	2,1	351,63	2,2	- 22,01
11	OlJ	102,55	1,9	158,83	1,5	261,38	1,7	250,94	1,6	+ 10,44
Razem		5344,72	100,0	10346,81	100,0	15691,53	100,0	15659,50	100,0	+ 32,03

Rysunek 4. Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. (% powierzchni)

Procentowy udział poszczególnych typów siedliskowych lasu w porównaniu ze stanem poprzednim nie uległ większym zmianom. Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest LMśw 49,9 %, przeważają siedliska lasowe - 54,6 %, bory stanowią 41,5 %, udział olsów, łęgów oraz siedlisk bagiennych wynosi 3,9 %.

Rysunek 5. Udział gatunków panujących w typach siedliskowych lasu

Rozkład powierzchniowy i procentowy siedlisk według ich stanu w ramach poszczególnych grup troficznych przedstawiono w „Programie ochrony przyrody”

3.6. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących – tabela nr VII.

Lasy Nadleśnictwa Strzelce Kraj. leżą w wolnej strefie od zanieczyszczeń przemysłowych powietrza. W drzewostanach nie zaobserwowano uszkodzeń przemysłowych, dlatego też nie ustalono stref uszkodzeń lasu od przemysłu. W związku z powyższym nie sporządzono również tabeli nr VII.

3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanów i docelowe składy odnowień.

Przyjęto następujące typy drzewostanów oraz docelowe składy odnowień w zależności od typu siedliskowego lasu.

Tabela 12. Typy drzewostanów i docelowe składy odnowień Nadleśnictwo Strzelce Kraj.		
Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Skład docelowy odnowień %
Bśw	So	So 80, Brz i inne 20
Bw	So	So 80, Brz i inne 20
Bb	So	So 90, Brz i inne 10
BMśw	So	So 80, Brz i inne 20
	Bk-So	So 70, Bk 20, Db i inne 10
	Db-So	So 70, Db 20, Bk i inne 10
BMw	So	So 80, Db i inne 20
BMb	Brz-So	So 60, Brz 30, Św i inne 10
LMśw	Bk-So	So 50, Bk 30, Db i inne 20
	So-Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20
	Db-So	So 50, Db 30, Bk i inne 20
	Db-Bk-So	So 40, Bk 30, Db i inne 30
	So-Db	Db 50, So 30, Bk i inne 20
LMw	So-Db	Db 50, So 30, Św i inne 20
LMb	Ol	Ol 70, Brz i inne 30
Lśw	Bk	Bk 80, Db i inne 20
	Bk-Db	Db 50, Bk 30, Md i inne 20
	Db-Bk	Bk 50, Db 30, Md i inne 20
Lw	Db	Db 70, js i inne 30
OlJ	Ol-Js	Js 60, Ol 30, Brz i inne 10
	Js-Ol	Ol 30, Js 30, Brz i inne 10
Ol	Ol	Ol 90, Js i inne 10

Na gruntach porolnych skład gatunkowy zalesień należy przyjmować zgodnie z „Zasadami Hodowli Lasu”, innymi aktualnymi wytycznymi oraz bieżącymi zaleceniami RDLP. Przy zalesieniu gruntów porolnych należy przeprowadzić rozpoznanie glebowe. Zgodnie z „Zasadami Hodowli Lasu” na OlJ zaprojektowano TD z udziałem jesionu. Jednak do czasu ustania jego choroby należy go zastąpić innymi cennymi gatunkami liściastymi jak: Wz, Db, Lp, Kl, Jw itd.

Warianty typów drzewostanów określono indywidualnie dla każdego drzewostanu. Zgodnie z § 23 IUL stosowano modyfikacje typu drzewostanu uwzględniając występujące mikrosiedliska, stopień uwilgotnienia, stan siedliska oraz rzeczywisty skład gatunkowy

drzewostanu. Przy modyfikacji stosowano zasadę pozostawienia bez zmian głównego (panującego) gatunku typu drzewostanu ustalonego podczas KZP. Poniżej podaje się wykaz wydzieli w których zastosowano modyfikacje TD.

Tabela 13. Modyfikacje typów drzewostanów N-ctwo Strzelce Kraj.		
Lokalizacja oddział, pododdział	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu
Obr. Strzelce Kraj		
31 h	Lśw	Db
105 b	LMśw	Bk – Gb – Db
111 c	LMśw	Bk – Db
130 f	LMśw	Bk – Db – So
Obr. Wilanów		
30 b	LMśw	Bk
193 h	LMśw	So – Gb – Db
215 d	LMśw	Bk
223 f	LMśw	Bk – Db
235 b	LMśw	Gb – Db
266 b	LMśw	Db
271 d	Lśw	Lp – Gb – Db
294 a	Lśw	Lp – Gb – Db
294 h	Lśw	So – Db

W aktualnych składach gatunkowych drzewostanów nie są uwzględnione podsadzenia produkcyjne i podrostry (głównie bukowe i dębowe). Po ich uwzględnieniu, składy gatunkowe na siedliskach BMśw, LMśw, LMw, Lśw i Lw byłyby znacznie bogatsze.

W trakcie obowiązywania poszczególnych planów u.l. wzbogacano typy drzewostanów, co ma odzwierciedlenie w obecnym planie u.l. Na zaplanowanie wzbogaconych TD pozwoliło dokładniejsze rozeznanie możliwości produkcyjnych siedlisk, postęp w stanie wiedzy biologicznej (kierunki i sposoby przebudów), nowoczesne metody działań ochronnych (grodzenia, profilaktyka, itd.), umożliwiając wprowadzenie w skład upraw gatunków cennych (dąb, buk, inne) itp.

Dla leśnych siedlisk przyrodniczych położonych na Obszarze Natura 2000 przyjęto typy drzewostanów zgodnie z aneksem Nr 3/2014 z dnia 27.08.2014 r. do porozumienia

Nr 1 /2009 z dnia 23.11.2009 r. zawartego pomiędzy Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji L.P. w Szczecinie i Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

Tabela 14. Typy drzewostanów oraz orientacyjne skład gatunkowy upraw dla siedlisk przyrodniczych – ANEKS						
Kod Siedliska	Siedlisko Przyrodnicze	TSL	TD	Orientacyjny skład upraw	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
9110-1	<i>Kwaśna buczyna niżowa</i>	BMśw	So Bk**	Bk 60 So 30 Db i inne 10	II/III/IV/V	Orientacyjne skład gatunkowy z So zaleca się stosować w przypadku odnawiania powierzchni, na których w składzie d-stanu macierzystego występowała So, w udziale min. 30%. Gatunki domieszkowe – Dbb, So (na uboższych siedliskach LM), Dbs
		LMśw	Bk	Bk 90 Db i inne 10		
			Bk**	Bk 70 Db, So i inne 30		
		LMw	So Bk**	Bk 50 So 30 Db i inne 20		
			Bk	Bk 90 Db i inne 10		
			Db Bk**	Bk 70 Db i inne 30		
9130-1	<i>Żyzna buczyna niżowa</i>	BMśw	So Bk**	Bk 60 So 30 Db i inne 10	II/III/IV/V	Orientacyjne skład gatunkowy z So zaleca się stosować w przypadku odnawiania powierzchni, na których w składzie d-stanu macierzystego występowała So, w udziale min. 30%. Gatunki domieszkowe – Dbb, Dbs, Js, Ol, Wz, Gb, Czeresnia ptasia
		LMśw	Bk	Bk 80 Db i inne 20		
		Lśw	Bk	Bk 90 Db i inne 10		
		Lw	Db Bk**	Bk 60 Db 30 Wz i inne 10		
			Bk	Bk 90 Db i inne 10		
9160	<i>Grąd subatlantycki</i>	BMśw	Db	Db 80 Gb i inne 20	II/III/IV/V	Grab wprowadzić w zmieszaniu
		BMw	So Db Bk**	Bk 50 Db 30 So i inne 20		

Tabela 14. Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych – ANEKS

Kod Siedliska	Siedlisko Przyrodnicze	TSL	TD	Orientacyjny skład upraw	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		LMśw	So Gb Db**	Db 40 Gb 30 So i inne 30		grupowym lub kępowym. Dopuszcza się udział Gb w późniejszych fazach rozwojowych d-stanu. Gatunki domieszkowe – Js, Os, Brz, Jw., Lpd, Czeresnia ptasia, Jrz brekinia, Ol, Wz
		LMw	Db	Db 80 Gb i inne 20		
			Gb Db	Db 60 Gb 30 Lp i inne 10		
		Lśw	Db	Db 80 Gb i inne 20		
			Gb Db	Db 50 Gb 30 Lp i inne 20		
			Gb Bk	Bk 50 Gb 30 Lp i inne 20		
			Lp Db	Db 50 Lp 30 Gb i inne 20		
			Gb Bk Db	Db 40 Bk 30 Gb i inne 30		
			Gb Db Bk	Bk 40 Db 30 Gb i inne 30		
			Db Gb	Gb 50 Db 30 Lp i inne 20		
			Bk Gb	Gb 50 Bk 30 Lp i inne 20		
		Lw	Db	Db 80 Gb i inne 20		
			Gb Db	Db 60 Gb 30 Lp i inne 10		
			Db Gb	Gb 50 Db 30 Wz i inne 20		
9170-1	<i>Grqd środkowoeuropejski</i>	LMśw	Gb Db	Db 50 Gb 30 Bk, Lp i inne 20	III/IV/V	Grab wprowadzić w zmieszaniu grupowym lub kępowym. Dopuszcza się udział Gb udział Gb w późniejszych fazach rozwojowych d-stanu. Gatunki domieszkowe – Klp, Lpd, Wz, Js, Ol, Brz, Os, Jw., Jrz brekinia
		LMw	Gb Db	Db 50 Gb 30 Bk, Lp i inne 20		
		Lśw	Lp Gb Db	Db 40 Gb 30 Lp 20 Kl.P i inne 10		
		Lw	Lp Gb Db	Db 40 Gb 30 Lp 20 Kl.P i inne 10		
9190-1	<i>Pomorski kwaśny las brzozowo-dębowy</i>	Bez względu	Brz Db	Db 60 Brz 30 So i inne 10	II/III/IV/V	Gatunki domieszkowe – Bk, Ol, Os, Brz
			So Db Brz	Brz 40 Db 30 So 30		

Tabela 14. Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych – ANEKS

Kod Siedliska	Siedlisko Przyrodnicze	TSL	TD	Orientacyjny skład upraw	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		na TSL	Db Brz	Brz 60 Db 30 i inne 10		omszona
			So Db	Db 60 So 40		
			So Brz Db	So 30 Brz 30 Db 30 i inne 10		
			Bk Db	Db 60 Bk 30 Brz i inne 10		
9190-2	Śródlądowa kwaśna dąbrowa	BMśw	Db So **	So 50 Db 30 Bk i inne 20		Gatunki domieszkowe – Bk, Ol, Os, Brz, Jw
			So Db	Db 50 So 30 Bk i inne 20		
		LMśw	Bk Db	Db 50 Bk 30 So i inne 20		
			So Db	Db 50 So 30 Bk i inne 20		
		LMw	So Db	Db 50 So 30 Bk i inne 20		
			Bk Db	Db 50 Bk 30 So i inne 20		
			Db	Db 80 Bk i inne 20		
			Db Bk	Bk 50 Db 30 Jw. I inne 20		
91D0-1*	Brzezina bagienna	BMb	So Brz	Brzom 60 So 40	-	-
		LMb	So Brz	Brzom 60 So 30 Ol i inne 10		
91D0-2*	Sosnowy bór bagienny	Bb	So	So 90 Brzom i inne 10		
		BMb	Brz So	So 60 Brzom i inne 40		
91D0-3	Ols torfowcowy	Bez względu na TSL	Brz Ol	Ol 70 Brz i inne 30		
			So Brz Ol	Ol 60 Brz 30 So i inne 10		
91E0-1*	Nadrzeczny łęg wierzbowy	Bez względu na TSL	Wb	Wb 70 Ol i inne 30	-	-
91E0-2*	Nadrzeczny łęg topolowy	Bez względu na TSL	Tp	Tp 70 Ol i inne 30	-	-
91E0-3*	Nizowy łęg jesionowo-olszowy	LMw	Ol Js	Js 50 Ol 30 Brz i inne 20	I/II/III/IV/V	Gatunki domieszkowe – Wz, Dbs, Brz, Js, Ol, Gb, Bk
			Js Ol	Ol 50 Js 30 Brz i inne 20		
		Lw	Ol Js	Js 50 Ol 30 Brz i inne 20		

Tabela 14. Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych – ANEKS						
Kod Siedliska	Siedlisko Przyrodnicze	TSL	TD	Orientacyjny skład upraw	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
			Js Db	Db 50 Js 30 Wz i inne 20		
			Db Js	Js 50 Db 40 Ol i inne 10		
			Db Ol	Ol 50 Db 30 Wz i inne 20		
			Ol Db	Db 50 Ol 30 Wz i inne 20		
		OlJ	Js Ol	Ol 60 Js 30 Brz i inne 10		
			Ol Js	Js 60 Ol 30 Brz i inne 10		
		Ol	Ol	Ol 90 Js i inne 10		
91E0-4*	Źródłiskowy las olszowy na niżu	OlJ	Ol	Ol 90 Js i inne 10	-	-
91E0-5*	Podgórski łęg jesionowy	Bez względu na TSL	Js	Js 90 Ol i inne 10	-	-
91F0-1	Łęg dębowo-wiązowo-jesionowy typowy	Lw	Js Wz Db	Db 40 Wz 30 Js i inne 30	II/III/IV/V	Gatunki domieszkowe – Ol, Gb
91F0-2	Łęg dębowo-wiązowo-jesionowy śleziennicowy	LMw	Js Wz	Wz 40 Js 30 Db i inne 30		
		Lw				
91I0-1*	Świetlista dąbrowa	Bez względu na TSL	So Db	Dbb 50 So 30 Brz i inne 20	IV/V	Gatunki domieszkowe – So, Jrz brekinia, Wz
			Db	Dbb 90 Lp i inne 10		
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy	Bśw	So	So 90 Brz 10	I/IV	-
9180*	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach	Lśw Lw	Wz Jw	Jw. 60 Wz 20 Lp i inne 20	II/III/IV/V	Gatunki domieszkowe – Lp, Db, Bk

* - siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

** - TD dopuszczone do zastosowania dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”

1. w przypadkach uzasadnionych uwarunkowaniami terenowymi dla wszystkich TD wymienionych w w/w

tabeli dopuszcza się zmiany w składach gatunkowych upraw w granicach +/- 10%.

2. Na siedliskach przyrodniczych zlokalizowanych na stokach o stromym nachyleniu odstąpić od użytkowania rębego, natomiast w obrzeżach wód i cieków wodnych, obrzeżach źródlisk, torfowisk przejściowych, wysokich, nakredowych oraz alkalicznych kształtować strefy przejściowe – zwane ekotonami.

3. W przypadku TD oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw, w których występuje Js, do czasu ustąpienia choroby tego gatunku należy zastępować go innymi gatunkami, takimi jak, np. Db, Wz, Jw., Ol.

4. w przypadku, gdy dane siedlisko przyrodnicze przypisane jest dla całego wydzielenia, a występuje tylko na jego części (w płatach na powierzchni co najmniej 0,25 ha) zaleca się stosowanie TD oraz orientacyjnych składów gatunkowych tylko dla płatów tego siedliska przyrodniczego.

3.8. Ocena walorów genetycznych lasu i bazy nasiennej.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Strzelce Kraj. obejmuje 10 i 30 region pochodzenia leśnego materiału podstawowego. W Nadleśnictwie wyznaczono oraz założono:

- - wyłączone drzewostany nasienne
- - drzewostany zachowawcze
- - gospodarcze drzewostany nasienne
- - bloki upraw pochodnych
- - uprawy pochodne
- - bloki upraw zachowawczych
- - uprawy zachowawcze
- - drzewa mateczne
- - źródła nasion

Wyłączone drzewostany nasienne.

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj. Obr. Wilanów znajdują się dwa wyłączone drzewostany nasienne o łącznej powierzchni 25,98 ha:

- oddz.80a – pow. 7,48 ha – So 81 lat, rok uznania – ze względu na wiek nie zarejestrowany w BNL
- oddz.254c – pow. 18,50 ha – 8 So 99 lat, rok uznania – 2010

Powierzchnia i lokalizacja WDN jest zgodna z aktualnym rejestrem wyłączonych drzewostanów nasiennych w RDLP Szczecin.

Drzewostany zachowawcze.

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj. znajdują się trzy drzewostany zachowawcze o łącznej powierzchni 11,72 ha:

Obr. Strzelce Kraj.

- oddz.142a – pow. 4,76 ha – So 167 lat, rok uznania – 2001

Obr. Wilanów

- oddz.228k – pow. 5,38 ha – 5 So 176 lat, rok uznania – 2009
- oddz. 228m – pow. 1,58 ha – 4 So 176 lat, rok uznania – 2009

W oddziale 142a obrębu Strzelce Kraj. powierzchnia drzewostanu zachowawczego według rejestru wynosi 5,40 ha. Kontur wydzielenia pozostał bez zmian, a rozliczona powierzchnia wynosi 4,76 ha. Różnica wynosi 0,64 ha i została zgłoszona Nadleśnictwu oraz RDLP w Szczecinie celem dokonania korekty w Krajowym Rejestrze LMP.

Gospodarcze drzewostany nasienne.

W Nadleśnictwie uznano 198,21 ha gospodarczych drzewostanów nasiennych.

Tabela 15. Powierzchnia GDN w N-ctwie Strzelce Kraj.			
Gatunek	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo Strzelce Kraj.
So	83,83	112,32	196,15
Ol	-	2,06	2,06
Razem	83,83	114,38	198,21

Gospodarcze drzewostany nasienne występują na siedliskach: BMśw, LMśw, OIJ, wiek tych drzewostanów zawiera się w przedziale 82-153 lat i są one w dobrej kondycji.

Bloki upraw pochodnych i uprawy pochodne.

W Nadleśnictwie utworzono 5 bloków upraw pochodnych, w tym:

Tabela16. Bloki upraw pochodnych w Nadleśnictwie Strzelce Kraj..				
Obręb	Nr bloku -gatunek	Oddział, pododdział	Pow. ha	Pochodzenie
Wilanów	1 – So	173f, 174d, f, g, h, 175d, f, g, h, i, j, k, l, m, 188a, b, c, 189 a, b, c, d, 190a.	70,80	WDN N-ctwo Bolewice
Wilanów	2 – So	365d, f, 366a, b, c, d, f, g, h, 367a, b, c, d, f, j.	61,14	WDN N-ctwo Smolarz
Wilanów	3 – Bk	52k, m, n, 53h, 70a, b, d, f, g, 71a, d, f.	48,90	WDN N-ctwo Gryfino
Strzelce Kraj	4 – So	47b, 48a.	25,50	WDN N-ctwo Strzelce Kraj.
Wilanów	5 – So	241b, c, f, 242f	41,03	WDN N-ctwo Strzelce Kraj.
Powierzchnia ogółem			247,37	

W części w/w bloków założono rejestrowane uprawy pochodne na łącznej powierzchni 99,28 ha, w tym:

Tabela17. Uprawy pochodne w blokach upraw pochodnych w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.			
Obręb	Nr bloku -gatunek	Oddział, pododdział	Pow. ha
Wilanów	1 – So	173f, 174d, f, g, 175f, g, h, j, k, m, 188a, b, c, 189a, b, d, 190a.	52,14
Wilanów	2 – So	365d, f, 366c.	10,08
Wilanów	3 – Bk	52k, 53h, 70d, f, g, 71d, f.	37,06
Strzelce Kraj	4 – So	-	-
Wilanów	5 – So	-	-
Powierzchnia ogółem			99,28

Bloki upraw zachowawczych i uprawy zachowawcze.

W Nadleśnictwie utworzono 2 bloki upraw zachowawczych, w tym:

Tabela18. Bloki upraw zachowawczych w Nadleśnictwie Strzelce Kraj..				
Obręb	Nr bloku -gatunek	Oddział, pododdział	Pow. ha	Pochodzenie
Strzelce Kraj.	1 – So	133f, 140a, b.	14,61	DZ N-ctwo Strzelce Kraj.
Wilanów	2 – So	207d, f, 208f.	15,54	DZ N-ctwo Strzelce Kraj.
Powierzchnia ogółem			30,15	

W części w/w bloków założono uprawy zachowawcze na łącznej powierzchni 23,93 ha, w tym:

Tabela19. Uprawy zachowawcze w blokach upraw zachowawczych w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.			
Obręb	Nr bloku -gatunek	Oddział, pododdział	Pow. ha
Strzelce Kraj.	1 – So	133f, 140a, b.	14,61
Wilanów	2 – So	207d, 208f.	9,32
Powierzchnia ogółem			23,93

Drzewa mateczne.

Na terenie Nadleśnictwa uznano 9 drzew matecznych sosny pospolitej i 1 drzewo mateczne świerka pospolitego.

Tabela20. Drzewa mateczne w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.				
Obręb	Oddział, pododdział	Gatunek	Nr w rej. IBL	KR LMP
Wilanów	56 c	So	9600	MP/3/43818/05
Wilanów	114 j	So	9597	MP/3/43815/05
Wilanów	125 b	So	9599	MP/3/43817/05
Wilanów	128 f	So	9595	MP/3/43813/05
Wilanów	144 h	So	10111	MP/3/49085/10
Wilanów	145 d	So	10110	MP/3/49084/10
Wilanów	149 l	So	9596	MP/3/43814/05
Wilanów	183 b	Św	10112	MP/3/49086/10
Wilanów	196 l	So	3931	MP/3/43819/05
Wilanów	254 c	So	9594	MP/3/43812/05

Źródła nasion.

Na terenie Nadleśnictwa uznano 6 źródeł nasion w tym: Jw. 1 szt., Lp 1 szt., Gb 2 szt., Dbcz 2 szt.

Zgodnie z Regionalnym programem zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 – 2035, w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. planowana do osiągnięcia w I etapie tj. do roku 2021 wielkość powinna wynosić:

- WDN 26 ha dla So,
- GDN 286 ha w tym: So 245 ha, Bk 20 ha, Dbb 19 ha, Olcz 2 ha,

- uprawy pochodne w BUP 114 ha w tym: So 67 ha, Bk 47 ha,
- uprawy zachowawcze w BUZ 14 ha w tym : So 14 ha,
- drzewa mateczne 17 szt. w tym: Św 1 sztuka, So 16 sztuk.

Nadleśnictwo Strzelce Kraj. nie posiada szkółki leśnej lecz ma podpisane umowy na produkcję materiału sadzeniowego z nadleśnictwami: Barlinek, Bierzwnik, Smolarz i Karwin

3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego.

3.9.1. Funkcje lasu i kategorie ochronności.

Dla prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych, uwzględniając aktualnie pełnione przez lasy funkcje ochronne, przyjęto do opisów taksacyjnych kategorie ochronności zgodnie z obowiązującą Decyzją MŚ.

Tabela21. Zestawienie powierzchni rezerwatów, lasów ochronnych i pozostałych (pow. leśna zal. i nie zal.)							
Lp.	Dominujące funkcje lasu	Obr Strzelce Kraj.		Obr Wilanów		Nadleśnictwo	
		ha	%	ha	%	ha	%
I	Rezerваты	-	-	116,18	1,1	116,18	0,7
II	Lasy ochronne	4533,54	84,8	6577,70	63,6	11111,24	70,8
1	CENNE	3515,28	65,8	5666,46	54,8	9181,74	58,4
2	OSTOJE	-	-	88,74	0,9	88,74	0,6
3	WODOCHRONNE	43,79	0,8	127,25	1,2	171,04	1,1
4	OSTOJE, CENNE	16,04	0,3	87,06	0,8	103,10	0,7
5	W MIASTACH, CENNE	-	-	91,44	0,9	91,44	0,6
6	WODOCHRONNE, CENNE	910,34	17,0	516,75	5,0	1427,09	9,1
7	WODOCHRONNE, OSTOJE, CENNE	48,09	0,9	-	-	48,09	0,3
III	Pozostałe lasy	811,18	15,2	3652,93	35,3	4464,11	28,5
Ogółem		5344,72	100,0	10346,81	100,0	15691,53	100,0

Szczegółowa lokalizacja lasów ochronnych przedstawia się następująco:

Obręb Strzelce Kraj.

- Cenne:

oddz. 1-15, 18-21, 23-26, 28-33, 36-41, 43c-f, 44-47, 50-52, 55-58, 62-64, 69, 75-77, 83-86, 88c-g, i, j, 89a, b, d, 90a-i, 91a-c, 92-95, 102, 109a-c, 110, 111, 115-118, 121, 122, 125-130, 135a-f, h, i, 136, 137, 139-141, 143, 145-147, 149-156, 157g-j, 158-169, 170a, 172-199;

- Wodochronne:

oddz. 203, 209;

- Ostoje, cenne:

oddz. 59;

➤ Wodochronne, cenne:

oddz. 16, 17, 22, 27, 34, 35, 42, 43a, h-n, p, 48, 49, 54, 61, 70-74, 82, 87, 88a, b, h, k, l, 89g-j, 90j-m, 91d, f, 99-101, 103-108, 109d-i, k, 119, 120, 123, 124, 131-134, 135g, 138, 142, 144, 148, 157a, c-f;

➤ Wodochronne, ostoje, cenne:

oddz. 53, 60.

Obręb Wilanów

➤ Cenne:

oddz. 12-16, 18-20, 26-39, 41-57, 60-65, 66f-l, 67b-f, 68j, k, m, 69-93, 97-106, 108-110, 113-122, 124-159, 161-174, 177-180, 186-199, 200a, 201-203, 204a, g, l, 205-207, 211, 212, 213b-h, 215-217, 223-228, 234-238, 239b-f, h-l, 243-249, 255, 261, 262, 277-279, 280c-j, m-r, t, 281, 282a-d, 286d, i, j, 350a, d, f, 364b, d, 365, 366, 367a-j, 368a-d, 369a, b, f, g, 378k, m, 379b-l, 380a-l, 381a-d, g-i, 388k, l, 389 b-i, 390c-l, 391a-d, 392a-f, 393a, b, d, g, i;

➤ Ostoje:

oddz. 272, 273, 295;

➤ Wodochronne:

oddz. 264-266, 268, 269;

➤ Ostoje, cenne:

oddz. 160, 175, 176;

➤ W miastach, cenne:

oddz. 256, 257, 286k-m, 336, 350b, c, 369c, d;

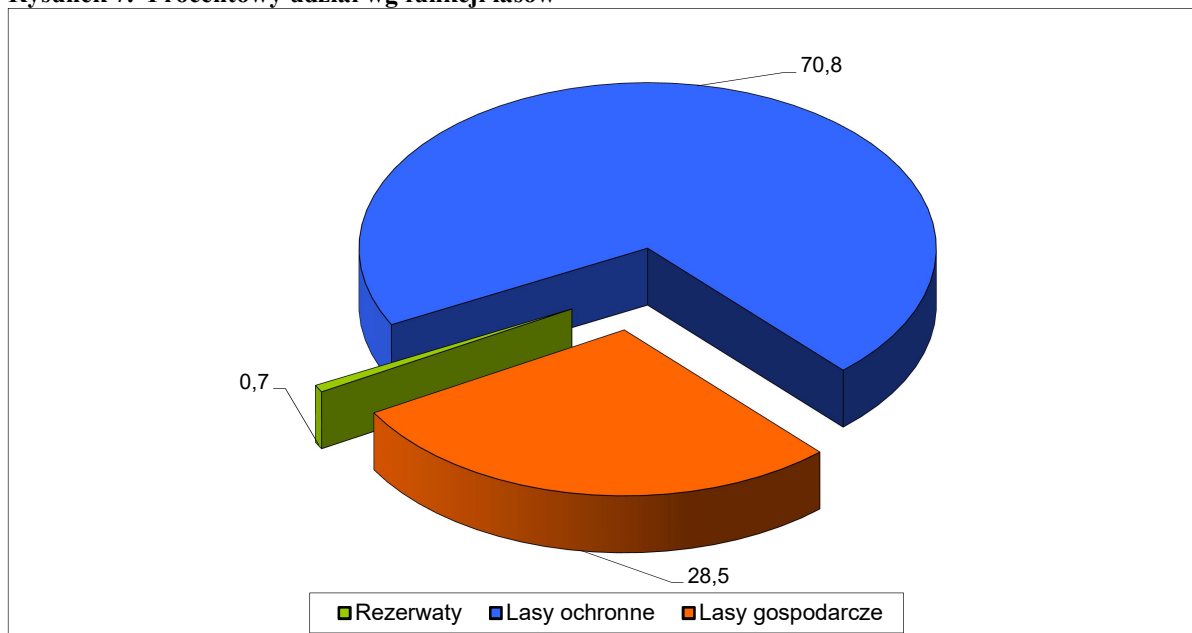
➤ Wodochronne, cenne:

oddz. 17, 21-25, 40, 66a, b, d, 67a, 68a, d-g, i, 94-96, 107, 111, 112, 123, 208, 209, 218, 219b-d, 229b, d, g-j, l, 334, 335a, c-f, 339c, d, 347f, g, 348, 349.

Za Protokołem KZP lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska z dnia 2 listopada 2010 roku. Zasięg (lokalizacja) lasów ochronnych jest zgodny z w/w Decyzją Ministra Środowiska, natomiast powierzchnia w niektórych przypadkach znacząco się różni. Lasy ochronne położone w miastach stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody wg Decyzji 132,10 ha, a wg obecnego rozliczenia 91,44 ha. O powyższym fakcie został powiadomiony Zleceniodawca. Wykonawca PUL przesłał do wydziału merytorycznego RDLP w Szczecinie warstwę graficzną oraz bazę danych Taksator celem porównania powierzchni z poprzednim planem u. l. Lokalizacje i powierzchnie rezerwatów przyrody przyjęto zgodnie z obowiązującymi zarządzeniami.

Poniżej na wykresie przedstawiono procentowy udział wg funkcji lasu.

Rysunek 7. Procentowy udział wg funkcji lasów

3.9.2. Walory przyrodnicze.

Walory przyrodnicze opisane są szczegółowo w Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Strzelce Kraj. Do istniejących form ochrony przyrody należą:

- Rezerваты przyrody (5)
- Obszary Natura 2000 (5)
- Pomniki przyrody (7)
- Użytki ekologiczne (10)
- Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy wraz z otuliną (1)
- Obszary Chronionego Krajobrazu (4)
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

3.9.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego.

Lasy Nadleśnictwa Strzelce Kraj. narażone są na ujemne oddziaływanie kilku czynników, które mają pochodzenie:

- biotyczne,
- abiotyczne,
- antropogeniczne.

Szkodliwe działanie czynnika z jednej grupy pociąga za sobą zazwyczaj szkodliwe działanie pozostałych czynników. Osłabienie drzew przez szkodniki pierwotne, zanieczyszczenie środowiska, długotrwały brak wody lub jej nadmiar, stwarza dogodne warunki dla ataku szkodników wtórnych i grzybów pasożytniczych.

Spośród czynników przyrody ożywionej największe szkody wyrządza zwierzyna płowa w drzewostanach w wieku do 20 lat. Szkody wyrządzone przez jelenie i sarny polegają głównie na zgryzaniu sadzonek i spalowaniu drzew.

Spośród czynników przyrody nieożywionej największe znaczenie mają zagrożenia wywołane silnie wiejącymi wiatrami (huragany, trąby powietrzne), zmianami stosunków wodnych, w pewnym stopniu zagrożenia związane z ekstremami temperatur (przymrozki wczesne, późne, okiść, listwy mrozowe itd.).

Z czynników antropogenicznych główną rolę odgrywają pożary.

.Odnosnie zagrożeń środowiska przyrodniczego można znaleźć więcej informacji w „Programie ochrony przyrody”.

3.9.4. Drzewostany na gruntach porolnych.

W Nadleśnictwie Strzelce Kraj. występują drzewostany na gruntach porolnych na łącznej powierzchni 2978,67 ha, to jest 19,1 % powierzchni leśnej zalesionej. Zgodnie z instrukcją urządzania lasu drzewostany na gruntach porolnych nie zostały zaliczone do niezgodnych z TD.

Poniżej zamieszcza się tabele klas wieku wg. typu siedliskowego lasu i gatunku panującego dla drzewostanów na gruntach porolnych.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany na gruntach porolnych w klasach wieku								KO	KDO	Razem
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII			
		1-20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141 i wyżej			
		Powierzchnia w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW	SO	8,99	15,81	37,69	25,51	8,08	0,72					96,80
Razem	ha	8,99	15,81	37,69	25,51	8,08	0,72					96,80
BMŚW	SO	78,99	223,48	398,68	452,67	86,75	13,28	1,34	0,92	10,18	5,76	1272,05
	MD		0,72									0,72
	DB.S		7,46									7,46
	BRZ		5,34	1,30	0,63							7,27
	AK		1,50	2,94								4,44
Razem	ha	78,99	238,50	402,92	453,30	86,75	13,28	1,34	0,92	10,18	5,76	1291,94
BMW	SO		5,72									5,72
	BRZ		1,58									1,58
Razem	ha		7,30									7,30
LMŚW	SO	51,65	117,11	430,04	431,19	195,20	17,19			68,45	8,07	1318,90
	MD		5,65	14,83								20,48
	ŚW	0,90	0,40	7,25		2,13				1,59		12,27

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany na gruntach porolnych w klasach wieku								KO	KDO	Razem
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII			
		1-20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141 i wyżej			
		Powierzchnia w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	DG									4,09		4,09
	BK	1,11	16,80		3,37			1,13				22,41
	DB.S	4,59	1,62	17,69								23,90
	DB.B	10,92	4,33					0,59				15,84
	GB				2,17							2,17
	BRZ		7,23	0,42	0,95					8,43		17,03
	OL		1,19			0,42	1,34					2,95
	AK		1,60	0,48	1,24					3,90		7,22
	OS		0,40									0,40
Razem	ha	69,17	156,33	470,71	438,92	197,75	18,53	1,72		86,46	8,07	1447,66
LMW	SO		7,26				0,21					7,47
	ŚW		1,22									1,22
	DB.S	2,05										2,05
	BRZ									2,74		2,74
	OL		2,74	1,30								4,04
	OL.S		1,04									1,04
Razem	ha	2,05	12,26	1,30			0,21			2,74		18,56
LŚW	SO			3,80	3,43	3,87				3,56		14,66
	ŚW			2,67								2,67
	BK	1,79	0,58									2,37
	DB.S		3,91									3,91
	DB.B					0,69	0,59	1,32				2,60
	JW	0,13										0,13
	BRZ			0,61						3,18		3,79
Razem	ha	1,92	4,49	7,08	3,43	4,56	0,59	1,32		6,74		30,13
OI	OL	0,63	55,61	6,36	8,04	3,16						73,80
	OL.S		4,67									4,67
Razem	ha	0,63	60,28	6,36	8,04	3,16						78,47
OLJ	OL		5,07	0,92	0,70	1,12						7,81
Razem			5,07	0,92	0,70	1,12						7,81
Ogółem	ha	161,75	500,04	926,98	929,90	301,42	33,33	4,38	0,92	106,12	13,83	2978,67

4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego.

4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu.

Powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 483,96 km², jego lesistość jest zbliżona do lesistości Kraju i wynosi 33,9 %. Najważniejszymi funkcjami regionu jest rolnictwo i leśnictwo, a uzupełniającymi turystyka, usługi oraz wytwórczość przemysłowa.

Struktura zatrudnienia w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. przedstawia się następująco:

- zatrudnienie ogółem - 48 osób w tym:
- w służbie leśnej - 33 osoby
- poza służbą leśną - 11 osób
- robotnicy stali - 2 osoby
- stażyści - 2 osoby

W Nadleśnictwie Strzelce Kraj. prace w użytkowaniu i hodowli lasu wykonywane są w 97 % przez prywatne firmy Usług Leśnych, 3 % własnymi środkami.

Głównymi odbiorcami surowca drzewnego są następujące firmy:

- SWISS KRONO SP. Z O.O
- BARLINEK INWESTYCJE SP. Z O.O.
- STELMET SPÓŁKA AKCYJNA
- KRONOSPAN POLSKA SP. Z O.O
- MERCER HOLZ GMBH

4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna.

Lasy Nadleśnictwa tworzy 51 kompleksów leśnych. Cechą charakterystyczną ich rozmieszczenia jest to, że aż 95% procent gruntów leży w dwóch dużych kompleksach, stanowiących główne części składowe poszczególnych obrębów leśnych. Kompleks główny obr. Wilanów łączy się od zachodu z lasami Nadleśnictwa Kłodawa. Z kolei z Nadleśnictwem Smolarz, od południowego wschodu, sąsiaduje bezpośrednio główny kompleks obr. Strzelce Kraj. Występują tam też najuboższe siedliska, a drzewostany tworzy prawie wyłącznie sosna. Zdecydowanie bogatszym siedliskowo i gatunkowo jest kompleks główny obr. Wilanów.

Skoncentrowanie drzewostanów w zasadzie w dwóch kompleksach oraz sieć dróg publicznych przez nie przebiegających sprzyjają warunkom wywozowym, które określa się

jako dobre. Sieć dróg transportowych tworzą drogi publiczne, głównie o charakterze regionalnym i ponadregionalnym, z których najważniejsze to:

- Gorzów Wlkp. - Strzelce Krajeńskie - Dobiegniew (droga krajowa nr 22),
- Strzelce Krajeńskie - Zwierzyn – Stare Kurowo,
- Strzelce Krajeńskie - Danków – Barlinek,
- Strzelce Krajeńskie – Żabicko,
- Strzelce Krajeńskie – Górzno,
- Przylęg - Górki Noteckie - Zwierzyn.

Sieć w/w dróg jest uzupełniona siecią dróg leśnych, utwardzonych i gruntowych. Tworzą one sieć wywozową, która łączy kompleksy leśne, często za pośrednictwem dróg gminnych, z drogami opisanymi powyżej. Stan tych dróg określa się jako zadowalający, a ich przejezdność jest w zasadzie utrzymywana przez cały rok. Okresowo jednak, szczególnie po zakończeniu zimy i roztopach oraz po długotrwałych obfitych opadach deszczu większość dróg wymaga remontu nawierzchni. Średnia odległość zrywki wynosi w Nadleśnictwie około 300 - 400 m.

Od południa przez teren Nadleśnictwa przebiega linia kolejowa relacji Gorzów Wlkp. – Krzyż ze stacjami w Górkach Noteckich, Zwierzyniu oraz Starym Kurowie.

4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa wraz z zestawieniem wskaźników tej gospodarki (tabela XIX).

Do czynników wpływających na podniesienie trudności gospodarowania zaliczyć można:

- Drzewostany na gruntach porolnych, których powierzchnia wynosi 2978,98 ha, co stanowi 19,1 % drzewostanów ogółem,
- Duży udział drzewostanów w KO i KDO,
- Bardzo długa granica polno – leśna jednocześnie stanowiąca duże zagrożenie pożarowe.

Tabela 22. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej. (Tabela XIX)				
Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	Powierzchnia leśna ⁽¹⁾ (stan na 01.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) - ha		15 659,50	15 691,53
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) – brutto m ³		4 260 991	4 575 883
3	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) – brutto m ³ /ha		272	292
4	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (wg tablic) - tys. zł.	X	X
		wartość gruntów leśnych (20% wartości drzewostanów) - tys. zł.	X	X
		wartość środków trwałych - tys. zł.	X	X
	Razem		X	X
5	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne - m ³ netto	509 845	574 579
		użytki przdrębne - m ³ netto	468 297	426 000
		razem użytki główne - m ³ netto	978 142	1 000 579
		udział użytków przedrębnych - %	47,9	42,6
6	Okresowy przyrost w 10-leciu	brutto m ³ ⁽²⁾	1 537 570	X
		przeciętnie m ³ /ha/rok	9,8	X
7	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. les./rok	4,1	4,6
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. les./rok	3,7	3,4
		użytkowanie główne m ³ /ha pow. leś/rok	7,8	8,0
		użytkowanie główne % zasobów/rok	2,9	2,7
		użytkowanie główne % przyrostu/rok	8,0	X
8	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego - % (udział w powierzchni leśnej)		-	-
9	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)		71,1	70,8
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych - w ha		113	295,55
	% udziału w powierzchni lasów nadleśnictwa		0,7	1,9

¹ - powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona, bez gruntów związanych z gospodarką leśną

² - wg wzoru $V_k - V_p + V$, gdzie V_k - zapas na końcu okresu, V_p zapas na początku okresu, V - pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość netto x 1,25)

4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu (tabela XX).

Tabela 23. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu. (Tabela XX)					
Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jedn. miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Wg etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u. l.	Wg orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	117 495	100 058	91 480
2	Koszty administracyjne	zł	13 360 931	13 360 931	13 360 931
3	Koszty ochrony lasu	zł	593 167	593 167	593 167
4	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	38 813	38 813	38 813
5	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	4 009	4 009	4 009
6	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	190	172	157
7	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	1 492	1 492	1 492
8	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	351	240	219
9	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	52	52	52
Suma kosztów (k)		zł	21 366 840	20 243 555	19 706 032
10	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	193	193	193
Suma przychodów (p)		zł	22 889 516	19 311 194	17 655 640
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	0,93	1,05	1,12

4.4. Lasy nadzorowane.

Nadleśnictwo Strzelce Kraj. sprawuje nadzór nad lasami innej własności w ramach porozumień pomiędzy Nadleśniczym, a Starostą Strzelecko – Drezdeneckim i Choszczeńskim. Ogólna powierzchnia tych lasów wynosi 295,55 ha, dla części tych lasów sporządzono inwentaryzację stanu lasu i uproszczone PUL.

Zestawienie powierzchni przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Zestawienie powierzchni lasów nadzorowanych.			
Starostwo Powiatowe	powierzchnia przekazana w nadzór	objęta UPUL	objęta inwentaryzacją stanu lasu
Strzelecko – Drezdeneckie	295,04	90,01	205,03
Choszczeńskie	0,51	X	0,51
Razem	295,55	90,01	205,54

5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa.

5.1. Charakterystyka stanu lasu.

5.1.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu na podstawie zestawień końcowych – tabela II, III, IV, Va, VI, VIIIa.

W części tabelarycznej opisu ogólnego zamieszczono następujące tabele charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów:

- Tabela nr II Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji
- Tabela nr III Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących.
- Tabela nr IV Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.
- Tabela nr Va Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- Tabela nr VI Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- Tabela nr VIIIa Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy.
- Tabeli nr VII i VIIIb nie sporządza się ze względu na nie określanie stref uszkodzenia lasu.

a. Bonitacje gatunków panujących.

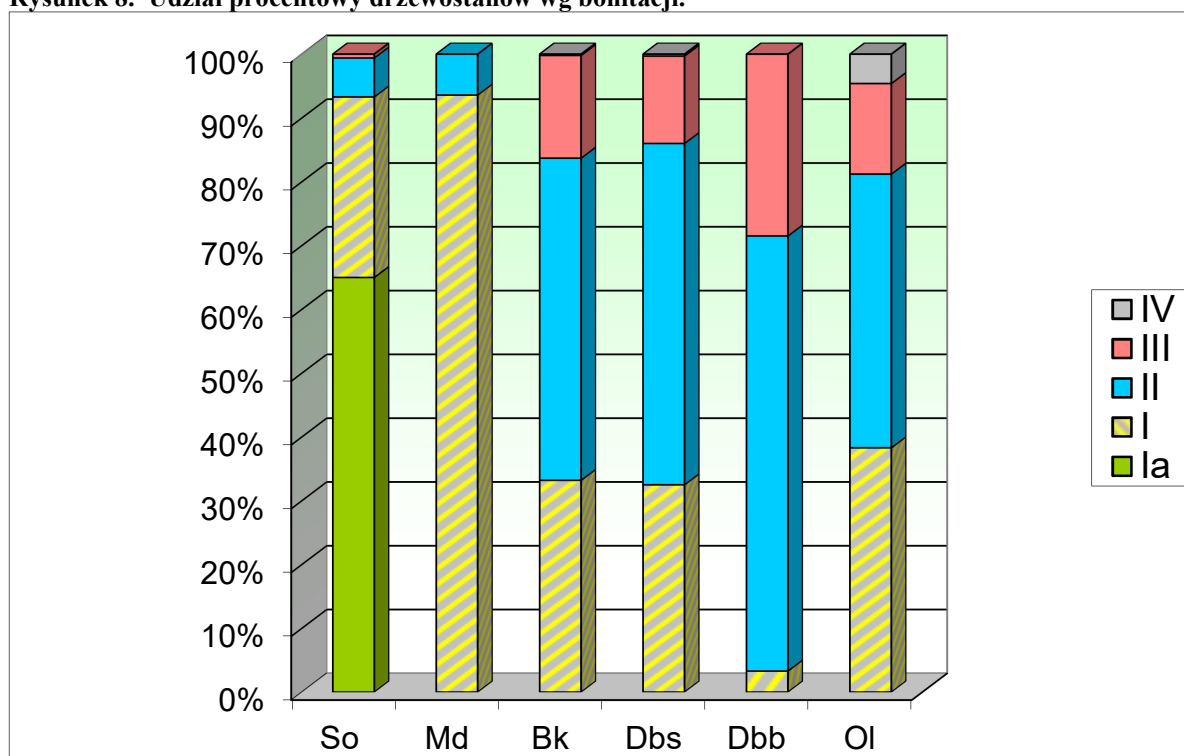
Udział powierzchniowy i procentowy drzewostanów wg bonitacji gatunków panujących dla Nadleśnictwa (wg danych z tabeli nr II) przedstawia się następująco:

Tabela 25. Udział powierzchniowy i procentowy drzewostanów wg bonitacji.											
Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	DG	BK	DB.S	DB.B	DB.C	JW	WZ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Łącznie	IA	8413,50	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	I	3670,00	220,32	66,18	13,30	298,14	141,81	5,44	1,40	0,80	-
	II	786,60	15,16	13,78	0,47	453,38	234,11	112,78	1,74	0,99	-
	III	77,89	-	0,53	-	144,63	59,93	47,15	-	-	0,38
	IV	-	-	-	-	2,18	1,44	-	-	-	-
Ogółem	ha	12947,99	235,48	80,49	13,77	898,33	437,29	165,37	3,14	1,79	0,38
	%	83,00	1,51	0,52	0,09	5,76	2,80	1,06	0,02	0,01	0,00

Tabela 25. c.d.											
Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	AK	OS	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha									%
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	18	19
Łącznie	IA	-	-	-	-	-	-	-	-	8413,50	53,93
	I	3,70	-	101,63	240,97	5,71	5,60	0,40	-	4775,40	30,61
	II	-	9,64	20,57	269,72	-	7,35	-	0,40	1926,69	12,35
	III	-	26,06	0,63	89,07	3,18	0,98	-	-	450,43	2,89
	IV	-	-	-	29,15	2,11	-	-	-	34,88	0,22
Ogółem	ha	3,70	35,70	122,83	628,91	11,00	13,93	0,40	0,40	15600,90	100,00
	%	0,02	0,23	0,79	4,03	0,07	0,09	0,00	0,00	100	100,00

Udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji ważniejszych gatunków panujących, tj. tworzących typy drzewostanów oraz zajmujących w Nadleśnictwie powierzchnię powyżej 1,0 % obrazuje się na wykresie słupkowym.

Rysunek 8. Udział procentowy drzewostanów wg bonitacji.

Najważniejsze pod względem gospodarczym gatunki drzew cechują się w Nadleśnictwie bardzo dobrymi bonitacjami (głównie jest to Ia i I bonitacja). Na tak dobrą sytuację zdecydowany wpływ ma dostosowanie głównego gatunku panującego w Nadleśnictwie tj. sosny do dominujących w Nadleśnictwie siedlisk. Największą powierzchnię zajmują drzewostany sosnowe Ia i I bonitacji. W pozostałych drzewostanach dominuje bonitacja I – II, sporadycznie III lub IV.

b. Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów w klasach wieku (wg danych z tabeli nr III i IV).

Syntetyczne zestawienie klas wieku wg gatunków panujących pod względem zajmowanej powierzchni zalesionej i nie zalesionej, miąższości oraz zasobności wg stanu na 01.01.2020 r. w porównaniu do stanu na 01.01.2010 r. przedstawia się następująco:

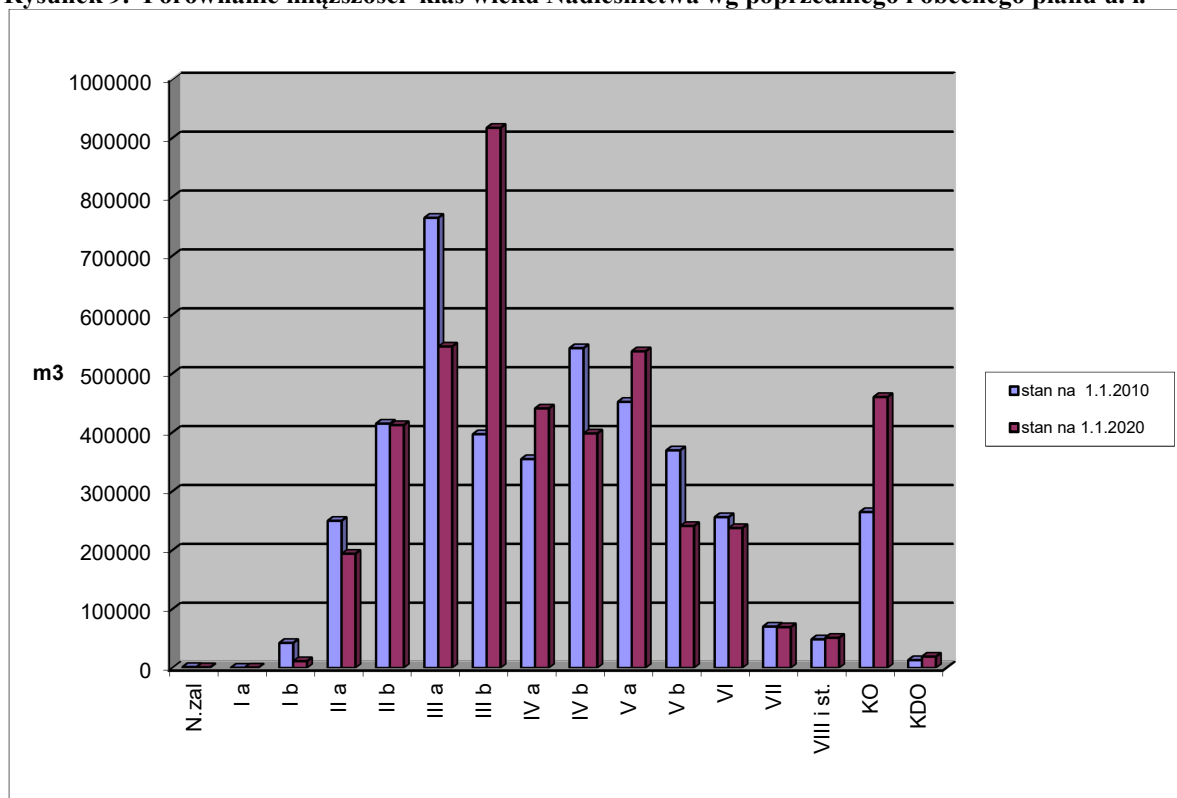
Tabela 26. Zestawienie powierzchni zalesionej i niezalesionej zapasu oraz zasobności drzewostanów Nadleśnictwa									
Klasy wieku	Stan na 1.01.2020			Stan na 1.01.2010			Różnica+/-		
	ha %	m ³ %	przeciętna zasobność m ³ /ha	ha %	m ³ %	przeciętna zasobność m ³ /ha	ha	m ³	przeciętna zasobność m ³ /ha
Leśna nie zalesiona	90,63 0,57	1071 0,02	12	116,04 0,74	1488 0,03	13	-25,41	-417	-1
I a	988,71 6,30	570 0,01	1	591,57 3,78	245 0,01	0	397,14	325	1
I b	738,86 4,71	11425 0,25	15	1493,18 9,54	42380 0,99	28	-754,32	-30955	-13
II a	1526,96 9,73	193815 4,24	127	1715,05 10,95	249770 5,86	146	-188,09	-55955	-19
II b	1738,02 11,08	412330 9,01	237	1750,92 11,18	414825 9,74	237	-12,90	-2495	0
III a	1716,40 10,94	545755 11,93	318	2455,93 15,68	764340 17,95	311	-739,53	-218585	7
III b	2410,76 15,38	917145 20,04	380	1078,12 6,88	396795 9,31	368	1332,64	520350	12
IV a	1095,86 6,98	440580 9,63	402	1022,66 6,53	354615 8,32	347	73,20	85965	55
IV b	982,47 6,26	398190 8,70	405	1341,27 8,57	542965 12,74	405	-358,80	-144775	0
V a	1290,53 8,22	537645 11,75	417	1163,82 7,43	451850 10,60	388	126,71	85795	29
V b	580,82 3,70	241005 5,27	415	900,71 5,75	369450 8,67	410	-319,89	-128445	5
VI	538,26 3,43	237495 5,19	441	635,17 4,06	255990 6,01	403	-96,91	-18495	38
VII	185,40 1,18	69170 1,51	373	173,76 1,11	70150 1,65	404	11,64	-980	-31
VIII i starsze	121,21 0,77	51110 1,12	422	127,29 0,81	48495 1,14	381	-6,08	2615	41
KO	1622,66 10,34	460000 10,05	283	1050,94 6,71	264630 6,21	252	571,72	195370	31
KDO	63,98 0,41	19115 0,42	299	43,07 0,28	13210 0,31	307	20,91	5905	-8
Przestoje na gr. zal.		39462 0,86			19793 0,46			19669	
Razem pow.zal.	15600,90 99,42	4574812 99,98	293	15543,46 99,26	4259503 99,97	274	57,44	315309	19
Ogółem pow.zal. i nie zal.	15691,53 100,00	4575883 100,00	292	15659,50 100,00	4260991 100,00	272	32,03	314892	20

Tabela 26. c. d. Zestawienie powierzchni zalesionej i niezalesionej zapasu oraz zasobności drzewostanów obrębami leśnymi wg stanu na 01. 01. 2020 r.

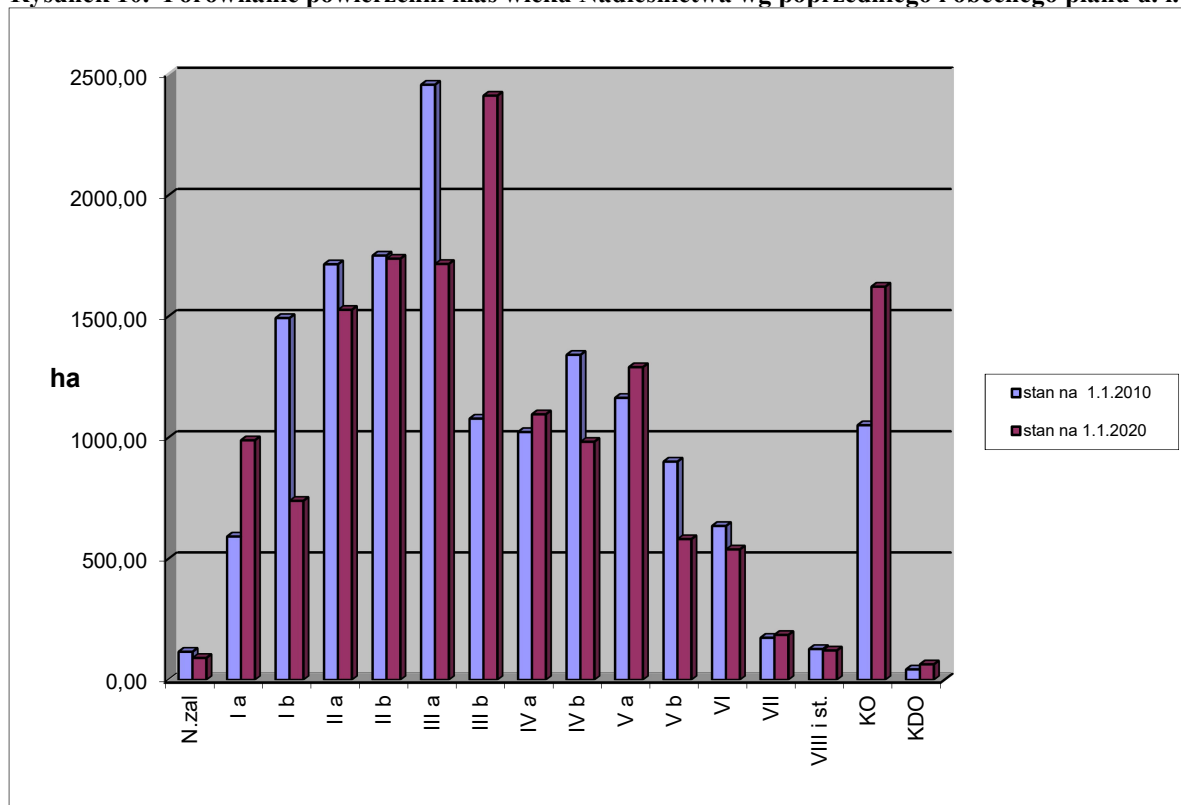
Klasy wieku	obr. Strzelce Kraj.			Klasy wieku	obr. Wilanów		
	ha	m ³	przeciętna zasobność m ³ /ha		ha	m ³	przeciętna zasobność m ³ /ha
	%	%			%	%	
Leśna nie zalesiona	43,45	813	19	Leśna nie zalesiona	47,18	258	5
	0,82	0,06			0,46	0,01	
I a	395,97	455	1	I a	592,74	115	0
	7,41	0,03			5,73	0,00	
I b	251,34	4075	16	I b	487,52	7350	15
	4,70	0,26			4,71	0,24	
II a	472,61	65405	138	II a	1054,35	128410	122
	8,84	4,25			10,19	4,23	
II b	702,61	163270	232	II b	1035,41	249060	241
	13,15	10,61			10,01	8,20	
III a	439,33	143270	326	III a	1277,07	402485	315
	8,22	9,31			12,34	13,25	
III b	729,85	264460	362	III b	1680,91	652685	388
	13,65	17,18			16,24	21,48	
IV a	491,58	205540	418	IV a	604,28	235040	389
	9,20	13,36			5,84	7,74	
IV b	343,33	131030	382	IV b	639,14	267160	418
	6,42	8,52			6,18	8,80	
V a	561,23	227090	405	V a	729,30	310555	426
	10,50	14,76			7,05	10,22	
V b	210,23	79520	378	V b	370,59	161485	436
	3,93	5,17			3,58	5,32	
VI	211,88	90255	426	VI	326,38	147240	451
	3,96	5,87			3,15	4,85	
VII	49,05	19655	401	VII	136,35	49515	363
	0,92	1,28			1,32	1,63	
VIII i starsze	15,91	8090	508	VIII i starsze	105,30	43020	409
	0,30	0,53			1,02	1,42	
KO	407,27	117880	289	KO	1215,39	342120	281
	7,62	7,66			11,75	11,26	
KDO	19,08	5865	307	KDO	44,90	13250	295
	0,36	0,38			100,00	0,44	
Przestoje na gr. zal.		11857		Przestoje na gr. zal.		27605	
		0,77				0,91	
Razem pow.zal.	5301,27 99,19	1537717 99,95	290	Razem pow.zal.	10299,63 99,54	3037095 99,99	295
Ogółem pow.zal. i nie zal.	5344,72 100,00	1538530 100,00	288	Ogółem pow.zal. i nie zal.	10346,81 100,00	3037353 100,00	294

Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona zwiększyła się o 32,03 ha w stosunku do powierzchni z poprzedniej rewizji urządzenia lasu. Przyczyną wzrostu powierzchni jest zalesienie gruntów rolnych oraz przyjęcie gruntów leśnych. Nastąpił spadek powierzchni nie zalesionej o 25,41 ha i jest wynikiem mniejszej ilości zrębów zupełnych. Nastąpił wzrost miąższości drzewostanów na powierzchni zalesionej o 315309 m³ co stanowi 7,4 % miąższości z poprzedniej rewizji urządzania lasu. Natomiast przeciętna zasobność na powierzchni zalesionej wzrosła o 19 m³ /ha co stanowi 6,9 % przeciętnej zasobności z poprzedniej rewizji urządzania lasu. Wzrost zasobności spowodowany jest kumulacją drzewostanów III klasy wieku. Na uwagę zasługuje wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia o 571,72 ha. Powierzchnia drzewostanów w KO wynosi obecnie 1622,66 ha. Wzrost powierzchni KO nastąpił w skutek właściwego użytkowania drzewostanów rębnych rębiami częściowymi oraz gniazdowymi. Drzewostany zaliczone do KDO to drzewostany, w których w ostatnich dwóch latach obowiązywania planu u.l. wykonano cięcia rębne, lub sporadycznie przypadły odnowienia z powodu suszy w latach 2018/2019.

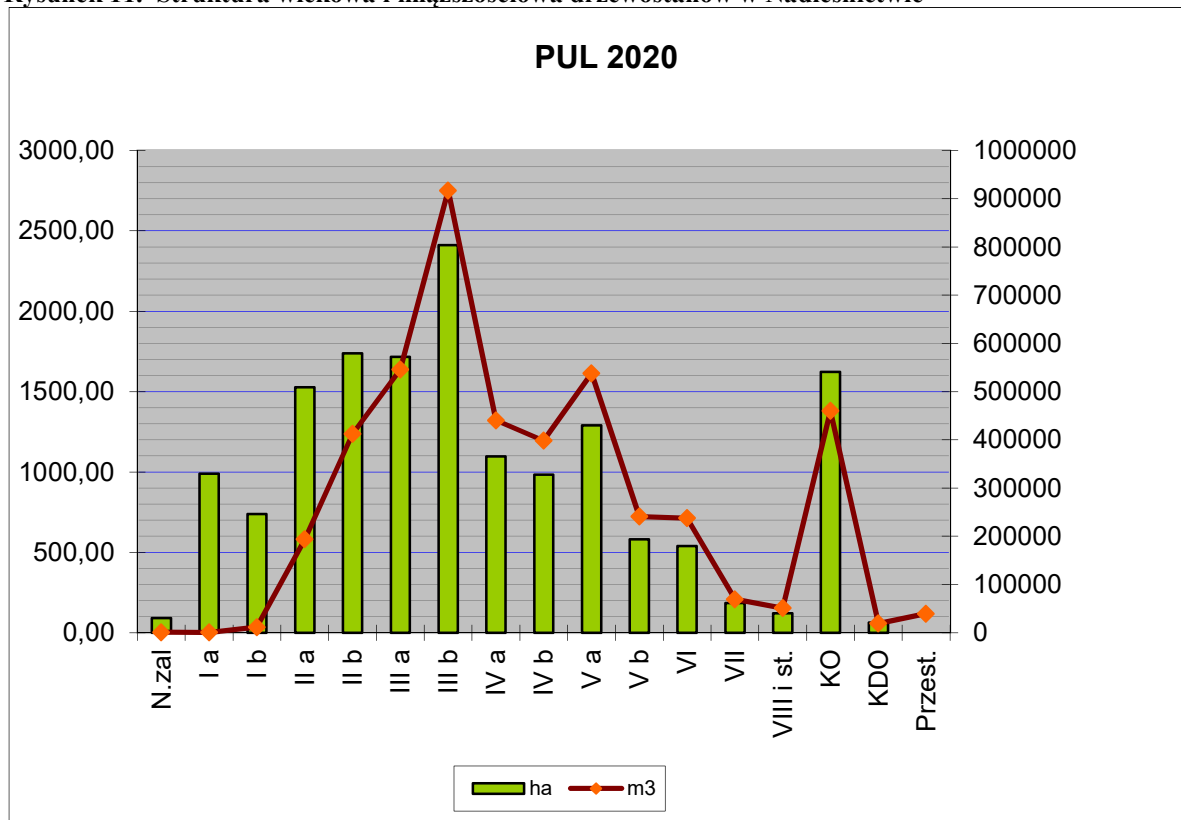
Rysunek 9. Porównanie miąższości klas wieku Nadleśnictwa wg poprzedniego i obecnego planu u. l.

Rysunek 10. Porównanie powierzchni klas wieku Nadleśnictwa wg poprzedniego i obecnego planu u. l.

Rysunek 11. Struktura wiekowa i mączszościowa drzewostanów w Nadleśnictwie

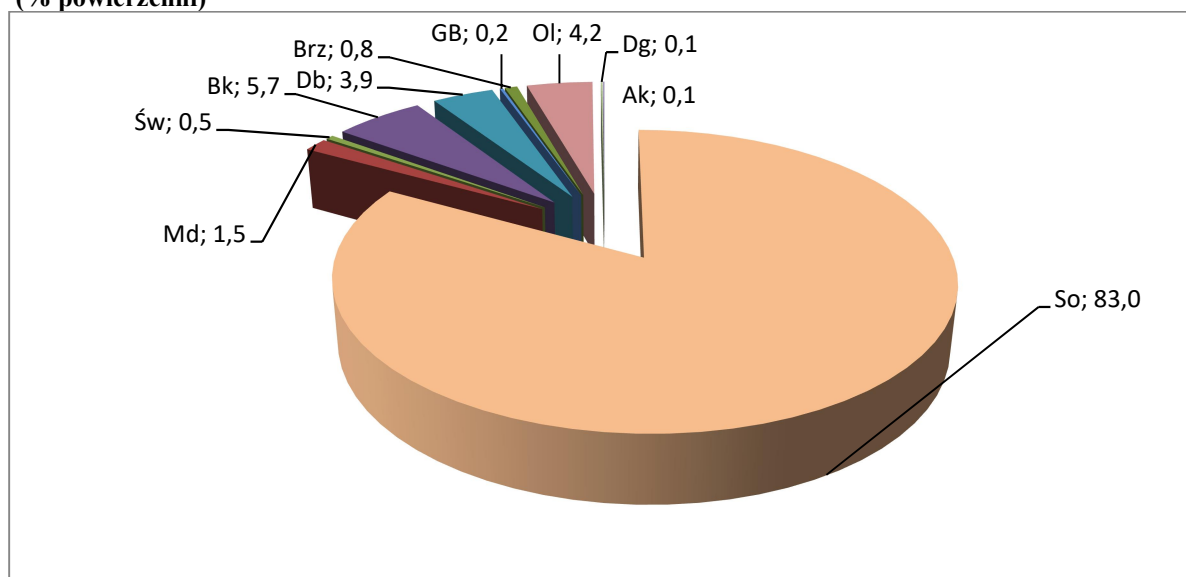
c. Powierzchniowy udział drzewostanów wg gatunków panujących.

Poniższe zestawienie opracowano w oparciu o tabele nr III i IV i porównano do stanu z poprzedniego okresu.

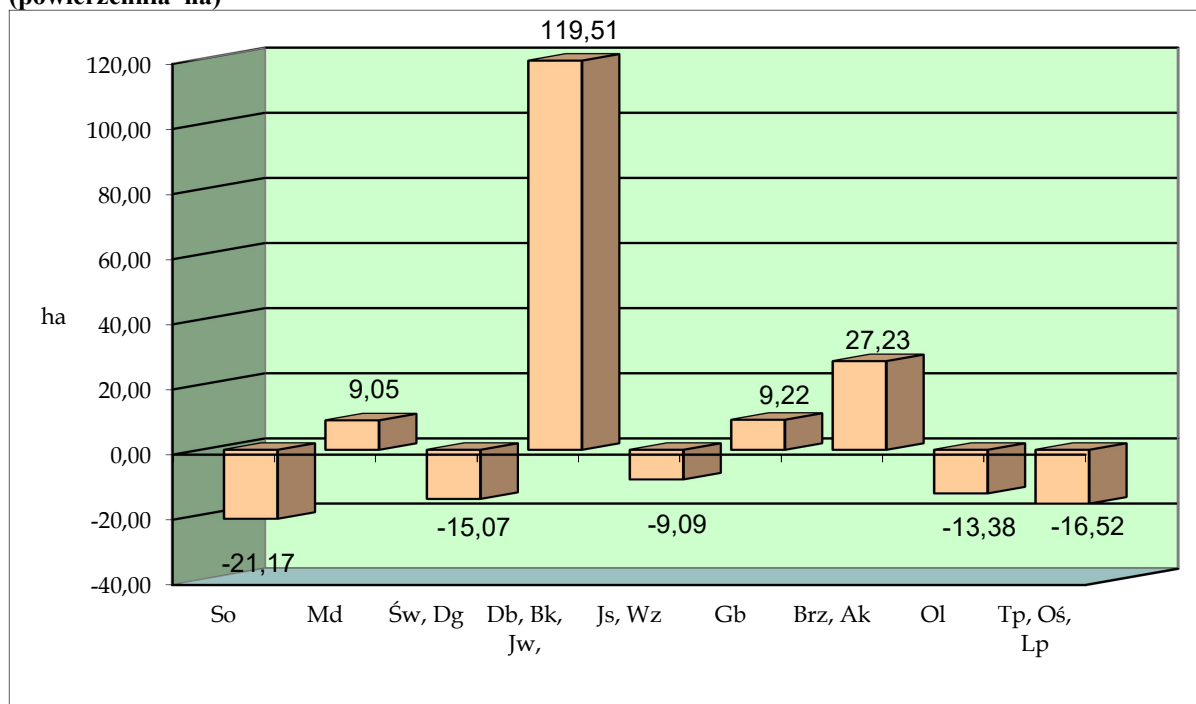
Tabela27. Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. wg stanu obecnego i poprzedniego.										
Lp.	Gatunek panujący	Powierzchnia zalesiona i nie zalesiona								Różnica Pow. (ha)
		Stan 01.01.2020						Stan na 01.01.2010		
		Obr. Strzelce Kraj.		Obr. Wilanów		N-ctwo Strzelce Kraj.		N-ctwo Strzelce Kraj.		
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
1	SO	4718,14	88,3	8299,91	80,3	13018,05	83,0	13039,22	83,3	- 21,17
2	MD	22,06	0,4	213,42	2,1	235,48	1,5	226,43	1,5	+ 9,05
3	ŚW	29,91	0,6	50,58	0,5	80,49	0,5	88,74	0,5	- 8,25
4	DG	5,13	0,1	8,64	0,1	13,77	0,1	21,22	0,1	- 7,45
5	BK	77,76	1,5	820,57	7,9	898,33	5,7	868,22	5,6	+ 30,11
6	DB.S	208,57	3,9	231,90	2,2	440,47	2,8	350,19	2,2	+ 90,28
7	DB.B	28,86	0,5	136,51	1,3	165,37	1,1	169,24	1,1	- 3,87
8	DB.C	1,40	-	1,74	-	3,14	-	1,81	-	+ 1,33
9	KL	-	-	-	-	-	-	1,52	-	- 1,52
10	JW	0,80	-	0,99	-	1,79	-	0,13	-	+ 1,66
11	WZ	-	-	0,38	-	0,38	-	0,45	-	- 0,07
12	JS	1,69	-	3,12	-	4,81	-	13,83	0,1	- 9,02
13	GB	15,76	0,3	19,94	0,2	35,70	0,2	26,48	0,2	+ 9,22
14	BRZ	23,65	0,4	99,18	1,0	122,83	0,8	151,29	1,0	- 28,46
15	OL	197,44	3,8	447,75	4,3	645,19	4,1	649,06	4,1	- 3,87
16	OL.S	-	-	11,00	0,1	11,00	0,1	20,51	0,1	- 9,51
17	AK	12,75	0,2	1,18	-	13,93	0,1	12,70	0,1	+ 1,23
18	TP	-	-	-	-	-	-	10,17	0,1	- 10,17
19	OS	0,40	-	-	-	0,40	-	0,25	-	+ 0,15
20	LP	0,40	-	-	-	0,40	-	6,90	-	- 6,50
Ogółem		5344,72	100,0	10346,81	100,0	15691,53	100,0	15659,50	100,0	+ 32,03

Procentowy udział poszczególnych gatunków panujących w porównaniu ze stanem poprzednim nie uległ większym zmianom. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna jej udział stanowi 83,0% powierzchni. Większe znaczenie gospodarcze ma także buk, dąb, oraz olsza łącznie 13,7%. Pozostałe gatunki nie mają większego znaczenia gospodarczego, a ich udział wynosi 3,3% powierzchni. Korzystniej przedstawia się udział wg gatunków rzeczywistych. Można zaobserwować spadek udziału sosny do 71,3%, oraz wzrost udziału dębu do 8,4%. Znaczący wzrost udziału dębu przypada na I kw.

**Rysunek 12. Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.
(% powierzchni)**

**Rysunek 13. Zmiany w udziale gatunków drzew panujących w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.
(powierzchnia ha)**

W ostatnim dziesięcioleciu nastąpił spadek udziału sosny o 21,17 ha natomiast wzrósł udział buka i dębu odpowiednio o 30,11 ha i 87,74 ha. W warunkach siedliskowych Nadleśnictwa oraz zgodnie z planem na najbliższe 10-lecie powinien nieznacznie spadać udział sosny, a wzrastać udział gatunków liściastych.

d. Powierzchniowy udział drzewostanów wg gatunków rzeczywistych.

Wg danych z tabeli nr Va sporządza się zestawienie charakteryzujące udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych, w poszczególnych typach siedliskowych lasu (wyrażony w %).

Tabela 28. Powierzchniowy udział drzewostanów wg gatunków rzeczywistych w rozbiciu na TSL w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.									
		Typ siedliskowy lasu							
Lp.	gat./TSL	BŚW	BMŚW	BMW	BMB	LMŚW	LMW	LMB	LŚW
1	SO	608,31	5231,24	1,73		5202,60	15,87	0,32	59,81
2	SO.C	-				0,70			
3	MD	-	57,63			293,51	0,37		10,04
4	ŚW	0,19	52,06	2,34	0,43	190,96	3,45	0,93	14,76
5	JD	-				0,31			
6	DG	-	1,30			10,12			2,59
7	BK	-	173,49	0,16		929,27	0,28	0,49	278,63
8	DB.S	0,61	65,85		0,05	759,29	7,04		151,23
9	DB.B	0,80	113,59	1,14		120,66	0,18		61,56
10	DB.C	0,79	2,33			2,97			0,96
11	KL	-	0,22			3,14	0,35		1,43
12	JW	-	0,82			13,49	0,39		6,62
13	WZ	-	0,68			0,73	0,53		0,45
14	JS	-				2,60	0,75		1,44
15	GB	-				48,86	0,38		34,66
16	BRZ	31,36	98,82	0,48	1,19	191,28	6,09	0,18	8,47
17	OL	-	2,46	1,61		27,34	21,32	6,50	6,42
18	OL.S	-				0,22	2,67		
19	AK	0,18	6,95			9,95	0,39		1,36
20	TP	-				0,24			
21	OS	-	0,32			1,33			0,57
22	WB	-				0,08			
23	KSZ	-				0,21			
24	LP	-	0,87	0,57		6,47	0,25		4,41
25	CZR.P	-							0,24
Razem		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 28. c.d. Powierzchniowy udział drzewostanów wg gatunków rzeczywistych w rozbiciu na TSL w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.							
		Typ siedliskowy lasu					Łącznie %
Lp.	gat./TSL	LW	OL	OLJ			
1	SO	1,29	1,38	2,35			71,33
2	SO.C						0,00
3	MD						2,32
4	ŚW	1,35	4,86	1,40			1,75
5	JD						0,00
6	DG		0,28				0,09
7	BK	1,58	1,37	2,23			8,89
8	DB.S	8,47	0,54	4,07			6,39
9	DB.B						1,91

Tabela 28. c.d. Powierzchniowy udział drzewostanów wg gatunków rzeczywistych w rozbiciu na TSL w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.							
		Typ siedliskowy lasu					
Lp.	gat./TSL						Łącznie %
		LW	OL	OLJ			
10	DB.C	0,70					0,05
11	KL						0,03
12	JW	0,32		3,09			0,16
13	WZ	0,36					0,02
14	JS	0,29	0,94	1,79			0,05
15	GB	0,16		0,39			0,54
16	BRZ	1,36	6,67	3,87			2,24
17	OL	17,70	295,72	232,24			3,92
18	OL.S	2,43	7,27	1,91			0,09
19	AK		0,21				0,12
20	TP			0,79			0,01
21	OS						0,01
22	WB			-			0,00
23	KSZ			-			0,00
24	LP			0,24			0,08
25	CZR.P						0,00
Razem		100,0	100,0	100,0			100,00

Według gatunków rzeczywistych, budowa drzewostanów jest znacznie bogatsza. Można zaobserwować spadek udziału sosny do 71,3%, oraz wzrost udziału buka i dębu odpowiednio do 8,9% i 8,4%. Znaczący wzrost wymienionych gatunków przypada na I kw. Gatunki iglaste zajmują łącznie 75,5%, a liściaste 24,5%. Większy udział rębni złożonych zaplanowanych na obecny okres gospodarczy, powinien jeszcze bardziej zmienić obraz drzewostanów. Na wzbogacenie rzeczywistych składów gatunkowych drzewostanów będą miały również wpływ drugie piętra, które będą powstawały stopniowo z podrostów głównie bukowych.

Występujące w drzewostanach nietypowe gatunki dla danych siedlisk, jak sosna na OL, OLJ lub olsza na BMśw, LMśw, Lśw zajmują mikrosiedliska, z których nie tworzą wyłączeń ze względu na zbyt małe powierzchnie.

e. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości wg gatunków panujących (dla wszystkich drzewostanów).

Tabelę nr VIIa sporządza się tylko wg gatunków panujących. Tabeli nr VIIb nie sporządza się ze względu na nie określanie w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. stref uszkodzenia. Syntetyczne zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (przyrost tablicowy) przedstawiono poniżej.

Tabela 29. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.						
Powierzchnia leśna zalesiona						
Gatunek drzewa	Obr. Strzelce Kraj.		Obr. Wilanów		Nadleśnictwo	
	m³	%	m³	%	m³	%
So	36725	91,19	67995	86,46	104720	88,06
Md	235	0,58	1660	2,11	1895	1,59
Św	320	0,79	695	0,88	1015	0,85
Dg	15	0,04	110	0,14	125	0,11
Bk	565	1,40	3600	4,58	4165	3,50
Db.S	1080	2,68	880	1,12	1960	1,65
Db.B	90	0,22	390	0,50	480	0,40
Db.C	10	0,02	15	0,02	25	0,02
Js	-	-	10	0,01	10	0,01
Gb	65	0,16	45	0,06	110	0,09
Brz	145	0,36	600	0,76	745	0,63
Ol	975	2,42	2580	3,28	3555	2,99
Ol.S	-	-	60	0,08	60	0,05
Ak	55	0,14	-	-	55	0,05
m³	40280	-	78640	-	118920	-
%	-	100,00	-	100,00	-	100,00

Łączny spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości wyniesie 118 920 m³ brutto, w tym spodziewany przyrost w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębego 105 930 m³. Wielkość przyrostu w drzewostanach nie planowanych do użytkowania rębego stanowi m.in. punkt odniesienia przy ustalaniu etatu użytkowania przedrębego.

Prognozowany na lata 2010-2019 bieżący roczny przyrost miąższości (tablicowy) wynosił 1 239 250 m³ brutto. Rzeczywisty uzyskany przyrost (użyteczny), jaki odłożył się w ubiegłym okresie był o ok. 24,1 % wyższy i wyniósł 1 537 986 m³ brutto.

5.1.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD.

a. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów.

Charakterystykę powierzchniowego udziału uszkodzeń drzewostanów wg głównej przyczyny przedstawia się w poniższej tabeli:

Tabela 30. Zestawienie szkód zainwentaryzowanych podczas prac terenowych.				
Obręb	Przyczyna uszkodzenia	Stopień uszkodzenia		Powierzchnia razem [ha]
		II	III	
1. STRZELCE KRAJEŃSKIE	GRZYBY	1,02		1,02
	INNE	4,78		4,78
	KLIMAT	28,03		28,03
	OWADY			
	WODNE	2,27		2,27
	ZWIERZ	38,61		38,61
Razem obr. STRZELCE KRAJEŃSKIE		74,71		74,71
2. WILANÓW	GRZYBY			
	INNE	9,61		9,61
	KLIMAT	67,55		67,55
	OWADY			
	WODNE	5,17	2,05	7,22
	ZWIERZ	33,19		33,19
Razem obr. WILANÓW		115,52	2,05	117,57
Nadleśnictwo	GRZYBY	1,02		1,02
	INNE	14,39		14,39
	KLIMAT	95,58		95,58
	OWADY			
	WODNE	7,44	2,05	9,49
	ZWIERZ	71,80		71,80
Razem Nadleśnictwo		190,23	2,05	192,28

Ocenę stanu uszkodzeń drzewostanów dokonano w oparciu o wyniki prac urzędniowych oraz na podstawie informacji uzyskanych w Nadleśnictwie. W Nadleśnictwie Strzelce Kraj. drzewostany uszkodzone zajmują 1,2 % powierzchni wszystkich drzewostanów. W porównaniu do poprzednich okresów gospodarczych są one znikome. Ich poziom nie zagraża obecnie osiągnięciu założonych celów hodowlanych. Głównym i nadal dosyć groźnym sprawcą uszkodzeń jest zwierzyna płowa oraz coraz częściej występujące szkody od bobrów.

W związku z dużym udziałem rębni gniazdowych, zaplanowanych na obecne 10-lecie, Nadleśnictwo będzie zmuszone (oprócz prowadzenia prawidłowej, intensywnej gospodarki łowieckiej) do stosowania w większym zakresie grodzień, ponieważ tylko grodzenia dają gwarancję wyprowadzenia w uprawach gatunków cennych liściastych.

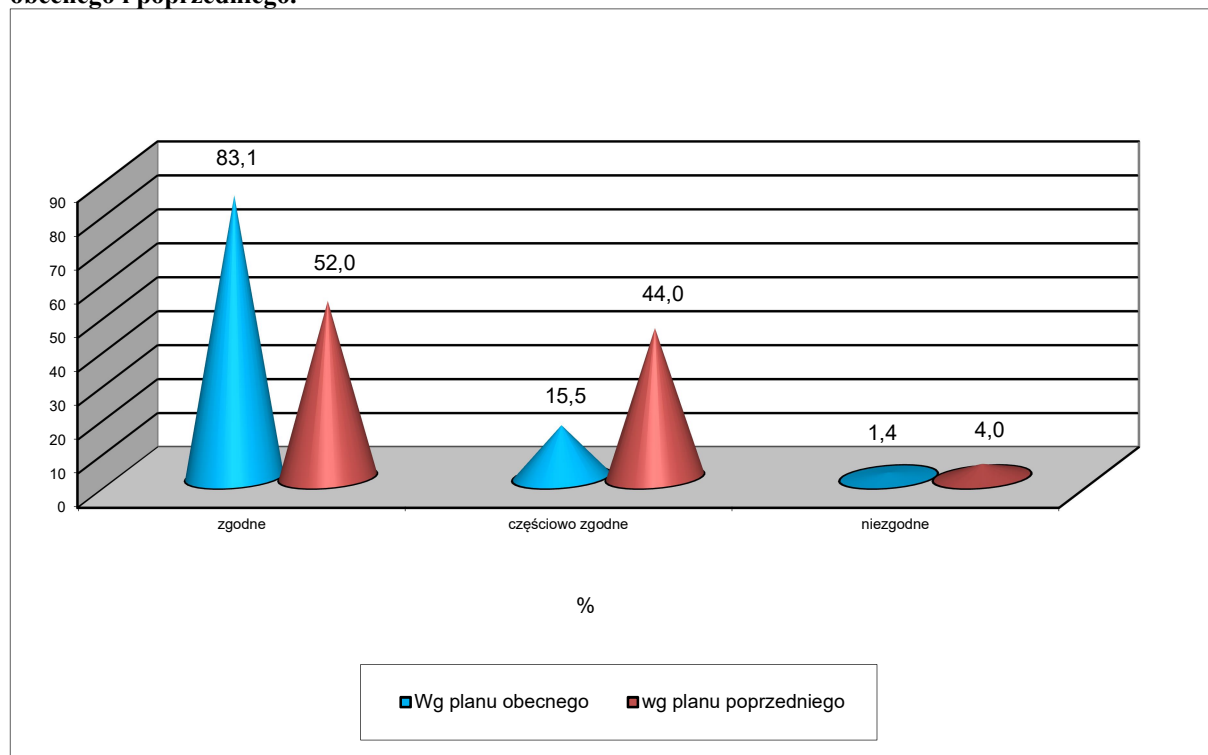
Uszkodzenia od owadów nie są stosunkowo duże głównie ze względu na działania profilaktyczne, które Nadleśnictwo powinno kontynuować nadal. Znaczącym problemem stają się huraganowe wiatry. Aby przeciwdziałać szkodom wyrządzanym przez wymienione wiatry należy przestrzegać kolejności i nawrotów cięć.

b. Ocena zgodności składów gatunkowych z typami drzewostanów (TD).

W ramach charakterystyki stanu lasu i zasobów drzewnych zamieszcza się zestawienie powierzchni drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z siedliskiem.

Tabela 31. Ocena zgodności składu gatunkowego z TD				
Stopień zgodności składu gatunkowego z TD	Stan na 01.01.2020		Stan na 01.01.2010	
	ha	%	ha	%
Zgodne	12 967,77	83,1	8064,16	52,0
Częściowo zgodne	2421,42	15,5	6822,13	44,0
Niezgodne	211,71	1,4	657,17	4,0
Razem	15 600,90	100,0	15 543,46	100,0

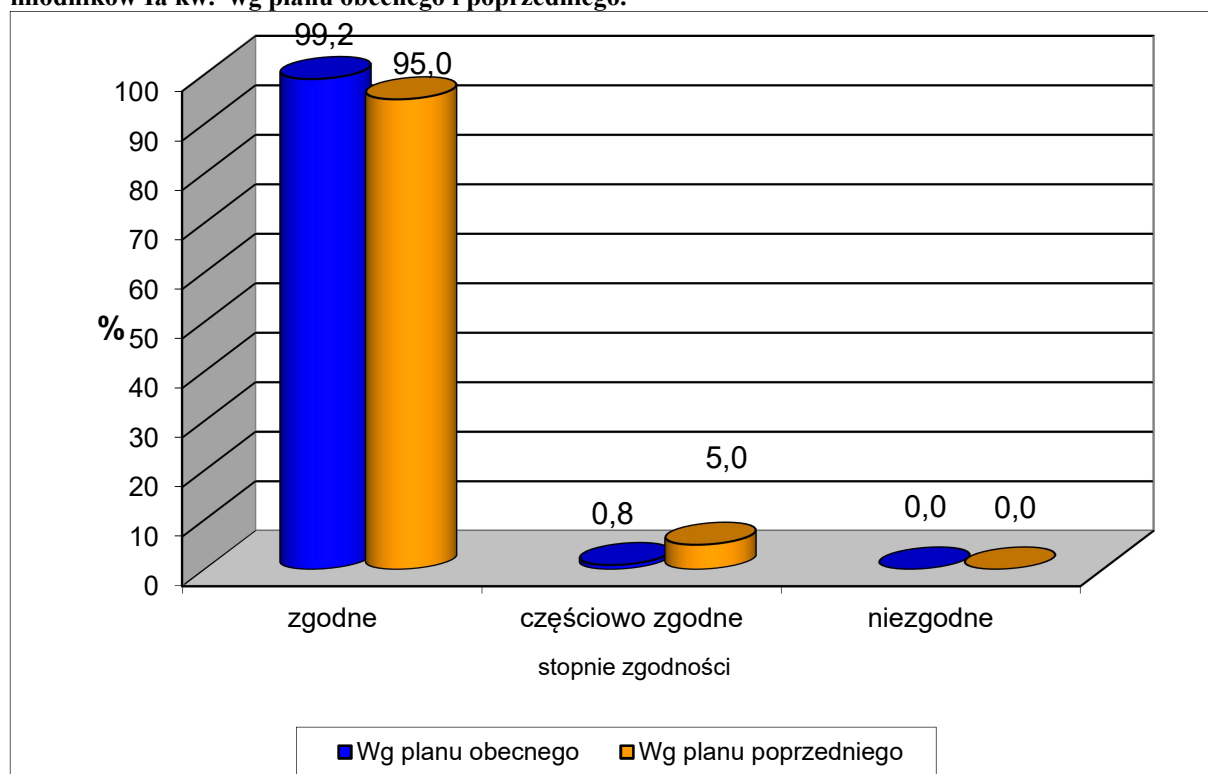
Rysunek 14. Porównanie stopni zgodności składu gatunkowego z typami drzewostanów wg planu obecnego i poprzedniego.

W tabeli poniżej zestawiono ocenę zgodności upraw i młodników do 10 lat. Stwierdzono brak upraw i młodników niezgodnych z TD oraz wzrost upraw zgodnych z TD.

Tabela 32. Stopień zgodności składu gatunkowego upraw i młodników z TD.				
Uprawy	Stan na 01.01.2020		Stan na 01.01.2010	
	ha	%	ha	%
Zgodne	503,89	99,2	493,57	95,0
Częściowo zgodne	4,28	0,8	25,81	5,0
Niezgodne	-	-	-	-
Razem	508,17	100,0	519,38	100,0

Rysunek 15. Porównanie stopni zgodności składu gatunkowego z typami drzewostanów upraw i młodników 1a kw. wg planu obecnego i poprzedniego.

Problematyka związana z oceną zgodności upraw i młodników z TD jest omówiona w Rozdziale II - w Analizie gospodarki leśnej w minionym okresie (w oparciu o zamieszczoną tam tabelę nr XI). Ocena zgodności składów gatunkowych upraw i młodników z siedliskiem założonych w minionym 10- leciu, jest wyższa niż w okresie poprzednim, a na uwagę zasługuje brak upraw niezgodnych ze składem pożądanym oraz minimalna ilość upraw częściowo zgodnych.

5.1.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów.

a. Ocena jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych.

Ocena jakości hodowlanej upraw i młodników jest związana z oceną zgodności ich składów gatunkowych z TD, którą omówiono w poprzednim punkcie oraz w Rozdziale II. Przepadłych upraw w Nadleśnictwie nie zanotowano. Uprawy przerzedzone o zadrzewieniu 05-06 również nie występują. Uprawy o zadrzewieniu 0,7 - 0,8 występują na powierzchni 14,80 ha, a ich jakość to w przeważającej części (12). W minionym okresie Nadleśnictwo grodziło siatką uprawy na łącznej powierzchni 893 ha. Jakość tych upraw jest bardzo dobra (11). W części upraw, szczególnie starszych istnieją szkody (przeważnie gospodarczo znośne) głównie od zwierzyny (sosna jest spalowana, a buk, dąb i inne gatunki liściaste - zgryzane). Szkody od owadów i grzybów występują pojedynczo. W ostatnim okresie nasilają się szkody wyrządzane przez bobry. Dotyczy to starszych drzewostanów zwłaszcza bukowych oraz drzewostanów dębowych rosnących na gniazdach I klasy wieku. Na podstawie stanu upraw i młodników Ia kl.w. należy stwierdzić, że najskuteczniejszym zabezpieczeniem jest grodzenie siatką. Wykonawca planu u.l. potwierdza zasadność wykonanych przez Nadleśnictwo grodzień, z rekomendacją stosowania ich w większym zakresie.

b. Ocena jakości upraw i młodników po rębniach złożonych oraz odnowień podokapowych.

Charakterystyka upraw i młodników po rębniach złożonych i podokapowych zawarta jest w tabelach nr XII, które są zamieszczone w Rozdziale II.

KO jest łącznie w Nadleśnictwie 1622,66 ha przeciętne zadrzewienie młodego pokolenia w KO wynosi 0,46, a jakość – 12. Drzewostany w KO Nadleśnictwo uzyskało poprzez stosowanie rębni częściowych oraz gniazdowych. Większość odnowień na gniazdach w rębni IIIa i IIIb jest grodzone siatką. Składy gatunkowe są dostosowane do TD. Uszkodzenia od owadów, choroby grzybowe oraz uszkodzenia od gryzoni występują pojedynczo i nie mają większego wpływu na obniżenie jakości hodowlanej. Upraw i młodników po rębniach złożonych Nadleśnictwo uzyskało 824,16 ha. Gatunkiem panującym na 55,2 % powierzchni młodników po rębniach złożonych jest buk i dąb, przeciętne zadrzewienie wynosi 0,92, a jakość 12. Na obecne 10- lecie zaplanowano 1328,65 ha cięć uprzętających. Podsadzenia produkcyjne były wykonane głównie bukiem, a ich jakość jest zadawalająca.

c. Ocena młodników w wieku od 11 lat i drzewostanów, dla których określono jakość hodowlaną.

Jakość młodników Ib. kl.w. jest dobra (dominuje 12). Głównym gatunkiem panującym jest sosna, która jest uszkodzana przez zwierzynę. Są to jednak szkody gospodarczo znośne. Pomimo bardzo dużego zagrożenia inne uszkodzenia i choroby występują rzadko gdyż Nadleśnictwo stosuje zintegrowane metody ochrony lasu, głównie profilaktyczne. Zadrzewienie młodników jest wysokie (przeciętne 0,9 - 1,0). Są one pod względem pielęgnacyjnym zadbane. Jakość hodowlana drzewostanów starszych jest uzależniona w znacznym stopniu od siedliska, jakie zajmują. Sosna najlepszą jakość osiąga na siedliskach świeżych borowych i na LMśw. Na siedliskach wilgotnych i Lśw oraz na gruntach porolnych sosna cechuje się zbyt dużą dynamiką wzrostu, przez co drzewa są silnie ugałęzione. Pozostałe drzewostany (bukowe, dębowe, olszowe i inne) cechuje dobra jakość i odporność na czynniki biotyczne i abiotyczne pod warunkiem że rosną na odpowiednich dla siebie siedliskach. Ciągłe monitorowanie stanu sanitarnego i zdrowotnego lasu pozwala Nadleśnictwu na uniknięcie większych szkód.

d. Ocena jakości technicznej gatunków panujących w drzewostanach starszych, KO, KDO i przeznaczonych do przebudowy.

W Nadleśnictwie Strzelce Kraj. najwartościowsze drzewostany sosnowe (poza wyjątkami) znajdują się na BMśw, BMw i LMśw. Jednak większość starszych drzewostanów sosnowych posiada jakość techniczną przeciętną (3). Drzewostany, które wzrastały w młodości w przegęszczeniu charakteryzują się dobrze oczyszczonymi, gonnymi lecz cienkimi strzałami. Drzewostany, które rosły w dużym przerzedzeniu posiadają przeciętnie dużą pierśnicę, lecz ich jakość obniżają grube sęki i guzy. Ponadto, sporadycznie, głównie na gruntach porolnych część drzew jest zahubionych. Drzewostany bukowe, dębowe i olchowe rosnące na właściwych siedliskach charakteryzują się jakością techniczną dobrą. Odnosnie jakości innych gatunków i czynników na nią wpływających trudno jest wyciągnąć właściwe wnioski ze względu na zajmowane zbyt małe powierzchnie.

5.1.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej.

Zestawienie powierzchni leśnej niezalesionej w porównaniu do poprzedniego okresu przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 33. Rodzaj pow. leśnej nie zalesionej w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.		
Rodzaj powierzchni	Stan na 01.01.2020 Pow. (ha)	Stan na 01.01.2010 Pow. (ha)
Poletka łowieckie	24,83	20,32
Plantacje choinek	0,56	-
Zręby	43,05	76,96
Halizny	-	-
Do naturalnej sukcesji	19,79	17,32
Objęte szczególną ochroną	0,14	-
Przeznaczone do wyłączenia z produkcji	2,26	-
Razem	90,63	114,60

Szczegółową lokalizację gruntów leśnych nie zalesionych przedstawiono w tabeli:

Tabela 34. Szczegółowa lokalizacja powierzchni leśnej nie zalesionej w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.		
Rodzaj powierzchni	obr. Strzelce Kraj.	obr. Wilanów
Poletka łowieckie	77j, 82h, 106b, 109i, 136f, 168f	89k, 97i, 120b, 131h, 131i, 131j, 132f, 137b, 146f, 181k, 200b, 271f, 292b, 346c, 357k, 357o, 386f, 386j
Plantacje choinek	32o	286g
Zręby	14d, 15j, 18j, 21c, 51k, 59d, 62f, 112h, 118g, 125c, 139g, 212b, 212f, 212h, 224b	191h, 273k, 299k, 306n, 315f, 318i, 320m, 324h, 325g, 357a
Halizny	-	-
Do naturalnej sukcesji	25k, 28g, 29h, 35i, 42d, 70n, 88h, 207g, 214f	1h, 64i, 203s, 222d, 277n, 281b, 293o, 298b, 351f, 352k, 373
Objęte szczególną ochroną	179f	-
Przeznaczone do wyłączenia z produkcji	-	3j, 185m, 258d, 274j, 275a, 276b, 302f, 312k, 324l, 341f, 360j, 361h, 376d, 376o

Wg stanu na 01.01.2020 r. w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. nie występują: plantacje krzewów, halizny, płazowiny oraz grunty przewidziane do małej retencji wodnej. Grunty przeznaczone do naturalnej sukcesji występują na wszystkich siedliskach. Dążenie do odnowienia tych powierzchni byłoby nieuzasadnione zarówno pod względem ekonomicznym jak i przyrodniczym.

5.2. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego.

Tabela 35. Porównanie pow. leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych PUL i w prognozie. (Tabela XIII)						
Lp.	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan na			
			1.I.1993r.	1.I.2000r.	1.I.2010r.	1.I.2020r.
1	2	3	4	5	6	7
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	15 289	15 467	15 659	15 692
2	Zasoby miąższości	tys. m ³	2 964	3 484	4 265	4 576
3	Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w podklasach wieku					
	IIa	m ³	119	125	146	127
	IIb	m ³	185	220	237	237
	IIIa	m ³	234	270	311	318
	IIIb	m ³	291	299	368	380
	IVa	m ³	288	328	347	402
	IVb	m ³	296	334	405	405
	Va	m ³	308	345	388	417
	Vb	m ³	330	352	410	415
	VI	m ³	347	363	403	441
	VII	m ³	-	370	394	373
	VIII i starsze	m ³				422
	KO	m ³	194	202	252	283
	KDO	m ³	269	209	307	299
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³	194	225	272	292
5	Przeciętny wiek	lat	50	52	56	60
6	Bieżący przyrost d-stanów na 1 ha tablicowy	m ³	6,6	7,4	7,9	7,6
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha	m ³	-	2,2	2,1	4,6
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m ³	-	2,9	2,8	3,4
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1ha	m ³	-	8,2	9,6	9,8

W przedstawionej tabeli obserwuje się wzrost większości wskaźników świadczących o właściwym kierunku planowania urządzeniowego i o konsekwentnym realizowaniu zadań gospodarczych przez Nadleśnictwo. Przeciętna zasobność wzrosła do 292 m³/ha, przeciętny wiek osiągnął 60 lat, a przyrost tablicowy 7,6 m³/ha.

Określenie pożądanego kierunku rozwoju oraz pożądanego stanu docelowego zasobów drzewnych Nadleśnictwa

Uwzględniając istniejące i pożądane relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów zauważa się następujące zależności:

Tabela 36. Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów.			
Obręb	Przeciętny wiek drzewostanów	Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności	Różnica
Strzelce Kraj.	58	50	8
Wilanów	61	50	11
Nadleśnictwo	60	50	10

Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa powinien być zbliżony (w granicach +/- 5 lat) do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów. Przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie nie spełnia pożądanych relacji. Jest wyższy o 10 lat, co powoduje konieczność zwiększania poziomu użytkowania rębego. Proponowany etat użytkowania rębego wzrasta o 16,3 % w stosunku do etatu ubiegłego. Łączne pozyskanie drewna wzrasta o 12,7 % w stosunku do planu poprzedniej rewizji. Uwzględnia wzrost miąższości drzewostanów na powierzchni zalesionej o 7,4 %.

Prognozowane określenie zmian i stanu zasobów drzewnych na koniec okresu 2020 – 2029 znajduje się w dziale V - Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Szczecinie**

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie

**REFERAT
NADLEŚNICZEGO
NADLEŚNICTWA STRZELCE KRAJEŃSKIE
na NARADĘ TECHNICZNO - GOSPODARCZĄ
ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ
(2010 – 2019)**

Strzelce Krajeńskie, wrzesień 2019 rok

WSTĘP

Podstawę analizy gospodarczej w minionym okresie stanowi Plan Urządzenia Lasu sporządzony na lata 2010 – 2019 dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie, opracowany przez Krameko Sp. z o.o. i zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska DL-lpn-611-94/50826/11/JŁ z dnia 15 listopada 2011 r.

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie jest nadleśnictwem dwu obrębowym, składa się z obrębów leśnych: Strzelce i Wilanów.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 9 Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie z dnia 20.07.2009 roku w skład Nadleśnictwa wchodzi 10 Leśnictw (Chomętowo, Długie, Złotawa, Buszów, Danków, Wielisławice, Wilanów, Węłmin, Sławno, Górki).

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie wg stanu na 31.12.2019 r. przedstawia się następująco:

1) według danych ewidencyjnych:

Tab. 1. Pow. ewidencyjna Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

Nadleśnictwo	pow. (ha)
Obręb Strzelce Kraj. (1)	5 647,9514
Obręb Wilanów (2)	10 947,2816
Nadleśnictwo Strzelce Kraj.	16 595,2330

2) według opisu taksacyjnego:

Tab. 1A. Powierzchnia Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

Nadleśnictwo	pow. (ha)
Obręb Strzelce Kraj. (1)	5 647,92
Obręb Wilanów (2)	10 947,39
Nadleśnictwo Strzelce Kraj.	16 595,31

Różnica powierzchni wynika z zaokrąglenia powierzchni działek ewidencyjnych określonej w metrach kwadratowych (m²) do 1 ara powierzchni wydzieleń w opisie taksacyjnym.

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie nie posiada gruntów leśnych we współwłasności.

I. ZMIANY W STANIE POSIADANIA

W minionym okresie Nadleśnictwo posiadało rejestr gruntów corocznie uzgadniany z ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez Starostwa Powiatowe.

W wyniku taksacji ujawniono rozbieżności pomiędzy stanem ewidencji, a stanem na gruncie obejmujące 16 pozycji na około 12,71 ha, które Nadleśnictwo doprowadzi do zgodności z ewidencją gruntów i budynków niezwłocznie po otrzymaniu decyzji zatwierdzającej plan urządzenia lasu sporządzony na lata 2020-2029. Stwierdzone rozbieżności wynikają głównie z analizy konturów granic użytków ewidencyjnych na podstawie aktualnej ortofotomapy, weryfikacji terenowej oraz ujawnieniu drzewostanów na gruntach rolnych.

W latach 2010-2019 odnotowano następujące zmiany w powierzchni Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie:

Bilans zmian powierzchni gruntów Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie

Stan na dzień	Powierzchnia w ha		
	Leśna	nieleśna	ogółem
Obręb Strzelce Kraj.			
01.01.2010 r.	5 464,1760	165,9482	5630,1242
31.12.2019 r.	5 484,8919	163,0595	5647,9514
Bilans:	+20,7159	-2,8887	+17,8272
Obręb Wilanów			
01.01.2010 r.	10 591,7850	355,0412	10946,8262
31.12.2019 r.	10 602,4740	344,8076	10947,2816
Bilans:	+10,6890	-10,2336	+0,4554
Ogółem Nadleśnictwo			
01.01.2010 r.	16 055,9610	520,9894	16576,9504
31.12.2019 r.	16 087,3659	507,8671	16595,2330
Bilans:	+31,4049	-13,1223	+18,2826

Szczegółowe zmiany powierzchni dla poszczególnych obrębów leśnych oraz nadleśnictwa przedstawia poniższe zestawienie:

Zmiana powierzchni wynikająca z	Ogółem		
	Strzelce Kraj.	Wilanów	Nadleśnictwo
Przejęcie gruntów leśnych od Skarbu Państwa – Starosty Strzelecko-Drezdeneckiego na podstawie art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 2019, poz. 817,1080 z późn zm.)	13,2970	3,7750	17,0720
Przejęcie gruntów stanowiących drogi od samorządów gminnych	4,3100	-	4,3100
Zmiany powierzchni działek wynikające z prac geodezyjnych (modernizacje ewidencji gruntów i budynków, podziały działek, pomiary działek z dokładnością do 1 m ²)	0,8836	-	0,8836
Razem przejęcia gruntów (zmiany in plus)	+ 18,4906	+ 3,7750	+ 22,2656
Sprzedaż nieruchomości w trybie art. 40 a ustawy o lasach	0,4715	1,1396	1,6111
Przekazanie gruntów do Agencji Nieruchomości Rolnych na podstawie ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami Skarbu Państwa	0,1919	-	0,1919
Przekazanie drogi w trybie art. 60 ust. 1 i 3 w związku z art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r.- Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133 poz. 872 z późn. zm.) oraz art. 96 ust 1b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016r. poz. 2147, z późn. zm.)	-	0,0214	0,0214
Przekazanie gruntów w zarząd Nadleśnictwa Kłodawa- regulacja zasięgów terytorialnych nadleśnictw	-	2,0912	2,0912
Zmiany powierzchni działek wynikające z prac geodezyjnych (modernizacje ewidencji gruntów i budynków, podziały działek, pomiary działek z dokładnością do 1 m ²)	-	0,0674	0,0674
Razem przekazania, sprzedaże (zmiany in minus)	- 0,6634	- 3,3196	- 3,9829
Ogółem:	+17,8272	+0,4554	+18,2826

Poniżej zamieszczono zestawienie porównawcze powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków gruntowych oraz wybranych grup kategorii użytkowania:

Rodzaj użytku	Obręb Strzelce (pow. w ha)			Obręb Wilanów (pow. w ha)			Ogółem Nadleśnictwo (pow. w ha)		
	Stan na 01.01.2010r.	Stan na 31.12.2019r.	BILANS	Stan na 01.01.2010r.	Stan na 31.12.2019r.	BILANS	Stan na 01.01.2010r.	Stan na 31.12.2019r.	BILANS
1. Lasy - razem	5464,1760	5479,8981	+15,7221	10591,7850	10596,5944	+4,8094	16055,9610	16076,4925	+20,5315
1.1. Grunty leśne zalesione	5287,9929	5296,1317	+8,1388	10256,8097	10267,2397	+10,4300	15544,8026	15563,3714	+18,5688
1.2. Grunty leśne niezalesione	37,3498	38,2520	+0,9022	77,2585	75,1425	-2,1160	114,6083	113,3945	-1,2138
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną	138,8333	145,5144	+6,6811	257,7168	254,2122	-3,5046	396,5501	399,7266	+3,1765
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	14,5100	1,1800	-13,3300	9,5816	9,3892	-0,1924	24,0916	10,5692	-13,5224
3. Użytki rolne - razem	66,9754	80,6007	+13,6253	103,5656	102,3259	-1,2397	170,5410	182,9266	+12,3856
4. Grunty pod wodami - razem	3,0400	3,2000	+0,1600	13,8975	11,4121	-2,4854	16,9375	14,6121	-2,3254
5. Użytki ekologiczne	4,2400	4,2400	0	32,0700	32,0700	0,0000	36,3100	36,3100	0,0000
6. Tereny różne	-	-	-	0,3700	0,0000	-0,3700	0,3700	0,0000	-0,3700
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane	2,5728	0,9789	-1,5939	0,7098	0,9175	+0,2077	3,2826	1,8964	-1,3852
8. Nieużytki	74,6100	77,8537	+3,2437	194,8467	194,5725	-0,2742	269,4567	272,4262	+2,9695
Razem (2-8) Grunty nieleśne	165,9482	168,0533	+2,1051	355,0415	350,6872	-4,3540	520,9884	518,7405	-2,2479
OGÓŁEM (1-8)	5630,1242	5647,9514	+17,8272	10946,8262	10947,2816	+0,4554	16576,9504	16595,2330	+18,2826

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie w latach 2010-2019 z przyczyn podanych powyżej zwiększyła się o 18,2826 ha natomiast powierzchnia leśna zwiększyła się o 31,4049 ha.

Zmiany powierzchni leśnej wynikały głównie z:

- przejęcia lasów Skarbu Państwa z zasobu Starosty
- aktualizacji użytków gruntowych,
- uznania drzewostanów powstałych w wyniku sukcesji naturalnej.

Powierzchnia gruntów nieleśnych w omawianym okresie zmniejszyła się o 13,1223 ha. Największy ubytek powierzchni nastąpił w grupie gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, w związku z przekwalifikowaniem ich do gruntów leśnych.

II. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZA UBIEGŁE DZIESIĘCIOLECIE Z ICH WYKONANIEM.

1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne.

Zestawienie pozyskania drewna dla całego Nadleśnictwa i w układzie obrębowym za ubiegły okres, według kategorii cięć i porównanie z etatem (miąższość grubizny netto, powierzchnia manipulacyjna zabiegów pielęgnacyjnych bez powtórzeń - nawrotów) przedstawiono w tabeli: IX.

Tabela nr IX. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cieć i porównanie z etatem.
 (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto)

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie – Ogółem

Rok kalendarzowy	Użytki											
	Rębne					Przedrębne						ogółem m3
	ha	m3	Pozostale	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		Trzebieże		przygodne m3	razem m3	
						ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2010	239,01	36 078	190	765	37 033	0	0	1 181,39	29 731	2 348	32 079	69 112
2011	336,15	53 564	77	1 673	55 314	4,7	32	1151,79	33 204	3 503	36 739	92 053
2012	354,65	47 248	755	2 546	50 549	6,1	68	1211,21	36 843	2 531	39 442	89 991
2013	383,61	49 251	2 284	373	51 908	14,8	196	1212,24	37 297	999	38 492	90 400
2014	348,52	50 587	764	328	51 679	10,34	90	1177,31	38 253	1 373	39 716	91 395
2015	277,28	59 361	123	771	60 255	1,97	35	945,1	53 911	2 043	55 989	116 244
2016	346,02	59 904	153	1 206	61 263	0	0	812,78	55 032	5 203	60 235	121 498
2017	285,38	63 814	864	595	65 273	0	0	1135,13	50 130	3 384	53 514	118 787
2018	169,84	32 877	2 205	1 827	36 909	0	0	984,8	42 988	8 163	51 151	88 060
2019	199,80	29 372	1 034	7 450	37 856	0	0	1049,04	49 984	11 603	61 588	99 444
Razem	2940,26	482 056	8 449	17 535	508 039	37,91	421	10860,79	427 374	41 150	468 945	976 984
Etat za okres ubiegły	2843,21	493049	1158	X	494207	52,77	265	10694,89	483691	X	483956	978163
% wykonania	103,4%	97,8%	729,6%	X	102,8%	71,8%	158,9%	101,6%	88,4%	X	96,9%	99,9%

Tabela nr IX. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cieć i porównanie z etatem.
 (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto)

Obręb Strzelce

Rok kalendarzowy	Użytki											
	Rębne					Przedrębne						ogółem m3
	ha	m3	Pozostale	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		Trzebieże		przygodne m3	razem m3	
						ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2010	61,12	9 819	190	70	10 079	0	0	426,52	9 982	366	10 348	20 427
2011	84,73	16 983	0	521	17 504	0	0	358,77	10 276	1 565	11 841	29 345
2012	121,41	16 950	427	95	17 472	0,44	3	381,6	12 838	297	13 138	30 610
2013	108,13	16 466	475	46	16 987	0,95	2	413,68	12 860	567	13 429	30 416
2014	93,65	15 247	607	207	16 061	3,09	23	433,13	14 424	386	14 833	30 894
2015	62,87	19 003	0	201	19 204	0	0	385,46	24 387	409	24 796	43 999
2016	124,44	20 635	0	825	21 460	0	0	434,31	32 391	930	33 321	54 781
2017	68,79	18 783	63	155	19 001	0	0	305,44	11 279	1417	12 696	31 697
2018	80,85	12 268	1996	345	14 609	0	0	333,42	13 407	3 039	16 446	31 055
2019	52,03	10 618	83	787	11 488	0	0	271,16	10 961	3349	14 310	25 798
Razem	858,02	156772	3842	3252	163865	4,48	28	3743,49	152805	12325	165158	329022
Etat za okres ubiegły	867,99	172699	366	-	173065	15,26	78	3713,31	175401	-	175479	348544
% wykonania	98,9%	90,8%	1049,7%	X	94,7%	29,4%	35,9%	100,8%	87,1%	X	94,1%	94,4%

Tabela nr IX. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii ciec i porównanie z etatem.
(powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto)

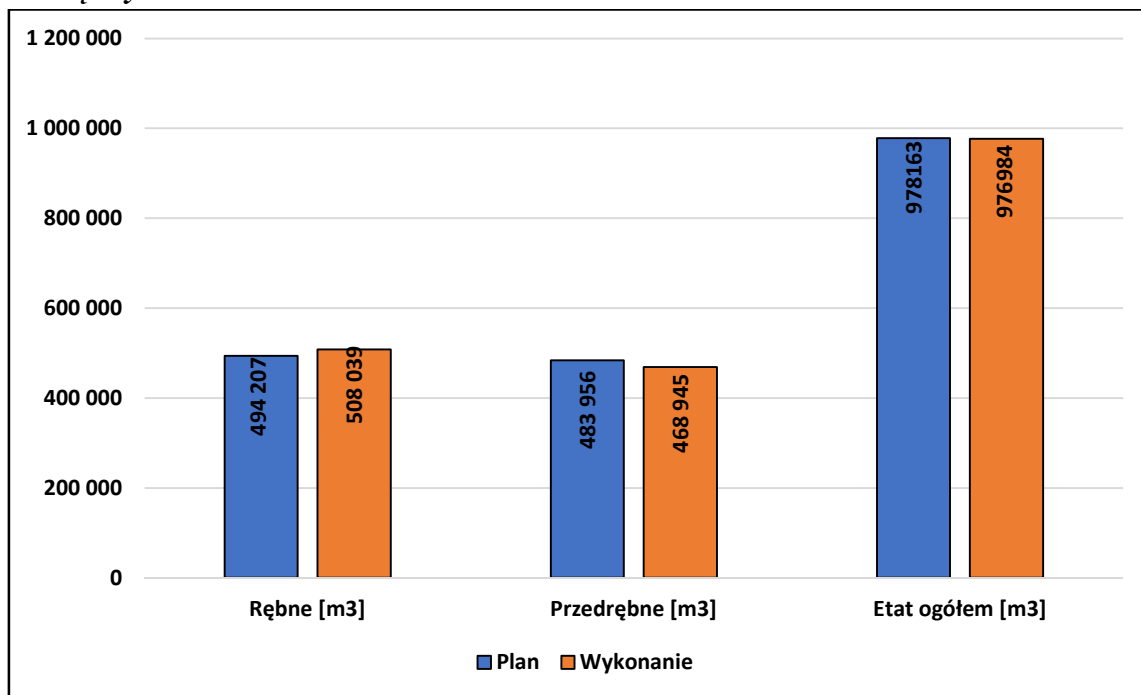
Obręb Wilanów

Rok kalendarzowy	Użytki											
	Rębne					Przedrębne						ogółem m3
	ha	m3	pozostale	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		Trzebieże		przygodne m3	razem m3	
						ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2010	177,89	26 259	0	695	26 954	0	0	754,87	19 749	1 982	21 731	48 686
2011	251,42	36 581	77	1 152	37 810	4,7	32	793,02	22 928	1 938	24 898	62 709
2012	233,24	30 298	328	2 451	33 077	5,66	65	829,61	24 005	2 234	26 304	59 380
2013	275,48	32 785	1 809	327	34 921	13,85	194	798,56	24 437	432	25 063	59 984
2014	254,87	35 341	157	121	35 619	7,25	67	744,18	23 829	987	24 883	60 501
2015	214,41	40 357	123	570	41 050	1,97	35	559,64	29 526	1 635	31 196	72 246
2016	221,58	39 269	153	381	39 803	0	0	378,47	22 640	4 273	26 913	66 716
2017	216,59	45 031	801	440	46 272	0	0	829,69	38 851	1 967	40 818	87 090
2018	88,99	20 609	209	1 482	22 300	0	0	651,38	29 581	5 124	34 705	57 005
2019	147,77	18 754	950	6 664	26 368	0	0	777,88	39 023	8 253	47 276	73 644
Razem	2 082,24	325 284	4 607	14 283	344 174	33,43	394	7 117,3	274 569	28 825	303 788	647 962
Etat za okres ubiegły	1 975,22	320 350	792	-	321 142	37,51	187	6 996,84	308 368	-	308 555	629 697
% wykonania	105,4%	101,5%	581,7%	x	107,2%	89,1%	210,7%	101,7%	89,0%	X	98,5%	102,9%

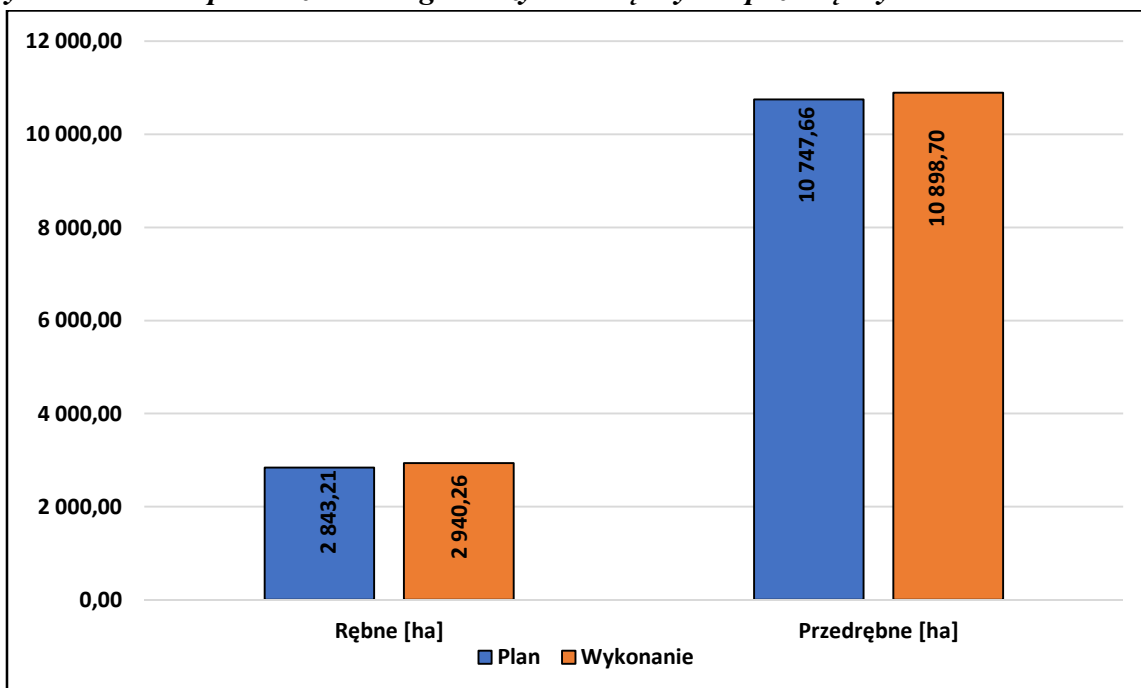
Ogółem dla Nadleśnictwa etat masowy, w ramach wszystkich kategorii cięć (zaliczonych i niezaliczonych na poczet przyjętego etatu masowego), zrealizowany został na poziomie 99,9 %, z czego w użytkach rębnych w 102,8 % (łącznie z użytkami przygodnymi) oraz w 96,9 % w użytkach przedrębnych (łącznie z użytkami przygodnymi).

Etat powierzchniowy cięć rębnych zrealizowany został w 103,4 %, a przedrębnych na poziomie 101,4 % (w tym trzebieże zostały wykonane w 101,6 %).

Wykonanie etatu masowego (łącznie z użytkami przygodnymi) w użytkach rębnych i przedrębnych:

Wykonanie etatu powierzchniowego w użytkach rębnych i przedrębnych:

Analiza powierzchniowa i miąższościowa oraz pobór masy na 1 ha w użytkowaniu przedrębny w minionym dziesięcioleciu została przedstawiona w tabelach zamieszczonych poniżej:

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie - Ogółem

Rok kalendarzowy	Czyszczenia			Trzebieże			Przygodne	Razem	
	ha	m3	m³/ha	ha	m3	m³/ha	m3	m3	m3/ha
1	6	7		8	9		10	11	11
2010	0	0	0,00	1 181,39	29 731	25,17	2 348	32 080	27,15
2011	4,7	32	6,89	1 151,79	33 204	28,83	3 503	36 740	31,77
2012	6,1	68	11,11	1 211,21	36 843	30,42	2 531	39 441	32,40
2013	14,8	196	13,27	1 212,24	37 297	30,77	999	38 492	31,37
2014	10,34	90	8,73	1 177,31	38 253	32,49	1 373	39 716	33,44
2015	1,97	35	17,77	945,1	53 913	57,04	2 043	55 990	59,12
2016	0	0	0,00	812,78	55 031	67,71	5 203	60 234	74,11
2017	0	0	0,00	1 135,13	50 130	44,16	3 384	53 515	47,14
2018	0	0	0,00	984,8	42 988	43,65	8 163	51 151	51,94
2019	0	0	0,00	1 049,04	49 984	47,65	11 603	61 587	58,71
Razem za 10 lat	37,91	422	11,13	10 860,79	427 373	39,35	41 150	468 945	43,03
Plan	52,77	265	5,02	10 694,89	483 691	45,23	-	483 956	45,03
% wykonania	71,8%	159,2%	221,7%	101,6%	88,4%	87,0%	X	96,9%	95,6%

Obręb Strzelce

Rok kalendarzowy	Czyszczenia			Trzebieże			Przygodne	Razem	
	ha	m3	m³/ha	ha	m3	m³/ha	m3	m3	m3/ha
1	6	7		8	9		10	11	11
2010	0	0	0,00	426,52	9 982	23,40	366	10 348	24,26
2011	0	0	0,00	358,77	10 276	28,64	1 565	11 841	33,00
2012	0,44	3	6,82	381,60	12 838	33,64	297	13 138	34,39
2013	0,95	2	2,11	413,68	12 860	31,09	567	13 429	32,39
2014	3,09	23	7,44	433,13	14 424	33,30	386	14 833	34,01
2015	0	0	0,00	385,46	24 387	63,27	409	24 795	64,33
2016	0	0	0,00	434,31	32 391	74,58	930	33 321	76,72
2017	0	0	0,00	305,44	11 279	36,93	1 417	12 696	41,57
2018	0	0	0,00	333,42	13 407	40,21	3 039	16 446	49,33
2019	0	0	0,00	271,16	10 961	40,42	3 349	14 310	52,77
Razem za 10 lat	4,48	28	6,25	3 743,49	152 805	40,82	12 325	165 187	44,07
Plan	15,26	78	5,11	3 713,31	175 401	47,24	-	175 479	47,06
% wykonania	29,4%	35,9%	122,3%	100,8%	87,1%	86,4%	X	94,1%	93,6%

Obwód Wilanów

Rok kalendarzowy	Czyszczenia			Trzebieże			Przygodne	Razem	
	ha	m3	m³/ha	ha	m3	m³/ha	m3	m3	m3/ha
1	6	7		8	9		10	11	11
2010	0	0	0,00	754,87	19 749	26,16	1 982	21 731	28,79
2011	4,7	32	6,89	793,02	22 928	28,91	1 938	24 899	31,21
2012	5,66	64	11,38	829,61	24 005	28,93	2 234	26 303	31,49
2013	13,85	194	14,03	798,56	24 437	30,60	432	25 063	30,85
2014	7,25	67	9,28	744,18	23 829	32,02	987	24 883	33,11
2015	1,97	35	17,77	559,64	29 526	52,76	1 635	31 195	55,55
2016	0	0	0,00	378,47	22 640	59,82	4 273	26 913	71,11
2017	0	0	0,00	829,69	38 851	46,83	1 967	40 819	49,20
2018	0	0	0,00	651,38	29 581	45,41	5 124	34 705	53,28
2019	0	0	0,00	777,88	39 023	50,17	8 254	47 277	60,78
Razem za 10 lat	33,43	393	11,77	7 117,30	274 569	38,58	28 826	303788	42,48
Plan	37,51	187,0	4,99	6 996,84	308 368	44,07	-	308 555	43,86
% wykonania	89,1%	210,4%	235,8%	101,7%	89,0%	87,5%	X	98,5%	96,9%

2. Hodowla lasu

2.1. Wykonanie prac z zakresu hodowli lasu

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami zawarto w tabeli X.

Tabela nr X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami
Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie – ogółem

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszytów	pielęgnowanie			melioracje	
	Otwarte		pod osłoną					Pielęgnowanie gleby	Pielęgnowanie upraw- CW	Pielęgnowanie młodników - CP	agrotechniczne	wodne
	płazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	rębnie złożone	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2010	41,48		15,82	107,44	0,45	15,20		106,91	82,22	166,44	110,31	
2011	50,33	1,00	51,87	45,38	0,60	13,14		271,25	55,61	165,07	147,88	
2012	39,30		96,43	30,34	0,86	25,02		152,55	77,78	194,77	131,27	
2013	64,18		84,62	49,10	8,64	6,46		137,58	112,06	158,45	158,23	
2014	64,11	7,2	116,89	23,63	0,71	4,07		207,23	76,11	145,47	133,87	
2015	42,53		105,97	13,13	0,16	2,86		115,40	86,61	143,93	117,60	
2016	39,36		110,84	18,55	6,28	4,56		129,87	82,19	96,02	160,00	
2017	63,23	0,26	75,48	5,15	15,54	4,55		148,32	110,02	88,59	137,98	
2018	68,29		130,78	12,05	6,83	7,24		172,40	109,38	117,22	112,66	
2019	52,87		120,77	1,33	4,05	14,13		151,67	85,72	111,52	157,94	
Razem	525,68	8,46	909,47	306,1	44,12	97,23		1 593,18	877,70	1 387,48	1 367,74	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	569,68	8,55	1 056,73	220,06	7,1	106,34		1 804,94	1 172,32	1 279,70	1 743,84	
% wykonania	92,28	98,95	86,06	139,10	621,41	91,43		88,27	74,87	108,42	78,43	

**Tabela nr X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami
Obręb Strzelce**

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszytów	pielęgnowanie			melioracje	
	Otwarte		pod osłoną					Pielęgnowanie gleby	Pielęgnowanie upraw- CW	Pielęgnowanie młodników - CP	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	rębnie złożone	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14
2010	11,27		4,73	26,34		7,63		41,22	29,38	55,43	43,38	
2011	21,21		11,89	26,30		4,78		94,01	21,33	50,91	63,58	
2012	9,88		29,6	12,47		9,35		68,89	27,39	60,33	62,53	
2013	29,23		22,73	31,18	3,16	2,25		45,81	55,44	74,66	76,89	
2014	24,45	7,2	45,09	12,19		2,15		97,17	38,07	54,26	49,77	
2015	7,7		28,83		0,16	1,01		34,02	32,04	58,34	56,58	
2016	9,43		41,74	9,00	3,11	1,51		50,79	24,8	24,84	67,27	
2017	10,96	0,26	7,87		4,32	2,20		33,22	27,9	17,77	51,05	
2018	37,41		41,8	3,50	0,26	3,53		63,88	29,16	38,71	50,96	
2019	19,07		42,82		2,37	3,81		61,16	36,66	41,14	45,41	
Razem	180,61	7,46	277,10	120,98	13,38	38,22		590,17	322,17	476,39	567,42	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	212,28	1,8	328,62	100,42	2,85	35,49		608,94	409,35	406,77	613,86	
% wykonania	85,08	414,44	84,32	120,47	469,47	107,69		96,92	78,70	117,12	92,44	

**Tabela nr X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami
Obręb Wilanów**

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszytów	pielęgnowanie			melioracje	
	Otwarte		pod osłoną					Pielęgnowanie gleby	Pielęgnowanie upraw- CW	Pielęgnowanie młodników - CP	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	rębnie złożone	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
				Powierzchnia zredukowana - ha								
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14
2010	30,21		11,09	81,10	0,45	7,57		65,69	52,84	111,01	66,93	
2011	29,12	1,00	39,98	19,08	0,6	8,36		177,24	34,28	114,16	84,30	
2012	29,42		66,83	17,87	0,86	15,67		83,66	50,39	134,44	68,74	
2013	34,95		61,89	17,92	5,48	4,21		91,77	56,62	83,79	81,34	
2014	39,66		71,8	11,44	0,71	1,92		110,06	38,04	91,21	84,10	
2015	34,83		77,14	13,13		1,85		81,38	54,57	85,59	61,02	
2016	29,93		69,1	9,55	3,17	3,05		79,08	57,39	71,18	92,73	
2017	52,27		67,61	5,15	11,22	2,35		115,10	82,12	70,82	86,93	
2018	30,88		88,98	8,55	6,57	3,71		108,52	80,22	78,51	61,70	
2019	33,80		77,95	1,33	1,68	10,32		90,51	49,06	70,38	112,53	
Razem	345,07	1	632,37	185,12	30,74	59,01		1 003,01	555,53	911,09	800,32	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	357,40	6,75	728,11	119,64	4,25	70,85		1196	762,97	872,93	1129,98	
% wykonania	96,55	14,81	86,85	154,73	723,29	83,29		83,86	72,81	104,37	70,83	

2.1.1 Odnowienia zrębów, halizn i płazowin

Plan odnowień na powierzchniach otwartych wynosi 569,68 ha w skali Nadleśnictwa i został wykonany w 92,28 %, na łącznej powierzchni 525,68 ha. Nie pełne wykonanie jest konsekwencją cięcia zrębów w bieżącym roku, oraz nie odnowioną powierzchnią zrębów przelegujących, co skutkuje odnowieniem powierzchni w trakcie trwania nowego PUL.

2.1.2 Zalesienia gruntów porolnych

Planowano zalesienia na gruntach porolnych w ilości 8,55 ha, a zalesiono 8,46 ha (tj. 99%). Różnica powierzchni (0,09 ha) wynikała z zamiany pozycji (z zaplanowanych w planie UL wykonano jedną o pow. 1,00 ha, a pozostałe stanowią plantację choinkową i grunty wydzierżawione. Pozycje zalesione, poza jedną w/w, pochodziły z przyjęcia gruntów.

2.1.3 Odnowienia w rębniach złożonych

Plan z zakresu odnowień w rębniach złożonych wynosi 1 056,73 ha, z czego zrealizowano 909,47 ha t.j. 86,06 % i wynika z:

- zamiany części rębni złożonych w rębnie I Bk w związku z klęską po huraganie,
- cięciem rębni złożonych w bieżącym roku, co skutkuje odnowieniem powierzchni w trakcie trwania nowego PUL,
- potrzebą dalszego inicjowania odnowień naturalnych.

2.1.4 Podsadzenia produkcyjne

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie zadanie to wykonało na poziomie 139,10 %. Wprowadzanie podsadzeń produkcyjnych na powierzchni 306,10 ha na plan 220,06 ha nastąpiło zgodnie z potrzebami lasu.

2.1.5 Dolesienia luk

Zadanie zostało wykonane na poziomie 621,41 %, zgodnie z potrzebami lasu i stanem na gruncie. Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie na bieżąco odnawiało luki o znacznej powierzchni pojawiające się w wyniku działania sił przyrody – w tym wiatru, chorób i szkodników owadzych.

2.1.6 Poprawki i uzupełnienia

Poprawki i uzupełnienia na planowane 106,34 ha wykonano na powierzchni 97,23 ha, co stanowi 91,43 %. Znacznie niższe od zakładanego w planie wykonanie jest efektem właściwego prowadzenia upraw oraz właściwego doboru gatunków. Wpływ miała również zmiana w Zasadach Hodowli Lasu z 2012 roku – uprawy o pokryciu 81 i wyżej % oceniane są jako bardzo dobre, skutkiem czego nie dokonywano poprawek w wypadach jednostkowych do 20% pow. zredukowanej.

2.1.7 Wprowadzanie podszytów

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie nie wprowadzało podszytów – warunki siedliskowe lasów Nadleśnictwa umożliwiają wykształcanie się podszytów w sposób naturalny.

2.1.8 Pielęgnowanie

Pielęgnowanie gleby

Pielęgnowanie gleby wykonano na powierzchni 1 593,18 ha (plan – 1 804.94 ha), co stanowi 88,27 %. Zabiegi wykonano zgodnie z bieżącymi potrzebami na gruncie.

Pielęgnowanie upraw - CW

Czyszczenia wczesne zostały wykonane na powierzchni 877,70 ha (plan – 1 172.32 ha), co stanowi 74,87 %. Zabieg wykonano zgodnie z potrzebami na gruncie. Brak pełnej realizacji wynika z prowadzenia intensywnej pielęgnacji gleby, jak również szybszym od przewidywanego tempem wzrostu sadzonek na żyznych siedliskach prowadzącym do szybszego zwarcia. Nie bez znaczenia jest też presja zwierzyny, gdzie na wybranych pozycjach świadomie pomija się zabieg CW, aby doprowadzić do szybszego zwarcia i ograniczenia szkód.

Pielęgnowanie młodników - CP

Czyszczenia późne wykonano na powierzchni 1 387,48 ha (plan – 1 279.70 ha), co stanowi 108,42 %. Zabieg wykonano zgodnie z potrzebami młodników, przy uwzględnieniu kwalifikacji zabiegów zgodnie ze stanem na gruncie. Część CW ze względu na szybki wzrost upraw i osiągnięcie zwarcia zakwalifikowano do CP.

2.1.9 Melioracje agrotechniczne

Melioracje agrotechniczne na planowane 1 743,84 ha wykonano na powierzchni 1 367,74 ha, co stanowi 78,43 % planu.

2.2 Rozliczenie zadań obligatoryjnych w pielęgnowaniu lasu

Nazwa zadania	Wielkość zadań obligatoryjnych [ha]	Wykonanie zadań obligatoryjnych [ha]	% wykonania zadań obligatoryjnych
PIELĘGNOWANIE UPRAW	353.92	2 470.88	698.15 %
PIELĘGNOWANIE MŁODNIKÓW	1 279.70	1 387,48	108.42 %
TRZEBIEŻE	10 694.89	10 860.76	101.55 %
Razem pielęgnowanie lasu	12 328.51	14 719.12	119.39 %

Zadania obligatoryjne z zakresu pielęgnowania lasu zostały w pełni wykonane. Realizacja wynikała z potrzeb lasu i jego stanu na gruncie, decydującym o kwalifikacji zabiegu.

2.3 Nasiennictwo i selekcja

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie w całości wchodził w skład 153 regionu pochodzenia leśnego materiału podstawowego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 marca 2004 r. w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. z 2013 r. poz. 1424), które straciło moc obowiązywania z dniem 22.12.2015 r.

Obowiązujące obecnie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz.U. z 2015 r. poz. 1425) umieszcza Nadleśnictwo w regionie Brz30, Bk30, Dbb30 gminy: Strzelce Krajeńskie, Zwierzyn, Bierzwnik, powiat gorzowski, Dbb32 gminy: Dobiegniew, Drezdenko, Stare Kurowo, Dbs30, Jd10, Md10, Ol30, So30, Sw30 dla wszystkich gatunków.

2.3.1 Wyłączone drzewostany nasienne

Powierzchnia wyłączonych drzewostanów nasiennych wg gatunków panujących przedstawia się następująco:

Obręb	Leśnictwo	Oddział	Pododdział	Gatunek	NR_BNL	Powierzchnia [ha]	Gatunek
02-Wilanów	04-Buszów	80	a	So	Nie zarejestr.	7.48	
02-Wilanów	08-Welmin	254	c	So	MP/2/49509/10	18.50	
Razem: 25.98 ha							

Drzewostan wyłączony nasienno So w leśnictwie Buszów w oddz. 80 a – pow. 7,48 ha – So 81 lat, rok uznania – ze względu na wiek nie zarejestrowany w BNL.

2.3.2 Gospodarcze drzewostany nasienne

Powierzchnia gospodarczych drzewostanów nasiennych wg gatunków panujących na dzień 31.12.2019 przedstawia się następująco:

Powierzchnia GDN w N-ctwie Strzelce Kraj.

Gatunek	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo Strzelce Kraj.
So	82,42	111,25	193,67
Ol	-	1,84	1,84
Razem	82,42	113,09	195,51

Większość GDN sosnowych jest w ostatnich latach wycinana bez zbioru nasion ze względu na brak urodzaju i większych potrzeb. Przyczynia się do tego zwiększony udział uzyskiwanych odnowień naturalnych.

2.3.3 Drzewostany zachowawcze

W Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie zostały wyznaczone drzewostany zachowawcze.

Obręb	Leśnictwo	Oddział	Pododdział	Gatunek	NR_BNL	Powierzchnia [ha]	Gatunek
01-Strzelce	02-Długie	142	a	So	MP/1/42663/05	5,40	So
02-Wilanów	07-Wilanów	228	k, m	So	MP/1/49404/10	5,38 + 1,58	So
Razem: 12.36 ha							

W oddziale 142a obrębu Strzelce Kraj. powierzchnia drzewostanu zachowawczego według rejestru wynosi 5,40 ha. Kontur wydzielenia pozostał bez zmian, a rozliczona powierzchnia wynosi 4,76 ha. Różnica wynosi 0,64 ha i zostanie zgłoszona celem dokonania korekty w Krajowym Rejestrze LMP.

2.3.4 Źródła nasion

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie istnieje 6 zarejestrowanych źródeł nasion. Powierzchnia źródeł nasion wg gatunków i leśnictw przedstawia się następująco:

Zestawienie źródeł nasion

Obręb	Leśnictwo	Oddział	Pododdział	Gatunek	NR_BNL	Opis
Strzelce	Złotawa	176	g	Lp	MP/1/45180/06	8So2Lp
Wilanów	Wielisławice	156	c	Jw	MP/1/45182/06	6So3Bk1DB.sMJSJw
Wilanów	Wełmin	243	p	Gb	MP/1/45183/06	4Bk4Gb1So1Bk
Wilanów	Wełmin	243	l	Gb	MP/1/45184/06	5Bk3Gb2Bk
Wilanów	Sławno	272	j	Db.c	MP/1/45185/06	7Db.s3Db.c
Wilanów	Sławno	294	g	Db.c	MP/1/45186/06	7So2Bk1GbMJSDb.c

2.3.5 Szkółki leśne

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie nie posiada szkółki leśnej.

2.3.6 Drzewa mateczne

Zestawienie drzew matecznych

Oddział	Pododdział	Gatunek	NR_BNL	POW.	Opis	NR_IBL
254	c	So	9594	18,50	8So2Bk	MP/3/43812/05
196	j	So	3931	6,79	4Bk2Gb2Bk2So	MP/3/43819/05
128	f	So	9595	4,66	9So1Bk	MP/3/43813/05
149	g	So	9596	6,55	10So	MP/3/43814/05
114	i	So	9597	7,19	8So2Bk	MP/3/43815/05
125	b	So	9599	2,53	7So3Bk	MP/3/43817/05
56	c	So	9600	2,14	7So3Bk	MP/3/43818/05
145	d	So	10110	7,00	10So	MP/3/49084/10
144	g	So	10111	5,20	10So	MP/3/49085/10
183	b	Św	10112	5,95	10SoMJSŚw	MP/3/49086/10

2.3.7 Plantacje nasienne

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie nie posiada plantacji nasiennych.

2.3.8 Bloki upraw pochodnych i uprawy pochodne

W Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie występuje 5 bloków upraw pochodnych dla So i Bk o łącznej powierzchni 247.37 ha.

Zestawienie bloków upraw pochodnych

Nr bloku	Powierzchnia	Obręb	Leśnictwo	Oddział	Pododdział
4	25.83	01-Strzelce	01-Chomętowo	47	a
				48	a
Łącznie obręb Strzelce: 25.83 ha					
1	71.01	02-Wilanów	06-Wielisławice	173	f
				174	c, d, f, g
				175	c, d, h, f, g, i, j, k, l, m
				188	a, b, c,
				189	a, b, c, d
				190	a
2	61.17	02-Wilanów	10-Górki	365	d
				366	a, b, c, d, f, g, h
				367	a, b, c, d, f, j
3	50.51	02-Wilanów	05-Danków	52	k, m, n,
				53	h
				70	a, b, d, f, g
				71	a, d, f, i
5	40.95	02-Wilanów	08-Wełmin	241	b, c, f,
				242	f
Łącznie obręb Wilanów: 223.64 ha					
ŁĄCZNIE NADLEŚNICTWO: 249.47 ha					

Uprawy pochodne w blokach upraw pochodnych

NR BLOKU	Obręb	Leśnictwo	Oddział	Pododdział	TSL	Opis	Powierzchnia
1 (52.59 ha)	02-Wilanów	06-Wielisławice	173	f	BMśw	10So,30l	2.75
			174	c	BMśw	9So,27l	4,84
			174	d	BMśw	6So,22l	2.97
			174	f	BMśw	7So,14l	1.80
			175	d	LMśw	10So,30l	2.36
			175	f	LMśw	8So,25l	4.24
			175	g	LMśw	7So,20l	2.23
			175	j	LMśw	6So,1l	1.11
			175	k	LMśw	7So,1l	1.19
			175	l	LMśw	6So,20l	0.94
			175	m	LMśw	5So,1l	1.44
			188	a	BMśw	10So,30l	3.38
			188	b	BMśw	6So,25l	5.45
			188	c	BMśw	5So,21l	3.83
			189	a	BMśw	10So,32l	4.45
			189	b	BMśw	8So,29l	4.80
			189	d	LMśw	7So,23l	2.91
			190	a	BMśw	10So,30l	1.90
2 (10.17 ha)	02-Wilanów	10-Górki	365	d-01	BMśw	8So,7l	2.51
			365	d-99	BMśw	8So,2l	4.00
			366	c	BMśw	7So,14l	3.66
3 (36.96 ha)	02-Wilanów	05-Danków	52	k	LMśw	Pods. Bk,21l	3.54
			53	h	LMśw	Pods. Bk,14l	13.53
			70	d	LMśw	Pods. Bk,22l	1.18
			70	f	LMśw	6Bk,23l	4.92
			70	g	LMśw	Pods. Bk,16l	6,43
			71	d	LMśw	Pods. Bk,22l	0.44
			71	f	LMśw	Pods. Bk,16l	6.92
ŁĄCZNIE NADLEŚNICTWO: 99.72 ha							

2.3.9 Bloki upraw zachowawczych

W Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie utworzono 2 bloki upraw zachowawczych.

Nr bloku	Powierzchnia	Obręb	Leśnictwo	Oddział	Pododdział	Gatunek	
1	13.66	01-Strzelce	02-Długie	133	f	So	
				140	b	So	
				140	c	So	
2	15.01	02-Wilanów	07-Wilanów	207	d	So	
				207	f	So	
				208	f	So	
ŁĄCZNIE NADLEŚNICTWO: 28.67 ha							

Uprawy zachowawcze w blokach upraw zachowawczych

Nr bloku	Obręb	Leśnictwo	Oddz.	Gat.	Pow. uprawy	Rok zał.	Pochodzenie mat. zachowawczego
1	01-Strzelce	02-Długie	133 f	So	5.99 ha	2005	MP/1/42663/05
			140 b	So	4.45 ha	2005	MP/1/42663/05
			140 c	So	3.22 ha	2013	MP/1/42663/05
Razem obr. Strzelce: 13.66 ha							
2	02-Wilanów	07-Wilanów	207 d	So	5.99	2016	MP/1/49404/10
			209 f	So	3.78	2019	MP/1/49404/10
Razem obr. Wilanów: 9.77 ha							
ŁĄCZNIE NADLEŚNICTWO: 23.43 ha							

III. OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU

1. Charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych

Syntetyczne zestawienie klas wieku wg gatunków panujących pod względem zajmowanej powierzchni zalesionej i nie zalesionej, miąższości oraz zasobności wg stanu na 01.01.2020 r. przedstawia się następująco:

**Zestawienie powierzchni zalesionej i niezalesionej zapasu oraz zasobności drzewostanów-
obręb Strzelce Kraj., obręb Wilanów.**

Klasy wieku	Obręb Strzelce Kraj.			Obręb Wilanów		
	ha	m ³	przeciętna zasobność m ³ /ha	ha	m ³	przeciętna zasobność m ³ /ha
	%	%		%	%	
Leśna niezalesiona	38,26	665	17	74,51	1190	19
	0,72	0,05		0,72	0,04	
I a	317,70	475	2	492,11	790	0,1
(1-10)	5,97	0,03		4,76	0,03	
I b	336,42	4165	12	572,47	9770	22
(11-20)	6,31	0,28		5,54	0,34	
II a	467,48	43970	94	1075,19	111555	152
(21-30)	8,78	3,01		10,40	3,86	
II b	661,65	138855	210	940,58	215950	263
(31-40)	12,43	9,50		9,09	7,47	
III a	460,29	134625	292	1366,40	415165	333
(41-50)	8,64	9,21		13,21	14,37	
III b	799,47	291535	365	1700,88	617840	382
(51-60)	15,01	19,94		16,45	21,38	
IV a	374,15	141230	378	534,42	218785	391
(61-70)	7,03	9,66		5,17	7,57	
IV b	334,10	119385	357	604,06	238875	417
(71-80)	6,27	8,16		5,84	8,26	
V a	562,83	244615	435	711,63	295580	395
(81-90)	10,57	16,73		6,88	10,23	
V b	214,87	86280	402	394,73	157825	370
(91-100)	4,04	5,90		3,82	5,46	
VI	221,44	90740	410	298,98	128555	397
(101-120)	4,16	6,20		2,89	4,45	
VII	52,38	21025	401	118,59	44850	413
(121-140)	0,98	1,44		1,15	1,55	
VIII i starsze	16,92	7335	434	120,92	49960	345
(141 i starsze)	0,32	0,50		1,17	1,73	
KO	429,71	116805	272	1264,53	338090	323
	8,08	7,98		12,23	11,70	
KDO	36,83	11110	302	72,33	21265	308
	0,69	0,76		0,70	0,74	
Przestoje na gr. zal.	-	9561	-	-	23995	-
		0,65			0,83	
Razem pow. zal.	5 286,24	1 461 711	277	10 267,82	2 888 850	281
	99,28	99,95		99,28	99,96	
Ogółem pow zal. i niezal.	5 324,50	1 462 376	275	10 342,33	2 890 040	279
	100,00	100,00		100,00	100,00	

**Zestawienie powierzchni zalesionej i niezalesionej zapasu oraz zasobności drzewostanów-
łącznie Nadleśnictwo w porównaniu z poprzednim okresem**

Klasy wieku	Stan na 1.01.2020			Stan na 1.01.2010			Różnica+/-		
	ha %	m ³ %	przeciętna zasobność m ³ /ha	ha %	m ³ %	przeciętna zasobność m ³ /ha	ha	m ³	przeciętna zasobność m ³ /ha
Leśna nie zalesiona	95,40 0,60	1108 0,02	12	116,04 0,74	1488 0,03	13	-20,64	-380	-1
I a (1-10)	982,00 6,26	570 0,01	1	591,57 3,78	245 0,01	0	390,43	325	1
I b (11-20)	738,85 4,71	11440 0,25	15	1493,18 9,54	42380 0,99	28	-754,33	-30940	-13
II a (21-30)	1527,00 9,73	200485 4,37	131	1715,05 10,95	249770 5,86	146	-188,05	-49285	-15
II b (31-40)	1738,15 11,08	412375 9,00	237	1750,92 11,18	414825 9,74	237	-12,77	-2450	0
III a (41-50)	1716,91 10,94	545850 11,91	318	2455,93 15,68	764340 17,95	311	-739,02	-218490	7
III b (51-60)	2411,51 15,38	917530 20,02	380	1078,12 6,88	396795 9,31	368	1333,39	520735	12
IV a (61-70)	1095,91 6,98	440875 9,62	402	1022,66 6,53	354615 8,32	347	73,25	86260	55
IV b (71-80)	983,14 6,27	397955 8,68	405	1341,27 8,57	542965 12,74	405	-358,13	-145010	0
V a (81-90)	1291,16 8,23	537895 11,74	417	1163,82 7,43	451850 10,60	388	127,34	86045	29
V b (91-100)	580,80 3,70	241180 5,26	415	900,71 5,75	369450 8,67	410	-319,91	-128270	5
VI (101-120)	538,28 3,43	237500 5,18	441	635,17 4,06	255990 6,01	403	-96,89	-18490	38
VII (121-140)	185,40 1,18	69170 1,51	373	173,76 1,11	70150 1,65	404	11,64	-980	-31
VIII i starsze (141 i starsze)	121,21 0,77	51110 1,12	422	127,29 0,81	48495 1,14	381	-6,08	2615	41
KO	1612,16 10,27	456635 9,96	283	1050,94 6,71	264630 6,21	252	561,22	192005	31
KDO	74,49 0,47	22305 0,49	299	43,07 0,28	13210 0,31	307	31,42	9095	-8
Przestoje na gr. zal.		39404			19793			19611	
		0,86			0,46				
Razem pow.zal.	15 596,97 99,39	4 582 279 99,98	294	15 543,46 99,26	4 259 503 99,97	274	53,51	322776	20
Ogółem pow.zal i nie zal.	15 692,37 100,00	4 583 387 100,00	292	15 659,50 100,00	4 260 991 100,00	272	32,87	322396	20

Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona zwiększyła się o 32,87 ha w stosunku do powierzchni z poprzedniej rewizji urządzenia lasu.

Przyczyną wzrostu powierzchni jest zalesienie gruntów rolnych oraz przyjęcie gruntów leśnych.

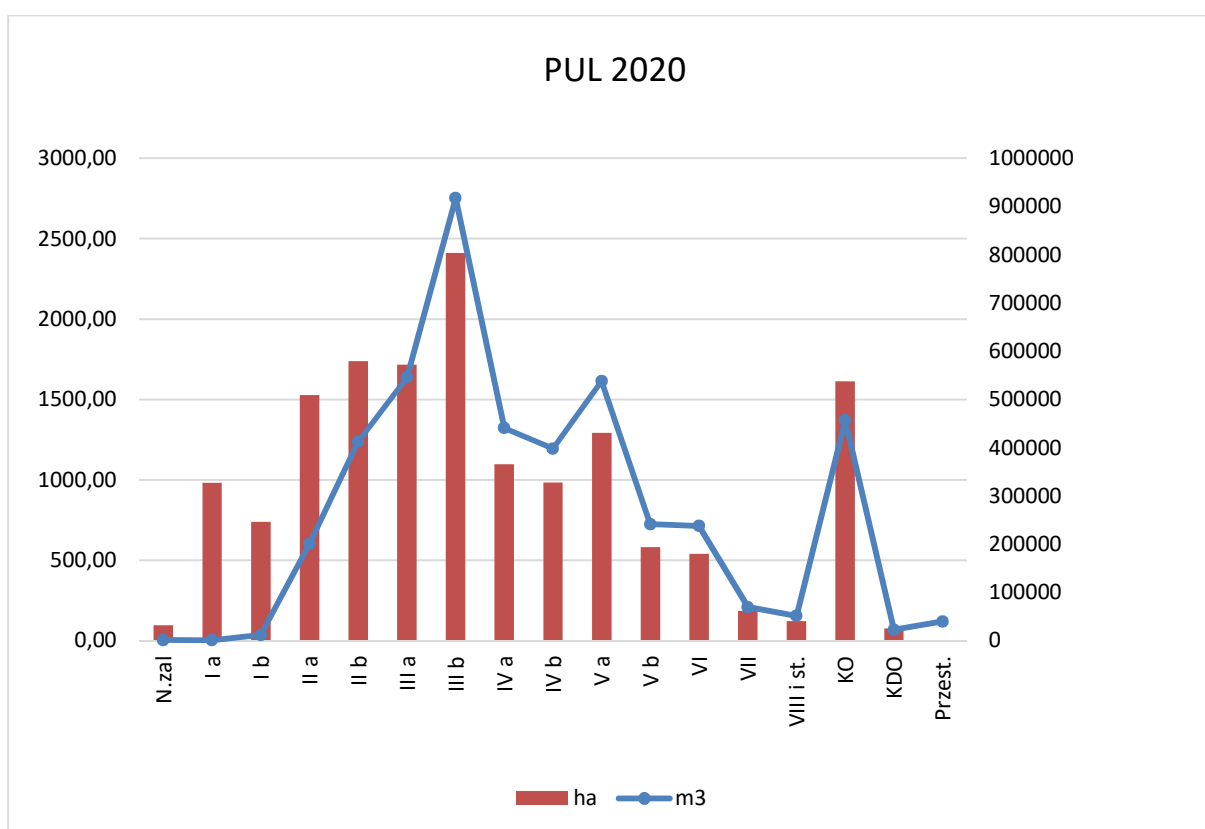
Nastąpił spadek powierzchni nie zalesionej o 20,64 ha i jest wynikiem mniejszej ilości zrębów zupełnych. Nastąpił wzrost miąższości drzewostanów na powierzchni zalesionej o 322 776 m³ co stanowi 7,6 % miąższości z poprzedniej rewizji urządzenia lasu.

Natomiast przeciętna zasobność na powierzchni zalesionej wzrosła o 20 m³ /ha co stanowi 7,3 % przeciętnej zasobności z poprzedniej rewizji urządzenia lasu.

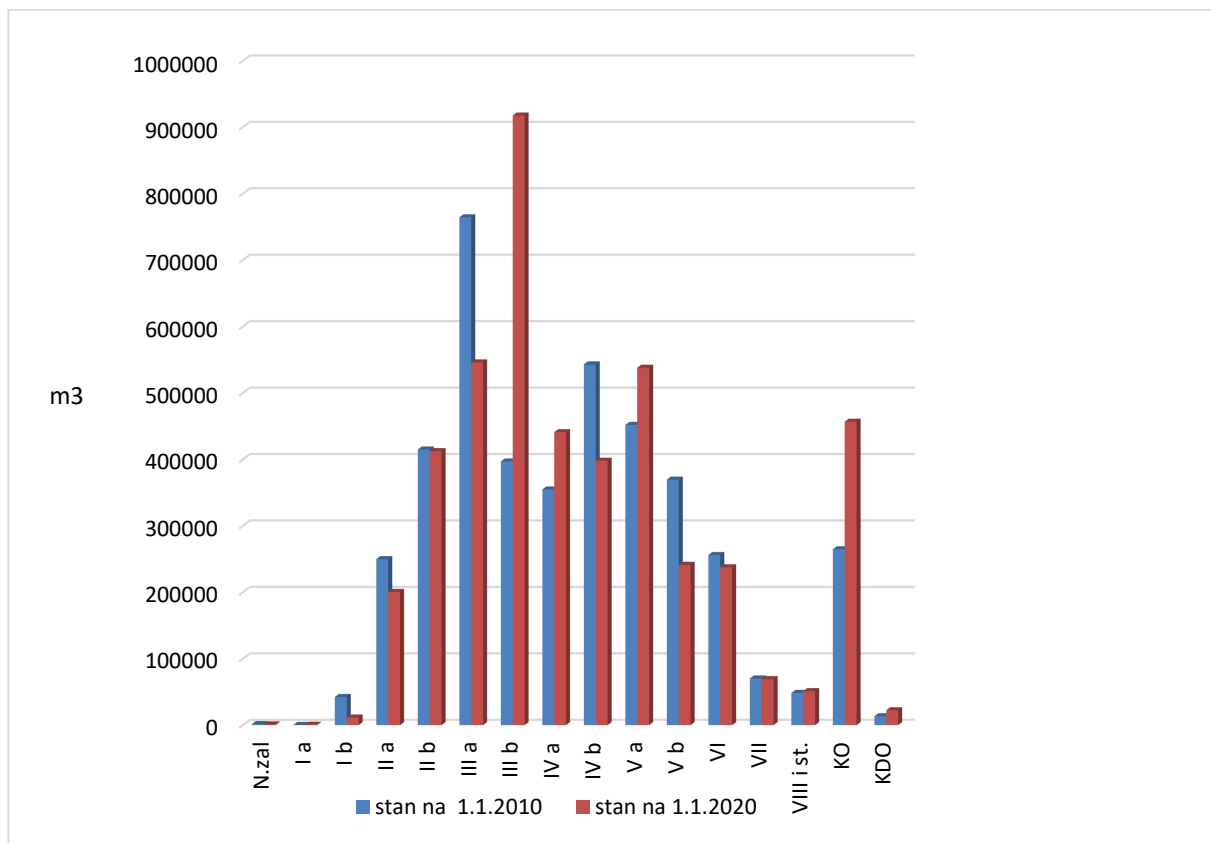
Wzrost zasobności spowodowany jest kumulacją drzewostanów III klasy wieku.

Na uwagę zasługuje wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia o 561,22 ha. Powierzchnia drzewostanów w KO wynosi obecnie 1 612,16 ha. Wzrost powierzchni KO nastąpił w skutek właściwego użytkowania drzewostanów rębnych rębiami częściowymi oraz gniazdowymi.

Drzewostany zaliczone do KDO to drzewostany, w których w ostatnich dwóch latach obowiązywania planu UL wykonano cięcia rębne, lub sporadycznie przepadły odnowienia z powodu suszy w latach 2018/2019.

Struktura wiekowa i miąższościowa drzewostanów Nadleśnictwa.

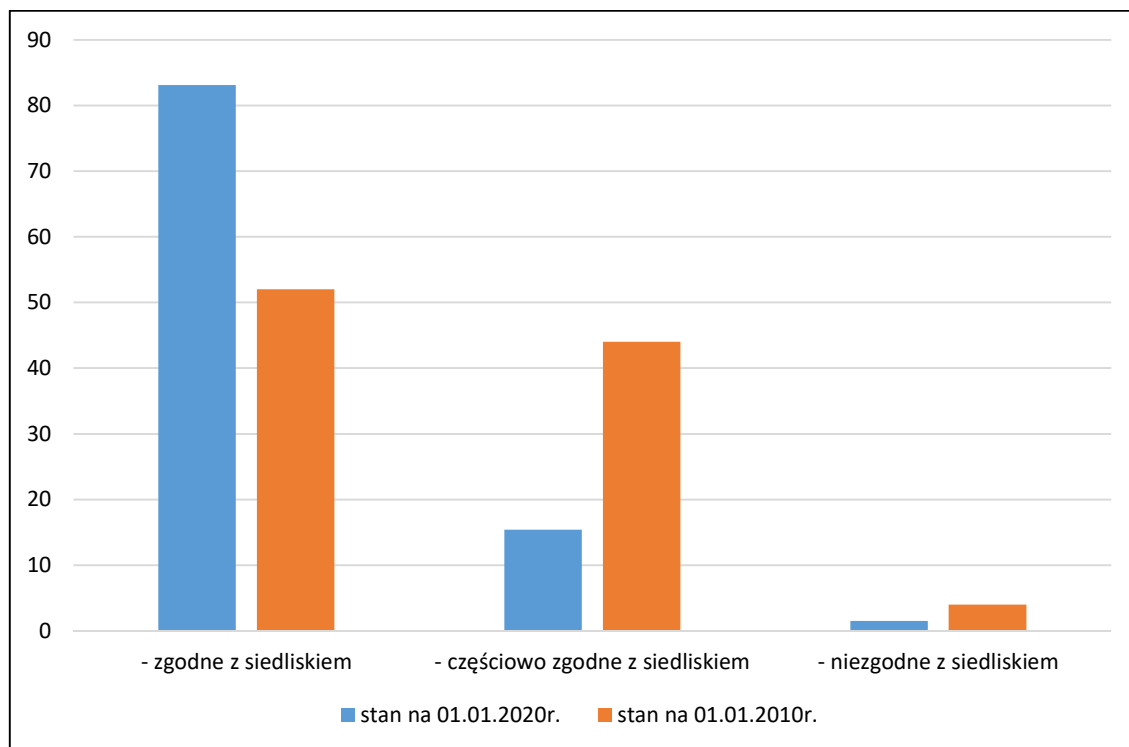
Zmiany miąższości podklas wieku.

2. Ocena zgodności.

W ramach charakterystyki stanu lasu i zasobów drzewnych zamieszczono zestawienie powierzchni drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z TD.

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD (powierzchnia leśna zalesiona).

Stopień zgodności	Stan na 1.1.2020 r.		Stan na 1.1.2010 r.	
	ha	%	ha	%
- zgodne z siedliskiem	12 963,20	83,1	8 064,16	52,0
- częściowo zgodne z siedliskiem	2 398,67	15,4	6 822,13	44,0
- niezgodne z siedliskiem	235,10	1,5	657,17	4,0
Razem pow. leśna zal.	15 596,97	100,0	15 543,46	100,0

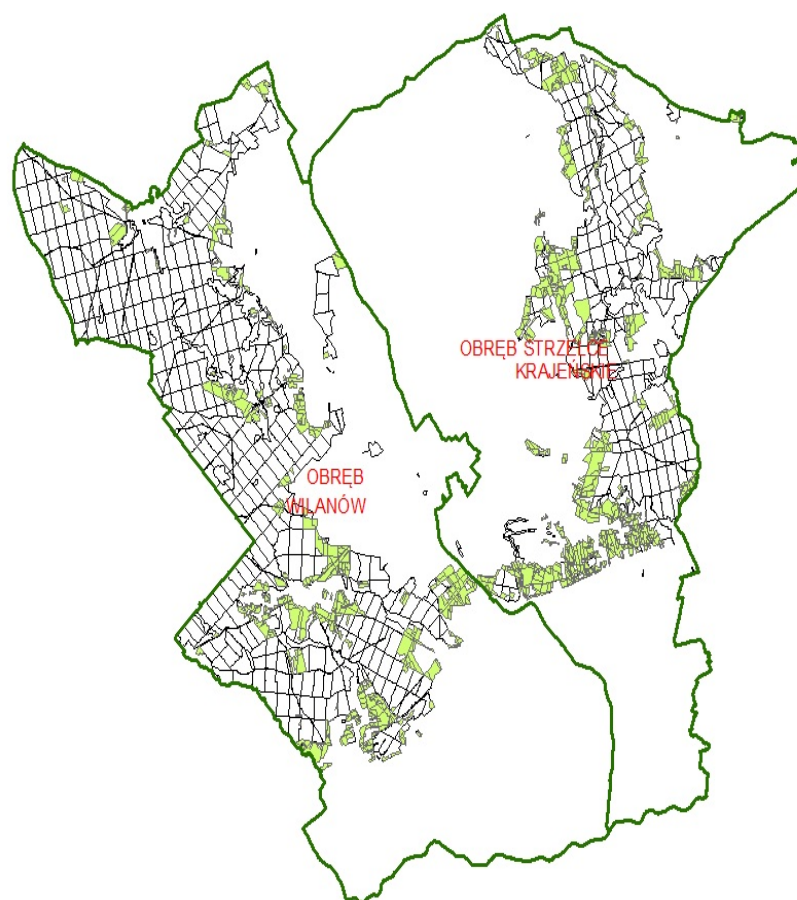

Stopnie zgodności drzewostanów z TD.

Nastąpił znaczny wzrost zgodności drzewostanów z TD, w porównaniu to poprzedniego PUL wynosi o 31 % więcej powierzchni. Drzewostany niezgodne z TD stanowią jedynie 1,5 % powierzchni wszystkich drzewostanów. Drzewostany niezgodne z siedliskiem to w przeważającej części drzewostany sosnowe, świerkowe, modrzewiowe, brzoźowe i olszowe rosnące na siedliskach lasowych. Część drzewostanów niezgodnych z typem drzewostanu jest przeznaczona do przebudowy poprzez rębnie zupełne lub częściowe.

3. Drzewostany na gruntach porolnych.

W Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie występują drzewostany na gruntach porolnych na łącznej 2 978,68 ha co stanowi 19,1 % pow. zalesionej. Zgodnie z instrukcją UL, drzewostany na gruntach porolnych nie zostały zaliczone do niezgodnych z TD.

Rysunek 1. Rozmieszczenie drzewostanów na gruntach porolnych w Nadleśnictwie (kolor zielony)

Zestawienie drzewostanów na gruntach porolnych do Typu Siedliskowego Lasu

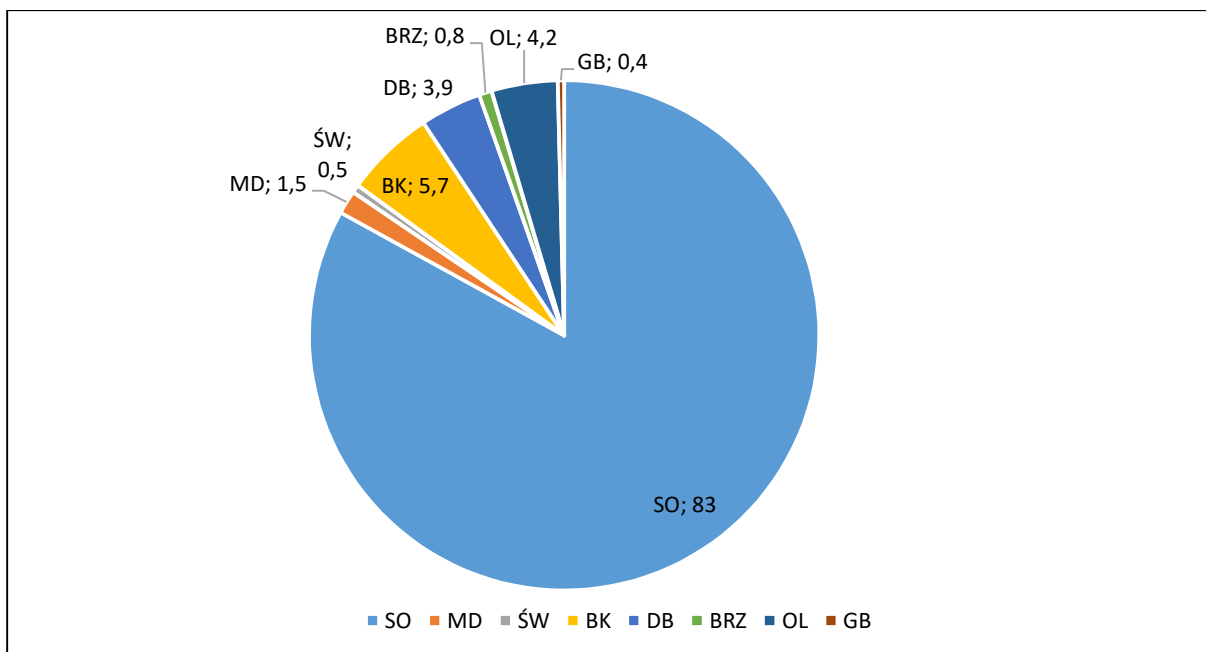
TSL	Obręb Strzelce 01.01.2020r. [ha]	Obręb Strzelce 01.01.2020r. [%]	Obręb Wilanów 01.01.2020r. [ha]	Obręb Wilanów 01.01.2020r. [%]	Nadleśnictwo 01.01.2020r. [ha]	Nadleśnictwo 01.01.2020r. [%]
BMśw	676,43	42,34	619,38	44,89	1 295,81	43,52
BMw	0,00	0,00	7,30	0,53	7,30	0,25
Bśw	23,07	1,44	72,92	5,28	95,99	3,22
LMśw	865,62	54,18	578,99	41,96	1 444,61	48,52
LMw	1,16	0,07	17,40	1,26	18,56	0,62
Lśw	16,65	1,04	13,40	0,97	30,05	1,01
Ol	7,53	0,47	69,73	5,05	77,26	2,59
OlJ	7,11	0,45	0,70	0,05	7,81	0,26
Razem	1 597,57	100,00	1 379,82	100,00	2 978,68	100,00

4. Charakterystyka występujących gatunków drzew.

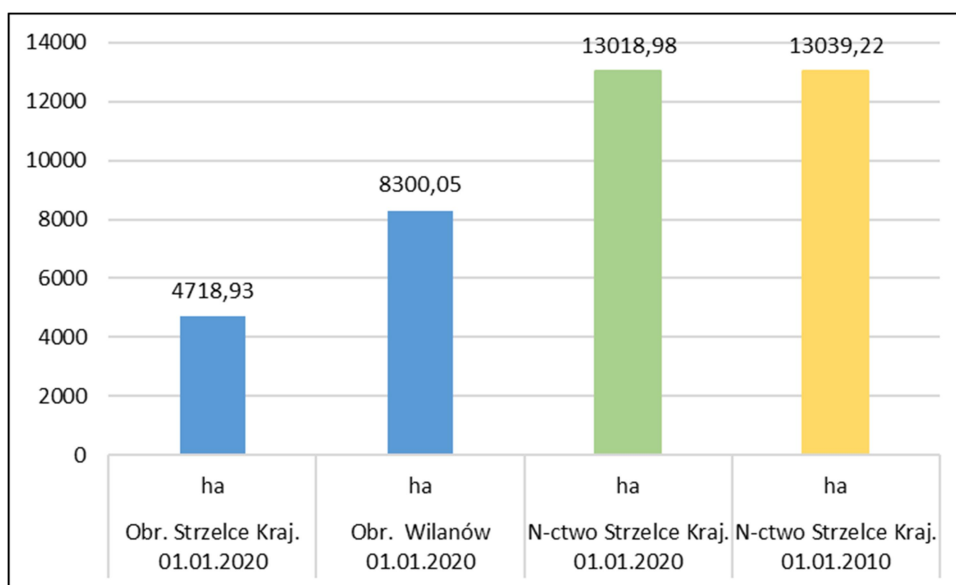
Głównym gatunkiem lasotwórczym w Nadleśnictwie jest: sosna, która stanowi **83%** powierzchni gruntów zalesionych. Większe znaczenie gospodarcze ma buk, dąb oraz olsza łącznie 13,7%. Pozostałe gatunki nie mają większego znaczenia gospodarczego, a ich udział wynosi 3,3% powierzchni. Korzystniej przedstawia się udział wg gatunków rzeczywistych. Można zaobserwować spadek udziału sosny do 71%, oraz wzrost udziału dębu do 9 %.

Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie wg poprzedniego i obecnego PUL (pow. zalesiona i niezalesiona).

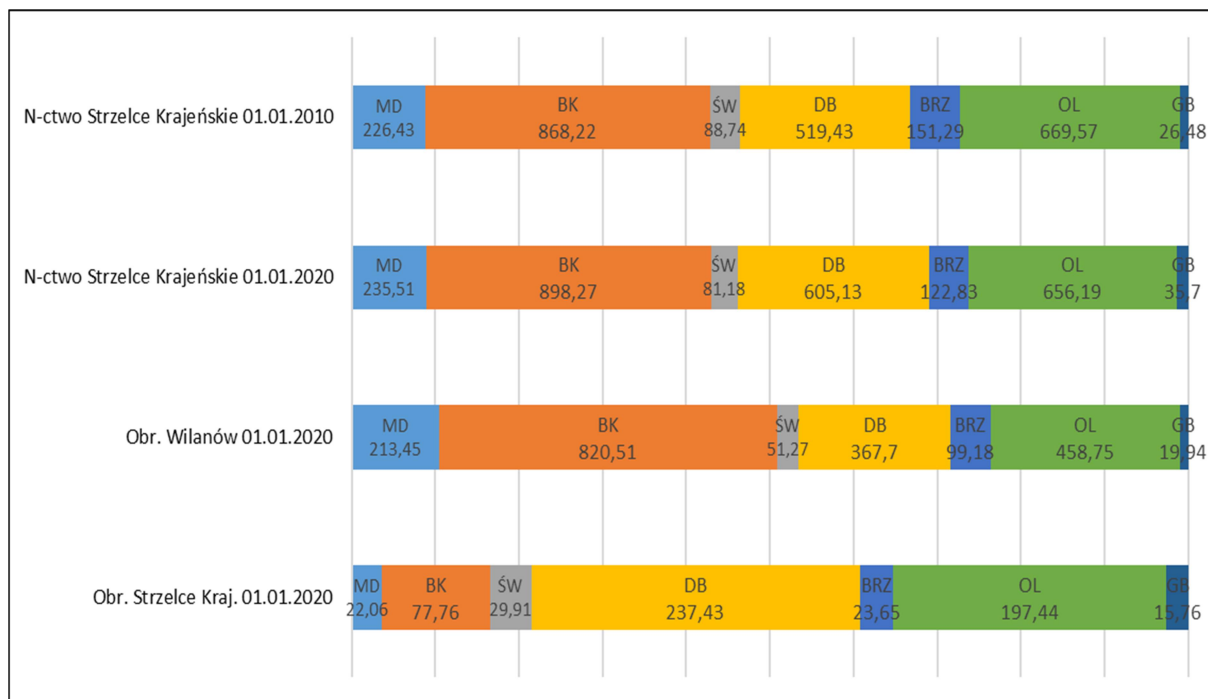
Lp.	Gatunek panujący	Powierzchnia zalesiona i nie zalesiona								Różnica Pow. (ha)
		Stan 01.01.2020						Stan na 01.01.2010		
		Obr. Strzelce Kraj.		Obr. Wilanów		N-ctwo Strzelce Kraj.		N-ctwo Strzelce Kraj.		
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
1	SO	4 718,93	88,3	8 300,05	80,3	13018,98	83,0	13039,22	83,3	- 20,24
2	MD	22,06	0,4	213,45	2,1	235,51	1,5	226,43	1,5	+ 9,08
3	ŚW	29,91	0,6	51,27	0,5	81,18	0,5	88,74	0,5	- 7,56
4	DG	5,13	0,1	8,64	0,1	13,77	0,1	21,22	0,1	- 7,45
5	BK	77,76	1,5	820,51	7,9	898,27	5,7	868,22	5,6	+ 30,05
6	DB.S	208,57	3,9	231,19	2,2	439,76	2,8	350,19	2,2	+ 89,57
7	DB.B	28,86	0,5	136,51	1,3	165,37	1,1	169,24	1,1	- 3,87
8	DB.C	1,40	-	1,74	-	3,14	-	1,81	-	+ 1,33
9	KL	-	-	-	-	-	-	1,52	-	- 1,52
10	JW	0,80	-	0,99	-	1,79	-	0,13	-	+ 1,66
11	WZ	-	-	0,38	-	0,38	-	0,45	-	- 0,07
12	JS	1,69	-	3,12	-	4,81	-	13,83	0,1	- 9,02
13	GB	15,76	0,3	19,94	0,2	35,70	0,2	26,48	0,2	+ 9,22
14	BRZ	23,65	0,4	99,18	1,0	122,83	0,8	151,29	1,0	- 28,46
15	OL	197,44	3,8	447,75	4,3	645,19	4,1	649,06	4,1	- 3,87
16	OL.S	-	-	11,00	0,1	11,00	0,1	20,51	0,1	- 9,51
17	AK	12,74	0,2	1,18	-	13,92	0,1	12,70	0,1	+ 1,22
18	TP	-	-	-	-	-	-	10,17	0,1	- 10,17
19	OS	0,40	-	-	-	0,40	-	0,25	-	+ 0,15
20	LP	0,40	-	-	-	0,40	-	6,90	-	- 6,50
Ogółem		5 345,53	100,0	10346,84	100,0	15692,37	100,0	15659,50	100,0	+ 32,87

Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie w % pow.

Porównanie udziału powierzchniowego drzewostanów z panującą sosną.

Porównanie udziału powierzchniowego głównych gatunków panujących (bez sosny).

Zmiany powierzchni gatunków panujących iglastych i liściastych (pow. zalesiona i niezalesiona)

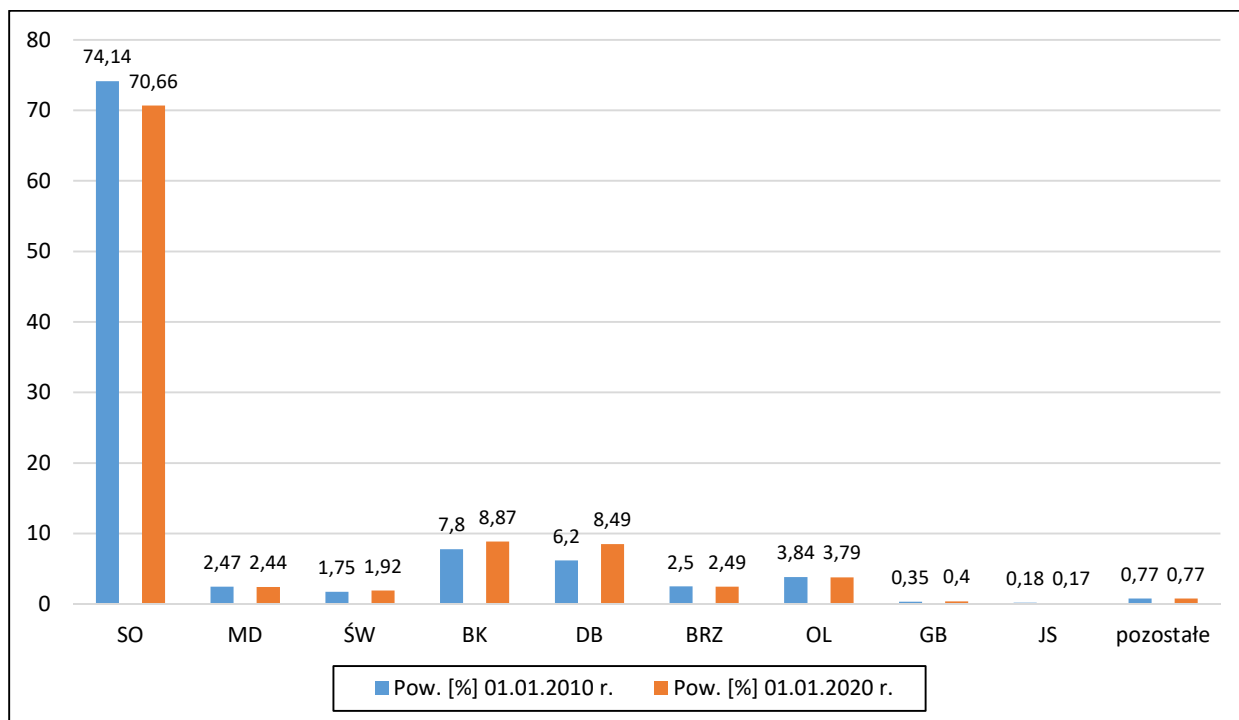
GAT.	Obręb Strzelce Kraj. 01.01.2020	Obręb Wilanów 01.01.2020	N-ctwo Strzelce Krajeńskie 01.01.2010	N-ctwo Strzelce Krajeńskie 01.01.2020	Różnica
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Liściaste	569,50	1 773,43	2 282,89	2 342,93	60,04
Iglaste	4 776,03	8 573,41	13 375,61	13 349,44	-26,17
Razem	5 345,53	10 346,84	15 659,50	15 692,37	33,87

GAT.	Obręb Strzelce Kraj. 01.01.2020	Obręb Wilanów 01.01.2020	N-ctwo Strzelce Krajeńskie 01.01.2010	N-ctwo Strzelce Krajeńskie 01.01.2020	Różnica
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
Liściaste	10,6	17	14,6	14,9	0,3
Iglaste	89,40	83,00	85,40	85,10	-0,30
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00	

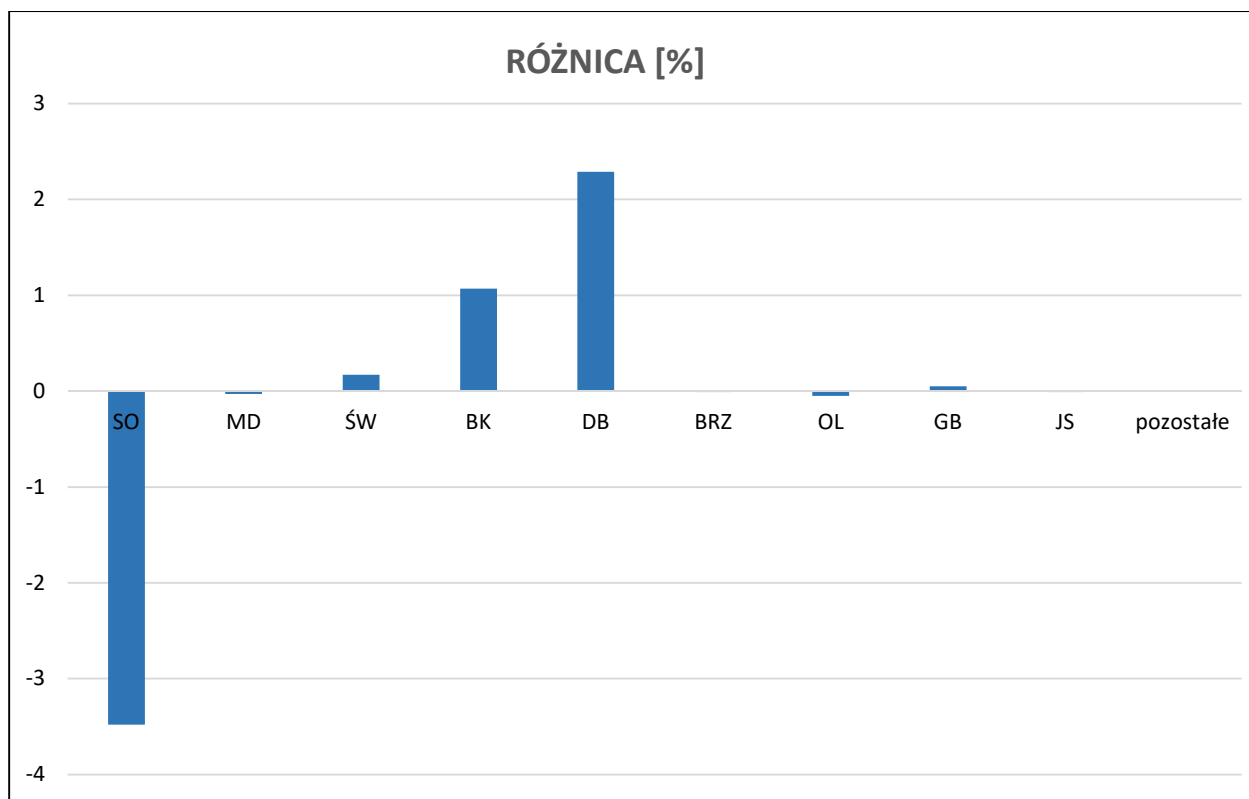
W ostatnim dziesięcioleciu nastąpił spadek udziału sosny o 20,24 ha natomiast wzrósł udział buka i dębu odpowiednio o 30,05 ha i 87,03 ha. W warunkach siedliskowych Nadleśnictwa oraz zgodnie z planem na najbliższe 10-lecie powinien nieznacznie spadać udział sosny, a wzrastać udział gatunków liściastych.

Udział powierzchniowy według gatunków rzeczywistych w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie wg poprzedniego i obecnego PUL (pow. zalesiona).

GAT.	N-ctwo Strzelce Krajeńskie pow. [ha] 01.01.2010 r.	N-ctwo Strzelce Krajeńskie pow. [%] 01.01.2010 r.	N-ctwo Strzelce Krajeńskie pow. [ha] 01.01.2020 r.	N-ctwo Strzelce Krajeńskie pow. [%] 01.01.2020 r.	RÓŻNICA [ha]	RÓŻNICA [%]
SO	11525,78	74,14	11 000,89	70,66	-524,89	-3,48
SO.C	0,91	0,01	0,91	0,01	0	0
JD	0,47	0	0,5	0	0,03	0
MD	383,53	2,47	379,94	2,44	-3,59	-0,03
ŚW	271,84	1,75	299,56	1,92	27,72	0,17
DG	21,93	0,14	16,65	0,11	-5,28	-0,03
BK	1 212,9	7,8	1 381,07	8,87	168,17	1,07
DB	964,23	6,2	1 320,8	8,49	356,57	2,29
DB.C	8,12	0,05	8,36	0,05	0,24	0
KL	6,01	0,04	6,48	0,04	0,47	0
JW	21,75	0,14	24,85	0,16	3,1	0,02
WZ	3,22	0,02	3,27	0,02	0,05	0
JS	27,56	0,18	25,92	0,17	-1,64	-0,01
GB	54,44	0,35	62,98	0,4	8,54	0,05
BRZ	387,33	2,5	387,78	2,49	0,45	-0,01
OL	596,22	3,84	590,47	3,79	-5,75	-0,05
OL.S	20,79	0,13	21,79	0,14	1	0,01
AK	18,72	0,12	14,61	0,09	-4,11	-0,03
TP	1,45	0,01	0,56	0	-0,89	-0,01
OS	4,31	0,03	3,98	0,03	-0,33	0
TP C.	0,4	0	0,4	0	0	0
KSZ	0,81	0,01	0,81	0,01	0	0
LP	11,39	0,07	14,26	0,09	2,87	0,02
CZ P.	0,33	0	0,66	0	0,33	0
CZM	0,46	0	0,19	0	-0,27	0
Razem	15 544,9	100	15 567,69	100	22,79	

Udział procentowy gatunków rzeczywistych w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie według poprzedniego i aktualnego PUL.

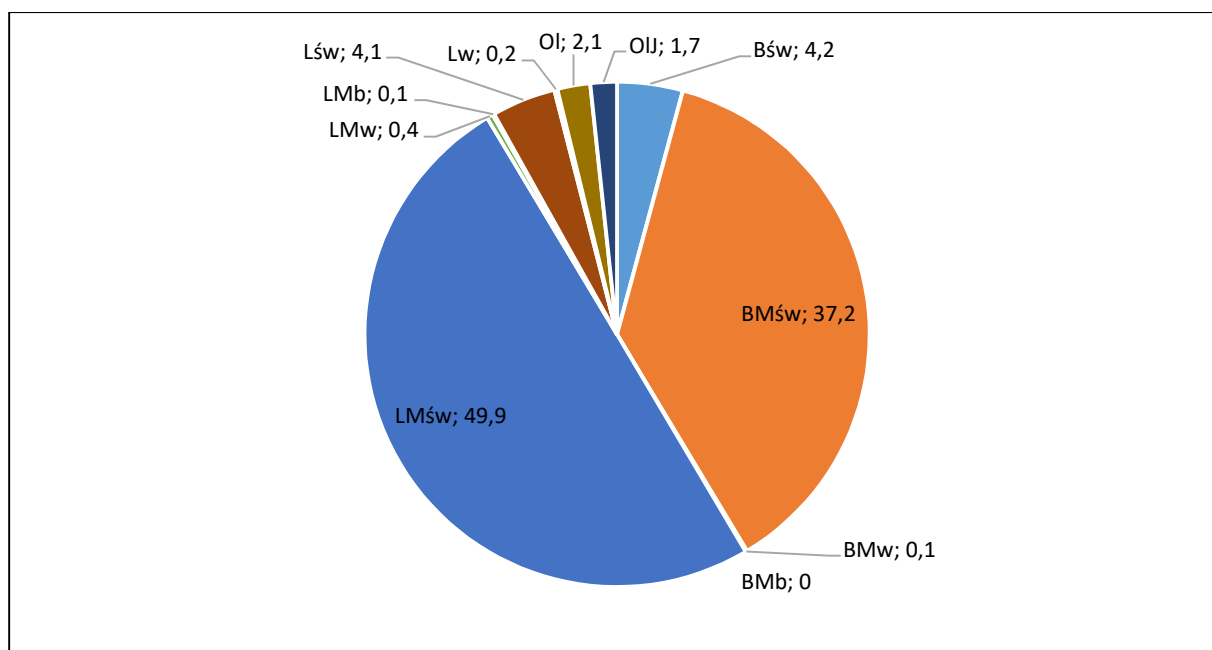
Zmiany % udziału powierzchniowego według gatunków rzeczywistych w odniesieniu do poprzedniego planu UL.

5. Stan aktualny i zmiany pow. typów siedliskowych lasu (pow. zal. i niezal.).

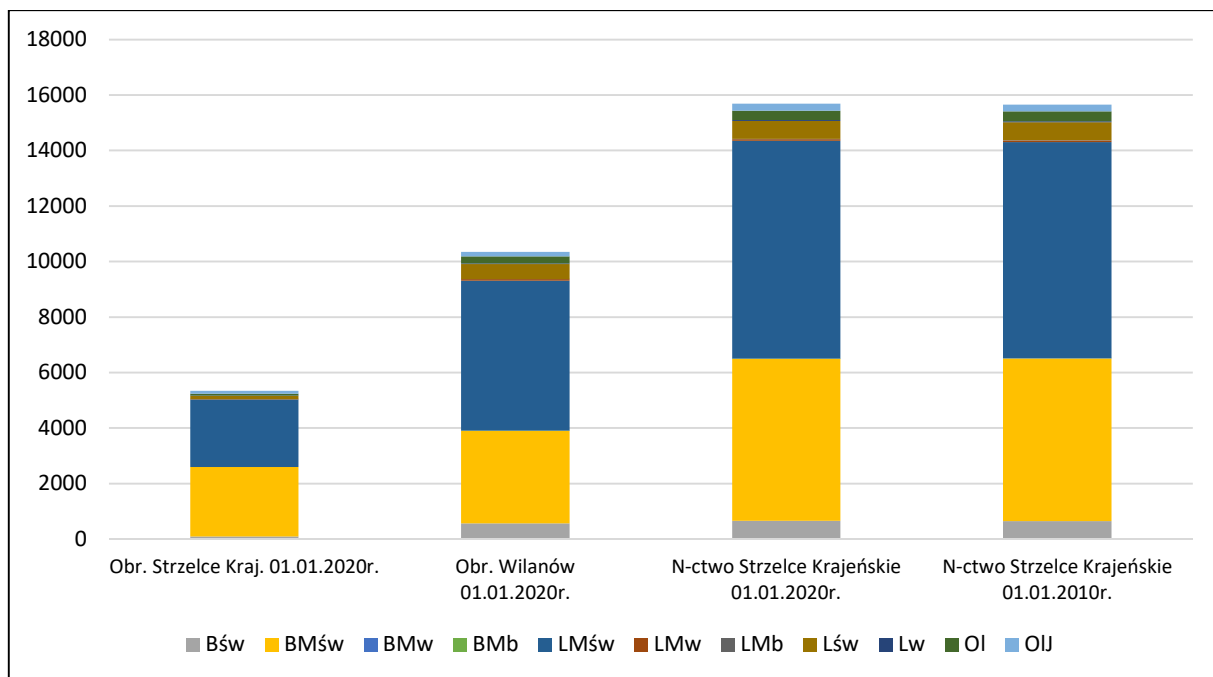
Stan aktualny i zmiany pow. typów siedliskowych lasu (pow. zal. i niezal. – wg tab. IV IUL).

Stan aktualny - stan na 01.01.2020										
Lp.	Typ siedliskowy lasu	Stan na 01.01.2020						Stan na 01.01.2010		Różnica pow. w skali N-ctwa
		Obr. Strzelce Kraj.		Obr. Wilanów		N-ctwo Strzelce Kraj.		N-ctwo Strzelce Kraj.		
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
1	Bśw	93,01	1,7	562,22	5,4	655,23	4,2	647,87	4,1	+ 7,36
2	BMśw	2 504,57	46,9	3 339,57	32,3	5 844,14	37,2	5 860,99	37,4	- 16,88
3	BMw	-	-	8,03	0,1	8,03	0,1	5,67	-	+ 2,36
4	BMb	-	-	3,26	-	3,26	-	3,19	-	+ 0,07
5	LMśw	2 438,81	45,7	5 396,31	52,2	7 835,12	49,9	7 788,29	49,8	+ 46,89
6	LMw	7,26	0,1	53,61	0,5	60,87	0,4	57,57	0,4	+ 3,30
7	LMb	1,81	-	6,61	0,1	8,42	0,1	9,03	0,1	- 0,61
8	Lśw	112,78	2,1	537,20	5,2	649,98	4,1	651,26	4,2	- 1,28
9	Lw	8,30	0,2	28,02	0,3	36,32	0,2	33,06	0,2	+ 3,26
10	Ol	76,44	1,4	253,17	2,4	329,61	2,1	351,63	2,2	- 22,02
11	OlJ	102,55	1,9	158,84	1,5	261,39	1,7	250,94	1,6	+ 10,45
Razem		5 345,53	100,0	10 346,84	100,0	15 692,37	100,0	15 659,50	100,0	+ 32,87

Procentowy udział poszczególnych typów siedliskowych lasu w porównaniu ze stanem poprzednim nie uległ większym zmianom. Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest LMśw 49,9 %, przeważają siedliska lasowe – 54,6 %, bory stanowią 41,5 %, udział olsów, łągów oraz siedlisk bagiennych wynosi 3,9 %.

Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. (% powierzchni)

Zmiany powierzchni siedliskowych typów lasu między poprzednim a obecnym planem UL

IV. JAKOŚĆ UPRAW I MŁODŁODNIKÓW, W TYM ICH ZGODNOŚĆ Z TYPEM SIEDLISKOWYM LASU

1. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.

Tabela XI. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych – Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie ogółem

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		101,14										101,14
BMŚW		355,44	12,97									368,41
LMŚW		27,88			3,24	1,04						32,16
LŚW		2,46										2,46
OL		3,21	0,79									4,00
Ogółem		490,13	13,76		3,24	1,04						508,17

Zestawienie oceny upraw i młodników do 10 lat dla nadleśnictwa według kryterium zadrzewienie wskazuje, że na ocenianych łącznie 508.17 ha, uprawy o zadrzewieniu powyżej 0,9 występują na pow. 493.37 ha, co stanowi 97.09 %. Uprawy o zadrzewieniu 0,8-0,7 występują na 14.80 ha stanowiąc 2.91 %. Upraw o zadrzewieniu poniżej 0.70 nie ma na ocenianych powierzchniach otwartych.

Analizując stan upraw według kryterium zgodności z typem siedliskowym lasu, na ogólną powierzchnię ocenianych upraw 508.17 ha stwierdzono, że na 99.16 % tj. 503.89 ha uprawy są zgodne ze składem pożądanym. Jedynie na 4.28 ha, co stanowi 0.84 % uprawy są częściowo zgodne ze składem pożądanym.

2. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Tabela nr XII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych – ogółem
Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	126,18	30,7	11
	BMŚW		DB.B	78,88	31,2	12
	BMŚW		WZ	0,97	40,0	12
	LMŚW		BK	158,69	56,9	12
		9110		58,95	69,2	12
		9130		89,48	68,9	12
		9160		10,58	87,6	11
	LMŚW		DB.B	61,03	30,1	12
		9110		3,63	30,0	11
	LMŚW		DB.S	689,73	33,7	12
		7140		7,39	60,0	11
		9110		23,05	39,2	12
		9130		9,37	70,0	12
		9160		35,2	62,6	12
		9170		23,06	47,4	11
		9190		10,15	60,0	12
	LMŚW		GB	6,56	80,0	12
	LMŚW		LP	4,32	30,0	12
	LMW		DB.S	3,70	37,4	11
	LŚW		BK	29,52	84,0	12
		9110		26,97	81,6	12
		9130		37,18	70,1	12
		9160		8,58	70,0	12
	LŚW		DB.B	2,54	30,0	12
	LŚW		DB.S	26,41	53,0	12
		9130		12,57	42,4	12
		9160		51,72	54,1	12
		9170		14,74	58,0	12

	OL		OL	7,14	60,0	11
	OLJ		JW			
		9,10E+01		2,16	40,0	12
	OLJ		OL			
		9,10E+01		2,21	30,0	12
Razem				1622,66	44,8	12
KDO	BMŚW		DB.B	5,76	50,0	12
	LMŚW		BK	2,02	20,0	22
		9130		9,18	44,1	12
	LMŚW		DB.S	7,44	20,0	12
		9110		8,74	15,1	12
		9160		8,81	20,0	11
	LŚW		BK			
		9110		0,84	40,0	12
		9130		6,43	30,0	12
Razem				49,22	28,8	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	20,53	83,3	12
	BMŚW		DB.B	3,58	30,0	12
	BMŚW		SO	49,58	98,2	12
	LMŚW		BK	35,62	94,4	12
		9110		108,70	95,5	12
		9130		24,33	93,9	12
		9160		9,07	93,4	12
	LMŚW		DB.B	8,66	40,7	12
	LMŚW		DB.S	56,83	45,4	12
		9160		8,50	92,7	12
		9170		3,50	90,0	11
	LMŚW		SO	416,24	98,2	11
		9110		3,07	100,0	11
		9160		2,48	100,0	11
	LMW		DB.S	3,71	30,0	12
	LŚW		BK	2,36	95,8	13
		9110		2,80	100,0	11
		9130		35,54	99,3	12
		9160		9,29	98,3	12
		9,10E+01		2,36	100,0	12
	LŚW		DB.S			
		9160		6,78	95,2	12
	LŚW		GB			
		9160		4,79	90,0	12
	OLJ		OL	1,49	100,0	12
		9,10E+01		4,35	91,5	11
Razem				824,16	92,1	12
Ogółem				2496,04	60,1	12

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przeprowadzona została na 2 496,04 ha, w tym KO – 1 622,66 ha, KDO – 49,22 ha oraz uprawy i młodniki po rębni złożonej - 824.16 ha.

Przeciętny stopień pokrycia wynosi 60.1 % a przeciętna jakość hodowlana to 12.

3. Stan zdrowotny i sanitarny lasu.

Stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie utrzymywał się na akceptowalnym poziomie. Posusz czynny był na bieżąco wyznaczany i usuwany.

W początkowych latach obowiązywania PUL 2010-2019 głównymi sprawcami występowania posuszu były gatunki należące do zespołu szkodników owadzych sosny, zarówno tych zasiedlających drzewa wczesną wiosną, jak i późną wiosną i latem. Rejestrowane szkody występowały w formie pojedynczych gniazd, a pojaw szkodników nie miał charakteru gradacyjnego. W podobny sposób od roku 2015 rejestrowany był pojaw kornika modrzewiowca oraz kornika drukarza i gatunków jemu towarzyszących. Jednakże od roku 2018 rejestrowane jest wzmożone występowanie szkodników wtórnych gatunków iglastych (głównie Św), a od roku 2019 również liściastych, tj. z rodzaju: opiętek na dębach, które to powoduje zastosowanie nawet rębnych cięć sanitarnych.

Niewątpliwie na analizowaną wielkość pozyskanego drewna z cięć sanitarnych miało wpływ wystąpienie szkód od huraganowych wiatrów w 2011 r. (nawałnica z 11/12.IX) oraz w 2015 r. (gwałtowna burza 1.IX.), które przybrały charakter klęski.

Średnioroczny procent pozyskania posuszu (bez wywrotów i złomów) wynosił 3,44 %, ale w przypadku Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie takie średnie pozyskanie nie jest miarodajne, gdyż klęski z lat 2011/2012, 2015/2016 oraz susze z lat 2018 i 2019 znacząco odbiły się na kondycji zdrowotnej drzewostanów. W bieżącym roku współczynnik posuszu czynnego do ogólnego pozyskania już jest dwucyfrowy.

Nadleśnictwo na bieżąco monitoruje i pozyskuje posusz zasiedlony, którego wywóz z lasu jest priorytetem. Przynosi to najlepsze efekty w zwalczaniu szkodników wtórnych. W latach 2017-2018 ponownie istotne szkody wyrządziły huraganowe wiatry, wpływając na udział drewna pochodzącego ze złomów i wywrotów w pozyskaniu drewna ogółem.

Ilość drewna pochodzącego z cięć sanitarnych w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie w minionym dziesięcioleciu w rozbiciu na wywroty i złomy oraz posusz.

Rok	Posusz, wywroty i złomy															
	Razem gatunki iglaste i liściaste					gatunki iglaste					gatunki liściaste					udział posuszu ogółem bez wywrotów i złomów w pozyskaniu grubizny (%)
	ogółem (m³)	złomy i wywroty (m³)	Posusz			ogółem (m³)	złomy i wywroty (m³)	Posusz			ogółem (m³)	złomy i wywroty (m³)	Posusz			
			opuszczony i nieokreślony	czynny (m³)	Posusz razem (m³)			opuszczony i nieokreślony	czynny (m³)	Posusz razem (m³)			opuszczony i nieokreślony	czynny (m³)	Posusz razem (m³)	
2010	3529,21	1292,24	942,66	1294,31	2236,97	2411,58	514,68	775,47	1121,43	1896,90	1117,63	777,56	167,19	172,88	340,07	3,24
2011	7340,82	5489,23	610,43	1241,16	1851,59	5109,41	3543,85	426,42	1139,14	1565,56	2231,41	1945,38	184,01	102,02	286,03	2,06
2012	9387,64	8482,54	317,44	587,66	905,10	6212,03	5498,89	140,17	572,97	713,14	3175,61	2983,65	177,27	14,69	191,96	1,00
2013	1444,04	550,97	406,34	486,73	893,07	871,67	262,67	246,80	362,20	609,00	572,37	288,30	159,54	124,53	284,07	0,99
2014	1921,36	972,71	328,67	619,98	948,65	1390,97	590,91	193,84	606,22	800,06	530,39	381,80	134,83	13,76	148,59	1,04
2015	52356,43	51239,59	543,56	573,28	1116,84	47533,67	46480,60	484,99	568,08	1053,07	4822,76	4758,99	58,57	5,2	63,77	0,96
2016	52524,62	51003,18	752,81	768,63	1521,44	46551,62	45042,76	740,23	768,63	1508,86	5973,00	5960,42	12,58	0	12,58	1,25
2017	7185,88	6110,21	544,51	531,16	1075,67	5586,00	4560,37	494,47	531,16	1025,63	1599,88	1549,84	50,04	0	50,04	0,90
2018	13405,38	10259,07	964,37	2181,94	3146,31	11663,44	8527,45	954,05	2181,94	3135,99	1741,94	1731,62	10,32	0	10,32	3,57
2019	23409,91	3505,32	7041,27	12863,32	19904,59	18999,59	2390,49	6020,56	10588,54	16609,1	4410,32	1114,83	1020,71	2274,78	3295,49	20,01
RAZEM	172505,29	138905,06	12452,06	21148,17	33600,23	146329,98	117412,67	10477,00	18440,31	28917,31	26175,31	21492,39	1975,06	2707,86	4682,92	3,44

V. ROZMIAR SZKÓD W LASACH, SPOWODOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI BIOTYCZNE, ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE

1. Szkody od zwierzyny.

Poniższe zestawienia prezentują dane dotyczące kształtowania się szkód wyrządzonych w uprawach (w tym w podsadzeniach produkcyjnych), młodnikach i drzewostanach starszych przez zwierzynę leśną:

– w minionym 10-leciu:

Inwentaryzacja szkód od zwierzyny > 20 % [ha]

Rok	Uprawy	Młodniki	Drzewostany starsze	Szkody łącznie
2010	199,51	48,20	1,60	249,31
2011	150,08	45,30	3,15	198,53
2012	160,15	79,42	13,05	252,62
2013	110,78	63,94	21,71	196,43
2014	112,43	55,83	15,29	183,55
2015	68,19	60,19	16,44	144,82
2016	54,28	50,44	27,71	131,00
2017	44,72	42,48	27,80	115,00
2018	38,69	25,20	35,00	98,89
2019	37,43	15,42	32,98	85,83
Razem:	976,26	486,42	194,73	1655,98

Inwentaryzacja szkód od zwierzyny w 2019 roku, szczegółowo [ha]:

FAZA ROZWOJU DRZEWOSTAN U	UPRAWY			MŁODNIKI			DRZEWOSTANY STARSZE			OGÓŁEM		
PRZEDZIAŁY PROCENTOWE USZKODZEŃ	21-40 %	> 40 %	RAZE M	21-40 %	> 40 %	RAZE M	21-40 %	> 40 %	RAZEM	21-40 %	> 40 %	RAZE M
SPRAWCA USZKODZEŃ:	POWIERZCHNIA USZKODZEŃ W HA											
JELEŃ	14,62	3,64	18,26	2,32	1,12	3,44	0	0	0	16,94	4,76	21,70
SARNA	13,60	0	13,60	0	0	0	0	0	0	13,60	0	13,60
DZIK	1,40	0	1,40	0	0	0	0	0	0	1,40	0	1,40
ZAJAC	3,02	0	3,02	0	0	0	0	0	0	3,02	0	3,02
BÓBR	0	1,15	1,15	3,14	8,84	11,98	18,17	14,81	32,98	21,31	24,80	46,11
DANIEL												
ŁOŚ												
INNI SPRAWCY												
RAZEM	32,64	4,79	37,43	5,46	9,96	15,42	18,17	14,81	32,98	56,27	29,56	85,83
w tym: w podsadzeniach produkcyjnych	5,1	1,35	6,45									

Rozmiar szkód od zwierzyny w uprawach i młodnikach w porównaniu do okresu 2000 – 2009 zmalał z 2 909 ha do 1 462,68 ha w bieżącym 10-leciu. Wpływ na tak radykalny spadek rozmiaru szkód, poza intensywną redukcją stanów zwierzyny miała zmiana struktury ocenianych upraw. W latach 2000-2009 większy udział ocenianych upraw stanowiły podsadzenia produkcyjne, które z założenia nie były chronione przed zwierzyną, natomiast w bieżącym okresie większość zakładanych i ocenianych upraw to nasadzenia gatunków liściastych w ramach prowadzenia rębni gniazdowych, w większości chronione poprzez grodzenie.

W ostatnich latach systematycznie wzrasta poziom szkód powodowanych przez bobry. W ostatnich latach bóbr stał się dominującym sprawcą szkód, uszkadzając w bieżącym 10-leciu średniorocznie 36,10 ha. Nadleśnictwo przez szereg lat podejmowało próby ograniczania tych szkód poprzez niszczenie tam bobrowych oraz odstrzał na podstawie uzyskanych zgód z RDOŚ.

W celu ograniczenia szkód powodowanych przez zwierzynę łowną, główny nacisk położono na dostosowanie liczebności zwierzyny płowej oraz jej struktury wiekowej i płciowej do optymalnego poziomu. Oprócz tego, nadleśnictwo prowadziło szereg działań profilaktycznych i ochronnych. Jako przeciwdziałanie szkodom od zwierzyny stosowano między innymi: wykładanie drzew zgryzowych, grodzenia upraw, szczególnie domieszek liściastych, zabezpieczenie upraw wełną owczą oraz chemiczne zabezpieczanie odnowień naturalnych (preparatami w owym czasie dozwolonymi). Młodniki zabezpieczano osłonkami samozwijającymi oraz metodą Wyrembelskich (nacinanie).

Ponadto Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie prowadząc gospodarkę leśną stosuje pośrednie metody ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny, o których mowa w pkt. 6.3.2 IOL., tj.:

- poprawa warunków bytowania zwierzyny,
- przyjęcie górnej normy wysadzanych sadzonek na powierzchniach nie objętych zabezpieczeniem,
- inicjowanie odnowień naturalnych oraz odnawianie siewem (Bk, So, Db),
- racjonalne ustalanie terminu cięć pielęgnacyjnych w ramach 10-lecia PUL, łącznie z opóźnianiem zabiegów pielęgnacyjnych,
- optymalizacja działań mających na celu utrzymanie liczebności zwierzyny na właściwym poziomie.

Najskuteczniejszym sposobem zabezpieczenia upraw stosowanym w nadleśnictwie jest grodzenie siatką leśną.

Rodzaje zabezpieczeń upraw i młodników przed zwierzyną w okresie 2010-2019 przedstawia poniższa tabela:

Rok planu	Rodzaj zabezpieczeń			
	grodzenia [ha]	mechaniczne [ha]	chemiczne [ha]	Wykładanie drzew zgryzowych [ha]
2010	52,53	96,56	0	577,16
2011	108,47	101,59	1,76	494,63
2012	106,63	98,49	0	764,63

Rok planu	Rodzaj zabezpieczeń			
	grodzenia [ha]	mechaniczne [ha]	chemiczne [ha]	Wykładanie drzew zgrzyzowych [ha]
2013	122,77	65,34	0	498,14
2014	95,04	2,88	0	560,40
2015	88,10	55,55	0	1534,72
2016	92,89	82,44	1,70	892,09
2017	52,09	89,19	7,65	525,70
2018	93,09	91,23	0	428,14
2019*	83,96	43,46	0	374,52
RAZEM	895,57	726,73	11,11	6650,13

2. Szkody od owadów i grzybów patogenicznych.

Szkodniki korzeni

Szkody od pędraków występują sporadycznie, nie mają znaczenia gospodarczego. W ramach działań prognostycznych wykonuje się badanie zapędrczenia gleby głównie na gruntach porolnych przeznaczonych do zalesienia na rok przed ich odnowieniem.

Szkodniki upraw i młodników

W minionym dziesięcioleciu nie odnotowano masowego pojawu gatunków uszkadzających uprawy i młodniki. Szkody od szeliniaka są minimalizowane poprzez stosowanie przelegiwania zrębów odnawianych gatunkami iglastymi.

Szkodniki pierwotne i wtórne drzewostanów

W Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie gatunkiem panującym jest sosna, która stanowi 71% powierzchni gruntów zalesionych. W ostatnich latach wszystkie drzewostany (nie tylko sosnowe) Nadleśnictwa mocno ucierpiały na skutek silnych wiatrów (klęski z lat 2011/2012, 2015/2016 oraz huraganowe wiatry 2017, 2018 roku) oraz suszy (2018 i 2019 rok). Istotnym czynnikiem osłabiającym drzewostany stały się także ekstremalnie wysokie temperatury. Ogół wymienionych czynników przekłada się na mocne osłabienie wszystkich gatunków drzew, czyni drzewostany Nadleśnictwa podatnymi na występowanie szkodników pierwotnych zarówno gatunków iglastych jak i liściastych. Do głównych gatunków występujących na terenie nadleśnictwa należą: brudnica mniszka, poproch cetyniak, barczatka sosnówka oraz boreczniki. Na uwagę zasługuje fakt, że dotychczas nie wystąpiły gradacje szkodników pierwotnych, a ich rolę przejmują szkodniki wtórne takie jak: kornik ostrozębny, kornik drukarz, kornik modrzewiowiec, przypłaszczek granatek czy opiętek dwuplamkowy.

W celu określenia zagrożenia prowadzi się kontrolę brudnicy mniszki na podstawie odłowu samców do pułapek feromonowych zlokalizowanych w stałych miejscach oraz obserwacje lotu motyla brudnicy mniszki metodą 20 drzew. Prowadzone są również corocznie w stałych partiach kontrolnych jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny.

Foliofagi drzew liściastych

Drzewostany dębowe są monitorowane w okresie pojawu foliofagów dębowych. W minionym dziesięcioleciu odnotowano w roku 2016 intensywny żer susówki dębowki na pow. 13.7 ha.

Drzewostany jesionowe

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie drzewostany jesionowe zajmują jedynie 25,92 ha. Od 2002 roku obserwowane jest zjawisko zamierania jesionów – drzewa obumierające i obumarłe są usuwane z drzewostanów.

Grzyby patogeniczne

Drzewostany na gruntach porolnych w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie zajmują około 19 % powierzchni zalesionej. W drzewostanach założonych na gruntach porolnych występują uszkodzenia od huby korzeni i opieńkowej zgnilizny korzeni utrzymujące się na poziomie niezagrażającym trwałości lasu, co potwierdziła przeprowadzona w roku 2014 „Ocena drzewostanów porolnych pod względem zagrożenia infekcyjnego”. W celach profilaktycznych i zapobiegawczych Nadleśnictwo podejmowało szereg działań ochronnych polegających m.in. na usuwaniu porażonych egzemplarzy drzew oraz smarowaniu pni biopreparatem z grzybnią *Phlebiopsis gigantea*.

3. Szkody spowodowane zanieczyszczeniem środowiska.

Ze względu na położenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie z dala od źródeł zanieczyszczeń przemysłowych szkody tego rodzaju nie były notowane.

Lasy Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie są poddane silnemu wpływowi antropopresji. Bardzo uciążliwym efektem obecności ludzi na terenach leśnych jest permanentne ich zaśmiecanie.

4. Szkody spowodowane czynnikami klimatycznymi.

Uszkodzenia w drzewostanach przez okresowo pojawiające się przymrozki, susze czy podtopienia miały w minionym dziesięcioleciu charakter lokalny.

Nadleśnictwo Strzelce największe szkody od huraganowych wiatrów odnotowało w 2011 oraz 2015 roku, usunięto wówczas łącznie 108 tys. m³ złomów i wywrotów.

Wykaz szkód wywołanych przez czynniki klimatyczne w minionym dziesięcioleciu:

ROK PLANU	CZNNIK SZKODOTWÓRCZY				
	WIATR [ha]	PRZYMROZKI [ha]	SUSZA [ha]	PODTOPIENIA I ZALANIA [ha]	ŚNIEG [ha]
2010		25	20,00	1,00	
2011	1,5	342		1,00	
2012				44,58	
2013				61,77	
2014		57,27		68,90	
2015	1 343,80			45,51	
2016	333,67				
2017	4,06				
2018	3,74	0,60	165,02		1,14
2019		52,90	114,03		
RAZEM	1 686,77	477,77	299,05	222.76	1.14

5. Pożary

W okresie 2010 – 2019 lasy Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie były zakwalifikowane do II kategorii zagrożenia pożarowego. W kolejnym okresie zgodnie z obowiązującymi obecnie kryteriami ponownie będzie to II kategoria.

Do celów ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie wykorzystywało:

- Punkt Alarmowo Dyspozycyjny zlokalizowany w siedzibie nadleśnictwa,
- dostrzegalnię zlokalizowaną w leśnictwie Długie, oddz. 92a,
- samochód patrolowo – gaśniczy wyposażony w moduł gaśniczy,
- bazę sprzętu przeciwpożarowego zlokalizowaną przy siedzibie nadleśnictwa,
- 16 punktów czerpania wody na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie,
 - a) 13 szt. – naturalne,
 - b) 0 szt. – sztuczne (betonowy),
 - c) 0 szt. – sztuczne (metalowy),
 - d) 3 szt. – sztuczny (otwarty wielofunkcyjny),
- 2 szt. punktów zlokalizowanych na gruntach obcych ,
- sieć dojazdów pożarowych odpowiadających wymaganiom Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r.

Ponadto system ochrony przeciwpożarowej w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie wspomagany był samolotami stacjonującymi na terenie LBL w Lipkach Wielkich i w Rzepinie.

Informacje dotyczące pożarów w minionym dziesięcioleciu przedstawia poniższa tabela:

ROK	WIELKOŚĆ POŻARÓW (SUMA)	ŚREDNIA POW. JEDNEGO POŻARU	ILOŚĆ POŻARÓW W ROKU
	[HA]	[HA]	[SZT.]
2010	0,54	0,05	11
2011	0,08	0,04	2
2012	0,03	0,03	1
2013	0	0	0
2014	0,08	0,02	3
2015	0,97	0,12	8
2016	1,45	0,14	10
2017	0,03	0,01	2
2018	3,16	0,21	15
2019	0,78	0,19	4
RAZEM	7,12	0,12	56

W okresie 2010 – 2019 na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie wykryto 56 pożarów powstałych w wyniku niżej wymienionych przyczyn:

- podpalenia – 21 pożarów,
- nieustalona – 10 pożarów,
- nieostrożność osób dorosłych – 10 pożarów,
- papierosy – 0 pożarów,
- energia elektryczna – 5 pożarów,
- przerzuty z gruntów nieleśnych – 5 pożarów,
- nieostrożność nieletnich – 0 pożarów,
- ogniska – 0 pożarów,
- turystyka – 0 pożarów,
- broń – 0 pożarów,
- gorące popioły – 0 pożarów,
- powtórny zapłon – 0 pożarów,
- wypalanie roślin – 0 pożarów,
- wyładowania atmosferyczne – 1 pożar,
- rekreacja – 4 pożary.

VI. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO

1. Stopień wykorzystania zasobów niedrzewnych.

W minionym dziesięcioleciu użytkowanie uboczne ograniczało się do pozyskania i sprzedaży choinek oraz sporadycznie stroiszu. Ogólna powierzchnia plantacji choinkowych wynosi **5,12 ha**. Ze względu na brak większych aglomeracji miejskich w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz duża podaż choinek na rynku zainteresowanie jest umiarkowane. Pozyskanie choinek dostosowane do bieżącego zapotrzebowania kształtowało się w minionym dziesięcioleciu na następującym poziomie:

Rok	Pozyskanie choinek - ilość szt.
2010	591
2011	593
2012	551
2013	556
2014	510
2015	562
2016	302
2017	312
2018	286
2019	196
Ogółem Nadleśnictwo	4459

2. Gospodarka łowiecka.

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie w minionym okresie należało do VIII Rejonu Hodowlanego, funkcjonującego w ramach Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego na lata 2017-2027 (wcześniej WŁPH na lata 2007 – 2017).

Nadleśnictwo nadzoruje i rozlicza prowadzoną gospodarkę łowiecką w 8 obwodach łowieckich, dzierzawionych przez koła łowieckie: „Jeleń” Drezdenko, „Cyranka Lubuska” Kraków, „Soból” Warszawa, „Ostoja” Stare Kurowo, „Knieja” Wielisławice, „Św. Hubert” Drezdenko oraz „Brzoza” Przyłęg.

Zestawienie i charakterystyka obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie w odniesieniu do zadań WLPH.

Obwód łowiecki nr	Kolo Łowieckie	Charakterystyka obwodu				
		Powierzchnia			Typ obwodu	Kategoria obwodu
		Ogółem [ha]	Leśna [ha]	Użytkowa [ha]		
4	„Jeleń” Drezdenko	4 222	1 363	4 142	polny	dobry
5	„Cyranka Lubuska” Kraków	4 357	1 800	4 317	leśny	dobry
7	„Soból” Warszawa	6 729	4 814	6 641	leśny	bardzo dobry
11	„Ostoja” Stare Kurowo	5 310	2 366	5 170	leśny	dobry
12	„Knieja” Wielisławice	4 591	1 248	4 497	polny	dobry
18	„Św. Hubert” Drezdenko	5 521	1	5 296	polny	słaby
19	„Brzoza” Przylęg	2 939	197	2 819	polny	słaby
20	„Brzoza” Przylęg	5 038	3 175	4 623	leśny	dobry
Razem Nadleśnictwo		38 707	14 964	37 505	X	

Zagospodarowanie łowisk wg Rocznych Planów Łowieckich na sezon 2019/20 przedstawia się następująco:

Stan zagospodarowania obwodów łowieckich						
Numer obwodu	Liczba i rodzaj urządzeń łowieckich związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej			Powierzchnia poletek łowieckich	Powierzchnia łąk śródleśnych i przyleśnych	Pasy zaporowe szt. / km
	paśniki	lizawki	ambony			
4	1	139	64	3,2	8,9	8 / 3,1
5	0	160	44	9,2	14,9	6 / 2,0
7	0	85	61	77,2	5,0	0 / 0,0
11	0	230	100	7,1	8,9	8 / 1,0
12	0	45	140	17,7	6,0	6 / 1,6
18	0	30	30	0,0	0,0	0 / 0,0
19	0	60	42	0,0	0,0	2 / 0,5
20	0	80	78	17,4	16,0	8 / 2,0
Razem	1	829	559	131,8	59,7	38 / 10,2

Zagospodarowanie łowisk i stan urządzeń łowieckich w minionym okresie ocenia się jako dobry. W Wieloletnim Łowieckim Planie Hodowlanym na lata 2017-2027 założono zmniejszenie ilości ambon oraz znaczne ograniczenie liczby lizawek, przy jednoczesnym zwiększeniu ilości pasów zaporowych zakładanych w poszczególnych obwodach.

Stany inwentaryzacyjne zwierzyny w okresie od 2010 do 2019 roku w odniesieniu do stanów docelowych WŁPH.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Obwód łowiecki nr 4										
Daniel	0	0	0	0	0	0	16	24	27	35
Jeleń	76	75	75	80	70	62	59	120	110	100
Sarna	470	440	380	325	329	329	329	329	330	310
Dzik	130	130	100	120	120	120	120	122	22	33
Obwód łowiecki nr 5										
Daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeleń	300	280	280	210	220	150	127	247	240	207
Sarna	170	220	175	150	160	140	140	140	159	89
Dzik	120	100	100	100	100	80	80	47	22	44
Obwód łowiecki nr 7										
Daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeleń	200	195	195	195	209	192	208	221	215	205
Sarna	430	390	350	350	369	350	350	300	260	160
Dzik	200	225	240	200	240	150	150	88	34	45
Obwód łowiecki nr 11										
Daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeleń	138	130	130	100	81	88	79	96	90	90
Sarna	360	360	360	360	360	370	370	350	308	277
Dzik	120	100	100	90	140	140	150	40	25	36
Obwód łowiecki nr 12										
Daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeleń	90	95	90	95	78	76	70	87	86	121
Sarna	380	380	400	380	270	235	350	350	235	212
Dzik	120	135	140	150	130	120	120	41	24	39
Obwód łowiecki nr 18										
Daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeleń	13	15	19	19	18	15	17	17	17	46
Sarna	300	240	300	300	310	270	270	270	270	270
Dzik	50	55	60	80	70	90	80	41	28	25
Obwód łowiecki nr 19										
Daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeleń	11	17	15	16	14	7	7	4	4	4
Sarna	210	214	187	170	152	152	142	150	150	147
Dzik	40	50	60	85	68	68	60	32	15	15
Obwód łowiecki nr 20										
Daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	4	6
Jeleń	98	96	96	96	79	92	85	78	78	80

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sarna	535	530	523	510	500	450	425	400	400	432
Dzik	138	80	70	90	80	80	70	47	26	47
NADLEŚNICTWO OGÓŁEM										
Daniel	0	0	0	0	0	0	16	24	31	41
Jeleń	926	903	900	811	769	682	652	870	840	853
Sarna	2855	2774	2675	2545	2450	2296	2376	2289	2112	1897
Dzik	918	875	870	915	948	848	830	458	196	284
Stany docelowe wg Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego na lata 2007-2017							Daniele		0	
							Jelenie		568	
							Sarny		2650	
							Dziki		1003	
Stany docelowe wg Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego na lata 2017-2027							Daniele		35	
							Jelenie		820	
							Sarny		2265	
							Dziki		39	

Działania podejmowane przez Nadleśnictwo w ciągu ostatnich 10 lat miały na celu osiągnięcie docelowej liczebności zwierzyny założonej w Wieloletnich Planach Hodowlanych. Wielkość planowanego odstrzału jeleni w opisywanym okresie maleje w związku z osiągnięciem zagęszczenia zbliżonego do przewidywanego w planie. Doroczne inwentaryzacje szacują wielkość populacji jeleni na 853 sztuki, co stanowi 104% wielkości planowanej do osiągnięcia w 2027 roku.

Aktualnie konieczne jest również zmniejszenie planowanego odstrzału sarny, czego przyczyną jest znacząca presja drapieżników na ten gatunek, w szczególności wilka europejskiego. W sezonie 2019/2020 wielkość planowanego odstrzału sarny jest mniejszy od sezonu 2010/2011 o 31,5% (spadek z 590 do 404 sztuk).

W związku z pojawiającym się zagrożeniem ze strony rozprzestrzeniającego się wirusa ASF niezbędna jest wzmożona redukcja populacji dzika. W związku z tym od 2018 roku Nadleśnictwo dąży do osiągnięcia zagęszczenia dzika na poziomie 1 osobnika/1000 ha powierzchni obwodu. Brak limitów odstrzału zaowocował redukcją zagęszczenia dzika do poziomu 7 sztuk/1000 ha (w 2010 zagęszczenie wynosiło 24 osobniki /1000 ha powierzchni obwodów). Trudności w osiągnięciu zamierzonego celu są spowodowane migracjami dzików z terenów nieleśnych, w szczególności z doliny Noteci.

Plan i wykonanie odstrzałów w sezonach łowieckich ubiegłego okresu przedstawia się następująco:*

Sezon	2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020	
Gatunek	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.	Plan	Wyk.
Jeleń	416	395	462	446	441	380	399	373	419	340	368	348	347	297	332	305	313	281	282	193
Daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	9	6	6	6	2
Sarna	590	577	573	549	524	517	528	522	536	518	504	474	479	462	474	439	433	386	404	333
Dzik	1223	873	1260	690	1170	1019	1385	870	1362	866	1346	1288	1180	922	1169	1135	707	856	946	1087

* dane na dzień 31.12.2019 r.

Przeciętny wskaźnik realizacji odstrzału zwierzyny grubej w minionym dziesięcioleciu (bez sezonu 2019/2020) wyniósł dla poszczególnych gatunków odpowiednio:

- Jeleń – 90,5%
- Daniel – 93,8%
- Sarna – 95,8%
- Dzik – 78,9%

VII. ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE LASU NA TERENIE NADLEŚNICTWA STRZELCE KRAJEŃSKIE

Lasy Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie należą do terenów o dużym nasileniu ruchu turystycznego. Na terenie administracyjnym nadleśnictwa znajdują się liczne zbiorniki oraz ciek wodne, które w sezonie letnim przyciągają wielu turystów. Do najbardziej atrakcyjnych turystycznie należą jeziora: Lipie, Słowa, Dankowskie Wielgie, Kinołęka oraz liczne mniejsze jeziora. Dodatkową atrakcją dla turystów są bogate w grzyby tereny lasów z licznych siedlisk borów i borów mieszanych oraz pozostałości fortyfikacji z II wojny światowej.

Uwzględniając stale wzrastającą presję ze strony posiadaczy pojazdów samochodowych, rowerzystów, wędkarzy, kajakarzy oraz miłośników nordic walking, na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie wyznaczono miejsca postoju pojazdów oraz stacje wodne, które wyposażono w urządzenia takie jak: wiaty, ławostoły, kosze na śmieci oraz tablice informacyjne.

Wykaz obiektów funkcjonujących w ramach udostępniania lasu

l.p.	Leśnictwo	Adres leśny	Rodzaj obiektu
1	Chomętowo	10-35-1-01-61-c	Miejsce biwakowania
2	Chomętowo	10-35-1-01-70-j	Miejsce pod obóz harcerski
3	Chomętowo	10-35-1-01-70-l	Miejsce biwakowania
4	Chomętowo	10-35-1-01-73-a	Miejsce odpoczynkowe
5	Chomętowo	10-35-1-01-77-j	Miejsce odpoczynkowe
6	Długie	10-35-1-02-108-l	Miejsce odpoczynkowe
7	Złotawa	10-35-1-03-157-h	Miejsce odpoczynkowe
8	Złotawa	10-35-1-03-171-a	Miejsce odpoczynkowe
9	Złotawa	10-35-1-03-180-h	Miejsce odpoczynkowe
10	Złotawa	10-35-1-03-187-c	Miejsce odpoczynkowe
11	Buszów	10-35-2-05-24-h	Miejsce biwakowania
12	Buszów	10-35-2-04-115-r	Miejsce odpoczynkowe
13	Danków	10-35-2-05-69-a	Miejsce odpoczynkowe
14	Wielisławice	10-35-2-06-154-f	Miejsce odpoczynkowe
15	Wilanów	10-35-2-07-219-b	Miejsce odpoczynkowe
16	Wełmin	10-35-2-08-369-g	Miejsce odpoczynkowe
17	Sławno	10-35-2-09-321-k	Miejsce odpoczynkowe
18	Górki	10-35-2-10-367-i	Miejsce odpoczynkowe
19	Górki	10-35-2-10-381-f	Punkt widokowy
20	Górki	10-35-2-10-390-l	Miejsce odpoczynkowe

Przez tereny Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie przebiegają:

- 3 szlaki rowerowo-piesze o łącznej długości ok 79.5 km:
 - „Poznański szlak” - przebiega przez leśnictwa: Złotawa, Długie.

- „Dankowski szlak” – przebiega przez leśnictwa: Buszów, Danków, Wielisławice, Wilanów.
- „Szlakiem rezerwatów” – przebiega przez leśnictwa: Wilanów, Wełmin, Sławno, Górki.
- 6 ścieżek nordic walking o łącznej długości 31 km przebiegających przez leśnictwa: Długie, Buszów, Danków, Wełmin.

W miejscowości Danków, gdzie mają swoją siedzibę leśnictwa: Buszów i Danków usytuowany jest również kompleks dydaktyczno-rekreacyjny: Leśne Centrum Ekologiczne. Obecnie w jego skład wchodzi: ogród tematyczny ze ścieżkami spacerowymi, plac zabaw, zadaszenia wraz z ławostołami oraz obiekt dydaktyczny dla ok. 80 osób wyposażony w podstawowe media (toalety, prąd). Sam obiekt dydaktyczny (wiata) powstał w roku 2007 i został sfinansowany ze środków własnych oraz dofinansowania INERREG IIIA, WFOŚiGW, PFOŚiGW i in. Dalsze udogodnienia i modernizacje powstały w latach kolejnych ze środków własnych jednostki. Obecnie miejsce jest licznie odwiedzane przez dzieci, młodzież i dorosłych w ramach prowadzonych tu zajęć edukacji przyrodniczo-leśnej (średniorocznie ok 1,6 tys osób).

Corocznie na terenie Nadleśnictwa odbywają się młodzieżowe obozy harcerskie, na których z odpoczynku średniorocznie korzysta ok 150 zuchów i harcerzy.

W związku z atrakcyjnością terenów Nadleśnictwa pod względem wędkarskim Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie w uzgodnieniu z zarządami lokalnych kół PZW wyznaczyło na swoim terenie kilka parkingów PZW dostępnych dla wędkarzy.

Ilość obiektów turystycznych przygotowana przez nadleśnictwo zaspakaja potrzeby społeczeństwa oraz zabezpiecza tereny leśne, kierując ruch turystyczny.

VIII. LASY NIEPAŃSTWOWE

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie prowadzi nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa powierzony przez Starostę Strzelecko - Drezdeneckiego (porozumienie z 14.02.2017r.), według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku - powierzchnia oddana w nadzór na mocy zawartego porozumienia wynosiła 288.91ha.

Oraz nadzór powierzony przez Starostę Choszczeńskiego (porozumienie z 11.10.1999r.) według stanu na dzień 31.09.1999 roku - powierzchnia oddana w nadzór na mocy zawartego porozumienia wynosiła 0.51 ha.

Powierzchnia nadzoru zwiększała się w ostatnim roku o 6.13 ha z uwagi na prowadzone przez Starostwa Powiatowe porządkowanie ewidencji powszechnej, jak również zalesianie gruntów rolnych w ramach programu PROW.

W 2019 roku Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie pełni powierzony nadzór nad gospodarką leśną na powierzchni 295.55 ha, co stanowi wzrost powierzchni lasów nadzorowanych w 10-leciu o 63.44 %.

Nadzór Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa (ha)									
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
187,51	187,57	208,10	261,23	261,85	261,85	281,79	289,42	289,42	295,55

Powierznię lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa z powierzonym nadzorem nad gospodarką leśną w rozbiu na gminy prezentuje poniższa tabela (stan na 01.01.2019):

Województwo, powiat, gmina (lub część gminy)	Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa – nadzór nad gospodarką leśną oddany Nadleśnictwu Strzelce Krajeńskie		
	własność osób fizycznych	własność osób prawnych	Razem
Lubuskie	275,72	19,32	295,04
Stzrelecko -Drezdenecki	275,72	19,32	295,04
Dobiegniew	5,03	0,24	5,27
Stare Kurowo	70,32	1,96	72,28
Strzelce Krajeńskie	136,29	15,15	151,44
Zwierzyn	64,08	1,97	66,05
Zachodnio pomorskie	0,51	0	0,51
Choszczeński	0,51	0	0,51
Bierzwnik	0,51	0	0,51
Razem lasy w obwodzie Nadzorczym	276,23	19,32	295,55

IX. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY ORAZ WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANÓW OCHRONY DLA OBIEKTÓW, DLA KTÓRYCH TAKIE PLANY ZOSTAŁY ZATWIERDZONE

1. Ustawa o ochronie przyrody.

Porównanie stanu istniejących form ochrony przyrody w okresie obowiązywania Programu Ochrony Przyrody.

Forma ochrony	Stan na 01.01.2010 r. wg Programu Ochrony Przyrody	Stan na 31.12.2019 r.
Rezerваты przyrody	1. Rezerwat Przyrody „Wilanów” - utworzony w 1966 r. na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego Nr 187 z dn. 30.12.1966 r. W 2011 r. zostało wydane Zarządzenie nr 32/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wilanów”. Rezerwat o pow. 63,82 ha w całości położony na terenie nadleśnictwa, w leśnictwie Wilanów (gm. Kłodawa) 2. Rezerwat Przyrody „Buki Zdrojskie”	1. b/z

Forma ochrony	Stan na 01.01.2010 r. wg Programu Ochrony Przyrody	Stan na 31.12.2019 r.
	utworzony w 1982 r. na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dn. 12.10.1982 r. W 2011 r. zostało wydane Zarządzenie nr 40/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Buki Zdroiskie”. Rezerwat o pow. 75,57 ha, z czego 29,23 ha leży na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj. 3. Rezerwat Przyrody „Rzeka Przylęzek” utworzony w 1995 r. na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr 57 z dnia 11.12.1995 r. W roku 2011 zostało wydane Zarządzenie nr 60 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie rezerwatu „Rzeka Przylęzek”. Rezerwat o pow. 35.02 ha, z czego 25,53 ha leży na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj. 4. Rezerwat Przyrody „Mszar Rosiczkowy koło Rokitna”. Torfowiskowy rezerwat utworzony Zarządzeniem nr 19/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 1 września 2009 r. o powierzchni 3,40 ha 5. Rezerwat Przyrody „Mszar Przygielkowy – Długie im. Huberta Jurczyszyna”. Torfowiskowy rezerwat utworzony Zarządzeniem nr 20/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 1 września 2009 r. o powierzchni 7,75 ha	2. Rezerwat Przyrody „Buki Zdroiskie im. Prof. Lucjana Agapowa” zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. 13 sierpnia 2019r. opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego, poz. 2218, pow. łączna 78,42 ha , z czego w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. 31,79 ha. 3. b/z 4. b/z 5. b/z

Forma ochrony	Stan na 01.01.2010 r. wg Programu Ochrony Przyrody	Stan na 31.12.2019 r.
Paroki krajobrazowe	Barlinecko – Gorzowski Park Krajobrazowy (BGPK): Podstawy prawne dotyczące parku: - rozporządzenie nr 27 Wojewody Gorzowskiego z dnia 23 października 1991 r. w sprawie utworzenia Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego oraz zatwierdzenia planu ochrony tego parku (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego nr 14/1991); - rozporządzenie nr 6 Wojewody Gorzowskiego z dnia 18 lipca 1996 r. w sprawie zmiany rozporządzenia nr 27 Wojewody Gorzowskiego z dnia 23 października 1991 r. w sprawie utworzenia Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego oraz zatwierdzenia planu ochrony tego parku (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego nr 7 poz. 61); - rozporządzenie nr 15 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 14 poz. 339). Na podstawie powyższych rozporządzeń ogólna powierzchnia parku wynosi 23 982,91 ha, zaś powierzchnia otuliny – 31 768,19 ha. Powierzchnia Parku na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie wynosi 4566,66 ha.	b/z
Pomniki przyrody	l-ctwo Chomętowo DB.B 70-n l-ctwo Chomętowo DB.B 27-b l-ctwo Złotawa skupienie drzew 3 szt BK 207-a l-ctwo Buszów głąz narzutowy „Czarci głąz” l-d l-ctwo Wielisławice DB.S 186-d l-ctwo Wielisławice JW 186-d l-ctwo Wilanów skupienie drzew żywotnik olbrzymi 3 szt 203-a	
Obszary Natura 2000	- obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Puszcza Barlinecka” PLB080001; powierzchnia ogólna obszaru w jednostce: 6601 ha, - obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Lasy Puszczy nad Drawą” PLB320016; powierzchnia ogólna	b/z b/z

Forma ochrony	Stan na 01.01.2010 r. wg Programu Ochrony Przyrody	Stan na 31.12.2019 r.
	obszaru w jednostce: 4713,96 ha, - obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „Dolina Dolnej Noteci” PLB080002 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, obejmuje 2 wydzielania na powierzchniach nieleśnych (R, Ł) pow. w jednostce 1,41 ha, - specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) „Uroczyska Puszczy Drawskiej” PLH320046 –, powierzchnia ogólna obszaru w jednostce: 694,62 ha.	b/z - specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) „Ostoja Barlinecka” PLH080071; powierzchnia ogólna obszaru w jednostce: 6734,39 ha
Obszary chronionego krajobrazu	1. „Puszcza Drawska”, pow. 4 692,57 ha, w tym pow. leśnej 4 549,84 ha. 2. „Puszcza Barlinecka”, pow. 4 825,57 ha, w tym pow. leśnej 4 691,97 ha. 3. „4-Dolina Warty i Dolnej Noteci” tylko w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. 4. „F – Bierzwnik” o powierzchni 288,65 ha na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie, w tym 282,26 ha powierzchni leśnej.	
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	-	-
Użytki ekologiczne	„Przy bagnie” 01-41d pow. 1,20 ha „Chomętowo” 01-47c pow. 1,31 ha „Traszka” 01-25k, 25l, 25m pow. 1,73 ha „Buszów” 04-63i pow. 1,84 ha „Dankowskie bagna” 05-51j, 52i pow. 10,72 ha „Mokre” 05-125g pow. 1,80 ha „Wielisławice” 06-164d pow. 3,71 ha „Bagna nad Bukiem” 06-172b pow. 10,49 ha „Wilanów” 07-197f pow. 0,60 ha „Różanki” 07-238c, 239a pow. 2,91 ha	b/z

Forma ochrony	Stan na 01.01.2010 r. wg Programu Ochrony Przyrody	Stan na 31.12.2019 r.
Strefy ochronne zwierząt	1. Bielik l-ctwo Chomętowo, strefa ustanowiona w 2005r., strefa ochrony ustanowiona Decyzją R.Ś.V.W.Tel.6631-2-218/05 2. Bielik l-ctwo Wielisławice, strefa ustanowiona Decyzją R.Ś.V.W.Tel.6631-2-217/05 3. Bocian czatny l-ctwo Sławno, strefa ochrony całorocznej 9,57 ha, strefa ustanowiona Decyzją R.Ś.V.W.Piw.6631A/92/30/2002	1. b/z 2. b/z 3. likwidacja strefy w 2015r. 4. Bielik l-ctwo Buszów, strefa ustanowiona Decyzją WPN-I.6442.12.2014.AT 5. Bielik, l-ctwo Wilanów, strefa ustanowiona Decyzją WPN-I.6442.28.2014.AT 6. Puchacz, l-ctwo Chomętowo, strefa ustanowiona Decyzją WPN-I.6442.39.2015.JK 7. Sokół wędrowny, l-ctwo Danków, strefa ustanowiona Decyzją WPN-I.6442.7.2019.WT 8. Rybołów, l-ctwo Danków, strefa ustanowiona Decyzją WPN-I.6442.13.2019.JK

Rezerваты przyrody:

1. **Rezerwat Przyrody „Wilanów”** - utworzony w 1966 r. na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego Nr 187 z dn. 30.12.1966 r. W 2011 r. zostało wydane Zarządzenie nr 32/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wilanów”.

Rezerwat o pow. 63,82 ha w całości położony na terenie nadleśnictwa, w leśnictwie Wilanów (gm. Kłodawa). Jest rezerwatem leśnym, gdzie celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego pochodzenia naturalnego z udziałem buka na krańcowym stanowisku gromadnego zasięgu, z charakterystycznym bogatym runem.

Dla rezerwatu Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 15 lipca 2016 r. ustanowiono plan ochrony rezerwatu (Dz. U. województwa lubuskiego poz. 1618/2016).

2. **Rezerwat Przyrody „Buki Zdroiskie”** utworzony w 1982 r. na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dn. 12.10.1982 r. W 2011 r. zostało wydane Zarządzenie nr 40/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Buki Zdroiskie”.

(Dz. U. województwa lubuskiego poz. 1365/2016 z późn.zm.).

Dla rezerwatu Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 27 czerwca 2016 r. ustanowiono plan ochrony rezerwatu.

13.08.2019r. wydane zostało Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. w sprawie zmiany nazwy istniejącego rezerwatu „Buki Zdroiskie” na rezerwat przyrody „**Buki Zdroiskie im. Prof. Lucjana Agapowa**” oraz powierzchni na 78,42 ha z czego 31,79 ha leży na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względu na szczególne wartości przyrodnicze i naukowe lasów liściastych o cechach naturalnych wraz z charakterystycznymi gatunkami roślin i zwierząt, a także zachowanie ciągłości i spontanicznie zachodzących naturalnych procesów przyrodniczych na obszarze rezerwatu.

(Dz.U. województwa lubuskiego z 2019r. poz. 2218)

3. **Rezerwat Przyrody „Rzeka Przylęzek”** utworzony w 1995 r. na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr 57 z dnia 11.12.1995 r. W roku 2011

zostało wydane Zarządzenie nr 60 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie rezerwatu „Rzeka Przylęzek”. Rezerwat o pow. 35.02 ha, z czego 25,53 ha leży na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj. (leśnictwa Wilanów, gm. Kłodawa), pozostała część leży na terenie Nadleśnictwa Kłodawa. Jest to rezerwat faunistyczny, w którym celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu rzeki Przylęzek, nadbrzeżnych skarp i otaczających rzekę drzewostanów, tworzących układ przyrodniczy, będący siedliskiem dla występujących w rzece ryb łososiowatych.

Dla rezerwatu Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 15 lipca 2016 r. ustanowiono plan ochrony rezerwatu (Dz. U. województwa lubuskiego poz. 1619/2016).

4. Rezerwat Przyrody „Mszar Rosiczkowy koło Rokitna”. Torfowiskowy rezerwat utworzony Zarządzeniem nr 19/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 1 września 2009 r. o powierzchni 3,40 ha położony na terenie leśnictw Długie i Złotawa (gm. Strzelce Kraj.). Celem ochrony jest zachowanie zbiorowisk roślinności bagiennej i torfowiskowej.

Rezerwat nie posiada planu ochrony.

5. Rezerwat Przyrody „Mszar Przygielkowy – Długie im. Huberta Jurczyszyna”. Torfowiskowy rezerwat utworzony Zarządzeniem nr 20/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 1 września 2009 r. o powierzchni 7,75 ha położony w leśnictwie Długie (gm. Strzelce Kraj.). Celem ochrony jest zachowanie zbiorowisk roślinności bagiennej i torfowiskowej, szczególnie mszaru przygielkowego oraz mszaru wysokotorfowiskowego.

Rezerwat nie posiada planu ochrony.

Nie uznano nowych pomników przyrody.

Decyzją z dnia 10.01.2011r. wprowadzona została aktualizacja wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty – nazwa obszaru: Ostoja Barlinecka PLH 080071.

Liczba użytków ekologicznych nie zmieniła się.

Nadleśnictwo przeprowadza coroczną oraz bieżącą waloryzację przyrodniczą w szczególności w zakresie rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Na bieżąco monitorowane jest występowanie gatunków wymagających ochrony strefowej, w wyniku tych działań utworzono 5 nowych stref ochrony, zlikwidowano 1 strefę (bocian czarny)

Nadleśnictwo posiada na swoim obszarze również drzewostany o charakterze parkowym oraz cenne obiekty kultury materialnej.

Na terenie nadleśnictwa znajduje się 2 052,79 ha zainwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych leśnych oraz nieleśnych.

2. Siedliska przyrodnicze.

W celu określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach Lasów Państwowych w 2007 roku została wykonana powszechna inwentaryzacja przyrodnicza.

Zestawienie zainwentaryzowanych siedlisk leśnych

	Siedlisko	Stan zachowania	Powierzchnia
9110	Kwaśne buczyny niżowe	A	209,60
		B	231,15
		C	138,91
R-m dla siedliska:			579,66
9130	Żyzne buczyny niżowe	A	120,72

	Siedlisko	Stan zachowania	Powierzchnia
		B	20,79
		C	21,38
R-m dla siedliska:			162,89
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	A	135,01
		B	462,90
		C	125,90
R-m dla siedliska:			727,04
9190	Kwaśne dąbrowy	A	4,75
		B	47,67
		C	1,49
R-m dla siedliska:			53,91
91D0	Bory i lasy bagienne	A	
		B	2,05
		C	
R-m dla siedliska:			2,05
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	A	149,57
		B	169,32
		C	110,99
R-m dla siedliska:			429,88
91T0	Śródlądowy bór chrobotkowy	A	10,29
		B	
		C	
R-m dla siedliska:			10,29
R-m siedliska łąsne:			1 965,72

Zestawienie zinwentaryzowanych siedlisk nieleśnych

Siedlisko		Stan zachowania	Powierzchnia
Kod	Nazwa		[ha]
2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	A	
		B	0,58
		C	
R-m dla siedliska:			0,58
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z NYMPHEION, POTAMION	A	2,46
		B	6,14
		C	0,52
R-m dla siedliska:			9,12
6120	Cieplolubne, śródlądowe murawy napiaskowe	A	-
		B	-
		C	-
R-m dla siedliska:			1,00
6510	Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże	A	5,13
		B	38,59
		C	11,36
R-m dla siedliska:			55,08
7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	A	11,83
		B	
		C	

Siedlisko		Stan zachowania	Powierzchnia
Kod	Nazwa		[ha]
		R-m dla siedliska:	11,83
7120	Torfowiska wysokie - zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	A	0,50
		B	
		C	4,46
		R-m dla siedliska:	4,96
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	A	
		B	
		C	3,90
		R-m dla siedliska:	3,90
7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i> (Przygielkowiska)	A	
		B	
		C	
		R-m dla siedliska:	0,60
R-m siedliska nieleśne:			87,07

X. PORÓWNANIE POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA LASU

Tab. XIII Stan zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu.

Tabela 35. Porównanie pow. leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych PUL i w prognozie. (Tabela XIII)						
Lp.	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan na			
			1.I.1993r.	1.I.2000r.	1.I.2010r.	1.I.2020r.
1	2	3	4	5	6	7
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	15 289	15 467	15 659	15 692
2	Zasoby miąższości	tys. m ³	2 964	3 484	4 265	4 576
3	Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w podklasach wieku					
	IIa	m ³	119	125	146	127
	IIb	m ³	185	220	237	237
	IIIa	m ³	234	270	311	318
	IIIb	m ³	291	299	368	380
	IVa	m ³	288	328	347	402
	IVb	m ³	296	334	405	405
	Va	m ³	308	345	388	417
	Vb	m ³	330	352	410	415
	VI	m ³	347	363	403	441
	VII	m ³	-	370	394	373
	VIII i starsze	m ³	-	-	-	422
	KO	m ³	194	202	252	283
	KDO	m ³	269	209	307	299
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³	194	225	272	292
5	Przeciętny wiek	lat	50	52	56	60
6	Bieżący przyrost d-stanów na 1 ha tablicowy	m ³	6,6	7,4	7,9	7,6
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha	m ³	-	2,2	2,1	4,6
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m ³	-	2,9	2,8	3,4
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1ha	m ³	-	8,2	9,6	9,8

Wskaźniki zawarte w Tabeli nr XIII, dotyczące aktualnego stanu lasu obrazują korzystne trendy zachodzące w zasobach drzewnych Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie. W okresie ponad 20 lat następował sukcesywny wzrost powierzchni leśnej, zasobów miąższości, i przeciętnej zasobności na 1 ha, jak również przeciętnego wieku drzewostanów. W analizowanym okresie wystąpiły na terenie nadleśnictwa zdarzenia kłeskowe, m.in. pożary, oraz kilkukrotne kłęski wiatrolomów powodujące szkody o wymiarze do 110 tys. m³, jednak obecny stan drzewostanów pozwala, zdaniem nadleśnictwa na prowadzenie właściwej gospodarki leśnej.

Nadleśniczy
Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Grzegorz Jankowski

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINIE**

**KOREFERAT
NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA STRZELCE
KRAJEŃSKIE**

**DOTYCZĄCY KOŃCOWYCH USTALEŃ W SPRAWIE
ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH
ORAZ PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
NA LATA 2020 - 2029**

Strzelce Krajeńskie, wrzesień 2019 r.

Prace urządzeniowe wykonane zostały przez BULiGL w Gorzowie Wlkp. na podstawie Umowy Nr EA.270.2.1.2018 z dnia 19.04.2018 r., zawartej między Wykonawcą, a Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Szczecinie.

Prace wykonane zostały w oparciu o Ustawę z dn. 28 września 1991r. o lasach, Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 12.11.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu oraz zgodnie z obowiązującymi w trakcie wykonywania prac terenowych Instrukcjami: Urządzania Lasu, Zasadami Hodowli Lasu, Instrukcją Ochrony Lasu, Instrukcją Ochrony Przeciwpowodziowej oraz wytycznymi KZP i innymi zarządzeniami.

Projekt PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie opracowany na lata 2020 – 2029 jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnym programie ochrony środowiska.

Odnosnie lasów ochronnych Nadleśnictwo zgadza się z Wykonawcą, że zasięg i lokalizacja lasów ochronnych jest zgodny z Decyzją Ministra Środowiska z dnia 2 listopada 2010 roku, natomiast powierzchnia lasów ochronnych położonych w miastach stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody różni się, wg Decyzji 132.10 ha, a wg rozliczenia 91.44 ha. O powyższym fakcie zostało powiadomione Nadleśnictwo i RDLP w Szczecinie. Nadleśnictwo nie dokonywało żadnych zmian mogących wpłynąć na zaistniałą sytuację.

Nadleśnictwo zaakceptowało przedstawiony przez Wykonawcę Planu wykaz rozbieżności gruntowych stwierdzony w trakcie wykonywanych prac taksacyjnych i wskazało do PUL kierunek i sposób ich usunięcia.

Stan słupów oddziałowych został objęty inwentaryzacją w trakcie prac terenowych. Nadleśnictwo we własnym zakresie dokona uzupełnienia ich stanu w oparciu o przekazany przez Wykonawcę, wykaz wraz załącznikiem mapowym.

Nadleśnictwo zgadza się z wynikami opracowania wskazującymi na wzrost przeciętnej zasobności na powierzchni zalesionej, która wzrosła o 20 m³/ha, co stanowi 7.3 % przeciętnej zasobności z poprzedniej rewizji urządzenia lasu.

Wykonawca w opracowanym projekcie PUL do obliczenia etatów, przyjął zaproponowane przez Komisję Założeń Planu przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew.

Nadleśnictwo uwzględniając wzrost zapasu na powierzchni leśnej oraz przeciętnej zasobności uważa, że proponowany wzrost etatu mięszościowego użytkowania rębego na lata 2020 - 2029 do poziomu 574 579 m³ (netto) ustalony został prawidłowo, z uwzględnieniem stanu i potrzeb drzewostanów, a także z pełnym uwzględnieniem przyjętych wcześniej uzgodnień.

Rozmiar zadań hodowlanych i ochronnych został ustalony na podstawie aktualnych potrzeb drzewostanów z uwzględnieniem funkcji ochronnych lasów

Nadleśnictwa. Typy drzewostanów, docelowe składy odnowień w zależności od typu siedliskowego lasu oraz rodzaje rębni, przyjęto zgodnie z postanowieniem KZP.

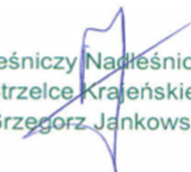
Nadleśnictwo analizując zagadnienia ujęte w projekcie Planu uznaje, iż zostały one opracowane wyczerpująco i opiniuje pozytywnie projekt Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie na lata 2020-2029, sporządzony przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Gorzowie Wlkp.

Nadleśnictwo podkreśla bardzo dobrą współpracę Wykonawcy Planu z przedstawicielami Nadleśnictwa.

Wszystkie wnoszone, po konsultacjach terenowych uzgodnienia, znalazły odzwierciedlenie w projekcie Planu Urządzenia Lasu.

Nadleśnictwo składa podziękowania zaangażowanym w pracę pracownikom Biura, za bardzo rzetelne i fachowe wykonanie prac urzędzeniowych oraz profesjonalne zaplanowanie zadań gospodarczych do wykonania w ramach Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie na lata 2020-2029.

Nadleśniczy Nadleśnictwa
Strzelce Krajeńskie
Grzegorz Jankowski

R E F E R A T

**KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU W
SZCZECINKU
Z ZAKRESU OCHRONY LASU**

**NA NARADĘ TECZNICZNO-GOSPODARCZĄ
W NADLEŚNICTWIE STRZELCE KAJEŃSKIE**

Strzelce Krajeńskie , 15 listopada 2019 roku.

Wstęp

Lasy Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie według regionalizacji przyrodniczo-leśnej z 2010 roku leżą w III Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej. Środkowa i wschodnia część przynależy do mezoregionu 4 Pojezierza Dobiegniewskiego. Niewielki fragmentem lasu na południu przynależy do mezoregionu 17 Puszczy Noteckiej. Zachodnia część lasów nadleśnictwa leży w mezoregionie 3 Równiny Gorzowskiej.

W Nadleśnictwie po pracach glebowych zainwentaryzowano 12 typów gleb. Największą powierzchnię zajmują gleby rdzawe/91%/.

W Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie siedliska borowe obejmują ca 41% powierzchni w tym Bśw zajmuje 4%, BMśw 37%, natomiast siedliska lasowe obejmują 59% powierzchni z dominacją LMśw 50%, Gatunkiem najliczniej występującą w nadleśnictwie /wg gatunków rzeczywistych/ jest sosna zarejestrowana na 71% zalesionej Nadleśnictwa. Dość licznie występują też Bk i Db na 9% i Ol na 4% powierzchni.

Drzewostany na gruntach porolnych zarejestrowano na 2978,68ha tj.19.2 % powierzchni zalesionej Nadleśnictwa.

Ocena rozmiaru powstałych szkód i zagrożeń stwierdzonych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne w minionej gospodarce leśnej za lata 2010-2019.

Szkodliwe owady

Ze szkodników upraw i młodników odnotowano występowanie smolika znaczonego w roku 2010,2012 oraz 2018. Największą powierzchnię zarejestrowano w 2012 roku tj.191,90 ha. W uprawach w latach 2010-2015 występował szeliniak sosnowiec. Największą powierzchnię odnotowano w 2011 roku tj. 43ha.

Mimo dużego udziału sosny na terenie nadleśnictwa nie stwierdzono szkodliwego występowania szkodników pierwotnych sosny stąd brak tu wyznaczonego obszaru ognisk gradacyjnych tych szkodników.

Z innych gatunków owadów w 2014 roku odnotowano występowanie ochojnika/0,1ha/, 2017 roku owada doskonałego ogrodnicy niszczylistki /1,75ha/, w roku 2015 i 2017 susówki dębówki na powierzchni 3,99 i 15,32 ha.

Dużą aktywność w okresie obowiązywania PUL wykazywały szkodniki wtórne. W roku 2010 i od roku 2012 corocznie odnotowywano występowanie przypłaszczka granatka. Największą powierzchnię wykazano w roku 2012 tj.191,90ha. Kornik drukarz występował w roku 2103 oraz latach 2015-2018, zwalczano go od roku 2015 corocznie. Rytownik pospolity występował w roku 2015 i 2018. Występowanie smolika sosnowca wykazano w roku 2010 i 2011 roku. W latach 2010-2013 oraz roku 2018 odnotowano zagrożenie od cetyńców. Kornik modrzewiowiec zarejestrowany został w roku 2015 /5,24ha/ i roku 2018/0,12ha/. Przez cały okres obowiązywania obecnego PUL odnotowywano szkodliwe występowanie jednego z najbardziej szkodliwych w ostatnim okresie szkodników wtórnych tj. kornika ostrozębnego. W drzewostanach dębowych w 2013 roku odnotowano pojaw opietków na powierzchni 30,61ha.

Pozyskanie, posuszu i wywrotów w okresie 2010-2018 rok wyniosło 149095 m³ (stan na dzień 31.12.2018r) i stanowiło 170% etatu rocznego dla nadleśnictwa. Wywroty i złomy stanowiły aż 91% masy pozyskanego drewna z sanitarnego porządkowania lasu. Tak duże

pozyskanie drewna kłęskowego zrealizowano głównie w roku 2015 i 2016. Związane było z koniecznością porządkowania lasu po huraganowych wiatrach w roku 2015.

Grzybowe choroby infekcyjne oraz szkody wyrządzane od jeleniowatych

Z chorób systemu korzeniowego na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie odnotowano występowanie w uprawach i młodnikach do 20 lat w roku 2014 i 2015 hubę korzeni oraz w latach 2015-2017 opieńkową zgniliznę korzeni. Z innych chorób w występowała w roku 2017 i 2018 osutka sosny a w latach 2014-2017 mączniak dębu. Zamieranie pędów sosny odnotowano w roku 2015, 2017 i 2018.

Coroczne przeprowadzane są inwentaryzacje szkód istotnych, wyrządzanych przez jeleniowate w uprawach i młodnikach. Największą powierzchnię odnotowano w 2010 roku tj. 236 ha. Również corocznie obserwuje się występowanie szkód od bobrów. Największą powierzchnię szkód odnotowano w 2018 r. tj. 49,77 ha.

W roku 2010, 2011, 2013, latach 2015-18 odnotowano szkody od drobnych gryzoni na powierzchni 0,02 - 35,68 ha. W 2010-2014 oraz 2016-2017 roku rejestrowano szkody spowodowane przez dziki na powierzchni od 0,80-9 ha.

Podtopienia 2017 roku oraz susza w latach 2018-19 spowodowały pogorszenie się stanu zdrowotnego drzewostanów. Wzrosło zagrożenie od szkodników wtórnych. Nadleśnictwo sukcesywnie porządkuje drzewostany, głównie sosnowe i dębowe.

Ramowe wytyczne na najbliższe dziesięciolecie, w zakresie postępowania hodowlano-ochronnego w drzewostanach, w których są rejestrowane szkody powodowane przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Na podstawie wnikliwej analizy zebranych materiałów z gospodarki przeszłej, ostatniego dziesięciolecia oraz licznych lustracji terenowych drzewostanów, można prognozować zagrożenia jakich można spodziewać się w drzewostanach, na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie.

Do najistotniejszych zagrożeń przyszłego dziesięciolecia należy wymienić:

- szkodliwy pojaw kornika ostrozębnego oraz innych szkodników wtórnych sosny oraz szkodników wtórnych świerka i modrzewia;
- dalszą aktywność grzybów patogenicznych w tym głównie patogenów systemu korzeniowego wraz z rozrodem szkodników kambio i ksylofagicznych w drzewostanach sosnowych i świerkowych;
- szkody od jeleniowatych;
- szkody wyrządzane przez bobry w lesie;
- cykliczne powtarzający się wzrost aktywności drobnych gryzoni;

W celu powstrzymania lub ograniczania szkód powstających w wyniku oddziaływania czynników szkodotwórczych należy opracować dla każdego sprawcy uszkodzeń oddzielny program postępowania, a jego realizację przeprowadzać w terminach możliwie najkrótszych, ze szczególnym uwzględnieniem ich pilności i występującego stopnia uszkodzeń.

Zadania ochronne należy realizować między innymi poprzez:

1. utrzymanie szkodników wtórnych na poziomie biologicznie znośnym poprzez systematyczne i terminowe usuwanie posuszu czynnego z lasu;
2. ograniczanie do minimum poziomu posuszu czynnego w obszarach zagrożonych i opanowanych przez patogeniczne w tym grzyby systemu korzeniowego zaś walkę z nimi należy oprzeć na aktualnej wiedzy leśnej;
3. wprowadzanie gatunków drzew i krzewów leśnych zatrzymujących lub spowalniających procesy rozpadu drzewostanu na gruntach porolnych;
4. utrzymanie na dotychczasowym poziomie praktyk i odnawiania powierzchni zrębowych, po co najmniej jednym sezonie wegetacyjnym ich przelegiwania, co radykalnie obniży poziom zagrożenia i szkód od szeliniaka w nowo zakładanych uprawach iglastych;
5. utrzymanie szkód od jeleniowatych na poziomie umożliwiającym wyprowadzenie upraw i młodników;
6. monitorowanie zwiększania zasobów tzw. martwego drewna, aby nie dopuścić do pogorszenia się stanu sanitarnego drzewostanów, prowadzącego do zakłóceń w zachowaniu ciągłości lasu.

Dla kompleksów leśnych, w których rejestruje się zagrożenia i dochodzi lub może dojść do uszkodzeń lub rozpadu drzewostanu, podjęte działania hodowlano-ochronne powinny być priorytetowe. Występujące w nich formy ochrony przyrody, między innymi takie jak Natura 2000 i rezerваты, powinny być objęte również tymi działaniami, w przeciwnym razie mogą utracić swój charakter i cel do, którego zostały powołane.

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu
w Szczecinku
Stanisław Ciesielski

KOREFERAT WYKONAWCY PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA STRZELCE KRAJEŃSKIE

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Gorzowie Wielkopolskim**

Przedsiębiorstwo Państwowe Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp. ul. Żwirki i Wigury 4, 66-400 Gorzów Wlkp.
tel. 95 7204500, faks 95 7231487 sekretariat@gorzow.buligl.pl NIP 525-000-78-85 REGON 000121583 KRS 0000012221 www.buligl.pl

I. Analiza danych i wniosków zawartych w referacie nadleśniczego.

Analiza gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego 01.01.2010 – 31.12.2019 została dokonana przez Nadleśniczego wnikliwie i wyczerpująco. Fakty przedstawione w referacie potwierdzają słuszność wykonanych przez Nadleśnictwo działań gospodarczych.

Uwaga ogólna.

Wszelkie różnice między powierzchniami ujętymi w referacie Nadleśniczego i w projekcie planu u.l. wynikają z korekty granic części wyłączeń, z ponownego rozliczenia powierzchni oraz zaokrąglenia do 1 ara wyrównanych w pierwszej kolejności powierzchni wyłączeń do powierzchni użytków w ramach działek ewidencyjnych (wyrażonych w m²).

Stan posiadania.

Powierzchnia Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie (stan na 01.01.2010 r.)	16 576,9504 ha
Zmiany powierzchni w trakcie rewizji PUL	+ 18,2826 ha
Powierzchnia Nadleśnictwa wg projektu PUL	<u>16 595,2330 ha</u>

Użytkowanie rębne.

Etat masowy zrealizowano w 103,2 %, a powierzchniowy w 104,4%.przekroczenie etatu cięć rębnych wynika głównie z konieczności wykonywania cięć w użytkowaniu przygodnym po klęsce huraganu.

Użytkowanie przedrębne.

Realizacja etatu, wyniosła, pod względem masowym 96,8 %, przy powierzchniowym 101,8 %. Nie wykonanie etatu masowego w użytkowaniu przedrębnym spowodowane było przekroczeniem etatu użytków rębnych. Na planowaną intensywność 43,6 m³ /ha uzyskano 42,9 m³ /ha. Wykonawca planu ul. pozytywnie ocenia wykonanie użytkowania przedrębnego jednocześnie nie stwierdza zaniedbań pielęgnacyjnych drzewostanów w Nadleśnictwie.

Hodowla lasu.

Największe różnice pomiędzy wykonanymi i zaplanowanymi zadaniami z zakresu hodowli lasu obserwujemy w zakresie odnowień przy rębniach złożonych i dolesieniach luk, Jeśli chodzi o odnowienia zrębów zupełnych rozmiar został nieznacznie przekroczony z powodu odnowień powierzchni pokłeskowych. Główną przyczyną nie wykonania odnowień przy rębniach złożonych jest zmiana rodzaju rębni na rębnie Ib K w drzewostanach uszkodzonych po przejściu huraganu w 2015 roku oraz przelegiwanie wyciętych gniazd w rębni IIIa i rębni IIIb. Odnowienia sztuczne w rębniach gniazdowych wykonano prawidłowo. Wykonanie poprawek i uzupełnień na poziomie 84 % planu wynika z prawidłowego

zakładania oraz prawidłowej ochrony upraw. Stan upraw i młodników nie budzi zastrzeżeń i jest bardzo dobry o czym świadczy przeciętne zadrzewienie upraw na powierzchniach otwartych 94% oraz powierzchnia zaplanowanych poprawek i uzupełnień w tych drzewostanach (0,39 ha). Pielęgnowanie upraw oraz melioracje agrotechniczne wykonano zgodnie z potrzebami.

Ochrona lasu.

Analiza Nadleśniczego wnikliwie przedstawia temat ochrony lasu i wykonawca planu nie wnosi uwag. Należy stwierdzić że występujące szkody na terenie Nadleśnictwa są gospodarczo znośne i nie mają znaczącego wpływu na prowadzenie gospodarki leśnej.

II. Analiza stanu zasobów drzewnych.

Lp.	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan na			
			1.I.1993r.	1.I.2000r.	1.I.2010r.	1.I.2020r.
1	2	3	4	5	6	7
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	15 289	15 467	15 659	15 692
2	Zasoby miąższowości	tys. m ³	2 964	3 484	4 265	4 576
3	Przeciętna zasobność d- stanów na 1 ha w podklasach wieku					
	IIa	m ³	119	125	146	127
	IIb	m ³	185	220	237	237
	IIIa	m ³	234	270	311	318
	IIIb	m ³	291	299	368	380
	IVa	m ³	288	328	347	402
	IVb	m ³	296	334	405	405
	Va	m ³	308	345	388	417
	Vb	m ³	330	352	410	415
	VI	m ³	347	363	403	441
	VII	m ³				373
	VIII i starsze	m ³	-	370	394	422
	KO	m ³	194	202	252	283
	KDO	m ³	269	209	307	299
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³	194	225	272	292
5	Przeciętny wiek	lat	50	52	56	60
6	Bieżący przyrost d-stanów na 1 ha tablicowy	m ³	6,6	7,4	7,9	7,6
7	Przeciętna miąższowość użytków rębnych na 1 ha	m ³	-	2,2	2,1	4,6
8	Przeciętna miąższowość użytków przedrębnych na 1 ha	m ³	-	2,9	2,8	3,4
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1ha	m ³	-	8,2	9,6	9,8

Z przedstawionej tabeli wynika że przez okres ostatnich dziesięciu lat przeciętny zapas wzrósł o 20 m³/ha. Przeciętny wiek wzrósł do 60 lat jednocześnie nieznacznie zmalał przyrost tablicowy.

Średni wiek rębności drzewostanów Nadleśnictwa (średnio ważony) wynosi 100 lat. Uwzględniając istniejące i pożądane relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów Nadleśnictwa a połową średniego wieku rębności drzewostanów zauważa się następujące zależności:

Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów.			
Nadleśnictwo	Przeciętny wiek drzewostanów	Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności	Różnica
Nadleśnictwo Strzelce Kraj.	60	50	10

Przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa powinien być zbliżony (w granicach +/- 5 lat) do połowy średniego wieku rębności drzewostanów. Różnica 5 do 15 lat jest odstępstwem, tak jest w przypadku Nadleśnictwa Strzelce Kraj. Nie zaistniała jeszcze sytuacja znacznego odstępstwa (powyżej 15 lat).

W przypadku odstępstwa należy je korygować w kierunku stanu pożądanego. Należy dążyć do zmniejszenia tego wieku, m.in. poprzez odpowiednio większy poziom użytkowania rębego, skutkujący zmniejszeniem przeciętnego wieku.

III. Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonywanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu.

Czynności gospodarcze wykonywane zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu mają pozytywny wpływ na środowisko. Uwzględniając szczególnie obszary chronione, do których należały:

- Rezerваты przyrody (5)
- Obszary Natura 2000 (5)
- Pomniki przyrody (7)
- Użytki ekologiczne (10)
- Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy wraz z otuliną (1)
- Obszary Chronionego Krajobrazu (4)
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

stwierdzono:

- w stosunku do rezerwatów – wpływ pozytywny, wykonane zabiegi były zgodne z Planami Ochrony oraz zadaniami ochronnymi określonymi dla rezerwatów.

- w stosunku do obszarów Natura 2000 wpływ pozytywny, ponieważ zabiegi były wykonywane zgodnie z kanonem racjonalnej gospodarki leśnej jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych w sposób nie zagrażający przedmiotom ochrony.
- w stosunku do pomników przyrody – wpływ pozytywny, pomniki oznakowano w terenie co przyczyniło się do ich ochrony oraz popularyzacji.
- w stosunku do użytków ekologicznych – wpływ pozytywny, w ramach ochrony biernej nie ingerowano w cenne ekosystemy. Plan proponuje zagadnienia ochrony ekosystemów stwierdzonych w tych obiektach.
- w stosunku do gatunków chronionych – wpływ pozytywny, stale monitorowano gatunki dla których konieczna jest ochrona strefowa. Likwidowano niepotrzebne strefy, w ich miejsce tworzone nowe. Prawidłowością stało się pozostawianie kęp starodrzewu, drzew dziuplastych, drzew owocowych, ciekawych form drzewiastych, śródleśnych alei itp. w ramach prowadzonego użytkowania rębego, zakładanie ognisk biocenotycznych na uprawach, wyznaczanie ostoi ksylobiontów, w niektórych drzewostanach odstępowano od zabiegu gospodarczego w przypadku stwierdzenia wysokich walorów przyrodniczych.

Podczas prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono wypadków negatywnego oddziaływania ustaleń planu na środowisko i obszary Natura 2000.

Pozytywne oddziaływanie na środowisko wszystkich zabiegów gospodarczych prowadzonych na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj. potwierdza spadek powierzchni drzewostanów niezgodnych z typem drzewostanu.

IV. Wnioski ogólne

W odniesieniu do analizy gospodarki ubiegłego okresu wykonawca projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj., zwraca uwagę na relatywnie duży w porównaniu do pozostałych nadleśnictw RDLP Szczecin zakres zrealizowanych działań, w kierunku zapewnienia trwałości ekosystemów leśnych. Dotyczy to w szczególności działań w zakresie dostosowania składu gatunkowego drzewostanów do siedliska, realizacji średniookresowych planów zagospodarowania lasu w sposób promujący odnowienia pod osłoną drzewostanów, a w konsekwencji powstanie bardzo dużych powierzchni w klasie odnowienia oraz realizacji zadań w zakresie szeroko rozumianej ochrony przyrody.

Z przytoczonych powyżej powodów Oddział BULiGL w Gorzowie Wlkp. składa Gospodarzom gratulacje, a za życzliwość i konstruktywną współpracę przy konstrukcji równie ambitnego projektu planu V rewizji urządzenia lasu serdeczne podziękowania.

Opracował :

KIEROWNIK PRACOWNI
Urządzenia lasu

inż. Paweł Majchrzak

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Szczecinie

Informacja
Naczelnika Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki

na NARADĘ TECHNICZNO-GOSPODARCZĄ

w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie

WYKONANIE MONITORINGU DOTYCZĄCEGO SKUTKÓW REALIZACJI PLANU
URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000 ZGODNIE
Z USTALENIAMI PRZYJĘTYMI W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO TEGO PLANU

Strzelce Krajeńskie 15.11.2019 r.

1. Wstęp

Konieczność przeanalizowania wpływu PUL-u na środowisko i obszary Natura 2000 wynika z art. 55 ust. 5 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku.

Analizowanym dokumentem jest plan urządzenia lasu opracowany przez Krameko Sp. Z o. o. i zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska zn. spr. DL-lpn-611-94/50826/11/JŁ z dnia 15 listopada 2011 r. Z powodu dotkliwych szkód biotycznych i abiotycznych, aneksowany w roku 2017 (Decyzja MŚ DL-I.611.66.2017.

Aktualnie obowiązujący plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie został pozytywnie zaopiniowany przez :

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. (zn. spr. RDOŚ-08-WOOS-I-7040-49/10/rd) pismo z dnia 27.12.2010 r.;
- Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. (zn. spr. NS-ONZ.776.2.38.2011.AD) pismo dnia 21.07.2011 r.

Niniejsze opracowanie przedstawia analizę w ramach wykonania monitoringu dla następujących obszarów Natura 2000:

- **Ostoja Barlinecka PLH080071** - pow. 6732,64 ha;
- **Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046** - pow. 690,63 ha;
- **Puszcza Barlinecka PLB080001** - pow. 6603,15 ha;
- **Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016** - pow. 4715,96 ha;
- **Dolina Dolnej Noteci PLB080002** - pow. 1,39 ha.

Suma powierzchni : 18743,77 ha.

Rzeczywista powierzchnia obszarów: 11456,89 ha.

Analizie będą podlegać wskaźniki i zadania tj. :

- Powierzchniowy udział wg rzeczywistego udziału gatunków drzew na danym obszarze Natura 2000;
- Powierzchniowy udział wg klas wieku na danym obszarze Natura 2000;
- Powierzchniowy udział wg rzeczywistego udziału gatunków drzew na siedlisku przyrodniczym w obszarze Natura 2000;
- Wykonanie zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu;
- Wykonanie zleconych zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000.

Analizę przeprowadzono porównując dane wg stanu na 01.01.2010 r. i wg stanu na 01.01.2020 r.

2. Metody analizy skutków realizacji postanowień Planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Do monitorowania realizacji zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu przyjęto, zgodnie z zapisami Prognozy Oddziaływania na Środowiska Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie na lata 2010 – 2019, wykorzystanie systemu kontroli istniejącego w Lasach Państwowych.

- **Inspekcja Lasów Państwowych**

Inspekcja przeprowadza okresowe i kompleksowe kontrole. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja planu urządzenia lasu, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony przyrody.

- **Wydział kontroli RDLP**

Wydział ten prowadzi kontrole sprawdzające przeważnie w następnym roku po kontroli kompleksowej – sprawdza wykonanie zaleceń kontroli kompleksowej. Ponadto, w miarę potrzeby, wykonuje kontrole problemowe.

- **Wydziały merytoryczne RDLP**

Wydziały wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.

- **Nadleśnictwo**

W nadleśnictwie realizacja zadań planu urządzenia lasu monitorowane jest w ramach kontroli realizacji planów gospodarczych.

3. Przeprowadzone kontrole w okresie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie

W okresie obowiązywania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie przeprowadzono następujące kontrole:

- Kontrola okresowa z 2011 r. z oceną dobrą;
- Sprawdzenie wykonania zaleceń po kontroli okresowej w 2013 r.;
- Kontrola funkcjonalna z 2016 r. dot. realizacji PUL, poprawności aktualizacji SILP i LMN ze stanem na gruncie, zachowania ładu przestrzennego i czasowego cięć rębnych. Przeprowadzona przez Wydział ZU.

4. Weryfikacja siedlisk przyrodniczych

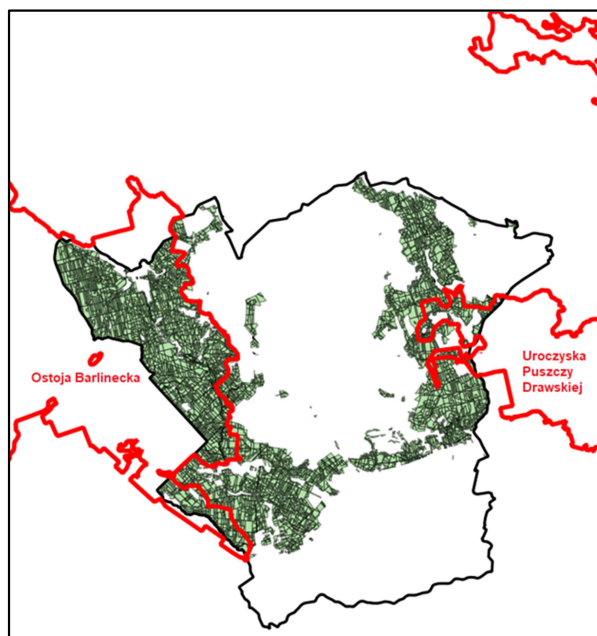
W latach 2007-2008 zgodnie z Decyzją nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn. 25.07.2006 r. przeprowadzono powszechną inwentaryzację gatunków roślin, zwierząt, innych organizmów i siedlisk przyrodniczych. W wyniku której zainwentaryzowano 6 leśnych siedlisk przyrodniczych.

W okresie aktualnego planu urządzenia lasu, BULiGL Oddział w Gorzowie Wlkp., w 2019 roku wykonał inwentaryzację ramach zadania „Wykonanie projektów planów urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tych planów na środowisko oraz przygotowaniem projektów planów zadań ochronnych dla obszarów NATURA 2000 – ostoje siedliskowe dla nadleśnictw: Nowogard, Rokita, Strzelce Krajeńskie”. Łączna powierzchnia inwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych wyniosła 1708,34 ha.

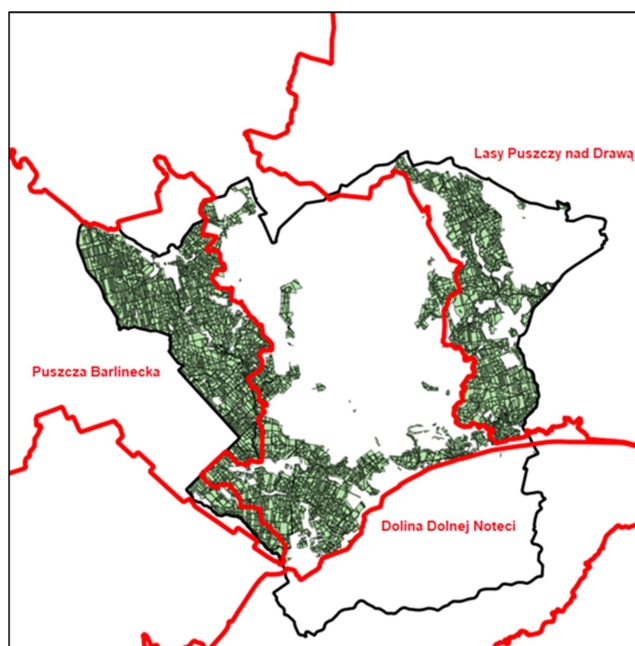
Zmiany wynikające z ww. inwentaryzacji zostały wprowadzone do projektu planu urządzenia lasu na lata 2020 – 2029.

5. Położenie analizowanych Obszarów Natura 2000 na obszarze Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie

Specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej
OZW (SOO)

Obszary specjalnej ochrony ptaków mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej
OZW (OSO)

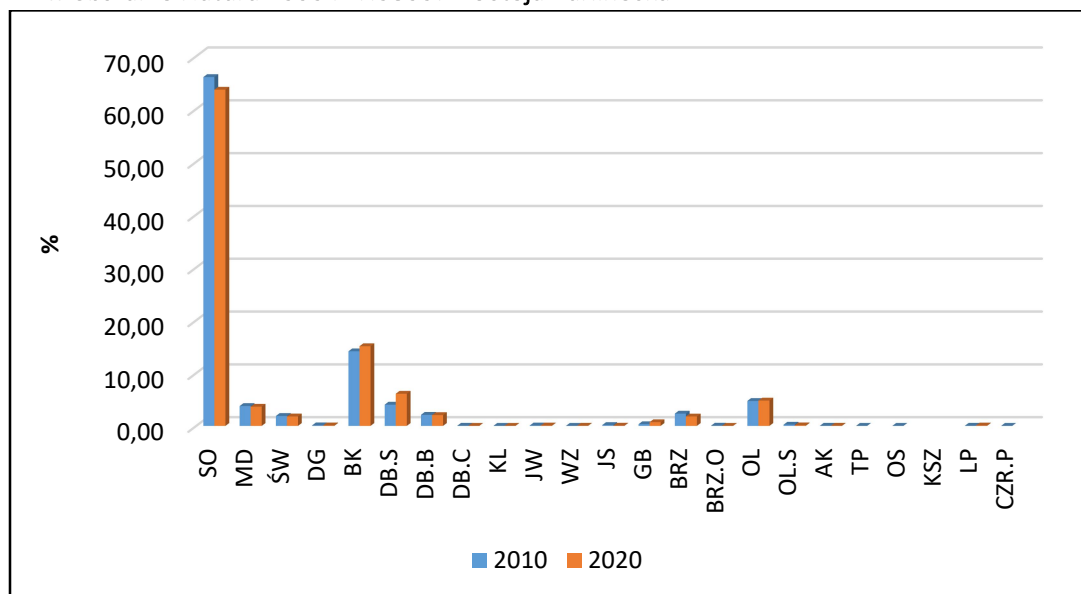

6. Dane dla obszarów Natura 2000

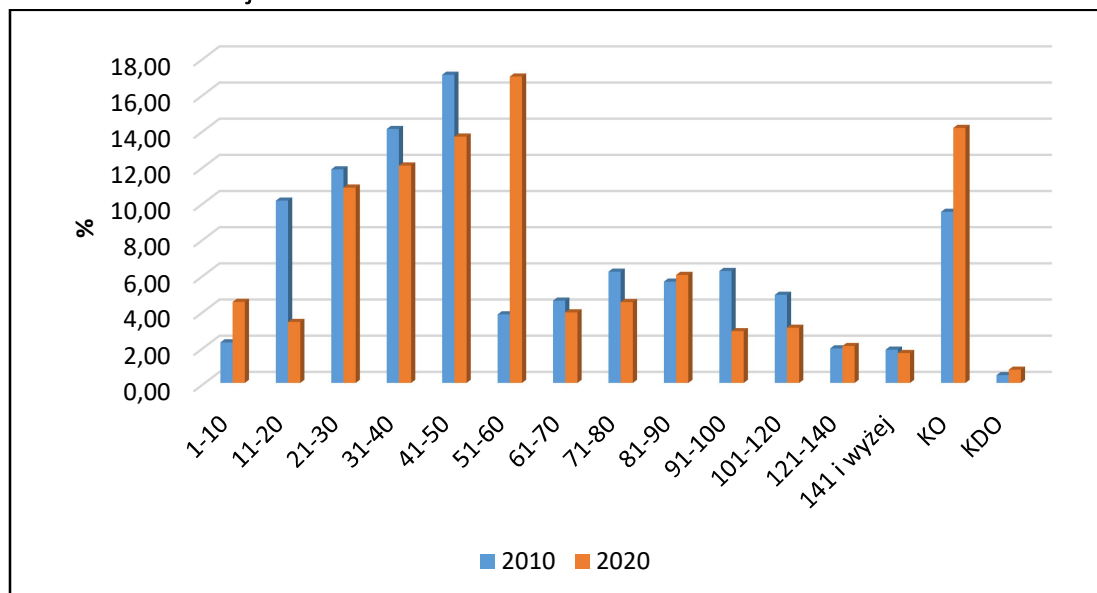
6.1. Ostoja Barlinecka PLH080071

Obszar Natura 2000 PLH 080071 Ostoja Barlinecka obejmuje (wg stanu na 01.01.2020 r.) obszar o powierzchni 6732,64 ha Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie. Z powierzchni 6732,64 ha, grunty leśne stanowią 6199,65 ha.

Powierzchniowy udział wg rzeczywistego udziału gatunków drzew
w obszarze Natura 2000 PLH080071 Ostoja Barlinecka

Powierzchniowy udział klas wieku w obszarze Natura 2000
PLH080071 Ostoja Barlinecka

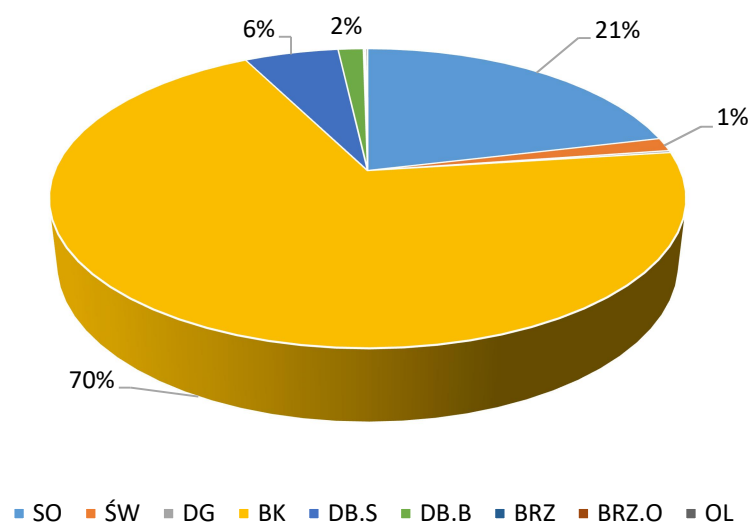

Powierzchniowy udział wg rzeczywistego udział gatunków drzew na siedlisku przyrodniczym w obszarze
Natura 2000 PLH080071 Ostoja Barlinecka

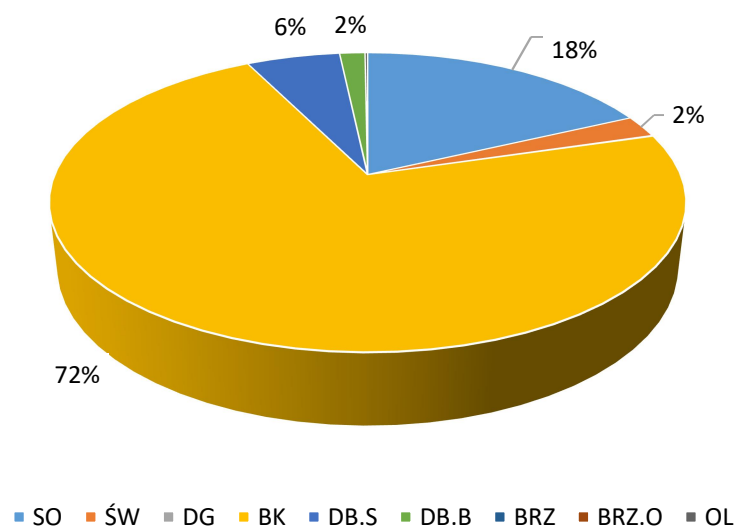
W czasie prac inwentaryzacyjnych siedlisk przyrodniczych, zweryfikowano sześć leśnych siedlisk przyrodniczych w różnym stopniu zachowania tj.:

- Kwaśne buczyny (9110);
- Żyzne buczyny (9130);
- Grądy subatlantyckie (9160);
- Grąd środkowoeuropejski (9170);
- Kwaśne dąbrowy (9190);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0).

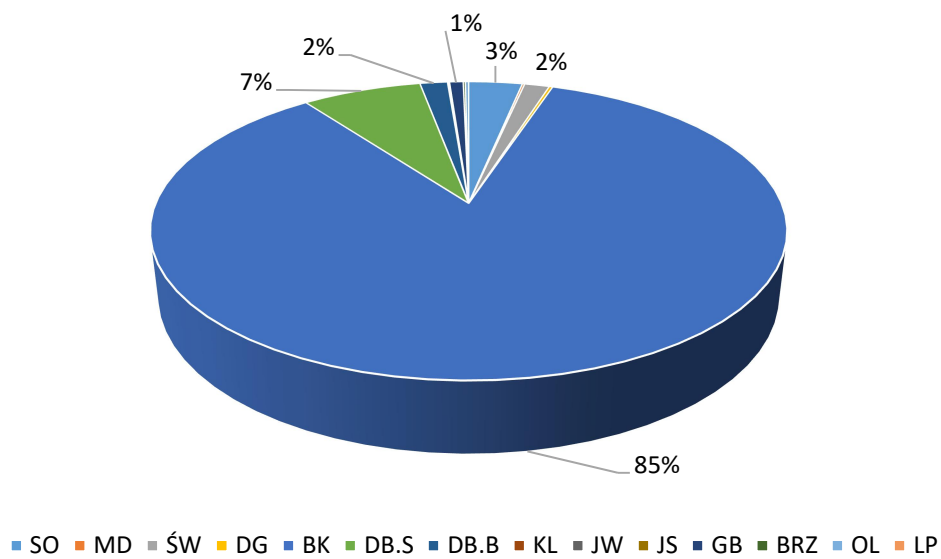
9110 stan na 01.01.2010 r.

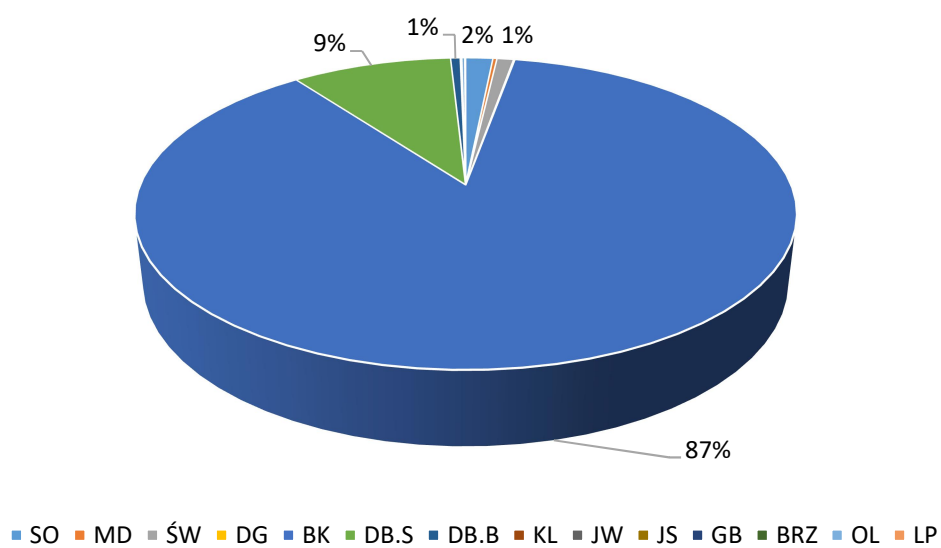
9110 stan na 01.01.2020 r.

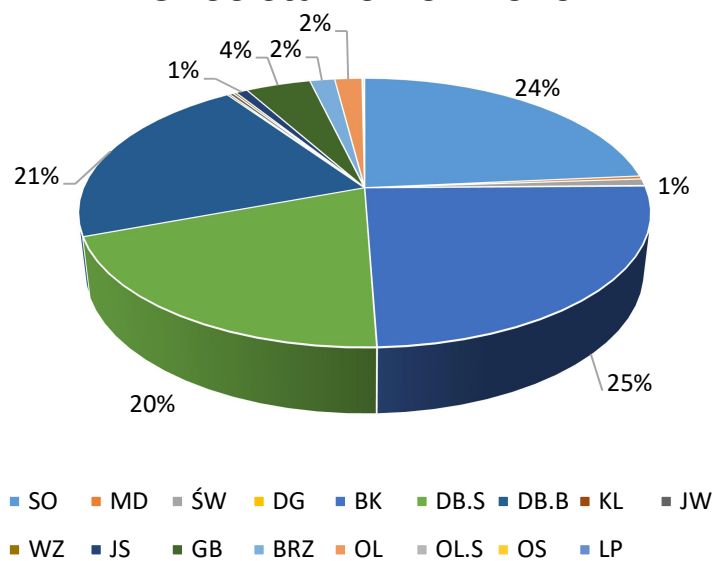
9130 stan na 01.01.2010 r.

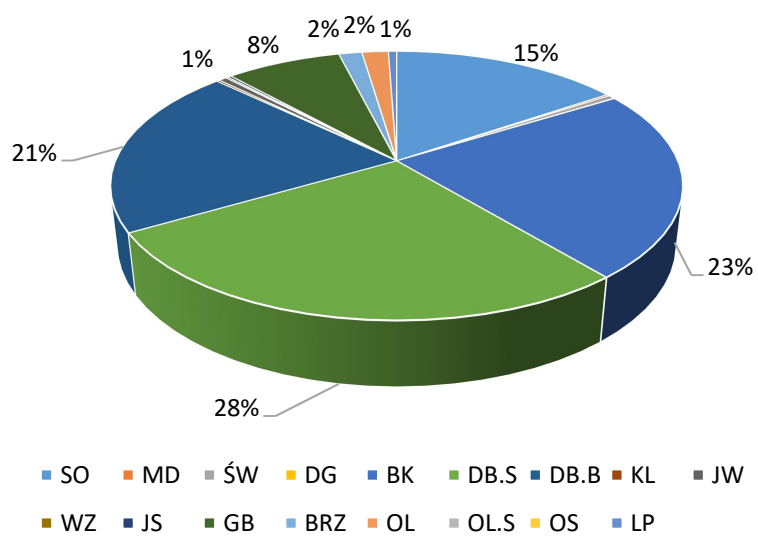
9130 stan na 01.01.2020 r.

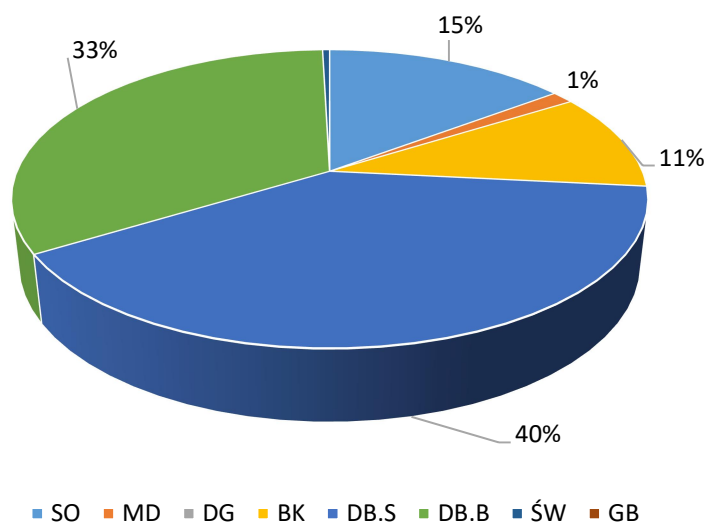
9160 stan 01.01.2010 r.

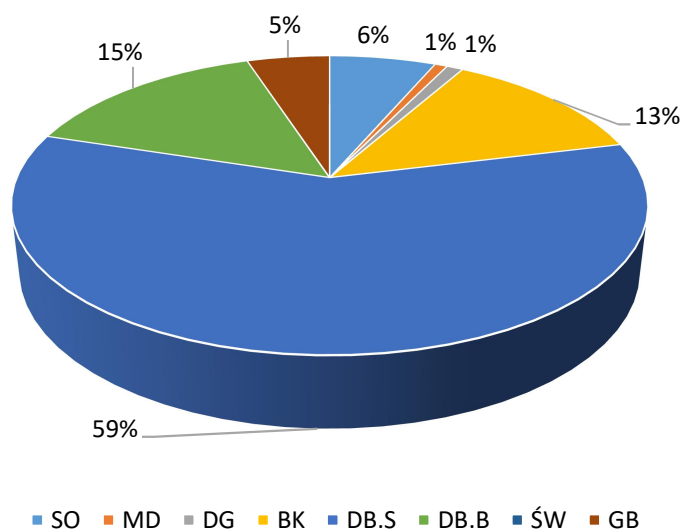
9160 stan na 01.01.2020 r.

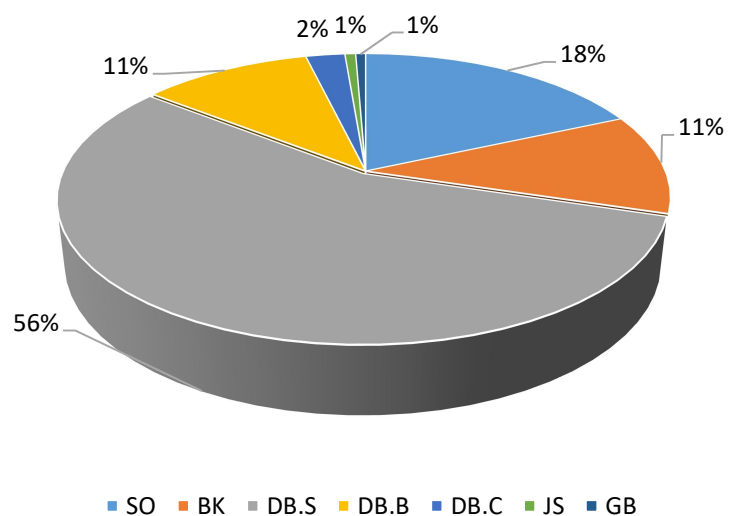
9170 stan na 01.01.2010 r.

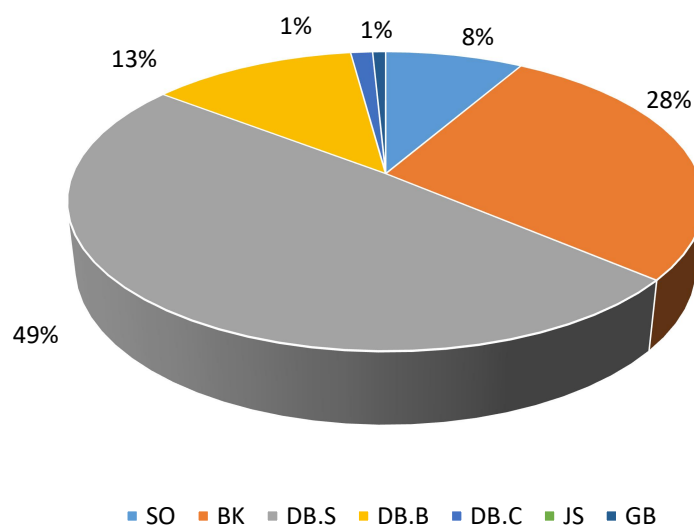
9170 stan na 01.01.2020 r.

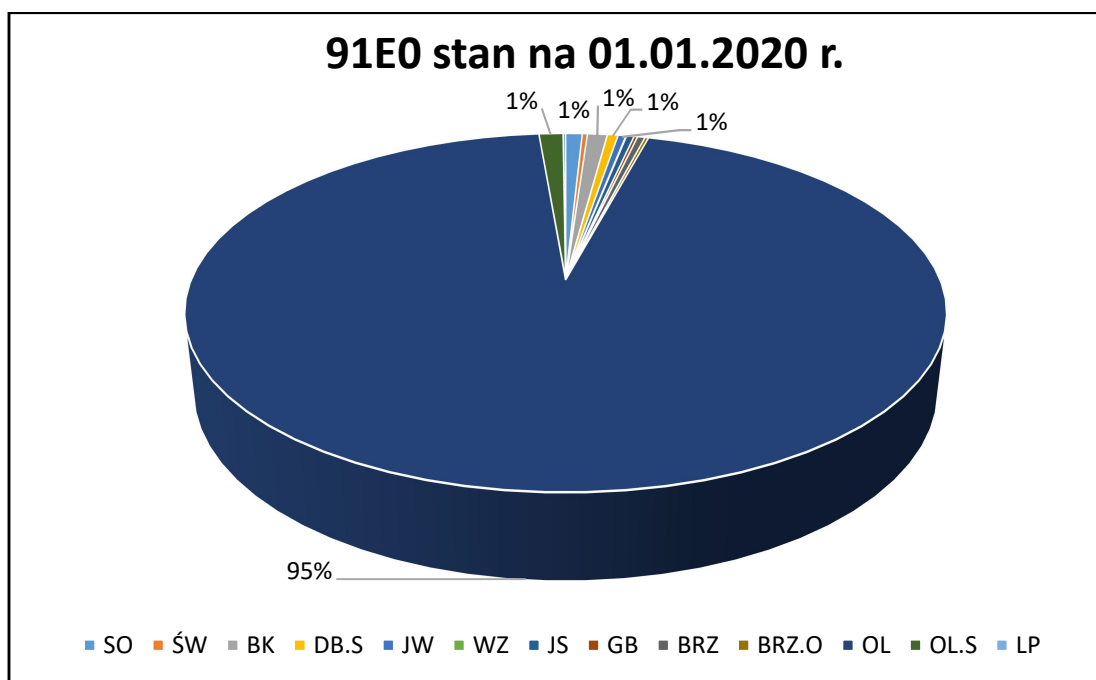
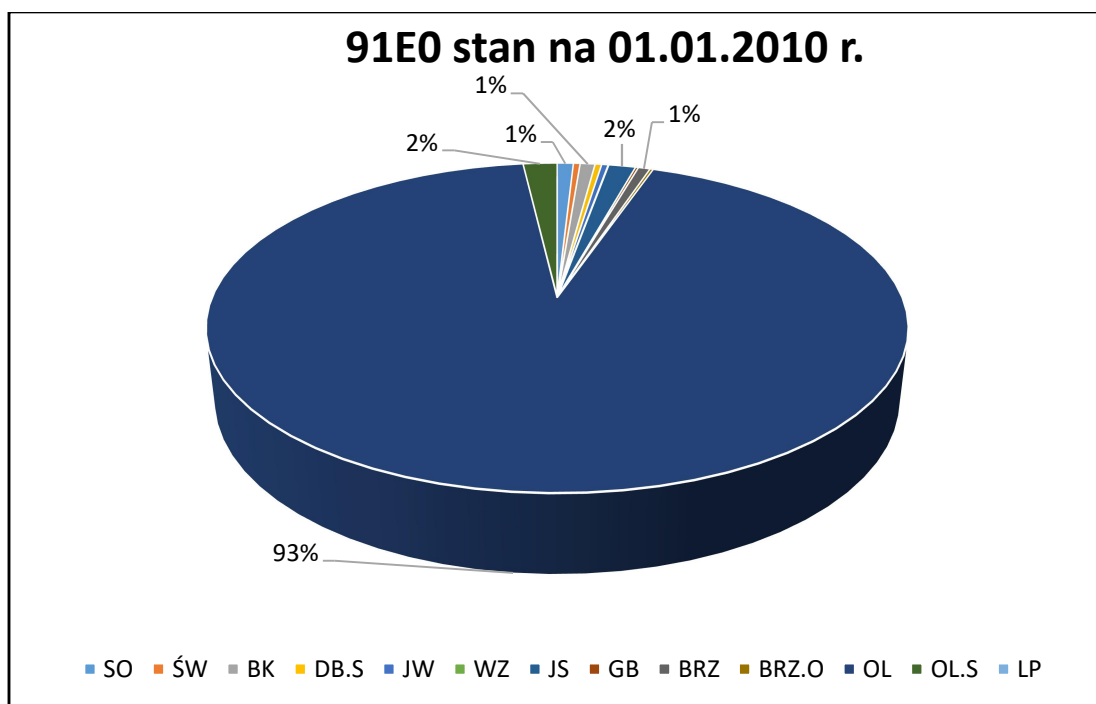

9190 stan na 01.01.2010 r.

9190 stan na 01.01.2020 r.

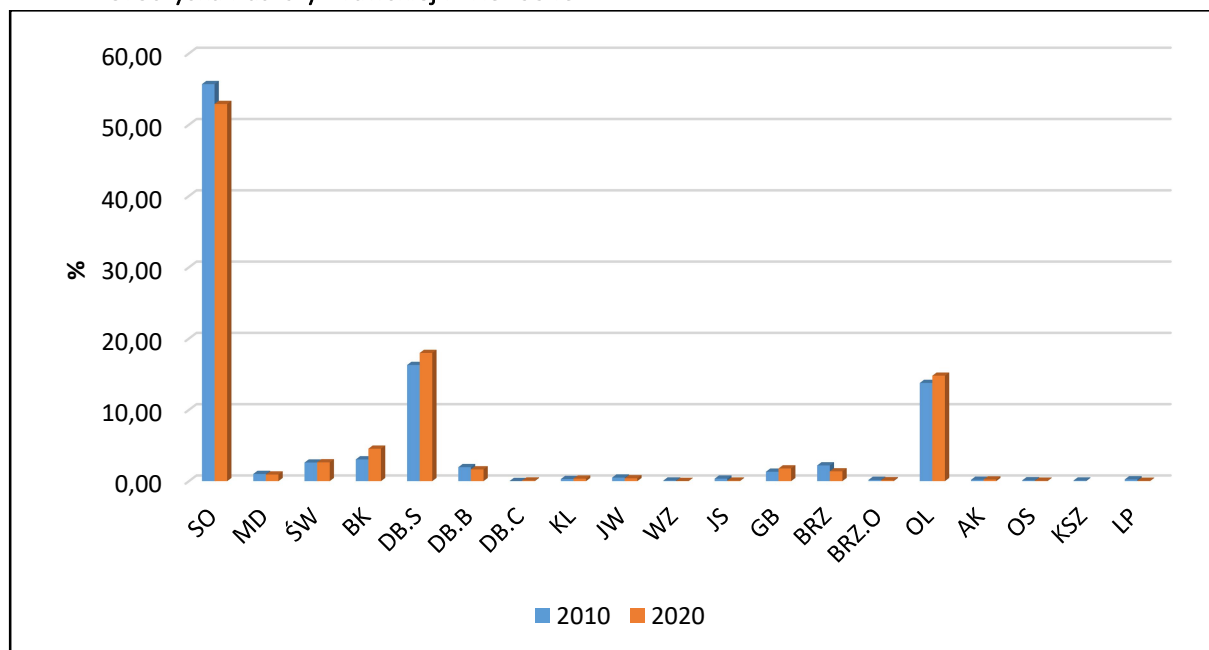

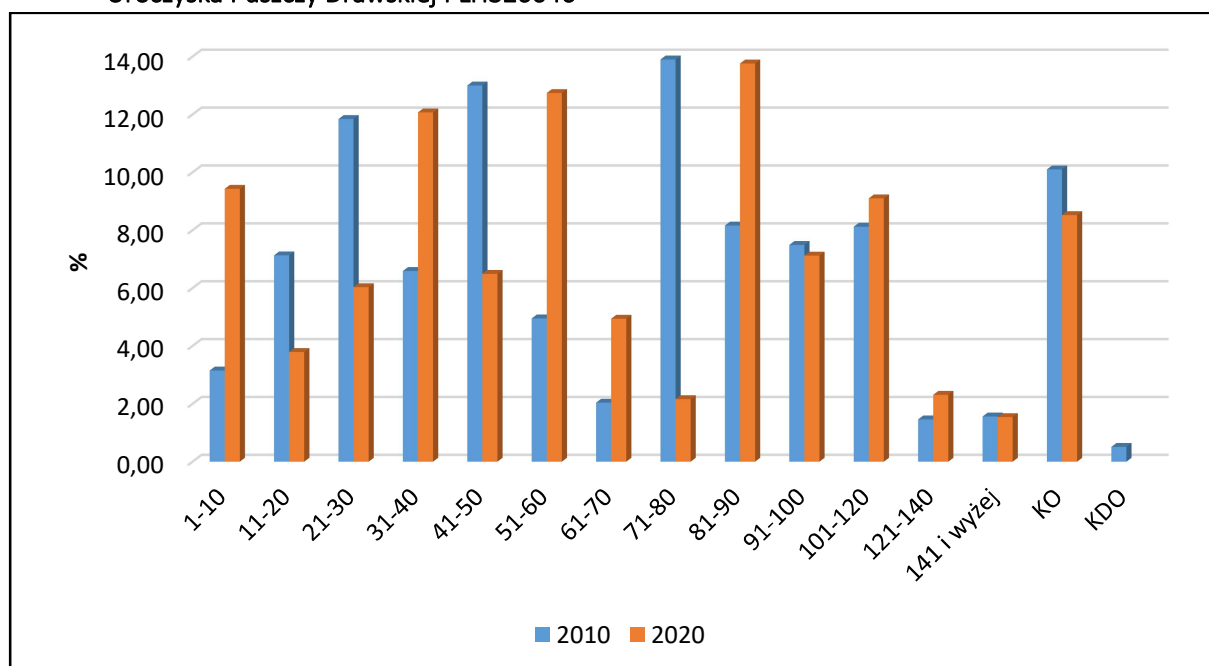
6.2 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046

Obszar Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046 obejmuje (wg stanu na 01.01.2020 r.) obszar o powierzchni 690,63 ha Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie. Z powierzchni 690,63 ha, grunty leśne stanowią 632,69 ha.

6.2.1 Powierzchniowy udział wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w obszarze Natura2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046

Powierzchniowy udział klas wieku w obszarze Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046

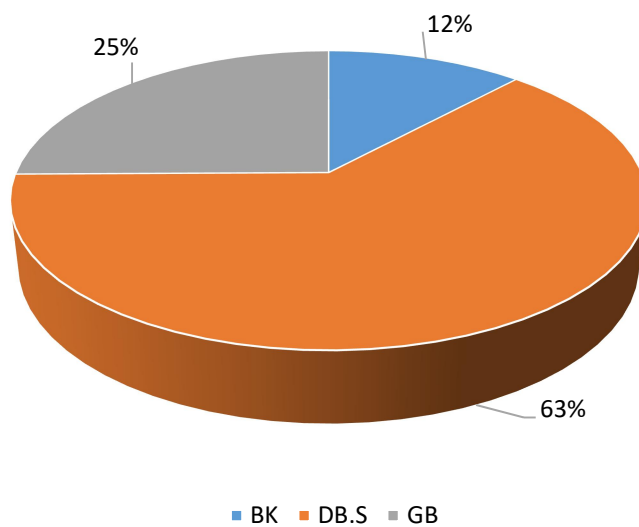

6.2.3 Powierzchniowy udział wg rzeczywistego udziału gatunków drzew na siedlisku przyrodniczym w obszarze Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046

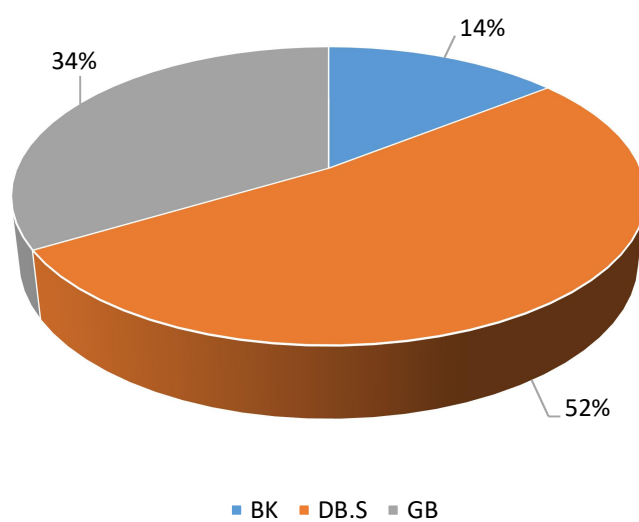
W czasie prac inwentaryzacyjnych siedlisk przyrodniczych, zweryfikowano cztery leśne siedliska przyrodnicze w różnym stopniu zachowania tj.:

- Grądy subatlantyckie (9160);
- Grąd środkowoeuropejski (9170);
- Kwaśne dąbrowy (9190);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0).

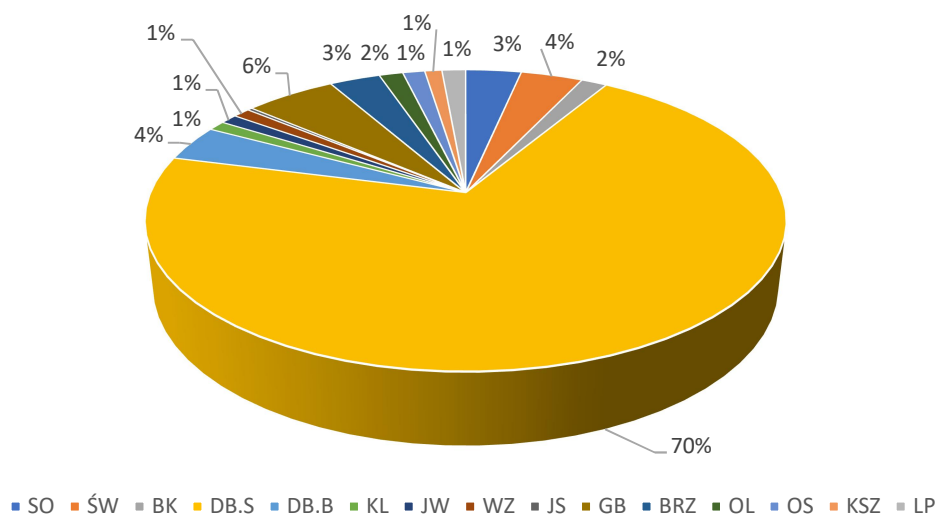
9160 stan na 01.01.2010 r.

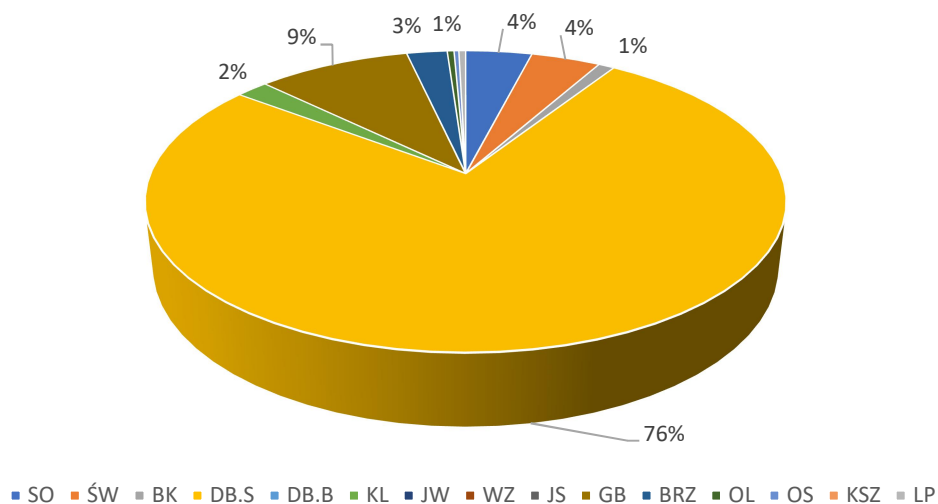
9160 stan na 01.01.2020 r.

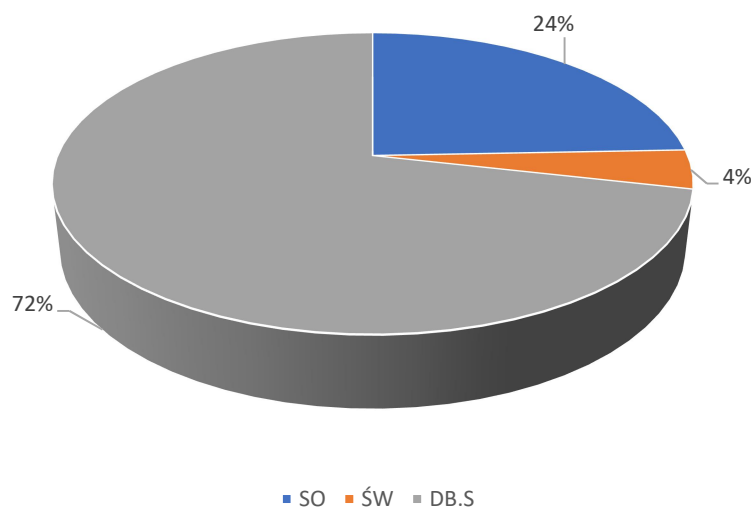
9170 stan na 01.01.2010 r.

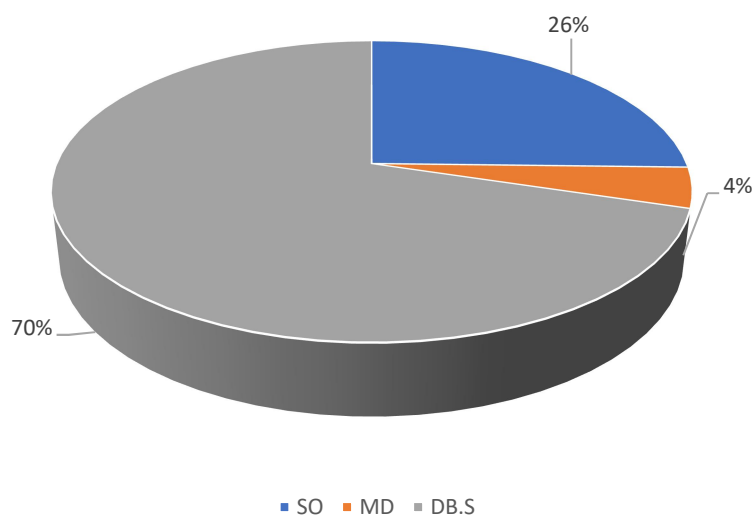
9170 stan na 01.01.2020 r.

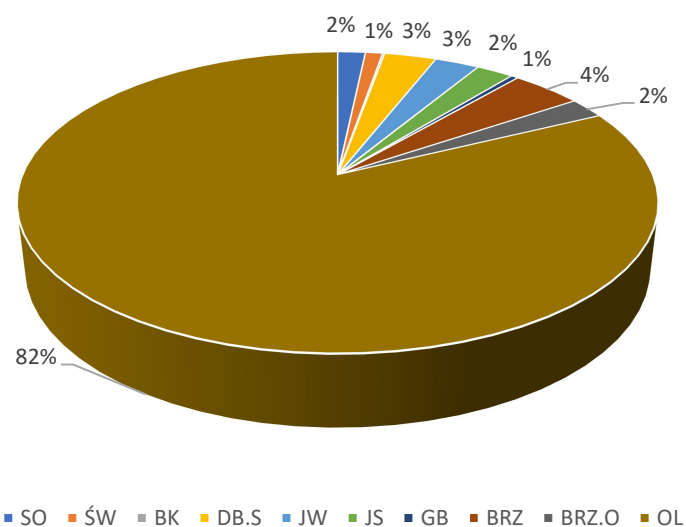
9190 stan na 01.01.2010 r.

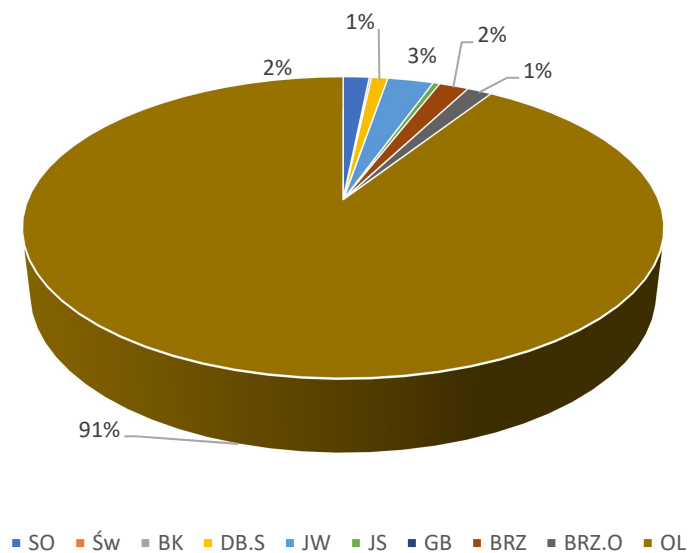
9190 stan na 01.01.2020 r.

91EO stan na 01.01.2010 r.

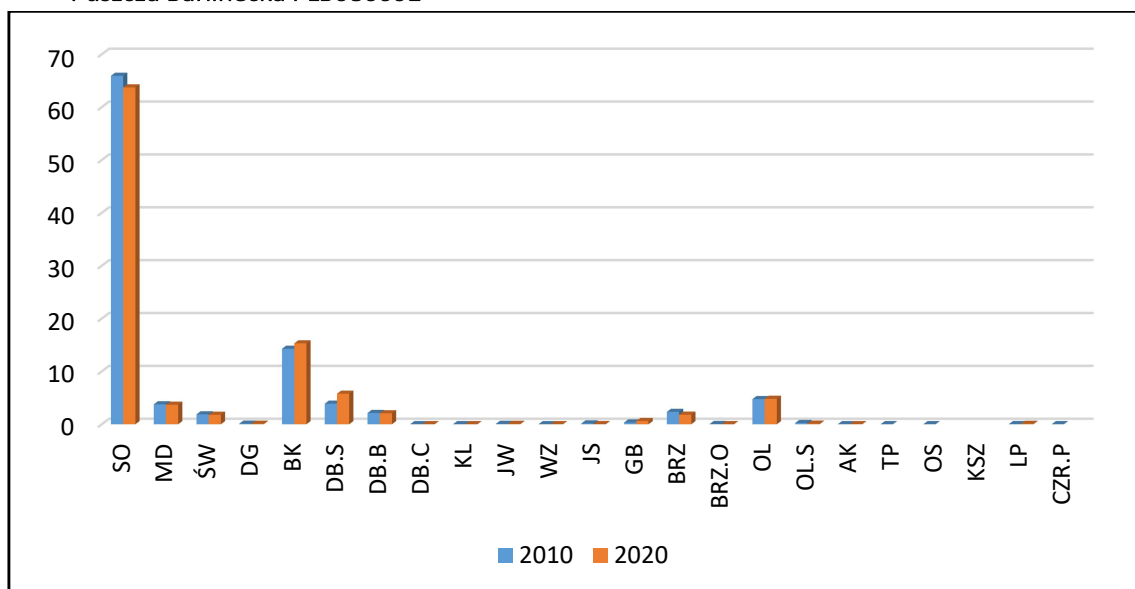
91EO stan na 01.01.2020 r.

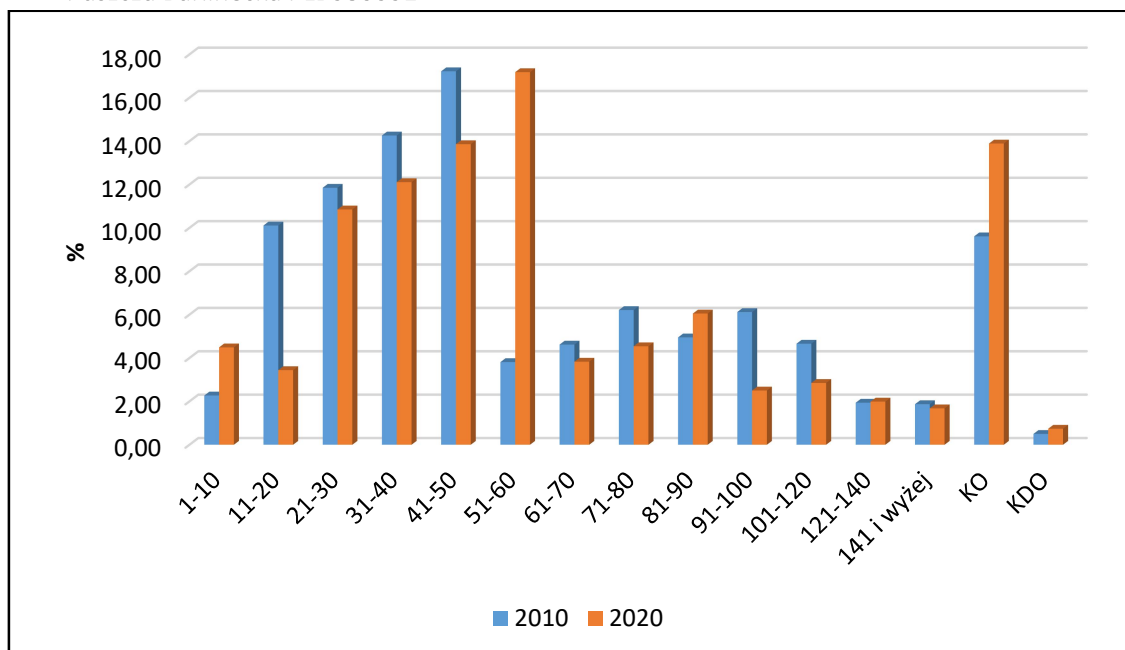
6.3 Puszcza Barlinecka PLB080001

Obszar Natura 2000 Puszcza Barlinecka PLB080001 obejmuje (wg stanu na 01.01.2020 r.)obszar o powierzchni 6603,15 ha Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie. Z powierzchni 6603,15 ha, grunty leśne stanowią 6321,86 ha.

6.3.1 Powierzchniowy udział wg rzeczywistego udziału gatunków drzew na obszarze Natura 2000 Puszcza Barlinecka PLB080001

6.3.2 Powierzchniowy udział klas wieku na obszarze Natura 2000 Puszcza Barlinecka PLB080001

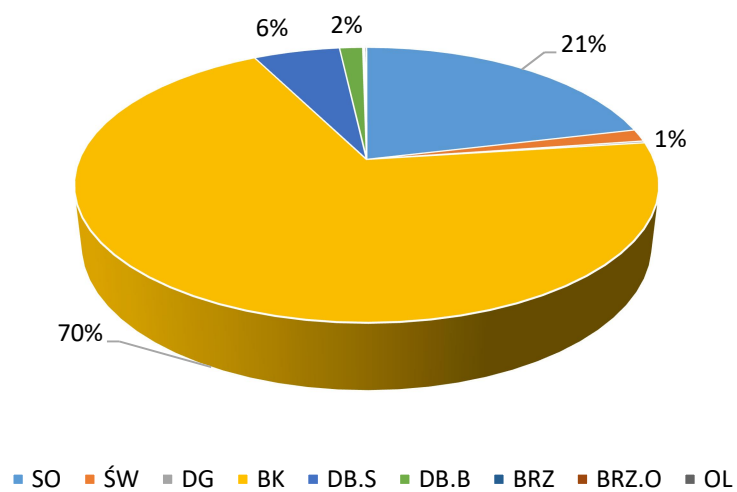

6.3.3 Powierzchniowy udział wg rzeczywistego udziału gatunków drzew na siedlisku przyrodniczym w obszarze Natura 2000 Puszcza Barlinecka PLB080001

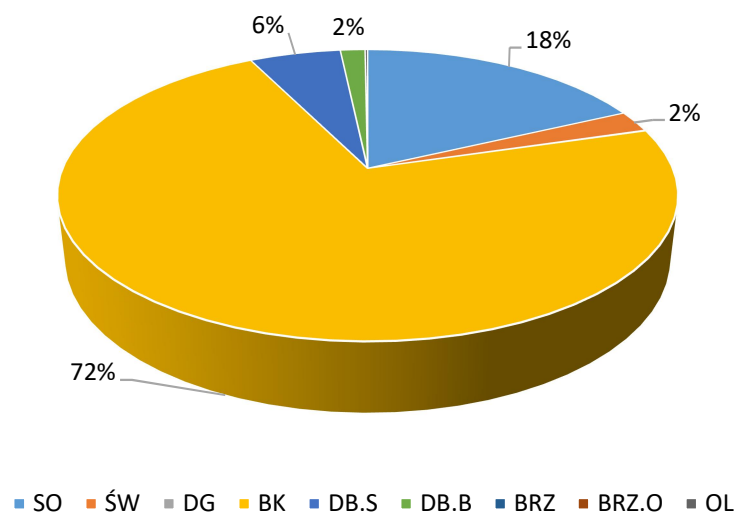
W czasie prac inwentaryzacyjnych siedlisk przyrodniczych, zweryfikowano sześć leśnych siedlisk przyrodniczych w różnym stopniu zachowania tj.:

- Kwaśne buczyny (9110);
- Żyzne buczyny (9130);
- Grądy subatlantyckie (9160);
- Grąd środkowoeuropejski (9170);
- Kwaśne dąbrowy (9190);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0).

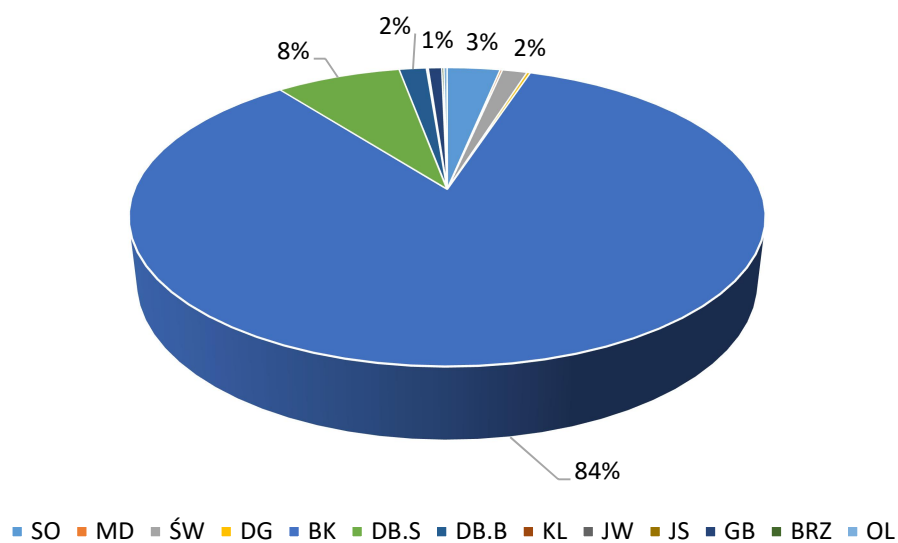
9110 stan na 01.01.2010 r.

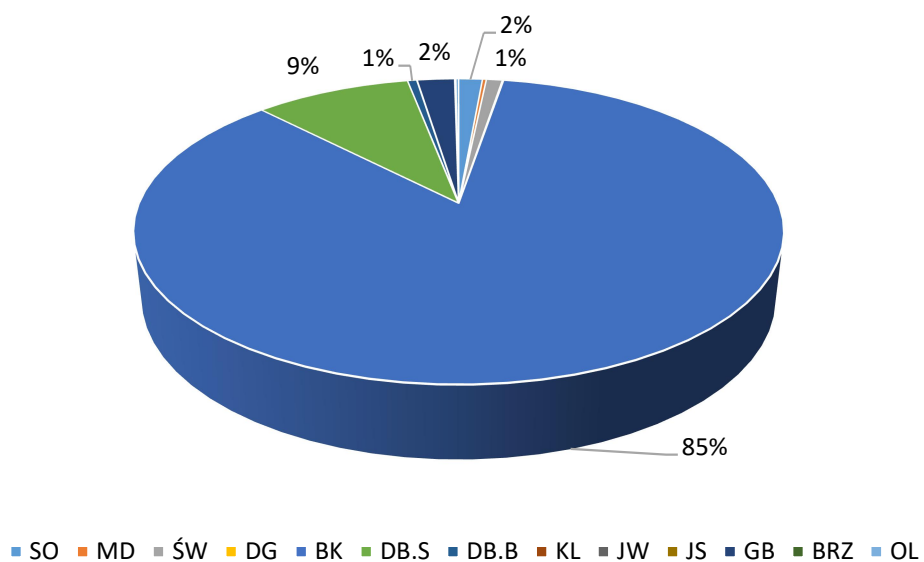
9110 stan na 01.01.2020 r.

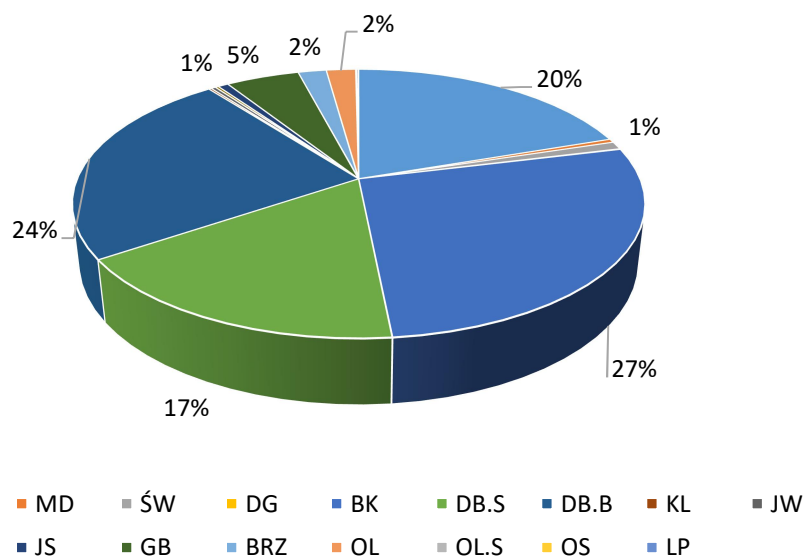
9130 stan na 01.01.2010 r.

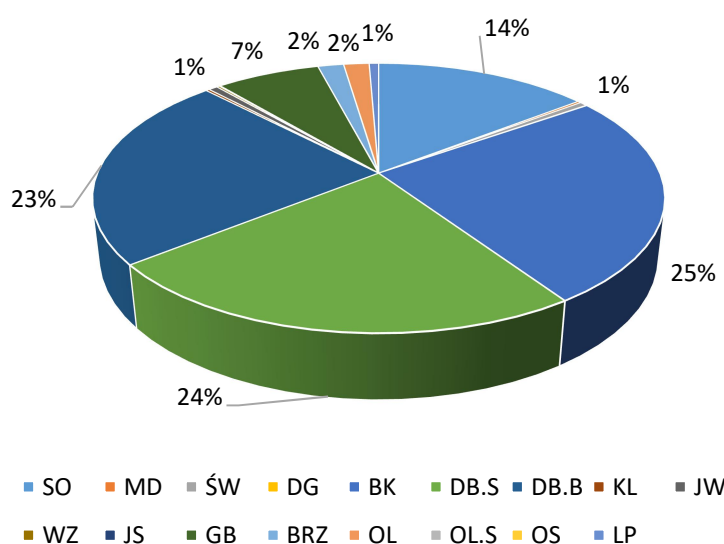
9130 stan na 01.01.2020 r.

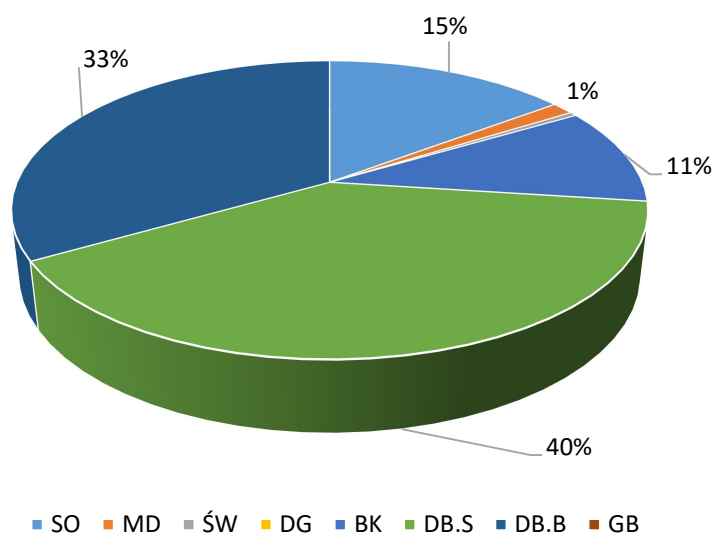
9160 stan na 01.01.2010 r.

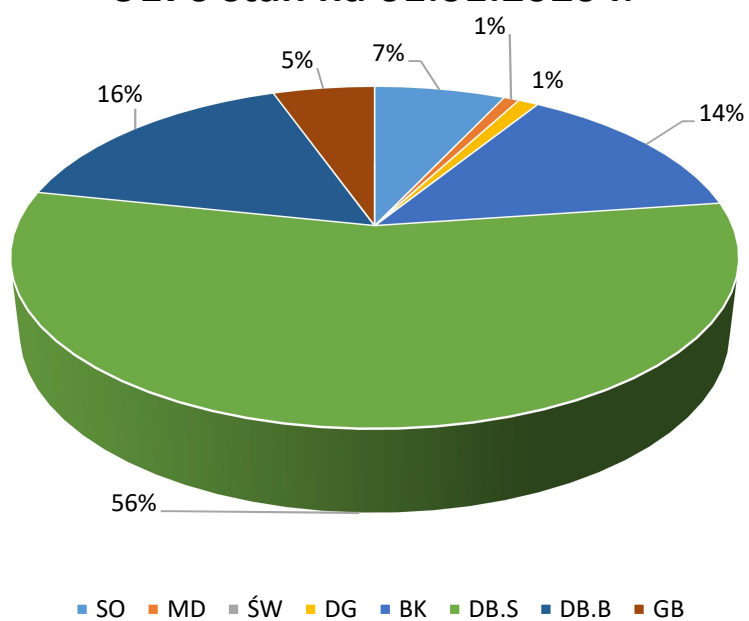
9160 Stan na 01.01.2020 r.

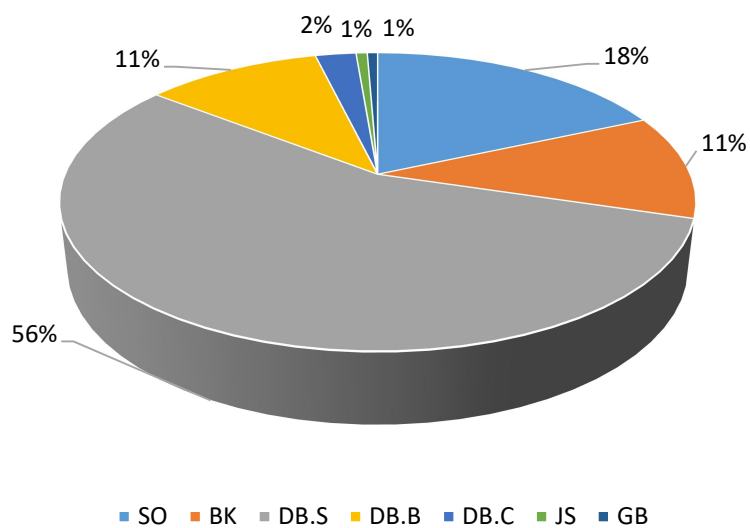
9170 stan na 01.01.2010 r.

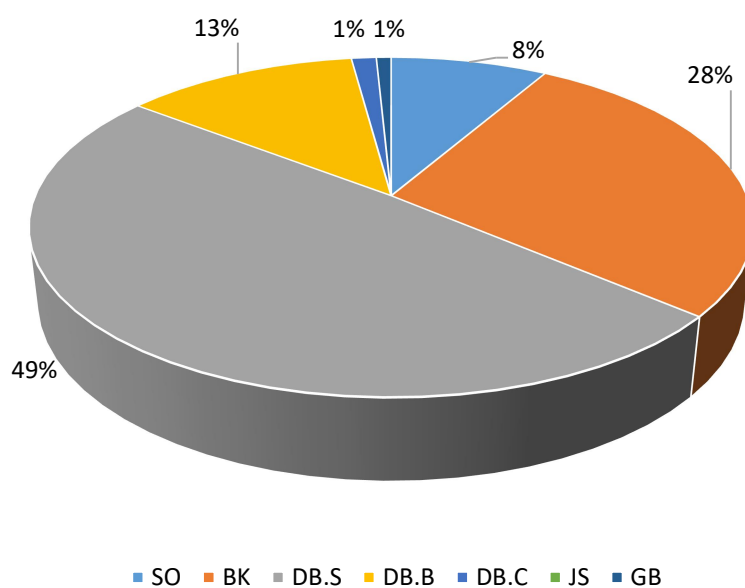
9170 stan na 01.01.2020 r.

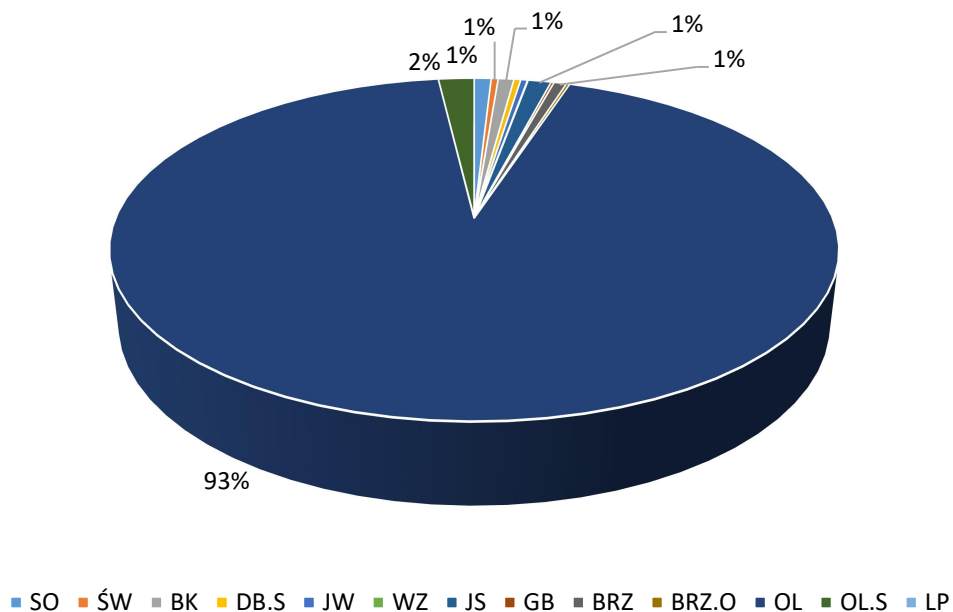
9190 stan n a01.01.2010 r.

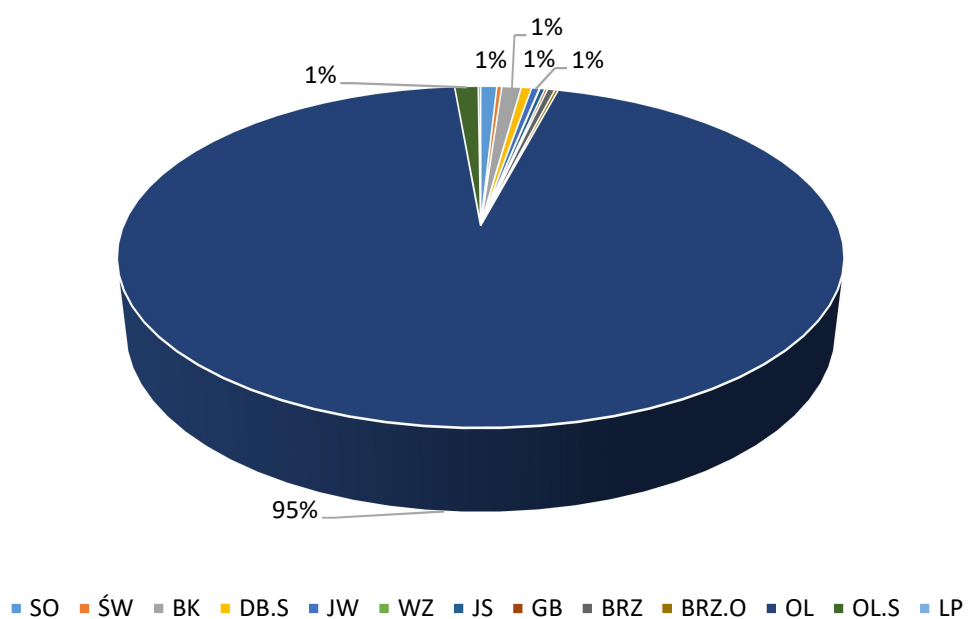
9190 stan n a01.01.2020 r.

91EO stan na 01.01.2010 r.

91EO stan na 01.01.2020 r.

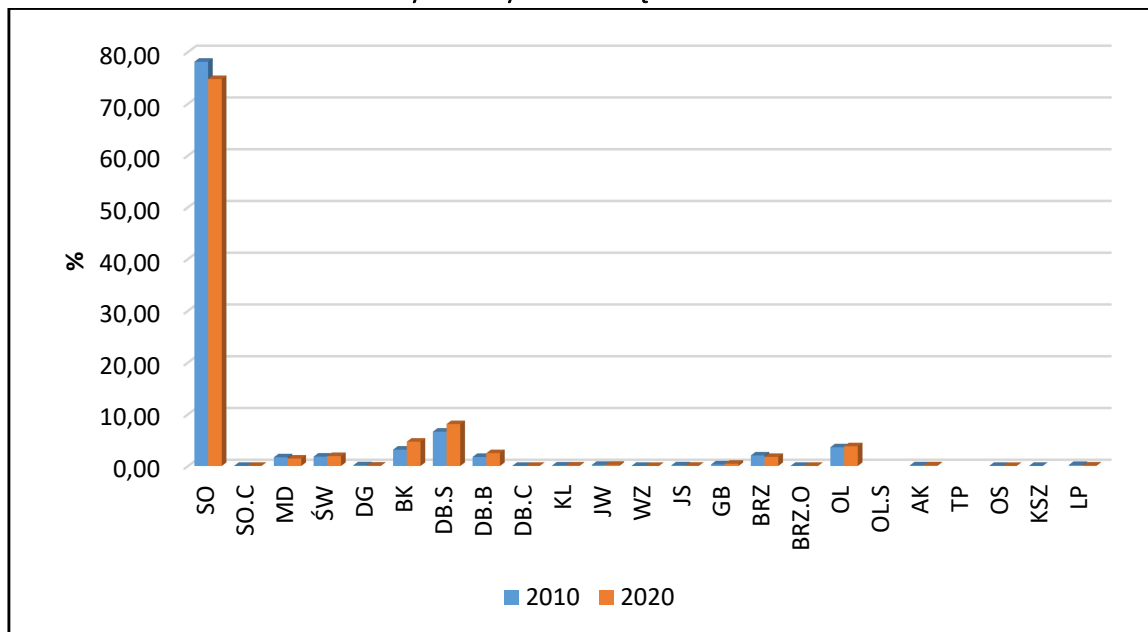

6.4 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016

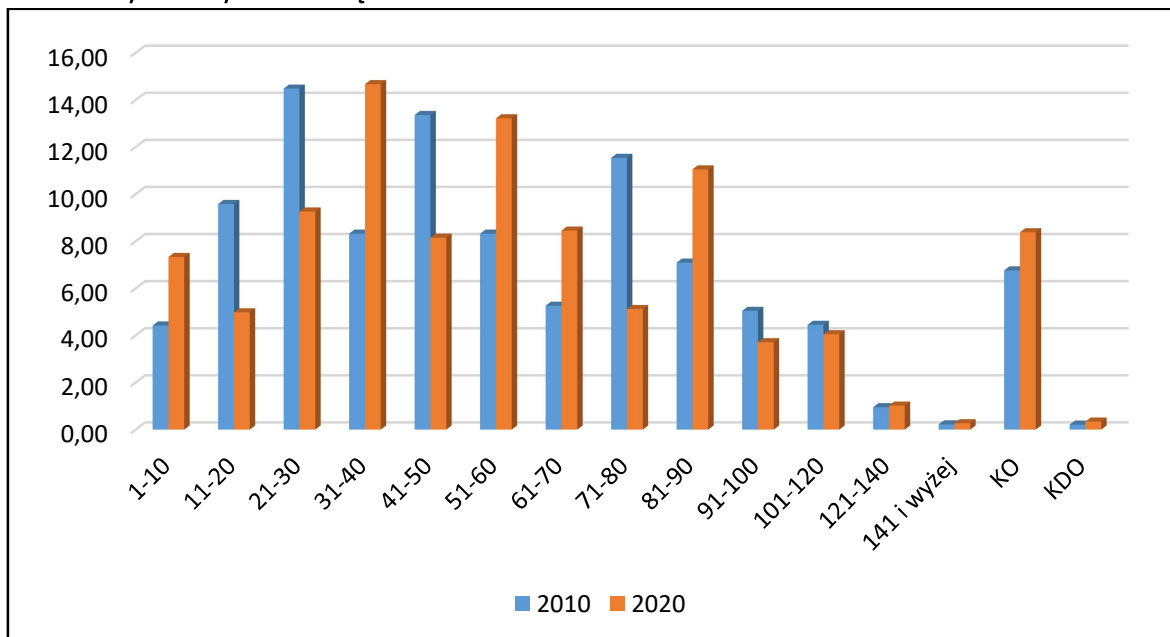
Obszar Natura 2000 PLB320016 Lasy Puszczy nad Drawą obejmuje (wg stanu na 01.01.2020 r.) obszar o powierzchni 4715,96 ha Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie.

Z powierzchni 4715,96 ha, grunty leśne stanowią 4466,33 ha.

6.4.1 Powierzchniowy udział wg rzeczywistego udziału gatunków drzew na obszarze Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016

6.4.2 Powierzchniowy udział klas wieku na obszarze Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016

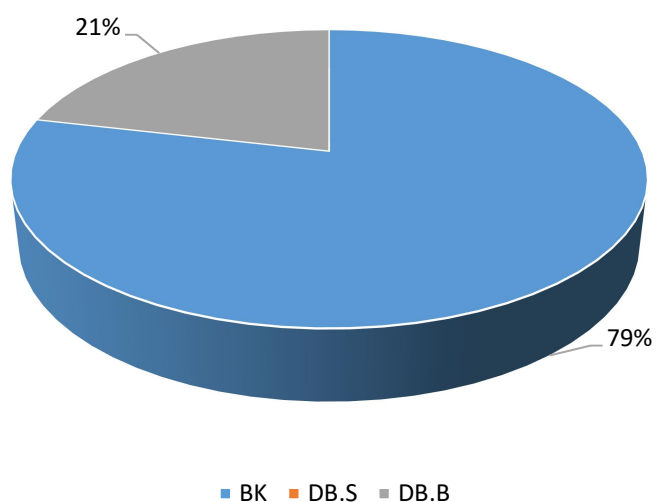

6.4.3 Powierzchniowy udział wg rzeczywistego udziału gatunków drzew na siedlisku przyrodniczym w obszarze Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016

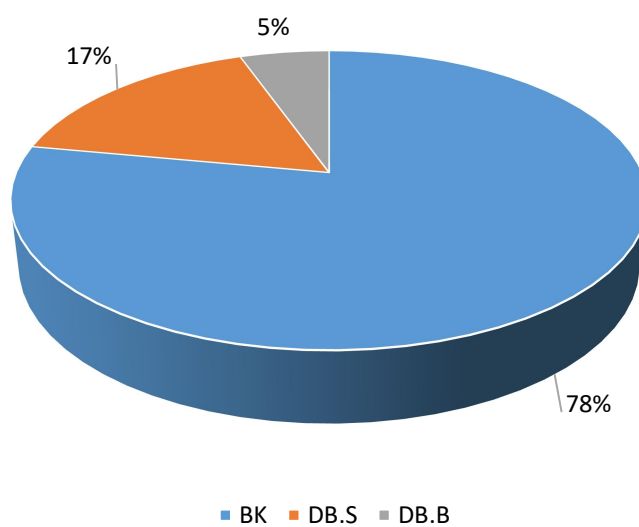
W czasie prac inwentaryzacyjnych siedlisk przyrodniczych, zweryfikowano pięć leśnych siedlisk przyrodniczych w różnym stopniu zachowania tj.:

- Kwaśne buczyny (9110);
- Grądy subatlantyckie (9160);
- Grąd środkowoeuropejski (9170);
- Kwaśne dąbrowy (9190);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0).

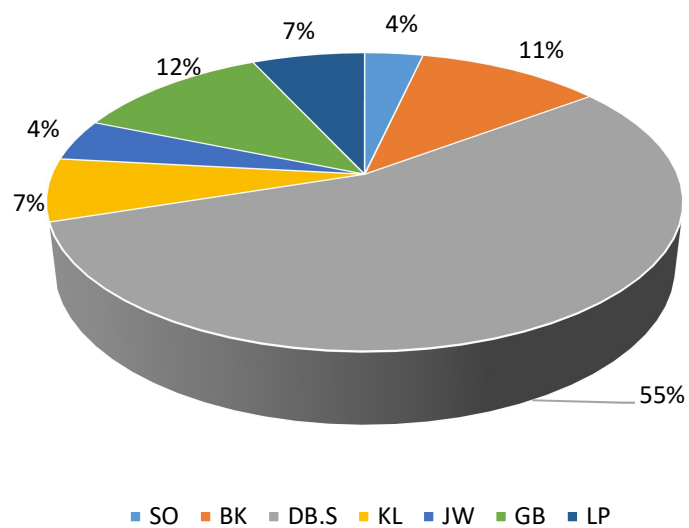
9110 stan na 01.01.2010 r.

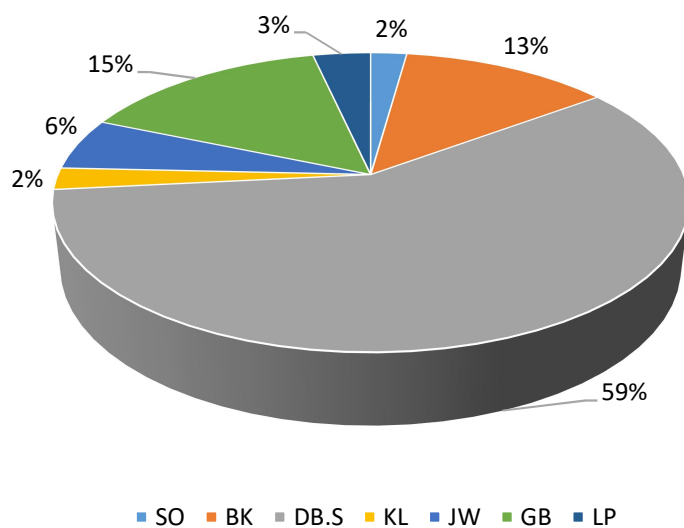
9110 stan na 01.01.2020 r.

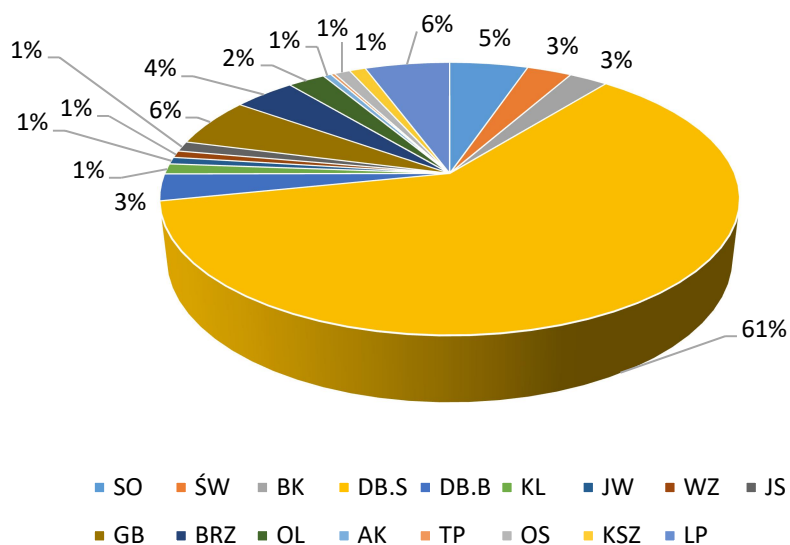
9160 stan na 01.01.2010 r.

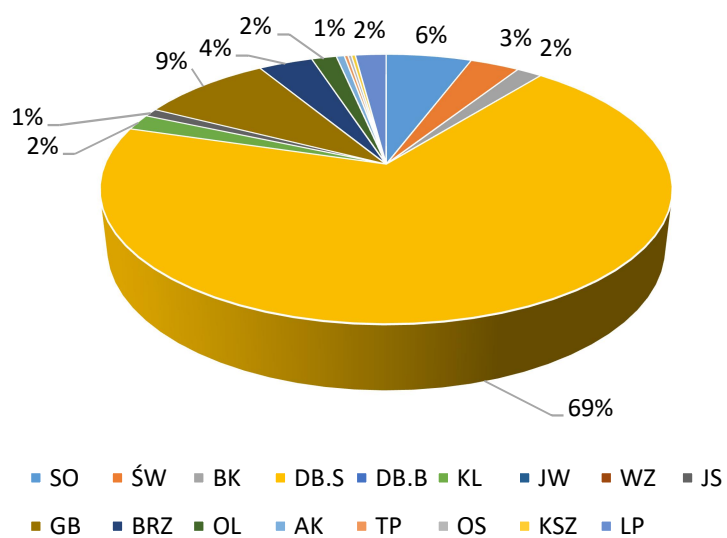
9160 stan na 01.01.2020 r.

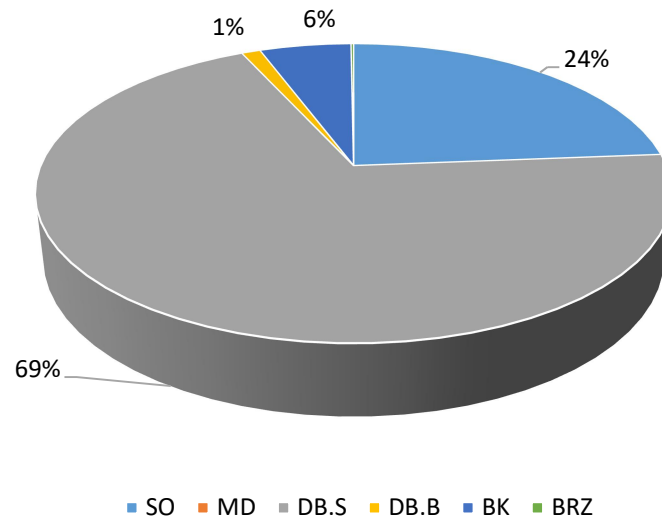
9170 stan na 01.01.2010 r.

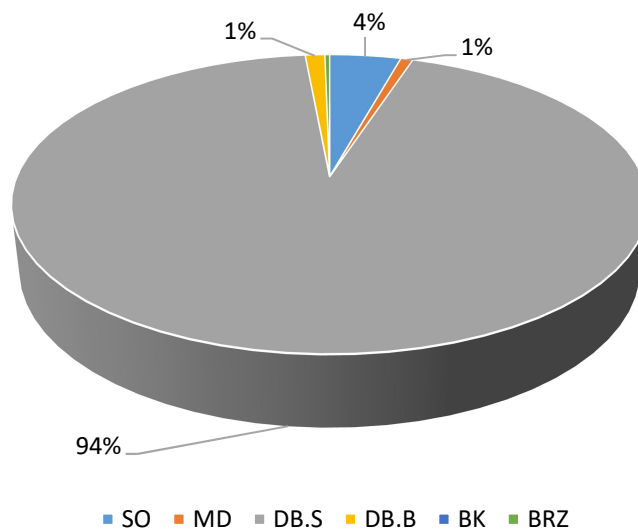
9170 stan na 01.01.2020 r.

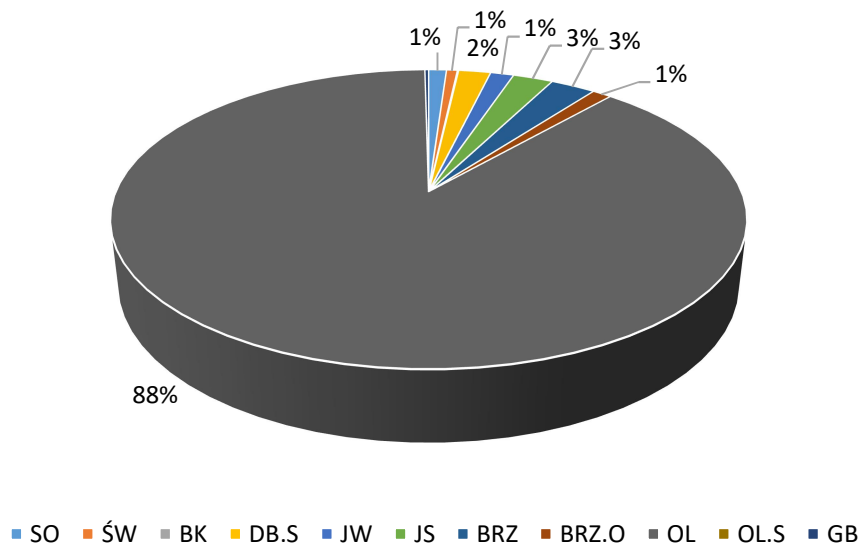
9190 stan na 01.01.2010 r.

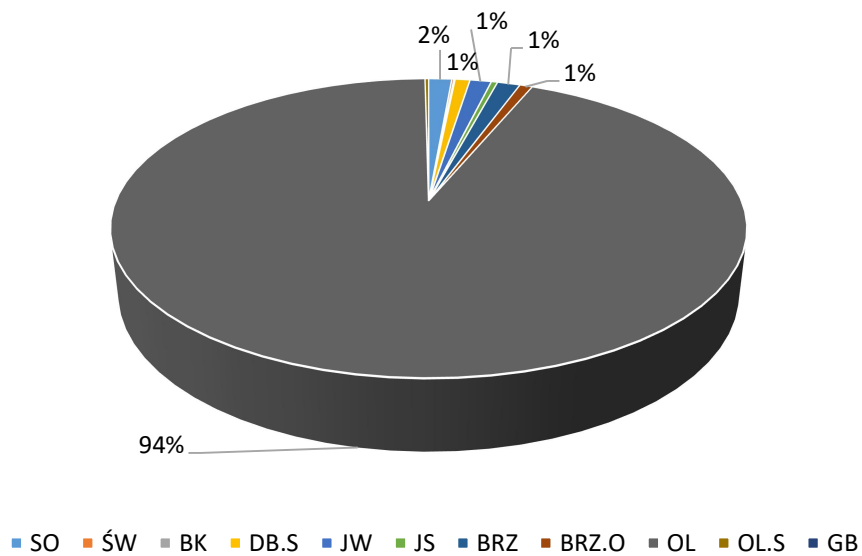
9190 stan na 01.01.2020 r.

91E0 stan na 01.01.2010 r.

91E0 stan na 01.01.2020 r.

6.5 Dolina Dolnej Noteci PLB080002

Na Obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Noteci PLB080002 brak jest gruntów leśnych.

7. Realizacja zadań w wymiarze powierzchniowym na lata 2010-2019 w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie w tym w obszarach Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046, Ostoja Barlinecka PLH080071, Puszcza Barlinecka PLB080001, Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, Dolina Dolnej Noteci PLB080002

	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie				Melioracje		Trzebieże
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne	
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń											
Powierzchnia zredukowana - ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie	525,68	8,46	-	908,35	306,10	43,87	1791,78	89,00	1880,78	-	1975,27	894,87	1419,34	4289,49	-	1295,02	10888,82
Uroczysko Puszczy Drawskiej	27,56*	-	-	56,76*	0,82*	1,85*	86,99*	3,08*	90,07	-	13,29*	1,47*	53,77*	68,53	-	88,8*	425,72*
Ostoja Barlinecka	3,96*	-	-	15,46*	82,05	0,79*	102,26*	0,13*	613,84	-	7,55*	23,48	322,91	353,94	-	11,12*	121,63*
Puszcza Barlinecka	51,52	-	-	431,82	1,33*	4,29	488,96	22,49	511,45	-	237,98	0,45*	2,15*	240,58	-	342,83	3569,58
Lasy Puszczy nad Drawą	72,61	-	-	144,57	69,81	8,40	295,39	24,53	319,92	-	115,82	8,47	238,01	430,83	-	330,87	1903,39
Dolina Dolnej Noteci	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	155,65	-	-	648,61	154,01	15,33	973,36	50,23	968,35	-	374,64	33,87	616,83	1093,88	-	773,62	6020,32

* - powierzchnie z zabiegami tylko dla danego obszaru Natura 2000 (nakładające się zasięgi obszarów)

8. Wykonanie zadań z zakresu ochrony przyrody Natura 2000

W okresie obowiązyującego planu urządzenia lasu (2010-2019) były prowadzone zadania z zakresu ochrony przyrody obszarów N2000 tj.:

- 2016 r.-, 2018 r., 2019 r. prace wykaszania rowów (mechaniczne oraz ręczne), wygrabianie skarp oraz dna cieków w obszarze Natura 2000 Ostoja Barlinecka PLH080071 oraz w obszarze Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046;
- 2017 r.- prace wykaszania rowów (prace ręczne) w obszarze Natura 2000 Ostoja Barlinecka PLH080071.

9. Wnioski

- 1) Ze względu na punktowe występowanie siedlisk przyrodniczych, powierzchniowy udział wg rzeczywistych gatunków drzew nie odzwierciedla faktycznego składu gatunkowego na siedlisku przyrodniczym.
- 2) Na analizowanych obszarach można zauważyć że na sporej części siedlisk przyrodniczych skład gatunkowy drzewostanu wykazuje dużą zgodność z danym siedliskiem przyrodniczym.
- 3) Na analizowanych obszarach w okresie obowiązyującego planu urządzenia lasu zmniejszył się udział So.
- 4) Na analizowanych siedliskach przyrodniczych, w zdecydowanej większości przypadków udział gatunków zgodnych z danym siedliskiem przyrodniczym rośnie.
- 5) Konieczne jest prowadzenie dalszych obserwacji zmian zachodzący ww. analizowanych obszarach Natura 2000, najlepiej okresach odpowiadającym kolejnym rewizjom planu urządzenia lasu.
- 6) Niepokojącym jest zjawisko wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa z 56 w 2010 r. do 60 lat w 2020 r. co skutkuje różnicą z połową średniego wieku rębności drzewostanów wynoszącą obecnie 10 lat.

Z przedstawionych danych wynika że gospodarka leśna prowadzona w latach 2010-2019 przez Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie, nie wpłynęła negatywnie na stan środowiska i obszary Natura 2000.

Szczecin, 02.04.2020 r.

**Końcowa ocena gospodarki ubiegłego okresu Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w
Szczecinie**

Powierzchnia Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie na podstawie opisu taksacyjnego wg stanu na dzień 01.01.2010r. wynosiła 16 577,03 ha, natomiast na koniec obowiązywania Planu Urządzenia Lasu (PUL) tj. na dzień 31.12.2019r. wynosi 16 595,31 ha. W latach 2010-2019 nastąpił wzrost powierzchni nadleśnictwa o 18,28 ha. Głównymi przyczynami zmian w powierzchni były: przejęcie gruntów leśnych od Skarbu Państwa z zasobu Starosty Strzelecko – Drezdenecki na podstawie art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 2019, poz. 817) tj. przejęcie gruntów stanowiących drogi od samorządów gminnych, przekazanie gruntów w zarząd Nadleśnictwa Kłodawa (regulacja zasięgów terytorialnych nadleśnictw).

Podział gospodarczy oraz wieki rębności przyjęte w poprzednim Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie sprzyjały prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w nadleśnictwie. Wykonanie zadań z zakresu pielęgnowania lasu w wysokości podanej w referacie Nadleśniczego wynikało przede wszystkim z bieżących potrzeb hodowlano-ochronnych d-stanów, a także z utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego lasu.

Etat miąższościowy w użytkowaniu rębnym został zrealizowany w 103%, natomiast w użytkowaniu przedrębnym w 97%. Użytki przygodne w cięciach rębnych stanowiły niecałe 4%, natomiast w cięciach przedrębnych wyniosły blisko 9% (główna przyczyna to huraganowe wiatry). Łącznie wykonano 100% etatu miąższościowego użytków głównych zatwierdzonego przez Ministra Środowiska.

Użytkowanie rębne w rozmiarze powierzchniowym wykonano 103%, natomiast etat powierzchniowy użytków przedrębnych zrealizowano na poziomie 101%.

Realizację etatu użytków rębnych i przedrębnych zarówno w wymiarze miąższościowym jak i powierzchniowym oceniam bardzo dobrze.

Zadania z zakresu pielęgnowania lasu zrealizowano na poziomie 119% (na planowane 12 328,51 ha wykonano 14 719,12 ha). W aktualnej ocenie stopnia wypielęgnowania drzewostanów, dokonanej przez Wykonawcę prac urządzeniowych, nie stwierdza się drzewostanów zaniedbanych pielęgnacyjnie.

W ramach hodowli lasu realizacja odnowień na powierzchniach otwartych jest na poziomie 98%. Nie pełne wykonanie jest konsekwencją pozostawienia części zrębów do odnowienia naturalnego oraz przelegiwania, celem ochrony upraw przed szeliniakiem.

Wykonanie odnowień pod osłoną w rębniach złożonych na poziomie 86% związane jest z niepełną realizacją powierzchniową użytkowania w rębniach złożonych z uwagi na zmianę rębni złożonych na rębnie zupełne w związku z klęską po huraganie. Dodatkowo po cięciach rębni złożonych w ostatnim roku PUL, pozostały powierzchnie do odnowienia w kolejnym 10-leciu.

Udział upraw i młodników na pow. otwartych zgodnych składem pożądanym wynosi 99%. Uprawy częściowo zgodne ze składem pożądanym zajmują 4,28 ha, co stanowi niespełna 1% wszystkich upraw. Nie odnotowano upraw i młodników niezgodnych ze składem pożądanym oraz upraw przepadłych.

W wyniku realizacji zadań określonych w poprzednim Planie Urządzania Lasu nastąpił znaczący wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia (KO) o 561,22 ha. Powierzchnia w klasie do odnowienia (KDO) wzrosła o 31,42 ha. Przyczyną tej sytuacji są cięcia rębne w ostatnich dwóch latach obowiązywania planu urządzenia lasu oraz sporadycznie przepadłe odnowienia (susza 2018/2019).

Pozytywnym wskaźnikiem, wynikającym z prowadzenia gospodarki leśnej w ubiegłym okresie jest stopień pokrycia upraw i młodników po rębniach złożonych wynoszący aż 92% oraz powierzchnia upraw i młodników po rębniach złożonych wynosząca ponad 800 ha.

Wykonanie powierzchniowe poprawek i uzupełnień na poziomie 91% planu, melioracji agrotechnicznych na poziomie 78% w stosunku do planu - jest wynikiem rzeczywistych potrzeb lasu.

W ostatnich latach szkody w uprawach powodowane były głównie przez jelenia (ok.18 ha), sarnę (ok.14 ha) i zającą (ok. 3 ha). W przypadku szkód w młodnikach i drzewostanach starszych zdecydowanie najwięcej szkód zaewidencjonowano w wyniku działalności bobra (ok. 46 ha).

W celu ograniczenia szkód powodowanych przez zwierzynę główny nacisk położono na utrzymanie jej liczebności oraz struktury wiekowej i płciowej na optymalnym poziomie. Oprócz tego, nadleśnictwo prowadziło szereg działań profilaktycznych i ochronnych. Jako przeciwdziałanie szkodom od zwierzyny stosowano między innymi: wykładanie drzew zgryzowych, grodzenia upraw, szczególnie domieszek liściastych, zabezpieczenie upraw wełną owczą oraz

chemicznie. Młodniki zabezpieczano osłonkami oraz metodą Wyrembelskich (nacinanie). Prowadzono również działania z zakresu zagospodarowania łowisk oraz realizacji planów łowieckich. Wskaźnik realizacji odstrzału zwierzyny grubej w minionym dziesięcioleciu (bez sezonu 2019/2020) wynosił: Jeleń – 90%, Daniel – 94%, Sarna – 96%, Dzik – 79%. Stany zwierzyny zbliżone są do założeń WŁPH. Pozytywnie oceniam wskaźnik realizacji odstrzału jelenia, sarny czy daniela.

W związku z ASF Nadleśnictwo podjęło działania mające na celu znaczną redukcję populacji dzika poprzez korektę planów odstrzału, zgodnie z przyjętymi w LP ogólnymi założeniami.

W ramach przeciwdziałania, stale rosnącym szkodom od bobrów (w minionym 10-leciu średniorocznie 36 ha) podejmowano próby ograniczania tych szkód poprzez usuwanie tam. Niestety działania te okazały się bezskuteczne. W ostatnim czasie wraz z Zarządami Kół Łowieckich nadleśnictwo wystąpiło z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Gorzowie Wlkp. o odstrzał bobrów.

Uszkodzenia w drzewostanach przez czynniki abiotyczne: wiatry, przymrozki, susze i podtopienia miały w minionym dziesięcioleciu charakter lokalny. Największe szkody od huraganowych wiatrów odnotowywało w 2015, usunięto z tego powodu 108 tys. m³ złomów i wywrotów. Działania Nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu oceniam jako skuteczne i właściwe.

W okresie 2010 – 2019 lasy Nadleśnictwa były zakwalifikowane do II kategorii zagrożenia pożarowego. Przyczyny powstałych pożarów lasu, w zdecydowanej większości, w sposób bezpośredni lub pośredni, związane były z działalnością człowieka (m.in. podpalenia).

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki leśnej minionego okresu w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie należy stwierdzić, iż realizacja zadań wynikających z zatwierdzonego Planu Urządzenia Lasu, przebiegała zgodnie z założeniami tego planu. Realizowano działania zmierzające do zachowania trwałości i zabezpieczenia stanu sanitarnego lasu.

Przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwie wzrósł z 56 lat do 60 lat. Wzrost przeciętnego wieku nie jest duży, jednak skutkuje różnicą między przeciętnym wiekiem drzewostanów Nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów. Różnica ta wynosi obecnie 10 lat i jest odstępstwem od pożądanego stanu. Przeciętna zasobność w ostatnim dziesięcioleciu wzrosła o 20 m³/ha - tj. z 272 m³/ha na do 292 m³/ha.

Gospodarkę przeszłą, jak i wykonanie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody, ogólnie oceniam jako prawidłowe. W najbliższym okresie należy starać się utrzymać wysoki poziom racjonalnej gospodarki leśnej oraz mieć na uwadze pełną realizację etatu cięć w użytkowaniu rębnym.

Należy stwierdzić, iż zadania planowe w minionym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie realizowano zgodnie z postanowieniami zawartymi w ustawie o lasach.

Andrzej Szelażek
Dyrektor
/podpisano elektronicznie/

III. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

Rozdział ten obejmuje dwie grupy zagadnień:

1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa.
2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa

1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa.

1.1. Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Sporządzając plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj. na lata 2020 - 2029 uwzględniono w całej rozciągłości cele i zasady gospodarki leśnej określone w ustawie o lasach z dnia 28 września 1991 roku (Dz. U. z 2015 r., poz. 2100, z późn. zm.) i inne obowiązujące przepisy prawa.

Za główny cel obecnego planu przyjęto wzmożone działania zmierzające do kształtowania zróżnicowanej, bogatej struktury zarówno wiekowej jak i gatunkowej lasów i ich wykorzystywanie w sposób zapewniający wzbogacanie i trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji bez szkody dla innych ekosystemów. Zapewnienie trwałości ekologicznie zrównoważonego lasu, przywrócenie i zachowanie ciągłości jego wielofunkcyjnej roli uwzględniono w planowaniu we wszystkich dziedzinach gospodarki leśnej.

Poprzez cele krótkookresowe i perspektywiczne w planie zawarto szczególne działania zdążające do przywracania lasom charakteru naturalnego (w pełni odpornego na działanie wszelkich szkodliwych czynników), do stopniowego doprowadzenia ich składów gatunkowych do potencjalnych możliwości produkcyjnych siedlisk poprzez stosowanie w możliwie szerokim zakresie rębni złożonych. Plan zagospodarowania lasu zmierza do zwiększenia zasobności drzewostanów, etat użytkowania nakierowany jest na wymianę pokoleń i pielęgnację młodych drzewostanów przy pełnym zachowaniu walorów przyrodniczych i funkcji społecznych jakie spełniają lasy Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

. Ważnym czynnikiem proekologicznych działań gospodarczych, podwyższających wartość wielorakich funkcji pełnionych przez lasy Nadleśnictwa, sprzyjających zrównoważonej gospodarce w lesie jest w możliwie szerokim zakresie projektowanie rębni II i III, co zdecydowanie przyczyni się do wymiany pokoleń bardziej przyjaznej dla środowiska.

Znaczną uwagę zwraca się na intensywną ochronę zasobów leśnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej i minimalizacji szkód powodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne. Jednym z priorytetowych celów jest jednak ochrona walorów przyrodniczych, którą po dokładnym rozpoznaniu, realizuje się między innymi poprzez zachowanie cennych starodrzewi, pojedynczych i grup drzew o wymiarach pomnikowych, drzewostanów o cechach naturalnych oraz siedlisk chronionych, siedlisk silnie wilgotnych i bagiennych z całym bogactwem florystycznym i faunistycznym. W planie tym określono również działania zmierzające do ukierunkowanego udostępnienia lasów do celów turystycznych, rekreacyjnych i edukacyjnych. Opracowując niniejszy plan starano się pogodzić wszystkie funkcje, aby zaspokoić rosnące oczekiwania społeczeństwa i zapewnić Nadleśnictwu osiągnięcie jak najkorzystniejszego wyniku finansowego, który umożliwi realizację wymienionych wyżej celów.

1.2. Podział na gospodarstwa.

Podział na gospodarstwa realizuje w praktyce ideę zachowania trwałości i wielofunkcyjności lasów poprzez odpowiednio zaprojektowany rozmiar i lokalizację użytkowania oraz zaplanowanie zabiegów pielęgnacyjnych i hodowlanych.

W Rozdziale I zamieszczono syntetyczne zestawienie głównych funkcji lasu t. j. lasów rezerwatowych, lasów ochronnych oraz lasów gospodarczych) oraz kategorie ochronności. W oparciu o powyższy podział w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. wyodrębniono (z uwzględnieniem funkcji lasów, a także przyjętych celów gospodarowania) jednostki regulacyjne – gospodarstwa, tj.: specjalne (S), wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

Tabela 36. Podział na gospodarstwa w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.							
Gospodarstwo		Obr Strzelce Kraj.		Obr Wilanów		Nadleśnictwo	
		ha	%	ha	%	ha	%
Specjalne (S)		215,59	4,0	426,36	4,1	641,95	4,1
Lasów ochronnych (O)		4354,33	81,5	6340,35	61,3	10694,68	68,2
Lasów gospodarczych (G)	Zrębowe (GZ)	399,42	7,5	2147,32	20,8	2546,74	16,2
	Przerębowo-zrębowe (GPZ)	375,38	7,0	1432,78	13,8	1808,16	11,5
Razem		5344,72	100,0	10346,81	100,0	15691,53	100,0

Do gospodarstwa specjalnego (S) zgodnie z Protokołem z KZP oraz § 82 IUL zaliczono :

- wyłączone drzewostan nasienne,
- drzewostany zachowawcze

- lasy na siedlisku BMb, LMb, Ol 3, OlJ,
- drzewostany wyznaczone jako ekosystemy referencyjne,
- lasy w zasięgu całorocznej strefy ochrony konserwatorskiej zwierząt chronionych,
- rezerваты przyrody,
- drzewostany cenne przyrodniczo,
- cmentarze, miejsca pamięci.

W porównaniu do poprzedniego okresu gospodarczego udział gospodarstwa specjalnego zmalał z 7,0 % do 4,1 % powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) zaliczono lasy uznane za lasy ochronne, z wyjątkiem lasów ochronnych zaliczonych do gospodarstwa specjalnego. Szczegółowa lokalizacja lasów ochronnych została zamieszczona w części I elaboratu.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ) zaliczono lasy na siedlisku Bśw, BMśw, BMw, Ol nie ujęte w gospodarstwie lasów ochronnych i specjalnym, gdzie przyjęto zrębowy sposób zagospodarowania lasu.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ) zaliczono lasy na siedliskach BMśw, BMw, LMśw, LMw, Lśw, Lw gdzie przyjęto przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania lasu nie ujęte w gospodarstwie lasów ochronnych, zrębowym i specjalnym.

1.3. Wiek rębności.

Zgodnie z ustaleniami KZP dla poszczególnych gatunków drzew przyjęto następujące przeciętne wieki rębności:

Tabela 37. Przyjęte przeciętne wieki rębności.	
Rodzaj, gatunek	Wiek rębności
Db	140 lat
Js, Wz	120 lat
So, Md, Bk	100 lat
Św, Dg, Gb, Kl, Jw, Brz, Ol, Lp, Ak, Dbcz	80 lat
Os, Ol sz	60 lat
Tp, Wb	40 lat

Indywidualne wieki dojrzałości rębnej były określane przez taksatorów dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem: rzeczywistego składu gatunkowego drzewostanu, jakości drzewostanu, stopnia uszkodzenia, zgodności składu gatunkowego z TD, przyjętych okresów odnowienia i uprzątnięcia. W gospodarstwie specjalnym, w zasadzie stosowano wiek dojrzałości rębnej podwyższony o 20 lat od przeciętnego wieku rębności.

1.4. Podział na ostępy.

Podział lasów na ostępy przyjęto z poprzedniego cyklu urzędzeniowego. Przyjęty podział oddziałów leśnych na ostępy umożliwia zachowanie ładu przestrzennego w lesie oraz pozwala na uniknięcie szkód powodowanych przez wywalające wiatry. Ostępy składają się najczęściej z dwóch oddziałów. Granicami ostępów są linie oddziałowe (ostępowe) sztuczne oraz granice naturalne (drogi leśne, ciek). Długość ostępów stałych i ich kierunek zaznaczono na mapach strzałką koloru czerwonego. Ze względu na kumulacje drzewostanów dojrzałych do użytkowania rębnego założono ostępy przejściowe w oddziałach: obr. Strzelce Kraj. – 33, 48, 94, 153, 161, 163; obr. Wilanów – 101, 131, 148, 150, 193, 216, 218.

1.5. Określenie ogólnych zasad wyliczenia i przyjęcia etatów cięć użytkowania głównego.

Zgodnie z § 87 instrukcji u.l. użytki główne dzielą się na:

1. użytki rębne
2. użytki przedrębne.

1.5.1. Użytki rębne.

Zasady wyliczania i przyjęcia etatów użytków rębnych określone są w §§ 88 - 93 instrukcji u.l. Dzielą się one na:

- a) zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)
- b) nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego).

Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu dla obrębu leśnego stanowią sumę etatów obliczonych i przyjętych dla poszczególnych gospodarstw. Etaty użytków rębnych dla obrębu leśnego wyliczono w oparciu o:

- powierzchnią i miąższościową tabelę klas wieku według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności (tabela nr VI)
- wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy pilnej (wzór nr 3)
- wykaz drzewostanów w KO i KDO (wzory nr 4 i 5)
- wskazania gospodarcze, opracowane w terenie i uzgodnione z przedstawicielem RDLP w Szczecinie oraz kierownictwem Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

Tabela nr VI zamieszczona jest w części tabelarycznej niniejszego elaboratu, wzory 3, 4, 5 zamieszczone są w Planie zagospodarowania lasu Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

Wyliczone i przyjęte etaty dla obrębu leśnego określają pobór miąższości w m³ grubizny brutto, a dla gospodarstwa GZ obliczono również etat powierzchniowy. Etat dla Nadleśnictwa jest sumą etatów dla obrębów leśnych. Dla każdego gospodarstwa określono na 10- lecie etat, który jest sumą miąższości drzewostanów przewidzianych we wskazaniach gospodarczych do użytkowania rębnego, zgodnie z potrzebami wynikającymi z funkcji lasów,

stanu hodowlanego drzewostanów, stopnia zaawansowania odnowień podokapowych oraz z konieczności zachowania odpowiedniego ładu przestrzennego i czasowego w ostępach.

Dla **gospodarstwa specjalnego (S)** etatu nie obliczono. Przyjęto etaty z potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów, uwzględniających funkcje lasu i stan drzewostanów. Zastosowane formy użytkowania rębego powinny zapewnić ciągłe spełnianie przez drzewostany specjalnych funkcji, przez które zostały zaliczone do tego gospodarstwa.

W **gospodarstwie lasów ochronnych (O)** przyjęto etaty z potrzeb hodowlanych i ochronnych. Etaty te porównano z wyliczonymi etatami według dojrzałości drzewostanów, lecz tylko dla sformułowania odpowiednich wniosków i sprawdzenia.

Do wyliczenia etatów wg dojrzałości przyjęto średni okres odnowienia – 15 lat, jako średnia ważona wynikająca z udziału powierzchniowego poszczególnych rębni (przy Rb IIIa - 15 lat, przy Rb II oraz Rb IIIb - 25 lat), przyjmowanych podczas KZP.

W **gospodarstwie lasów gospodarczych o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ)** w obrębie Strzelce Kraj. etat został określony na poziomie etatu z ostatniej klasy wieku, natomiast w obrębie Wilanów przyjęto etat niższy od wyliczonego etatu optymalnego, jest to jednak maksymalny etat pozwalający na zachowanie zarówno ładu przestrzennego, jak i czasowego.

W **gospodarstwie lasów gospodarczych o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ)** przyjęto etat z potrzeb hodowlanych drzewostanów. Do wyliczenia etatów zastosowano średnie okresy odnowienia 10 lat, jako średnia ważona wynikająca z udziału powierzchniowego poszczególnych rębni (przy Rb IIIa - 10 lat, przy Rb IIIb - 20 lat), przyjmowanych podczas KZP.

Obliczone i przyjęte miąższościowe i powierzchniowe etaty użytkowania rębego zestawiono w tabeli nr XIV, która jest zamieszczona w pkt (2.1.1)

Miąższość netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu to suma miąższości netto drzewostanów ujętych w wykazie projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6). Do tak obliczonej miąższości netto dodano 5 % miąższości z tytułu spodziewanego przyrostu drzewostanów do chwili ich wyrębu.

Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu obejmują:

- uprzętnięcie nasienników i przestojów
- pozostałe – usunięcie drzew w wyniku poszerzenia linii podziału powierzchniowego.

1.5.2. Użytki przedrębne.

Etat cięć użytków przedrębnych ustalony jako obligatoryjna, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażona szacunkowo w metrach sześciennych na okres obowiązywania planu.

Zasady wyliczenia i przyjęcia etatów użytkowania przedrębnego określone są w § 94 oraz § 95 instrukcji u.l. Do użytków przedrębnych w planie urządzenia lasu zalicza się drewno projektowane do pozyskania w ramach czyszczeń późnych (CP-P) i trzebieży (TW, TP). W kolejnym punkcie (2.2.2) tego rozdziału zamieszczono tabelę nr XVI, zawierającą zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku. Na podstawie tych tabel ustalono etaty cięć użytkowania przedrębnego w rozmiarze powierzchniowym, które następnie przyjęto podczas NTG. Są one wielkością obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Orientacyjny etat użytkowania przedrębnego w rozmiarze miąższościowym ustalono w m³ grubizny netto na 10-lecie, sumarycznie dla całego obrębu, bez szczegółowego rozdziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Orientacyjną miąższość grubizny planowaną do pozyskania określono na podstawie:

- wielkości spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości w drzewostanach zaplanowanych do użytkowania przedrębnego,
- struktury wiekowej drzewostanów,
- zaplanowanych zadań powierzchniowych,
- pozyskania grubizny w ramach użytkowania przedrębnego w Nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat (łącznie z cięć pielęgnacyjnych i przygodnych).

Przyjęto zasadę, że planowany i przyjęty etat miąższościowy użytkowania przedrębnego ogółem nie może przekroczyć 75 % spodziewanego przyrostu bieżącego we wszystkich drzewostanach, w których nie planuje się użytkowania rębego.

1.6. Etat miąższościowy użytków głównych – rębnych i przedrębnych.

Etaty miąższościowe użytków głównych (rębnych i przedrębnych) są całkowitą miąższością grubizny netto, zaprojektowaną do pozyskania w planie urządzenia lasu, na którą składają się:

- użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego cięć rębnych łącznie ze spodziewanym 5 % przyrostem,

- użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego cięć rębnych,
- etat cięć użytków przedrębnych wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych.

Użytki główne zestawione są łącznie w tabeli nr XVII i są zamieszczone w kolejnym punkcie (2.2.3) tego rozdziału.

Etat miąższościowy użytków głównych podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach etatów użytków rębnych i przedrębnych bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa.

2.1. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego.

2.1.1. Etat cięć użytkowania rębного.

Zasady wyliczania i przyjmowania etatów użytkowania rębного przedstawiono w poprzednim punkcie.

- Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Tabela 38. Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego obr. Strzelce Kraj. (Tabela XIV)								
Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres 2020-2029	Etat przyjęty na okres 2020-2029
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
SPECJALNE(S)	X	X	X	X	0	105	222	222
LASÓW OCHR. (O)	14970	14520	16052	14970	140	10391	153658	153658
ZRĘBOWE W LASACH GOSP. (GZ)	1050 3,02	1547 4,27	1331 3,85	1331 3,85	0 0	X	X	10163
PRZER.-ZRĘBOWE W LASACH GOSP. (GPZ)	1524	1655	1412	1524	0	1146	15071	15071
RAZEM W LASACH GOSP. (G)	2574	3202	2743	2855	0	1146	15071	25234
OGÓŁEM OBREB	17544	17722	18795	17825	140	11642	168951	<u>179 114</u>

Tabela 39. Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego obr. Wilanów (Tabela XIV)

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres 2020-2029	Etat przyjęty na okres 2020-2029
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
SPECJALNE(S)	X	X	X	X	0	78	2529	2529
LASÓW OCHR. (O)	22925	18611	23067	22925	100	24403	309059	309059
ZRĘBOWE W LASACH GOSP. (GZ)	8261 21,14	8825 22,92	8066 19,93	8261 21,14	53 3,00	X	X	69726
PRZER.-ZRĘBOWE W LASACH GOSP. (GPZ)	5918	5036	5727	5727	31	7137	84869	84869
RAZEM W LASACH GOSP. (G)	14179	13861	13793	13988	84	7137	84869	154595
OGÓŁEM OBREB	37104	32472	36860	36913	184	31618	396457	<u>466 183</u>

Po przeanalizowaniu wyliczeń etatów miąższościowych w poszczególnych gospodarstwach i po akceptacji przez NTG, zaprojektowano do użytkowania rębego następujące wielkości zlokalizowane w wykazie cięć:

Tabela 40. Etaty użytków rębnych w gospodarstwach na okres 2020 – 2029 Nadleśnictwa Strzelce Kraj.				
Gospodarstwo	Obr. Strzelce Kraj.		Obr. Wilanów	
	etat optymalny etat z potrzeb hodowlanych	etat przyjęty	etat optymalny etat z potrzeb hodowlanych	etat przyjęty
	m ³ brutto			
Specjalne	- 222	222	- 2529	2529
Lasów ochronnych	- 153658	153658	- 309059	309059
Zrębowe	<u>13310</u> -	10163	<u>82610</u> -	69726
Przerębowo-zrębowe	<u>15240</u> 15071	15071	<u>57270</u> 84869	84869
Razem	-	179 114	-	466 183

Przyjęte etaty dla obrębów leśnych w gospodarstwie specjalnym są równe etatom z potrzeb hodowlanych drzewostanów, zaprojektowano rębnie dostosowane do typu siedliskowego lasu: rębnie zupełną Ib oraz rębnie gniazdowe III. Użytkowanie rębne w gospodarstwie specjalnym zaprojektowano na łącznej powierzchni 12,07 ha.

W gospodarstwie lasów ochronnych etat wynika z potrzeb hodowlanych drzewostanów. W zależności od typu siedliskowego lasu zastosowano rębnie I, II, III i IV na łącznej powierzchni 1876,96 ha. Należy nadmienić, że 73,7 % powierzchni użytkowania rębego zlokalizowane jest w gospodarstwie lasów ochronnych.

Przyjęty etat w gospodarstwie zrębowym stanowi 8,7 % etatu użytkowania rębno. W w/w gospodarstwie zastosowano wyłącznie rębno Ib na łącznej powierzchni 220,30ha. W obrębie Strzelce Kraj. etat został określony na poziomie etatu z ostatniej klasy wieku, natomiast w obrębie Wilanów przyjęto etat niższy od wyliczonego etatu optymalnego, jest to jednak maksymalny etat pozwalający na zachowanie zarówno ładu przestrzennego, jak i czasowego.

W gospodarstwie przerębno - zrębowym przyjęto etat wg potrzeb hodowlanych na łącznej powierzchni 432,22 ha, związany głównie z odsłanianiem młodego pokolenia, cięciami inicjującymi jego powstanie, cięciami uprzętającymi oraz z cięciami na różnych etapach rębni gniazdowych. Zastosowane rębno zupełne w omawianym gospodarstwie to niewielkie powierzchnie o nieregularnym kształcie w których zastosowanie rębni złożonych jest bezcelowe.

Powierzchnię poszczególnych rodzajów rębni w gospodarstwach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 41. Rodzaje rębni w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.										
Gospodarstwo		Rębnia, powierzchnia manipulacyjna							Razem	
		Obr. Strzelce Kraj.								
		IB	IIA	IIAU	IIIA	IIIAU	IIIB	IIIBU		IVD
S		-	-	-	-	-	-	2,16	-	2,16
O		131,80	-	-	153,50	256,67	13,58	54,15		609,70
G	GPZ	5,90	-	-	21,27	27,06	-	7,46	-	61,69
	GZ	30,43	-	-	-	-	-	-	-	30,43
Razem		168,13	-	-	174,77	283,73	13,58	63,77	-	703,98
Gospodarstwo		Rębnia, powierzchnia manipulacyjna							Razem	
		Obr. Wilanów								
		IB	IIA	IIAU	IIIA	IIIAU	IIIB	IIIBU		IVD
S		0,83	-	-	6,87	2,21	-	-	-	9,91
O		131,10	145,27	113,60	140,40	466,74	92,04	136,63	41,48	1267,26
G	GPZ	15,41	5,44	8,65	85,12	160,83	2,59	85,35	7,14	370,53
	GZ	189,87	-	-	-	-	-	-	-	189,87
Razem		337,21	150,71	122,25	232,39	629,78	94,63	221,98	48,62	1837,57
Gospodarstwo		Rębnia, powierzchnia manipulacyjna							Razem	
		Nadleśnictwo Strzelce Kraj.								
		IB	IIA	IIAU	IIIA	IIIAU	IIIB	IIIBU		IVD
S		0,83	-	-	6,87	2,21	-	2,16	-	12,07
O		262,90	145,27	113,60	293,90	723,41	105,62	190,78	41,48	1876,96
G	GPZ	21,31	5,44	8,65	106,39	187,89	2,59	92,81	7,14	432,22
	GZ	220,30	-	-	-	-	-	-	-	220,30
Ogółem		505,34	150,71	122,25	407,16	913,51	108,21	285,75	48,62	2541,55

Wykaz cięć na I 10-lecie sporządzono działkami zrębowymi bez przydziału na poszczególne lata realizacji, natomiast na II 10-lecie nie sporządzano wykazu cięć.

Przyjęty etat uwzględnia funkcje ochronne pełnione przez lasy Nadleśnictwa, pozwoli w sposób ciągły zapewnić trwałość użytkowania i zachowanie układu przestrzennego oraz gwarantuje pełniejsze wykorzystanie zdolności produkcyjnej siedlisk. Użytkowanie rębne zostało zaprojektowane z uwzględnieniem ekologicznych zasad w gospodarce leśnej.

Tabela 42. Porównanie etatów przyjętych dla poszczególnych gospodarstw według planu obecnego i poprzedniego w m³ brutto.						
Gospodarstwo	Obręb Strzelce Kraj.		Obręb Wilanów		Nadleśnictwo	
	wg planu obecnego	wg planu poprzedniego	wg planu obecnego	wg planu poprzedniego	wg planu obecnego	wg planu poprzedniego
	m ³ brutto					
Specjalne	222	4883	2529	26257	2751	31140
Lasów ochronnych	153658	152050	309059	195651	462717	347701
Zrębowe	10163	12740	69726	65695	79889	78435
Przeręb.-zrębowe	15071	16340	84869	46532	99940	62872
Przebudowy	X	3251	X	21505	X	24756
Razem	179114	189264	466183	355640	645297	544904
Wzrost etatu %	- 5,4		+ 31,1		+ 18,4	

W porównaniu do ubiegłego okresu obecny etat dla Nadleśnictwa wzrósł o 18,4 %. Powodem wzrostu etatu są potrzeby hodowlane drzewostanów w gospodarstwie lasów ochronnych i przerębowo – zrębowym.

Tabela 43. Relacja etatów (w m³ brutto) do powierzchni leśnej zalesionej i nie zalesionej według planu obecnego i poprzedniego w Nadleśnictwie.			
Wg planu	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo
	Etat m ³ brutto / 1 ha powierzchni leśnej zalesionej i nie zalesionej		
obecnego	33,5	45,1	41,1
poprzedniego	35,5	34,4	34,8
Wzrost obecnego etatu	0,0	+ 10,7	+ 6,3

Różnica w wysokości 6,3 m³ zaplanowanych etatów przypadających na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej i nie zalesionej między analizowanymi okresami wynika z 18,4 % wzrostu etatu użytkowania rębego spowodowanego wzrostem zasobności oraz nagromadzeniem drzewostanów dojrzałych i w klasie odnowienia.

Tabela 44. Relacja przyjętych etatów w m³ brutto do zapasu w Nadleśnictwie według planu obecnego i poprzedniego.			
Wg planu	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo
	% poboru zapasu		
obecnego	11,6	15,3	14,1
poprzedniego	13,0	12,6	12,8
Różnica	- 1,4	+ 2,7	+ 1,3

Zaplanowany pobór miąższości brutto w Nadleśnictwie w wysokości 14,1 % jest wielkością prawidłową i nie zakłóci ciągłość użytkowania, ponieważ w tym porównaniu nie jest uwzględniony spodziewany przyrost bieżący miąższości drzewostanów.

Tabela 45. Zestawienie przyjętych etatów użytkowania rębego dla N-ctwa łącznie ze spodziewanym przyrostem.			
Gospodarstwo	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo
	etat (m³ netto)		
Specjalne	174	2022	2196
Lasów ochronnych	128348	264161	392509
Zrębowe	8546	58654	67200
Przeręb. – zrębowe	12680	71348	84028
Razem	149 748	396 185	545 933
Spodziewany przyrost 5 % miąższości użytków rębnych	7494	19798	27292
Ogółem etat (z przyrostem)	157 242	415 983	573 225

➤ **Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego.**

Tabela 46. Kategorie cięć użytków nie zaliczonych na poczet etatu pow.			
Kategoria cięć	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo
	m³ netto		
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	466	466
Pozostałe (poszerzenie linii oddz.)	172	716	888
Razem	172	1182	1354

Łącznie w Nadleśnictwie zaewidencjonowano 39462 m³ przestoi (co stanowi 0,86 % zapasu). Do uprzątnięcia w zdecydowanej większości przeznaczono 466 m³ nasienników, które po spełnieniu swojej roli zostaną uprzątnięte. Usunięcie przestoi projektowano w przypadkach gospodarczo koniecznych. Nie użytkuje się przestoi przydatnych do dalszej hodowli, rosnących w kępach (biogrupach) lub pojedynczo, drzew cennych i dziuplastych, a takie formy przestoi występują w Nadleśnictwie. Pozostałe użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu powierzchniowego to usunięcie drzew w wyniku poszerzenia linii podziału powierzchniowego.

➤ Łączny etat użytkowania rębnego.

Tabela 47. Łączny etat użytkowania rębnego w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.						
Rodzaj użytkowania rębnego	Obręb Strzelce Kraj.		Obręb Wilanów		Nadleśnictwo	
	m³ brutto	m³ netto	m³ brutto	m³ netto	m³ brutto	m³ netto
Zaliczone na poczet przyjętego etatu	179114	149748	466183	396185	645297	545933
Spodziewany przyrost 5 %	8956	7494	23309	19798	32265	27292
Razem zaliczone na etat	188 070	157 242	489 492	415 983	677 562	573 225
Nie zaliczone na etat	201	172	1385	1182	1586	1354
Ogółem użytki rębne	188 271	157 414	490 877	417 165	679 148	574 579

Tabela 48. Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębego na obecne 10- lecie z etatami i pozyskaniem w okresie ubiegłym.					
Obręb	Etat na obecne 10-lecie	Etat za ubiegły okres gosp.	Wykonanie użytł. w minionym okresie	Wzrost % obecnego etatu do etatu ubiegłego okresu	Wzrost % obecnego etatu do wykonania w ubiegłym okresie
	m ³ netto				
Strzelce Kraj.	157 414	173 065	163 601	- 9,0	- 3,8
Wilanów	417 165	321 142	346 244	+ 29,9	+ 20,5
Nadleśnictwo	574 579	494 207	509 845	+ 16,3	+ 12,7

W porównaniu do ubiegłego okresu obecny łączny etat użytków rębnych dla Nadleśnictwa wzrósł o 16,3 %, natomiast w porównaniu do wykonania w ubiegłym okresie wzrósł o 12,7 %. Przyczyny przekroczenia wykonania etatu użytków rębnych w okresie minionym zostały omówione w rozdziale II niniejszego elaboratu.

Tabela 49. Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów.			
Obręb	Przeciętny wiek drzewostanów	Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności	Różnica
Strzelce Kraj.	58	50	8
Wilanów	61	50	11
Nadleśnictwo	60	50	10

Różnica pomiędzy przeciętnym wiekiem rębności a połową orientacyjnego średniego wieku rębności dla całego Nadleśnictwa wynosi 10 lat. Przeciętny wiek drzewostanów powinien być zbliżony (w granicach ± 5 lat) do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów, różnica powyżej 15 lat jest znacznym odstępstwem od pożądanego

stanu. W przypadku odstępstwa nie powinno się go pogłębiać do stanu powodującego znaczne odstępstwo, co znajduje odzwierciedlenie w obecnym planie urządzenia lasu.

2.1.2. Etat cięć użytkowania przedrębного.

Zasady ustalania i przyjęcia etatów użytkowania przedrębного opisano w rozdziale III p.1.5.2

➤ Etat cięć użytkowania przedrębного w wymiarze powierzchniowym.

Syntetyczne zestawienie powierzchni drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębного przedstawia się następująco:

Tabela 50. Etat powierzchniowy użytkowania przedrębного (ha).			
Rodzaj zabiegu	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo
	Powierzchnia (ha)		
CP-P	-	-	-
TW	927,67	1711,58	2639,25
TP	2655,68	5009,27	7664,95
Razem	3583,35	6720,85	10304,20

Tabela 51. Porównanie przyjętych etatów powierzchniowych użytkowania przedrębного w obecnym i poprzednim okresie do pow. leśnej zalesionej

Plan urządzenia lasu	powierzchnia leśna zalesiona N-ctwa	Powierzchnia drzewostanów I b-VIII i starsze (bez KO i KDO)	Przyjęty etat powierzchniowy użytków przedrębных w N-ctwie
	ha		
Obecny	15600,90	12925,55	10304,20
Poprzedni	15543,46	13857,88	10747,66
Różnica	+ 57,44	- 932,33	- 443,46

Powierzchnia leśna zalesiona zwiększyła się w Nadleśnictwie o 57,44 ha, natomiast powierzchnia drzewostanów Ib – VIII klasy wieku spadła o 932,33 ha. Obecna powierzchnia drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębного jest mniejsza o 443,46 ha niż w okresie ubiegłym. Spowodowane jest to zwiększonym etatem użytkowania rębного, większą powierzchnią drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębным i przedrębным (brak wskazań gospodarczych) oraz rezygnacją z zabiegów pielęgnacyjnych w części drzewostanów V i starszych klas wieku nie ujętych do użytkowania rębного.

Przyjęty etat powierzchniowy użytkowania przedrębного w wysokości 10 304,20 ha stanowi minimalną wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania niniejszego planu.

➤ **Szacunkowy etat użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym.**

Szacunkowy etat miąższościowy użytkowania przedrębego obliczony na podstawie pozyskania użytków przedrębnych w ubiegłym 5-leciu.

Tabela 52. Szacunkowy etat użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.		
Obręb Strzelce Kraj.		
powierzchnia zabiegów i pozyskanie 2015-2019 (w tym przygodne)	1 755,12 ha	100 651 m ³
intensywność w latach 2015-2019	57,3 m ³ /ha	
intensywność w latach 2015-2019 x etat powierzchniowy na lata 2020-2029	205 326 m ³	
Obręb Wilanów		
powierzchnia zabiegów i pozyskanie 2015-2019 (w tym przygodne)	3 201,77 ha	181 177 m ³
intensywność w latach 2015-2019	56,6 m ³ /ha	
intensywność w latach 2015-2019 x etat powierzchniowy na lata 2020-2029	380 400 m ³	

Przyjęty szacunkowy etat miąższościowy użytkowania przedrębego w porównaniu do spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości w 10-leciu drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny.

Tabela 53. Porównanie przyjętego etatu miąższościowego użytkowania przedrębego do spodziewanego przyrostu.								
N-ctwo Strzelce Kraj.	Spodziewany bieżący przyrost miąższości w 10- leciu, w d-stanach nie planowanych do użytkowania rębego.		75 % bieżącego przyrostu miąższości	Etat na okres 2020-2029	Udział przyrostu bieżącego	planowana intensywność na okres 2020-2029	intensy- wność okresu 2010-2019	Wykonanie w okresie 2010-2019
	m ³ brutto	m ³ netto						
obr. Strzelce Kraj.	365950	292760	219570	146 000	50	40,7	39,1	43,5
obr. Wilanów	693350	554680	416010	280 000	50	41,7	40,9	42,5
N-ctwo	1059300	847440	635580	426 000	50	41,3	40,3	42,9

Przyjęty etat w użytkowaniu przedrębnym dla Nadleśnictwa wynosi 50 % spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny. Zaproponowany etat uwzględnia spodziewany przyrost miąższości drzewostanów. Intensywność uzyskana w minionym 10-leciu w Nadleśnictwie była nieco wyższa od maksymalnej zaplanowanej na bieżące 10-lecie. Przyjęty etatu pozwoli na właściwe wykonanie zabiegów cięć pielęgnacyjnych oraz wykonanie etatu cięć rębnych.

Przyjęty szacunkowy etat miąższościowy użytkowania przedrębnego dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj. wynosi 426 000 m³ netto.

Tabela 54. Zestawienie szacunkowej miąższości przewidzianej do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym

Zabieg	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo
	m ³ netto		
CP-P	--	--	--
Trzebieże	146 000	280 000	426 000
Razem	146 000	280 000	426 000

Tabela 55. Porównanie przyjętego szacunkowego etatu miąższościowego użytkowania przedrębnego na bieżące 10-lecie z etatem oraz wykonaniem w okresie ubiegłym.

Obręb	Etat uż. przedrę. na obecne 10-lecie	Etat uż. przedrę. za ubiegły okres. gosp.	Wykonanie użytł. w minionym okresie	Wzrost / Spadek % obecnego etatu do etatu ubiegłego okresu
	m ³ netto			
Strzelce Kraj.	146 000	175 401	164 242	- 16,8
Wilanów	280 000	308 555	304 055	- 9,3
Nadleśnictwo	426 000	483 956	468 297	- 12,0

Planowana maksymalna intensywność w użytkowaniu przedrębnym w obecnym 10-leciu jest niższa o 12 % od planowanej w poprzednim okresie i niższa o 9,0 % od uzyskanej. Spadek planowanej maksymalnej intensywności cięć pielęgnacyjnych jest uzasadniony ze względu na dwa aneksy miąższościowe poprzedniego planu. Pierwotny plan użytkowania przedrębnego wynosił 433 000 m³ i był wyższy o 1,6% od obecnego. W minionym okresie aneks miąższościowy planu był spowodowany koniecznością pilnej likwidacji szkód wyrządzonych przez czynniki natury biotycznej i abiotycznej. Użytki przygodne w ramach użytkowania przedrębnego w latach 2010 - 2019 wynosiły 9,3 %.

2.1.3. Etyaty miąższościowe użytków głównych (rębnych i przedrębnych).

Tabela 56. Etat użytków głównych w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.

Rodzaj użytków	Obręb Strzelce Kraj.	Obręb Wilanów	Nadleśnictwo
	m ³ netto		
Użytki rębne zaliczone na poczet etatu ze spodziewanym przyrostem 5 %	157 242	415 983	573 225
Użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu	172	1 182	1 354
Użytki przedrębne	146 000	280 000	426 000
Razem	303 414	697 165	1 000 579

Suma etatów miąższościowych użytków głównych (rębnych i przedrębnych) przyjęta przez NTG na obecny okres gospodarczy, którego Nadleśnictwu nie wolno przekroczyć wynosi 1 000 579 m³ netto w tym: użytki rębne 574 579 m³ netto, użytki przedrębne 426 000 m³ netto bez możliwości kompensacji tych użytków.

Porównanie etatu użytków głównych na 10- lecie do ogólnych zasobów miąższości i spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów ogółem:

Tabela 57. Porównanie etatu użytków głównych na 10- lecie do ogólnych zasobów miąższości i spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów ogółem.

Rodzaj etatów	Zasoby ogółem stan na 01.01.2020	Spodziewany przyrost bieżący na 10 lat	Przyjęty etat brutto 2020-2029	Relacja etatów brutto do zasobów	Relacja etatów brutto do przyrostu bieżącego
	brutto m ³			%	
Obręb Strzelce Kraj.					
Użytki rębne	-	-	188 271	12,2	46,7
Użytki przedrębne	-	-	182 500	11,9	45,3
Razem	1 538 530	402 800	370 771	24,1	92,0
Obręb Wilanów					
Użytki rębne	-	-	490 877	16,2	62,4
Użytki przedrębne	-	-	350 000	11,5	44,5
Razem	3 037 353	786 400	840 877	27,7	106,9
Nadleśnictwo Strzelce Kraj.					
Użytki rębne	-	-	679 148	14,8	57,1
Użytki przedrębne	-	-	532 500	11,6	44,8
Ogółem	4 575 883	1 189 200	1 211 648	26,4	101,9

Analizując powyższą tabelę, oraz zestawienia zamieszczone w niniejszym rozdziale należy stwierdzić, że przyjęty etat użytkowania głównego na obecne 10- lecie jest wyższy niż w poprzednim okresie gospodarczym.

Łączny etat użytkowania głównego w Nadleśnictwie wzrósł w stosunku do etatu z okresu poprzedniego o 12,7 % (netto) przed aneksem i o 2,3 % (netto) po wprowadzeniu aneksu miąższościowego. Wzrost etatu użytkowania głównego (netto) związany jest z potrzebami hodowlanymi drzewostanów oraz wzrostem wieku drzewostanów. Przyjęty etat na lata 2020-2029 jest dostosowany do możliwości produkcyjnych lasów Nadleśnictwa, zapewnia również ciągłość i trwałość użytkowania oraz ma przeciwdziałać zbytniemu wzrostowi przeciętnego wieku drzewostanów.

2.2. Opisanie projektowanych w Nadleśnictwie cięć użytkowania głównego.

2.2.1. Opisanie i zestawienie projektowanych cięć rębnych w Nadleśnictwie.

Realizacja cięć rębnych ma się odbywać na podstawie wskazań gospodarczych zawartych w opisach taksacyjnych oraz w wykazie projektowanych cięć rębnych (wg wzoru nr 6), wykazach drzewostanów w KO, KDO i drzewostanów zakwalifikowanych do

przebudowy w najbliższym 10- leciu (wzory nr 3, 4, 5) i w oparciu o zasady określone w ZHL. Rodzaje rębni w poszczególnych typach siedliskowych lasu stosowano zgodnie z decyzją KZP i są one zamieszczone w protokole z KZP.

Szczegółowe zestawienie etatów użytkowania rębego według rodzajów rębni przedstawiono w punkcie 2.1.1., a tabelę nr XV, zawierającą zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach zamieszcza się poniżej:

Tabela 58. Zestawienie pow. manipulacyjnej uż. rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach – Obręb Strzelce Kraj. (Tabela XV)					
Gospodarstwo	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe i gniazdowe			Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozostale	Razem	
	ha				
SPECJALNE (S)	-	2,16	-	2,16	2,16
LASÓW OCHRONNYCH (O)	131,80	310,82	167,08	477,90	609,70
ZRĘBOWE W LASACH GOSP. (GZ)	30,43	-	-	-	30,43
PRZERĘBOWO-ZR. W LASACH GOSP. (GPZ)	5,90	34,52	21,27	55,79	61,69
RAZEM W LASACH GOSP. (G)	36,33	34,52	21,27	55,79	92,12
RAZEM OBREB	168,13	347,50	188,35	535,85	703,98

Tabela 59. Zestawienie pow. manipulacyjnej uż. rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach – Obręb Wilanów (Tabela XV)					
Gospodarstwo	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe i gniazdowe			Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozostale	Razem	
	ha				
SPECJALNE (S)	0,83	2,21	6,87	9,08	9,91
LASÓW OCHRONNYCH (O)	131,10	716,97	419,19	1136,16	1267,26
ZRĘBOWE W LASACH GOSP. (GZ)	189,87	-	-	-	189,87
PRZERĘBOWO-ZR. W LASACH GOSP. (GPZ)	15,41	261,97	93,15	355,12	370,53
RAZEM W LASACH GOSP. (G)	205,28	261,97	93,15	355,12	560,40
RAZEM OBREB	337,21	981,15	519,21	1500,36	1837,57

Tabela 60. Zestawienie pow. manipulacyjnej uż. rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach – Nadleśnictwo Strzelce Kraj. (Tabela XV)					
Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe i gniazdowe			Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozostałe	Razem	
	ha				
SPECJALNE (S)	0,83	4,37	6,87	11,24	12,07
LASÓW OCHRONNYCH (O)	262,90	1027,79	586,27	1614,06	1876,96
ZRĘBOWE W LASACH GOSP. (GZ)	220,30	-	-	-	220,30
PRZERĘBOWO-ZR. W LASACH GOSP. (GPZ)	21,31	296,49	114,42	410,91	432,22
RAZEM W LASACH GOSP. (G)	241,61	296,49	114,42	410,91	652,52
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	505,34	1328,65	707,56	2036,21	2541,55

Rębnię zupełną projektowano we wszystkich gospodarstwach i na wszystkich siedliskach. Rębnia zupełna została również zaprojektowana w drzewostanach przeznaczonych do przebudowy intensywnej.

W ramach grupy rębni złożonych projektowano rębnie częściowe i gniazdowe. Spośród rębni częściowych projektowano rębnie IIa na siedliskach LMśw i Lśw. Z rębni gniazdowych projektowano rębnię IIIa na siedliskach BMśw, LMśw, LMw, Lw i OIJ oraz rębnię IIIb na siedliskach LMśw, Lśw, i OIJ. Rębnie IVd projektowano w drzewostanach dębowych o słabej kondycji zdrowotnej. W lasach ochronnych projektowano wydłużony okres odnowienia dla Rb IIIa do 15 lat oraz dla Rb II i Rb IIIb do 25 lat.

Cięcia uprzętające w rębniach złożonych zaplanowano na powierzchni 1328,65 ha. Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządzono zgodnie z instrukcją u.l. wg wzoru nr 6. Jest on sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów, w tym oddzielnie dla poszczególnych działek. Wykaz zawiera symbole gospodarstw i rębni, % poboru miąższości i rodzaj cięcia, skrócony opis drzewostanu, powierzchnię manipulacyjną i do odnowienia oraz grubiznę do pozyskania w m³ netto i brutto. Obecnie działek manipulacyjnych nie przydziela się na poszczególne lata 10- lecia. Wykaz projektowanych cięć rębnych dla Nadleśnictwa stanowi odrębny tom planu u.l.

Mapa przeglądowa cięć, oprócz szczegółów standardowych zawiera:

- ostępy stałe i przejściowe,
- kontury obejmujące powierzchnie projektowane do cięć rębnych (odpowiednio całe pododdziały lub działki manipulacyjne),
- rodzaje rębni – zaznaczono odpowiednim tłem i opisem.

Z uwagi na pozostawianie biogrup przy projektowaniu rębni zupełnej (powyżej 1 ha) oraz cięć uprzętających w ramach rębni złożonych, zmniejszono % pozyskania do poziomu 70-95 % zapasu drzewostanu. W zawiązku z tym, pozostanie w drzewostanach około 29 000 m³ netto drewna na pniu. Przy założeniu że średnia cena drewna wielkowymiarowego wynosi około 200 zł/m³ netto (2019) wartość pozostawionego drewna wynosi około 5 800 000 zł.

2.2.2. Użytkowanie przedrębne oraz zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Sposób ustalania i przyjęcia wielkości etatów użytkowania przedrębnego został omówiony w p. 2.1.2.

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań zawartych w opisach taksacyjnych oraz w oparciu o wytyczne ZHL.

Zadania określone w opisach w wymiarze powierzchniowym mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym szacunkowy i winny być realizowane według potrzeb na jakie wskazuje stan konkretnego drzewostanu w momencie wykonywania zabiegu.

Poniżej zamieszcza się tabelę nr XVI dla Nadleśnictwa, zawierającą zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Tabela 61. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.
(Tabela XVI Nadleśnictwo Strzelce Kraj.)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha) wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Czyszczenia późne (CPP)	Razem													
Trzebieże wczesne (TW)	SO	6,09	184,39	1161,93	849,58			0,42						2202,41
	MD			5,78	7,82									13,60
	ŚW			10,59	2,89									13,48
	BK	1,43	2,49	102,95	49,93	28,51								185,31
	DB.S		11,51	31,66	9,12									52,29
	DB.B		9,31	14,63										23,94
	JS				1,03									1,03
	BRZ			15,87	16,52									32,39
	OL	0,33	16,41	70,05	22,06									108,85
	OL.S				5,27									5,27
	AK				0,68									0,68
	Razem	7,85	224,11	1413,46	964,9	28,51		0,42						2639,25
Trzebieże późne (TP)	SO		1,69		620,23	1388,55	2225,43	1009,65	830,12	847,93	72,58	18,22	4,67	7019,07
	MD				7,35	159,58	25,23	2,95			1,59			196,70
	ŚW				3,43	15,83	20,76	2,76	1,29					44,07
	DG						3,61							3,61
	BK				28,51	18,74	15,36	9,07	14,17	13,58	2,59	2,55		104,57
	DB.S				4,15	6,45	52,31	11,26	6,44	13,43	19,06	23,9		137,00
	DB.B							1,88			2,74	1,46	7,34	13,42
	DB.C						1,74							1,74
	GB						1,52	2,17						3,69
	BRZ				14,65	24,11	7,22		1,75					47,73
	OL				41,6	18,56	10,67	14,31	2,59					87,73
	OL.S				1,04									1,04
	AK				2,94	1,64								4,58

Tabela 61. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.
(Tabela XVI Nadleśnictwo Strzelce Kraj.)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha) wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Razem		1,69		723,9	1633,46	2363,85	1054,05	856,36	874,94	98,56	46,13	12,01	7664,95
Razem trzebieże	SO	6,09	186,08	1161,93	1469,81	1388,55	2225,43	1010,07	830,12	847,93	72,58	18,22	4,67	9221,48
	MD			5,78	15,17	159,58	25,23	2,95			1,59			210,30
	ŚW			10,59	6,32	15,83	20,76	2,76	1,29					57,55
	DG						3,61							3,61
	BK	1,43	2,49	102,95	78,44	47,25	15,36	9,07	14,17	13,58	2,59	2,55		289,88
	DB.S		11,51	31,66	13,27	6,45	52,31	11,26	6,44	13,43	19,06	23,9		189,29
	DB.B		9,31	14,63				1,88			2,74	1,46	7,34	37,36
	DB.C						1,74							1,74
	JS				1,03									1,03
	GB						1,52	2,17						3,69
	BRZ			15,87	31,17	24,11	7,22		1,75					80,12
	OL	0,33	16,41	70,05	63,66	18,56	10,67	14,31	2,59					196,58
	OL.S				6,31									6,31
	AK				3,62	1,64								5,26
	Razem	7,85	225,8	1413,46	1688,8	1661,97	2363,85	1054,47	856,36	874,94	98,56	46,13	12,01	10304,20
łącznie	SO	6,09	186,08	1161,93	1469,81	1388,55	2225,43	1010,07	830,12	847,93	72,58	18,22	4,67	9221,48
	MD			5,78	15,17	159,58	25,23	2,95			1,59			210,30
	ŚW			10,59	6,32	15,83	20,76	2,76	1,29					57,55
	DG						3,61							3,61
	BK	1,43	2,49	102,95	78,44	47,25	15,36	9,07	14,17	13,58	2,59	2,55		289,88
	DB.S		11,51	31,66	13,27	6,45	52,31	11,26	6,44	13,43	19,06	23,9		189,29
	DB.B		9,31	14,63				1,88			2,74	1,46	7,34	37,36
	DB.C						1,74							1,74
	JS				1,03									1,03
	GB						1,52	2,17						3,69

Tabela 61. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.
(Tabela XVI Nadleśnictwo Strzelce Kraj.)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha) wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	BRZ			15,87	31,17	24,11	7,22		1,75					80,12
	OL	0,33	16,41	70,05	63,66	18,56	10,67	14,31	2,59					196,58
	OL.S				6,31									6,31
	AK				3,62	1,64								5,26
Ogółem		7,85	225,8	1413,46	1688,8	1661,97	2363,85	1054,47	856,36	874,94	98,56	46,13	12,01	10304,20

Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny nie planowano. Czyszczenia późne zostały w całości ujęte w planie hodowli lasu. Zabiegi trzebieży wczesnych i późnych projektowano na podstawie wskazań gospodarczych dla poszczególnych pododdziałów, natomiast etat użytkowania przedrębnego obliczony został sumarycznie dla obrębów leśnych na podstawie kilku wariantów obliczeń bez podawania miąższości do usunięcia w poszczególnych pododdziałach. W obecnym planie nie ma rozbięcia na trzebieże selekcyjne i sanitarne. O rodzaju zabiegu będzie decydował stan drzewostanu w chwili wykonania zabiegu. W zależności od wieku, zwarcia składu gatunkowego oraz stopnia pielęgnacji zaprojektowano: TW lub TP.

2.2.3. Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć - Tabela nr XVII.

W poprzednich podrozdziałach omówiono sposoby ustalania i przyjęcia etatów użytkowania głównego (rębnego i przedrębnego), sposoby użytkowania i rodzaje rębni oraz uwarunkowania użytkowania. Zamieszczono szeroką gamę porównań, między innymi do okresu poprzedniego. Podsumowaniem wszelkich ustaleń w zakresie użytkowania głównego jest tabela nr XVII.

Tabela 62 Obr. Strzelce Kraj. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć. (Tabela XVII)				
Kategoria cięć	Powierzchnia (ha)		Miąższość grubizny (m³)	
	cięcia (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	703,98	457,70	179114	149748
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			8956	7494
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	703,98	457,70	188070	157242
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin	-			
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów	-		201	172
3. pozostałe	-		201	172
Razem nie zaliczone	-		201	172
Razem użytki rębne	703,98	457,70	188275	157414
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże	3583,35		182500	146000
R-m użytki przedrębne wg przyjętego etatu	3583,35		182500	146000
Ogółem użytki główne (I+II)	4287,33	457,70	370 771	303 414

Tabela 63 Obr. Wilanów Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć. (Tabela XVII)				
Kategoria cięć	Powierzchnia (ha)		Miąszość grubizny (m³)	
	cięcia (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	1837,57	1122,45	466183	396185
Spodziewany przyrost 5% miąszości użytków rębnych			23309	19798
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	1837,57	1122,45	489492	415983
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin	-		542	466
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów	-		843	716
3. pozostałe	-			
Razem nie zaliczone	-		1385	1182
Razem użytki rębne	1837,57	1122,45	490877	417165
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże	6720,85		350000	280000
R-m użytki przedrębne wg przyjętego etatu	6720,85		350000	280000
Ogółem użytki główne (I+II)	8558,42	1122,45	840 877	697 165

Tabela 64 Nadleśnictwo Strzelce Kraj. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć. (Tabela XVII)				
Kategoria cięć	Powierzchnia (ha)		Miąszość grubizny (m³)	
	cięcia (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2541,55	1580,15	645297	545933
Spodziewany przyrost 5% miąszości użytków rębnych			32265	27292
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	2541,55	1580,15	677562	573225
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin	-		542	466
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów	-		1044	888
3. pozostałe	-			
Razem nie zaliczone	-		1586	1354
Razem użytki rębne	2541,55	1580,15	679148	574579
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	-		-	-
B. Trzebieże	10304,20		532500	426000
R-m użytki przedrębne wg przyjętego etatu	10304,20		532500	426000
Ogółem użytki główne (I+II)	12845,75	1580,15	1 211 648	1 000 579

Różnica powierzchni do odnowienia w tabeli Nr XVII, a planem hodowli o 67,66 ha wynika z odnowienia d-stanów w KDO, które nie zostały ujęte w planie użytkowania rębnygo oraz odnowienia młodników po rębniach częściowych – wykonano cięcie uprzętające .

W powyższej tabeli przedstawiono powierzchnie manipulacyjne cięć rębnych i przedrębnych, powierzchnie do odnowienia, miąższość grubizny zaprojektowanej do pozyskania w m³ brutto i netto dla użytków rębnych i przedrębnych oraz łączny miąższościowy etat użytków głównych.

Wykonanie cięć określonych w planie urządzenia lasu dotyczących grubizny użytków głównych (rębnych i przedrębnych) podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach etatów bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

Za zgodą Dyrektora Generalnego, a na wniosek Dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych w związku z wystąpieniem klęsk lub szkód w lasach, potwierdzonych przez kierownika ZOL dopuszcza się możliwość przekroczenia szacowanej w planie urządzenia lasu wielkości użytków przedrębnych.

2.2.4. Przebudowa drzewostanów.

W Nadleśnictwie Strzelce Kraj. zakwalifikowano trzynaście drzewostanów do przebudowy intensywnej.

Tabela 65. Wykaz drzewostanów do przebudowy intensywnej w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.				
Lp.	Oddział	Pow. ha	Skrócony opis	Przyczyna przebudowy
obr. Strzelce Kraj.				
1	32 a	2,52	LMśw 8 So 28 zadrz. 0,6	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 80 %
2	41 d	1,53	BMśw 5 Md 54 zadrz. 0,4	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 95 %
3	49 d	1,31	LMśw 9 So 82 zadrz. 0,3	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 95 %
4	49 m	0,87	LMśw 8 So 102 zadrz. 0,4	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 100 %
5	50 a	1,52	LMśw 6 Św 97 zadrz. 0,3	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 95 %
6	50 g	2,01	Lśw 7 Dbs 132 zadrz. 0,3	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 95 %
obr. Wilanów				
7	28 d	2,11	Lw 6 Ols 50 zadrz. 0,5	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 95 %
8	29 c	2,90	Lw 5 Ol 50 zadrz. 0,5	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 95 %
9	158 b	2,20	LMśw 4 So 76 zadrz. 0,3	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 95 %
10	272 m	0,39	Lśw Św 46 zadrz. 0,6	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 100 %
11	298 c	1,77	LMw 8So 69 zadrz. 0,4	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 95 %
12	307 d	0,94	BMśw So 92 zadrz. 0,6	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 100 %
13	307 h	1,61	BMśw So 88 zadrz. 0,4	Drzewostan o charakterze negatywnym – Rb I b 95 %

Ponadto na łącznej powierzchni 21,60 ha zaplanowano przebudowę częściową celem pielęgnacji wprowadzonych podrostów bukowych w tym: obr. Strzelce Kraj. pow. 15,64 ha w oddz. 14a, 15a, 139b, 139i, obr. Wilanów pow. 6,04 ha w oddz. 80b. Przebudowę częściową zaprojektowano również w oddz. 24g pow. 4,67 ha obrębu Wilanów celem zapewnienia bezpieczeństwa turystom korzystającym z pola biwakowego otoczonego starodrzewiem

sosnowo – bukowym w wieku 183 lat. Natomiast przebudowa stopniowa zaprojektowana w obr. Wilanów na pow. 0,86ha oddz. 15g ma na celu wymianę pokoleń.

3. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu.

Typy drzewostanów oraz docelowe składy gatunkowe upraw przyjęto zgodnie z postanowieniem KZP i NTG. Są one przedstawione w rozdziale I Elaboratu.

Wszelkie zadania z zakresu hodowli lasu zostały przedstawione we wskazaniach gospodarczych opisów taksacyjnych i zestawione w tabeli nr XVIII, sporządzonej w oparciu o wytyczne ZHL i ustalenia NTG. Tabelę zamieszcza się w części tabelarycznej Elaboratu. Zadania zawarte w tabeli nr XVIII dotyczą odnowień i zalesień otwartych i pod osłoną, poprawek i uzupełnień, pielęgnacji i zabiegów agrotechnicznych, zestawionych wg typów siedliskowych lasu. W tabelach i planach u.l. ujmuje się powierzchnię rzeczywistą zaprojektowanych zabiegów bez podawania powierzchni ewentualnych powtórzeń tych zabiegów w 10-leciu.

W oparciu o w/w tabelę sporządza się syntetyczne zestawienie powierzchniowego rozmiaru zadań z zakresu hodowli lasu na bieżące 10- lecie, które zamieszcza się poniżej.

Tabela 66. Powierzchniowy rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu na okres 2020 – 2029			
Wyszczególnienie	Obręb		Nadleśnictwo
	Strzelce Kraj.	Wilanów	
		powierzchnia w ha	
1	2	3	4
I. Odnowienia i zalesienia, w tym:	200,07	348,32	548,39
1. halizny, płazowiny, zręby	31,94	11,11	43,05
2. grunty nieleśne	-	-	-
3. zręby projektowane	168,13	337,21	505,34
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:	340,76	831,22	1171,98
1. przy rębniach złożonych	317,53	824,94	1142,47
2. podsadzenia	18,59	5,01	23,60
3. dolesienia luk i przerzedzeń	4,64	1,27	5,91
III. Poprawki i uzupełnienia	0,39	-	0,39
Ogółem I + II + III	541,22	1179,54	1720,76
IV. Wprowadzenie podszytów	-	-	-
V. Pielęgnowanie, w tym:	902,78	1850,52	2753,30
1. gleby	207,03	269,10	476,13
2. upraw (CW)	298,08	522,58	820,66
3. młodników (CP)	397,67	1058,84	1456,51
VI. Melioracje w tym:	455,30	1057,83	1513,13
1. melioracje wodne	-	-	-
2. melioracje agrotechniczne	455,30	1057,83	1513,13

Orientacyjna wielkość poprawek na gruntach projektowanych do odnowienia wynosi 169 ha (10 % powierzchni). Orientacyjna wielkość pielęgnacji projektowanych odnowień na

powierzchniach otwartych oraz przy rębniach złożonych wynosi – pielęgnowanie gleby (PIEL) 1353 ha (80 % powierzchni), pielęgnowanie upraw (CW) 676 ha (40 % powierzchni).

➤ **Odnowienia i zalesienia otwarte** obejmują powierzchnię zrębów zaległych, zrębów bieżących I 10-lecia oraz gruntów nieleśnych. Zasadniczym sposobem odnowienia powierzchni otwartych powinno być sadzenie. Należy zwrócić przy tym uwagę na prawidłową więźbę i wprowadzanie gatunków zgodnie z przyjętymi typami drzewostanów. Wprowadzając różne gatunki należy pamiętać o właściwym zmieszaniu i wykorzystaniu tzw. mikrosiedlisk. Na terenach narażonych na szkody ze strony zwierzyny płowej, uprawy z gatunkami liściastymi, głównie dębem i bukiem należy grodzić. Na gruntach porolnych skład gatunkowy zalesień należy przyjmować zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu, i innymi aktualnymi wytycznymi oraz bieżącymi zaleceniami RDLP. Przy zalesieniu ewentualnych gruntów porolnych (nie projektowano na stan 1.01.2020 r.) należy przeprowadzić rozpoznanie glebowe.

➤ **Odnowienia pod osłoną** – obejmują projektowane odnowienia naturalne i sztuczne w drzewostanach zagospodarowanych rębniami częściowymi i gniazdowymi, podsadzenia produkcyjne i dolesienia luk. Aby uzyskać składy gatunkowe upraw zgodnie z ramowymi składami docelowymi dla danego typu siedliskowego lasu, odnowienia pod osłoną należy dokonywać przez obsiew naturalny lub sztuczny. W Nadleśnictwie Strzelce Kraj. sztucznie należy odnawiać przede wszystkim drzewostany zagospodarowane rębnią IIIA oraz w pierwszym etapie rębni IIIB, powierzchnie pod drzewostanami gdzie w składzie nie ma pożądaných gatunków (np. buka, dębu), a także pod drzewostanami, w których odnowienie naturalne nie udaje się. W drzewostanach przewidzianych do użytkowania rębniami częściowymi w roku nasiennym należy odpowiednio przygotować glebę na przyjęcie nasion. Cięcia powinny być prowadzone tak, aby w największym stopniu zachować istniejące odnowienie naturalne. Ważnym zadaniem jest wyznaczenie szlaków zrywkowych i wykonanie zrywki w okresie zimowym gdy warstwa śniegu chroni w pewnym stopniu naloty i podrosty przed zniszczeniem. Powierzchnię po cięciach uprzątających należy uzupełnić gatunkami zgodnymi ze składem docelowym uprawy.

W planie zagospodarowania lasu zamieszczono wykaz odnowień naturalnych.

➤ **Podsadzenia** – ze względu na bogactwo gatunkowe w dolnych piętrach drzewostanów podsadzenia produkcyjne projektowano w ograniczonym zakresie na łącznej powierzchni 23,60 ha.

➤ **Dolesienia luk** – zaprojektowano w drzewostanach głównie II klasy wieku wyjątkowo starszych. Do zabiegu tego zaprojektowano luki gwarantujące udatność odnowienia. Z gatunkami liściastymi biocenotycznymi jak również o znaczeniu fitomelioracyjnym w pierwszej kolejności należy wchodzić w drzewostany lukowate aby powstrzymać postępujące procesy degradacji gleby. Luki do dolesienia oznaczono na mapach gospodarczych i przeglądowo-gospodarczych leśnictw linią przerywaną z literą L w środku.

➤ **Poprawki i uzupełnienia** - mają na celu poprawę jakości hodowlanej, zwiększenia różnorodności gatunkowej i możliwości produkcyjnej upraw i młodników. Poprawki i uzupełnienia projektowano w istniejących uprawach i młodnikach. W ramach poprawek, w uprawach należy przede wszystkim wprowadzić gatunki, których brakuje w stosunku do zaplanowanego TD. W młodnikach starszych należy sadzić gatunki wzbogacające skład gatunkowy oraz biocenotyczne i fitomelioracyjne.

➤ **Wprowadzenie podszytów** – ze względu na brak potrzeb w tym zakresie wprowadzania podszytów nie projektowano.

➤ **Pielęgnowanie gleby** - zaprojektowano na zrębach bieżących, na części upraw oraz przy odnowieniach w rębniach złożonych. W niektórych przypadkach Nadleśnictwo będzie wykonywało ten zabieg kilkakrotnie, dlatego też zaplanowany rozmiar będzie przekroczony.

➤ **Czyszczenia wczesne** - planowano na powierzchni części upraw, na części gniazd odnowionych oraz w istniejących odnowieniach naturalnych i sztucznych w drzewostanach zagospodarowywanych rębniami częściowymi.

➤ **Czyszczenia późne** - zaprojektowano w istniejących młodnikach I klasy wieku, w młodnikach po rębni częściowej oraz w KO z właściwym odnowieniem. Przy wykonaniu tego zabiegu należy dbać o uzyskanie właściwej struktury młodnika regulując ostatecznie jego skład gatunkowy. W cięciach pielęgnacyjnych o charakterze selekcji negatywnej należy zwrócić szczególną uwagę na skład i zmieszanie gatunków lekkonasiennych pochodzących z samosiewu, usuwać bądź ogławiać rozpieracze i rozpocząć selekcję na korzyść przyszłych drzew dorodnych.

➤ **Melioracje**

W ramach melioracji zaprojektowano melioracje agrotechniczne obejmujące następujące zabiegi:

- usuwanie podszytów na projektowanych zrębach
- usuwanie nieprzydatnych do dalszej hodowli samosiewów na powierzchniach przewidzianych do odnowienia,
- niszczenie silnie zachwaszczonych i zdziczałej pokrywy.

Rozmiar tych prac podano w wielkości orientacyjnej. Na etapie wykonania powierzchnia ta może zostać znacznie przekroczona, ponieważ niektóre powierzchnie będą poddane kilku zabiegom jednocześnie, np. usunięcie podszytów i niszczenie zdziczałej pokrywy. Innych melioracji nie planowano.

Zgodnie z zaleceniem KZP, sporządza się dla Nadleśnictwa wykaz wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu, który będzie zamieszczony w odrębnym tomie (Plan Zagospodarowania Lasu), łącznie z wykazem planowanych cięć rębnych i przedrębnych.

4. Drzewostany bez wskazań gospodarczych.

Zgodnie z protokołem z KZP w części drzewostanów nie projektowano żadnych zabiegów. Drzewostany bez wskazań gospodarczych stanowią łączną powierzchnię 953,21 ha, co stanowi 6,1 % powierzchni zalesionej.

Do drzewostanów nie objętych zabiegiem należą:

- wyłączone drzewostany nasienne
- drzewostany zachowawcze
- drzewostany w rezerwatach przyrody
- część drzewostanów rębnych i starszych klas wieku nie ujętych do użytkowania rębego,
- drzewostany na siedliskach bagiennych,
- ekosystemy referencyjne,
- drzewostany w strefach ochrony całorocznej,
- drzewostany cenne przyrodniczo,
- drzewostany o niższym zadrzewieniu, po zabiegu i o utrudnionym dostępie.

W planie zagospodarowania lasu zamieszczono wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych. Wykaz ten obejmuje wszystkie wydzielania w których w działce Nr „0” wpisano wskazówkę gospodarczą „Brak wskazówki”.

5. Zestawienie orientacyjnych zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego oraz odnowień i zalesień wg leśnictw.

Tabela 67. Zestawienie orientacyjnych zadań gospodarczych wg leśnictw w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.					
Nr leśnictwa	Nazwa leśnictwa	Powierzchnia ogólna	Planowane orientacyjne zadania na 10-lecie		
			Użytkowanie główne		Odnowienia i zalesienia
			rębne	przedrębne	
		ha	m ³ netto	ha	ha
1	Chomętowo	1 834,23	55068	1 113,87	190,80
2	Długie	1 909,32	53819	1 178,22	189,94
3	Złotawa	1 904,38	48527	1 291,26	160,09
Razem obr. Strzelce Kraj.		5 647,93	157 414	3 583,35	540,83
4	Buszów	1 587,28	50912	1 042,85	137,86
5	Danków	1 832,52	51580	1 268,37	160,82
6	Wielisławice	1 657,41	84122	942,68	217,77
7	Wilanów	1 495,83	53069	846,04	141,30
8	Wełmin	1 576,32	70238	902,15	202,99
9	Sławno	1 415,63	48531	823,36	162,21
10	Górki	1 382,40	58713	892,40	156,59
Razem obr. Wilanów		10 947,39	417 165	6720,85	1 179,54
Razem Nadleśnictwo		16 595,32	574 579	10 304,20	1 720,37

Uwaga: W podsumowaniu wykazów cięć dla leśnictw podana jest miąższość do pozyskania bez przyrostu oraz bez użytków nie zaliczonych na etat w powyższej tabeli zestawiono łączny etat użytkowania rębego dla poszczególnych leśnictw.

6. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, wraz z mapami przeglądowymi.

6.1. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu.

Tabela 68. Zestawienie szkód zainwentaryzowanych podczas prac terenowych.				
Obręb	Przyczyna uszkodzenia	Stopień uszkodzenia		Powierzchnia razem [ha]
		II	III	
1. STRZELCE KRAJEŃSKIE	GRZYBY	1,02		1,02
	INNE	4,78		4,78
	KLIMAT	28,03		28,03
	OWADY			
	WODNE	2,27		2,27
	ZWIERZ	38,61		38,61
Razem obr. STRZELCE KRAJEŃSKIE		74,71		74,71
2. WILANÓW	GRZYBY			
	INNE	9,61		9,61
	KLIMAT	67,55		67,55
	OWADY			
	WODNE	5,17	2,05	7,22
	ZWIERZ	33,19		33,19
Razem obr. WILANÓW		115,52	2,05	117,57
Nadleśnictwo	GRZYBY	1,02		1,02
	INNE	14,39		14,39
	KLIMAT	95,58		95,58
	OWADY			
	WODNE	7,44	2,05	9,49
	ZWIERZ	71,80		71,80
Razem Nadleśnictwo		190,23	2,05	192,28

Podczas prac terenowych zarejestrowano wszelkie elementy dotyczące ochrony lasu. Tematyka ta została częściowo omówiona w analizie ubiegłego okresu. Realizując zadania w tym zakresie Nadleśnictwo powinno stosować się do przepisów zawartych w aktualnej „Instrukcji ochrony lasu”, i do innych obowiązujących zarządzeń.

W obecnym 10-leciu działania Nadleśnictwa będą polegały na profilaktyce i walce ze szkodnikami i chorobami występującymi w lasach, a w szczególności będą zmierzały do:

1) Niedopuszczania do szkód ze strony szkodników pierwotnych poprzez:

- prawidłową ocenę zagrożenia;
- prowadzenie ciągłego monitorowania stanu lasu;
- dokonywanie okresowych ocen zagrożenia.

2) Ograniczenia zagrożenia ze strony szkodników wtórnych poprzez:

- właściwe prognozowanie zagrożenia przy użyciu pułapek klasycznych i feromonowych;
- ciągłe monitorowanie stanu sanitarnego lasu;
- kompleksowe ograniczanie liczebności szkodników przy użyciu pułapek klasycznych i feromonowych, wyznaczanie i usuwanie drzew zasiedlonych oraz właściwą rotację drewna;

- dążenie do zwiększenia naturalnej odporności drzewostanów poprzez popieranie pożytecznej fauny, zakładanie w pierwotnych ogniskach gradacyjnych oraz w drzewostanach na gruntach porolnych remiz oraz powierzchni metody ogniskowo - kompleksowej ochrony lasu.

3) Profilaktycznego badania zapędrczenia gleby z uwagi na możliwość zagrożenia ze strony szkodników glebowych, szczególnie na obszarach tzw. stałych pędraczysk zidentyfikowanych na gruntach porolnych. Zwalczanie tych szkodników należy prowadzić przy przewadze metod chemicznych, należy przy tym dążyć do ograniczenia ich ilości poprzez zwalczanie imago. Zalesienia prowadzić dopiero po ograniczeniu liczebności pędraków do stanu umożliwiającego wyprowadzenie uprawy.

4) Kompleksowej ochrony uprawy przed szeliniakiem sosnowcem i innymi ryjkowcami poprzez przelegiwanie zrębów oraz stosowanie w zdecydowanej większości sprawdzonych metod mechanicznych i biologicznych (pułapki klasyczne, dołki chwytne, rowki izolacyjne i inne).

5) Ograniczania szkód powodowanych przez choroby grzybowe poprzez:

- utrzymywanie w należytym stanie sanitarnym drzewostanów opianowanych przez grzyby korzeniowe;
- zabezpieczanie biopreparatami pniaków po ściętych drzewach w drzewostanach zagrożonych przez grzyby korzeniowe;
- wprowadzanie gatunków liściastych w powstałe luki;
- wycinanie porażonych drzewek (nie wrywanie) w uprawach i młodnikach sosnowych porażonych opieńką i traktowanie miejsca po wycięciu preparatami biologicznymi;
- zabezpieczanie w szkółkach sadzonek sosny przed grzybami pasożytniczymi;
- ponowne odnawianie powierzchni pożarzysk, które winno nastąpić po wcześniejszym rozpoznaniu zagrożenia ze strony grzyba *Rhizinia inflata*, w terminie przewidzianym w Ustawie o lasach.

6) Utrzymanie niskiego poziomu szkód od zwierzyny płowej poprzez:

- bieżącą ocenę natężenia szkód;
- dostosowanie ilości zwierzyny płowej do stanu umożliwiającego osiągnięcie założonych celów hodowli lasu;

- racjonalne zagospodarowanie łowisk z wprowadzeniem wszystkich rodzajów poletek (żerowych i zgryzowych) oraz uproduktywnieniem łąk śródleśnych stanowiących właściwą bazę pokarmową dla jeleniowatych;
- utrudnienie zwierzyńce dostępu do młodników poprzez opóźnianie zabiegów CW i CP, stosowanie obrączkowania oraz ogławiania w CP;
- udostępnienie w miesiącach zimowo-wiosennych (w okresie największego zapotrzebowania) drewna do spalowania z cięć pielęgnacyjnych (CP i TW);
- stosowanie w ostateczności środków zabezpieczających uprawy i młodniki adekwatnych do zagrożeń (grodzenia, zabezpieczenie mechaniczne i chemiczne), pozwalających osiągnąć wysoki efekt hodowlano - ochronny.

7) Uniknięcia szkód wywołanych niedoborem wody, poprzez prowadzenie najwcześniej odnowień na najsłabszych siedliskach

8) Zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych poprzez:

- ograniczenie zabiegów chemicznych do sytuacji koniecznych wykorzystując wysoko selektywne preparaty i nowoczesne techniki aplikacji;
- wykorzystanie w walce ze szkodnikami naturalnego oporu środowiska;
- preferowanie odnowień naturalnych;
- zwiększenie odporności lasu na działanie czynników chorobotwórczych poprzez terminowe i prawidłowe wykonywanie niezbędnych zabiegów hodowlanych oraz wykonywanie prac w pozyskaniu , zrywce i transporcie w sposób ograniczający uszkodzenia drzew pozostających na gruncie.

Monitorowania stanu lasu.

Stałe Powierzchnie Obserwacyjne I Rzędu (Monitoringu Biologicznego) funkcjonujące dawniej zostały zlikwidowane i zastąpione nowymi. Stałe powierzchnie obserwacyjne monitoringu lasu zintegrowane z wielkoobszarową inwentaryzacją stanu lasu (WISL) są zakładane w sieci 8 x 8km, z czego powierzchnie znajdujące się w sieci 16 x 16 km będą stanowiły integralną część ogólnoeuropejskiego systemu. Powierzchnie są lokalizowane w traktach wyznaczonych na potrzeby wielkoobszarowej inwentaryzacji. Powierzchnie są zakładane niezależnie od form własności lasu, podziału administracyjnego, podziału przyrodniczo-leśnego, zróżnicowania siedliskowego i wiekowego. Sieć powierzchni wielkoobszarowej inwentaryzacji, stanowiąca bazę dla systemu powierzchni krajowego monitoringu lasu powstała w oparciu o układ powierzchni, ICP Forests - europejskiej sieci powierzchni.

W celu wzmagania odporności drzewostanów na różnego rodzaju zagrożenia, Nadleśnictwo w minionym okresie zakładało na uprawach ogniska biocenotyczne, remizy oraz powierzchnie ogniskowo - kompleksowe, wywieszało budki lęgowe, wykładało zimną karmę dla ptaków i budowało zbiorniki „małej retencji. Obecnie działania te będą kontynuowane.

Na podstawie obserwacji terenowej i analizy wszelkich materiałów należy stwierdzić, że stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów jest dobry. Z dziesięciolecia na dziesięciolecie spada poziom szkód wyrządzonych przez czynniki natury biotycznej, natomiast coraz częściej pojawiają się szkody od czynników abiotycznych (huraganowe wywalające wiatry). Stosowane coraz powszechniej i coraz lepsze, skuteczniejsze metody profilaktyczne pozwalają w porę wykryć nadchodzące zagrożenie, zlikwidować je w zarodku, zanim w drzewostanach powstaną poważniejsze szkody, a ponadto w wielu przypadkach pozwoliły uniknąć stosowania środków chemicznych.

Dla Nadleśnictwa zostanie sporządzona mapa przeglądowa ochrony lasu, zgodnie z instrukcją u. l. § 102.

6.2. Drzewostany na gruntach porolnych.

W Nadleśnictwie Strzelce Kraj. występują drzewostany na gruntach porolnych na łącznej powierzchni 2978,67 ha (19,1 % pow. zalesionej). Powierzchnia drzewostanów na gruntach porolnych jest stosunkowo duża. Poniżej zamieszcza się zestawienie drzewostanów na gruntach porolnych według typów siedliskowych lasu.

Tabela 69. Zestawienie pow. drzewostanów porolnych wg TSL w Obrębie Strzelce Kraj.									
TSL	Bśw	BMśw	BMw	LMśw	LMw	Lśw	OI	OIJ	Razem
Pow. d-stanów na gr. porolnych	23,07	673,32	-	865,66	1,16	16,65	7,53	7,11	1594,50
Zestawienie pow. drzewostanów porolnych wg TSL w Obrębie Wilanów									
TSL	Bśw	BMśw	BMw	LMśw	LMw	Lśw	OI	OIJ	Razem
Pow. d-stanów na gr. porolnych	73,73	618,62	7,30	582,00	17,40	13,48	70,94	0,70	1384,17
Zestawienie pow. drzewostanów porolnych wg TSL Razem Nadleśnictwo Strzelce Kraj.									
TSL	Bśw	BMśw	BMw	LMśw	LMw	Lśw	OI	OIJ	Razem
Pow. d-stanów na gr. porolnych	96,80	1291,94	7,30	1447,66	18,56	30,13	78,47	7,81	2978,67

6.3. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Plan ochrony przeciwpożarowej)

Niniejszy plan ochrony przeciwpożarowej lasu stanowi część Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj. sporządzonego na lata 2020 - 2029 na podstawie inwentaryzacji lasu przeprowadzonej w 2018/2019 r.

Plan opracowany został zgodnie z „Instrukcją Ochrony Przeciwpożarowej Lasu” z 21 listopada 2011 r., „Ramowymi wytycznymi w zakresie procedury tworzenia i uzgadniania Planu Urządzenia Lasu w części dot. Planu Ochrony Przeciwpożarowej dla nadleśnictw z terenu RDLP w Szczecinie” z dnia 24 września 2014 r., wytycznymi Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej z maja 1996 r., Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 22 marca 2006 r. (Dz. U. 2006.58.405) w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów z późniejszymi zmianami z 9 lipca 2010 r. (Dz. U. Nr 137, poz. 923) oraz z 13 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1070) oraz Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. (Dz.U.2010.109.719) w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Szczegółowe dane dotyczące ochrony przeciwpożarowej lasu uwidocznione są na mapach przeglądowych w skali 1 : 25000 oraz na mapie sytuacyjnej w skali 1 : 50000.

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Strzelce Kraj. w zakresie ochrony przeciwpożarowej został uzgodniony i uznany za sporządzony prawidłowo notatką służbową spisaną w dniu 30 października 2019 r. przez przedstawicieli:

Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Komendy Powiatowej PSP w Strzelcach Krajeńskich
Komendy Powiatowej PSP w Choszczynie
Komendy Miejskiej PSP w Gorzowie Wlkp.
RDLP w Szczecinie
BULiGL O/Gorzów Wielkopolski

Plan został zaakceptowany przez Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Gorzowie Wielkopolskim w dniu 13.01.2020

Z-ca Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego
Państwowej Straży Pożarnej
st. bryg. mgr inż. Lesław Gliński
Z-ca Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP

Plan został zaakceptowany przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Szczecinie w dniu 27-01-2020

Zachodniopomorski
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
bryg. mgr inż. Marek Popławski
Z-CA KOMENDANTA

1. Ocena potencjalnego zagrożenia pożarowego lasu.

1. Czynniki mogące być przyczyną powstania pożarów związane są:

- a) deficytem opadów, powtarzającymi się długotrwałymi suszami, prowadzące do obniżenia wód gruntowych,
- b) nieukształtowanymi w pełni warunkami biocenotycznymi właściwymi dla lasu wraz z jednolitą strukturą wiekową i gatunkową w tych drzewostanach powodując, iż są one w sposób szczególnie narażone na pożar,
- c) przeważającymi udziałami gatunków iglastych w tym szczególnie zagrożonej pożarami sosny,
- d) dużym udziałem najuboższych siedlisk borowych z jednowiekowymi monokulturami sosnowymi sprzyjającymi nagromadzeniu się znacznej ilości suchej biomasy i łatwemu tworzeniu się martwej pokrywy gleb,
- e) znacznego udziału drzewostanów młodszych klas wieku do 60 lat,
- f) zmian klimatycznych, charakteryzujących się anomaliami pogodowymi (rekordowe temperatury powietrza, długotrwałe okresy suszy, silne wiatry, bezśnieżne zimy),
- g) sąsiedztwem aglomeracji miejskich, osad i rozmieszczeniem zakładów przemysłowych,
- h) dostępność, względnie niedostępność obszarów leśnych (gęstość dróg komunikacyjnych, linii energetycznych, nasilenie ruchu)
- i) atrakcyjnością turystyczną i obfitością płodów runa leśnego
- j) znajdującymi się na terenie lasów miejscami postoju, miejscami biwakowania,
- k) celowymi podpaleniami,
- l) nieostrożność dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym lub przy posługiwaniu się substancjami łatwopalnymi,
- m) wypalaniem traw, przerzutów z gruntów nieleśnych,
- n) torfowiska,
- o) poziomem edukacji społeczeństwa dotyczącymi bezpiecznego korzystania z lasu pod względem zagrożenia pożarowego.

2. Czynniki utrudniające rozprzestrzenianie się ognia:

- a) naturalna sieć zapór (jeziora, cieki, bagna, olsy),
- b) udział siedlisk lasowych na których rosną drzewostany liściaste, mieszane lub iglaste z bogatym podszytem liściastym,
- c) naturalne przerwy na drodze rozwoju ognia, leśne drogi, przecinki,

- d) gatunki liściaste i krzewy dobierane są pod kątem dostosowania ich do żyzności siedliska hamując rozwój traw, tworzenia się martwej pokrywy ściółkowej podatnych na pożary.

Lasy Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie stanowią duży zwarty kompleks. Wśród terenów leśnych występują enklawy i półenklawy gruntów obcych, stanowiące w większości grunty rolne wsi. Miejsca postoju i biwakowania zabezpieczone są zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ruch kołowy odbywa się na większych trasach (droga krajowa nr 22, drogi wojewódzkie nr 154, 156, 158, 160, 174). Przy drogach publicznych pasy przeciwpożarowe utrzymywane są zgodnie z obowiązującym stanem prawnym.

Ocena potencjalnego zagrożenia pożarowego :

1. Warunki przyrodniczo-leśne,
2. Procentowy udział siedlisk, klas wieku, gatunków panujących, typu pokrywy,
3. Sytuacja pożarowa w ubiegłym okresie
4. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego
5. Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego,
6. Zagrożenie pożarowe ze strony obiektów istniejących (sezonowych i stałych).

1.1. Warunki przyrodniczo-leśne.

Zagadnienie zostało omówione w części A elaboratu w „ Charakterystyce przyrodniczych warunków produkcji leśnej”.

Czynniki mających związek z zabezpieczeniem przeciwpożarowym lasu:

a) Rzeźba terenu

Na obszarze Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie występują trzy typy reliefu: teren nizinny równy o deniwelacji nie przekraczających 5 metrów; teren nizinny falisty którego deniwelacja nie przekracza 12-15 metrów, skoki wzniesień o nachyleniu do 5°; teren nizinny pagórkowaty które tworzą pagórki, wały o wysokości do 20-25 metrów i nachyleniu stoków 6°-30°. Południowa część Nadleśnictwa Obręb Wilanów to teren nizinny równinny z najniższą wysokością w Nadleśnictwie 26 m n.p.m., w pozostałej części Obrębu występuje teren nizinny falisty z dość dużym udziałem terenów równinnych. Obręb Strzelce Krajeńskie w południowej części to teren nizinny równinny, na pozostałej części występuje rzeźba nizinna falista a nawet pagórkowata z największym wzniesieniem około 120 m n.p.m.

Obszar Nadleśnictwa zajmują utwory czwartorzędowe głównie plejstocénskie, zlodowacenia północnopolskiego, fazy pomorskiej i poznańskiej. Na mniejszych powierzchniach występują młodsze utwory z holocenu w postaci piasków rzecznych w dolinach cieków i osad organicznych. Niewielkie obszary określone jako czwartorzęd

nierozdzielony w postaci utworów eolicznych, które tworzyły się na przełomie plejstocenu i holocenu.

b) Stosunki wodne

Na obszarze Nadleśnictwa sieć hydrograficzna jest dobrze rozwinięta, występują tu wody płynące, sztuczne i naturalne akweny oraz tereny podmokłe. Najkorzystniejsze stosunki wodne posiada część północna i środkowa Obrębu Strzelce Krajeńskie z rzeką Ogardną i jeziorami Lipie, Osiek, Ogardzka Odnoga, Słowa, Długie i inne, część południowa jest ewidentnie uboższa w zbiorniki wodne. Przez Obręb Wilanów przepływają rzeki: Pełcz, Przylęzek, Santoczna, które wraz z jeziorami Dankowskim Wielgim, Buszowskim, Przylęzek, czy Wełmino tworzą dogodne warunki do rozwoju roślinności wodnej i nawodnej. Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie położone jest (wg Podziału hydrograficznego Polski) w dorzeczu rzeki Odry. Główne zlewnie to: zlewnia rzeki Drawy oraz zlewnia rzeki Noteci. Do zlewni Drawy należą takie rzeki jak: Ogardna i Mierzęcka Struga oraz jeziora Ogardzka Odnoga, Osiek, Słowa, Lipie (najgłębsze jezioro w woj. lubuskim 42 metry), Pielice, Brodzisz, Długie wraz z licznymi małymi jeziorami. Zlewnia rzeki Noteci zasilana jest przez rzeki Pełcz i Santoczną oraz należą do niej jeziora: Dankowskie Wielgie, Kinołęka, Buszowskie, Buki, Przylęzek, Wełmino i liczne mniejsze jeziora.

1.2. Procentowy udział siedlisk, klas wieku i gatunków panujących.

1.2.1. Siedliska.

Siedliska w gospodarce leśnej mają ogromne znaczenie hodowlane, gdyż decyduje o składzie gatunkowym przyszłego drzewostanu. Typ siedliskowy lasu jest podstawowym warunkiem rozprzestrzeniania się materiałów palnych w lesie, siedlisko warunkuje rozwój szaty roślinnej (czyli paliwa w reakcji spalania). Warunki siedliskowe oddziałują bezpośrednio na proces spalania, jego intensywność. Najbardziej podatne na rozprzestrzenianie się pożarów siedliska borowe (nizinne: Bs, Bśw, Bw, BMśw, BMw) oraz las łęgowy (Lł). Na palność roślinności charakterystycznej dla danych siedlisk w dużej mierze wpływa pora roku, stan rozwojowy okrywy gleby.

Tabela 1 Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej wg typów siedliskowych lasu

Typy siedliskowe lasu	Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie	
	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	
	ha	%
Bśw	655,23	4,2
BMśw	5844,13	37,2
BMw	8,03	0,1
BMb	3,26	-
LMśw	7837,91	49,9
LMw	60,87	0,4
LMb	8,42	0,1
Lśw	646,36	4,1
Lw	36,32	0,2
OI	329,62	2,1
OIJ	261,38	1,7
Razem	15691,53	100,0

Procentowy udział siedlisk Bśw, BMśw, wynosi 41,4 %.

1.2.2. Klasy wieku.

Na rozwój pożaru duże znaczenie ma wiek drzewostanów. Pożary najczęściej występują w młodych drzewostanach w I i II klasie wieku, szczególnie w zagajnikach, gdy gałęzie drzew znajdują się w niewielkiej odległości od dna lasu. Najczęściej tego typu pożary występują w okresie od późnej wiosny i przez cały okres lata, szczególnie gdy brak opadów deszczu przyczynia się do przesuszenia materiałów palnych. W Polsce w drzewostanach do 60 lat powstaje blisko 60% pożarów.

Tabela 2 Udział powierzchni klas wieku w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie

Klasy wieku	Nadleśnictwo	
	ha	%
Pow. niezalesiona	90,63	0,6
I + II	4992,55	31,8
III	4127,16	26,3
IV i starsze, KO, KDO	6481,19	41,3
Razem	15691,53	100,0

Procentowy udział I i II klasy wieku wynosi 31,8 %.

1.2.3. Gatunki panujące.

Na rozwój pożaru najbardziej narażone są lasy iglaste skupiające sosny, świerki, jodły i modrzewie. Drzewa iglaste bowiem zawierają znacznie więcej palnej żywicy oraz olejków eterycznych wyjątkowo silnie wydzielających się na skutek działania wysokich temperatur powietrza. Rośliny zawierające kwasy żywiczne oraz olejki eteryczne charakteryzują się

największym ciepłem spalania. Ponadto poszycia lasów iglastych pokryte są dużą ilością palnych igieł i szyszek.

Tabela 3 Udział gatunków panujących w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie

Gatunki panujące	Nadleśnictwo	
	ha	%
SO	13018,05	82,98
MD	235,48	1,51
ŚW	80,49	0,52
DG	13,77	0,09
Razem iglaste	13347,79	85,10
BK	898,33	5,74
DB, DBS, DB.B, DB.C	608,98	3,84
JW.	1,79	0,01
WZ.	0,38	0,00
JS	4,81	0,03
GB	35,70	0,23
BRZ	122,83	0,78
OL	645,19	4,11
OL.S	11,00	0,07
AK	13,93	0,09
OS	0,40	0,00
LP	0,40	0,00
Razem liściaste	2343,74	14,90
Ogółem	15691,53	100,00

Udział powierzchni zajmowanej przez gatunki iglaste wynosi 85,10 %.

1.2.4. Pokrywa gleby.

Pożary najczęściej pojawiają się na dnie lasu. W wyniku ich rozprzestrzeniania się spalaniu ulegają : ściółka, mech, trawy, krzewy, leżanina, porosty, podrosty, kora i płytko znajdujące się korzenie. Największe zagrożenie pożarowe stwarzają pokrywy zadarnione i zachwaszczane z dużym udziałem traw, które w okresie długotrwałej suszy stanowią łatwopalny materiał o wysokiej temperaturze spalania.

Tabela 4 Powierzchnia typów pokrywy gleb w lasach Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie

Typy pokrywy	Nadleśnictwo	
	ha	%
Naga	69,84	0,43
Ściółta	1489,02	9,50
Zielna	501,14	3,20
Mszysta	422,98	2,70
Mszysto-czernicowa	736,65	4,70
Zadarniowa	11528,32	73,49
Silnie zadarniowa	754,49	4,81
Silnie zachwaszczona	183,71	1,17

Udział pokrywy silnie zadarnionej i silnie zachwaszczonej wynosi 5,98 %.

1.3. Sytuacja pożarowa w ubiegłym okresie.

Na przestrzeni ubiegłego 10-lecia na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie miało miejsce 56 pożarów o łącznej powierzchni 7,12 ha.

Poniższa tabelka przedstawia sytuację i przyczyny pożarów w poszczególnych latach.

Tabela 5 Powierzchnia typów pokrywy gleb w lasach Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie

Rok	Liczba pożarów	Powierzchnia w (ha)	Średnia powierzchnia pożaru rocznie	Przyczyny powstania pożarów
2010	11	0,54	0,04	6 podpaleń 3 nieostrożność dorośłych 1 przerzut z gruntu rolnego 1 nie ustalono
2011	2	0,08	0,04	1 nie ustalono 1 nieostrożność dorośłych
2012	1	0,03	0,03	1 podpalenie
2013	-	-	-	-
2014	3	0,08	0,02	1 nie ustalono 1 przerzut z gruntu rolnego 1 wyładowania atmosferyczne
2015	8	0,97	0,12	2 podpalenia 3 niepoczytalność 1 wyładowania atmosferyczne 1 nie ustalono 1 energia elektryczna
2016	10	1,45	0,14	3 nie ustalono 4 podpalenia 2 nieostrożność 1 spalanie odpadów
2017	2	0,03	0,01	2 nie ustalono

Rok	Liczba pożarów	Powierzchnia w (ha)	Średnia powierzchnia pożaru rocznie	Przyczyny powstania pożarów
2018	15	3,16	0,21	3 zerwanie linii energetycznych 7 podpalenia 2 przerzut z innych gruntów 1 nie ustalono 1 nieostrożność dorosłych 1 transport drogowy
2019	4	0,78	0,20	4 nieostrożność dorosłych
Razem	56	7,12	0,13	jw.

Przyczyną zdecydowanej większości pożarów w lasach jest bezpośrednia lub pośrednia działalność człowieka. Najwięcej pożarów (20) na terenie Nadleśnictwa powstało przez umyślne podpalenia. Na uwagę zasługuje liczba przerzutów z gruntów nieleśnych będących wynikiem wypalania ściernisk, traw i łąk.

1.4. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku (Dz. U. z 2006 roku, 58.405 ze zm.) ustala się liczbę punktów dla:

- a) średniej rocznej liczby pożarów za lata 2010-2019 (zgodnie z wykazem z Nadleśnictwa) przypadających na 10 km² powierzchni leśnej wg wzoru:

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5 = 9,92690$$

$$G_p = 0,3569$$

Gdzie: G_p – oznacza średnią liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

Co daje nam 10 pkt.

- b) udział Bśw, BMśw, BMw i Lł, który wynosił 41,4 % co wg wzoru:

$$P_d = 0,1U_s = 0,1 \cdot 41,4 = 4,10$$

Gdzie: U_s – oznacza sumę udziałów procentowych powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru mieszanego wilgotnego

oraz lasu łęgowego w całkowitej powierzchni drzewostanów na kwalifikowanym obszarze.

Co daje nam 4 pkt.

- c) średnia wilgotność względna powietrza i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰, co według wzoru:

$$P_k = 0,221 \cdot U_{ds} - 0,59W_p + 45,1 = 0,221 \cdot 18,4 - 0,59 \cdot 75,8 + 45,1 = 4,0664 - 44,722 + 45,1 = 4,3944$$

$$W_p = 75,8$$

$$U_{ds} = 18,4$$

gdzie: W_p – oznacza średnią wilgotność powietrza o godzinie 9⁰⁰

U_{ds} - oznacza udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszej od 15%.

Co daje nam 4 pkt.

Dane z lat 2015-2019 dotyczące wilgotności względnej powietrza i wilgotności ściółki dla punktu prognostycznego Głusko (Jażwiny), Smolarz (Klesno) pochodzą z IBL¹.

- d) średniej liczbie mieszkańców² przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej, co według wzoru:

$$P_a = 2,46 \log(0,0461 G_z) + 5,16$$

$$G_z = 0,48166$$

Gdzie G_z – oznacza średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze i wynosi 7558,48.

Co daje nam 1 pkt.

Łącznie Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie uzyskało 19 pkt i zgodnie z Rozporządzeniem zostaje zakwalifikowane do II kategorii zagrożenia pożarowego.

1.5. Ocena sezonowości zagrożenia pożarowego.

Zdecydowanie większość pożarów powstaje w okresie od marca do września i zależy od warunków meteorologicznych w danym roku. Wczesną wiosną gdy pokrywa dna lasu jeszcze się nie zazieleniła, w okresie letnim przypadającym na lipiec, sierpień kiedy występuje okres suszy. Okres zagrożenia pożarowego występuje od momentu uzyskania

¹ Dane wg IBL za lata 2015-2019

² Dane wg GUS za 2017, www.stat.gov.pl

przez ściółkę wilgotności mniejszej niż 27%. Duże zagrożenie może występować w sezonie letnim i jesiennym, kiedy występuje zwiększona penetracja lasów przez ludność zbierającą owoce runa leśnego.

Na wniosek Instytutu Badawczego Leśnictwa Dyrektor Generalny Lasów Państwowych podzielił Polskę na strefy prognostyczne. Przy tworzeniu stref wzięto pod uwagę zwartość kompleksów leśnych, przynależność do określonych dzielnic przyrodniczo-leśnych Polski, jednorodność pod względem klimatycznym, warunki siedliskowo-drzewostanowe, częstotliwość oraz wielkość pożarów lasu. Podział administracyjny lasów oraz obecność dużych aglomeracji miejskich, rejonów przemysłowych, obszarów o dużym nasileniu ruchu turystycznego. Za podstawową jednostkę organizacyjną przyjęto obszar Nadleśnictwa.

Zgodnie z Zarządzenie nr 8 z dnia 08 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia nowego podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne (B.I.LP.2018.3.36), Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie zaliczono do 10_D strefy prognostycznej. Nadleśnictwo korzysta z meteorologicznych punktów pomiarowych znajdujących się Głusku oraz w Smolarzu (Klesno).

1.6. Zagrożenie pożarowe ze strony obiektów istniejących.

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie mogą wystąpić zagrożenia pożarowe z następujących obiektów:

Tabela 6 Zagrożenia z obiektów istniejących

Lp.	Nazwa obiektu	Lokalizacja	Uwagi
Obręb Strzelce Krajeńskie			
1.	Miejsce biwakowania	Leśnictwo Chomętowo 70 I	
2.	Miejsce biwakowania	Leśnictwo Chomętowo 61 c	
3.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Chomętowo 77 j	
4.	Miejsce odpoczynku (miejsce palenia ognia)	Leśnictwo Chomętowo 73 a	Most Pojednania
5.	Miejsce	Leśnictwo Długie 108 I	Jez. Słowa

Lp.	Nazwa obiektu	Lokalizacja	Uwagi
	odpoczynku		
6.	Teren wypoczynkowy	Leśnictwo Długie 123 j	Domek letni
7.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Złotawa 157 g	Ptasi budzik
8.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Złotawa 171 a	Staw Anioła
9.	Miejsce odpoczynku (miejsce palenia ognia)	Leśnictwo Złotawa 180 g	Cedro
10.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Złotawa 187 c	Kapliczka
11.	Torfowiska	Oddz. 42, 27, 35	
12.	Ścieżka rowerowo-piesza	Przebiega przez teren leśnictwa Złotawa i Długie o dł. 28 km.	„Poznański szlak”
13.	Szlak „nordic walking”	Przebiega przez teren leśnictwa Długie oddz. 131,132,139,138, o długości 4,5 km.	„Szlak Huberta”
14.	Szlak „nordic walking”	Przebiega przez teren leśnictwa Długie wokół jez. Lipie i Słowa oddz. 124, 106, 107, 108, 109, 91, 90, 89, 88, 88, 87, 86, 85, 84, 83, 83.	„Szlak zaczarowanych panien z Burgwall”
Obręb Wilanów			
1.	Miejsce biwakowania (miejsce palenia ognia)	Leśnictwo Buszów oddz. 24 h	Trupiarnia
2.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Buszów oddz. 115 p	Dolny młyn
3.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Danków 69 a	Kamienny krąg
4.	Miejsce	Leśnictwo Wielisławice oddz. 154 j	Bagno

Lp.	Nazwa obiektu	Lokalizacja	Uwagi
	odpoczynku		
5.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Wilanów 219 b	Przyłęczek
6.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Wełmin 369 g	
7.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Górki 390 l	Pod skarpą
8.	Platforma widokowa	Leśnictwo Górki 381 f	
9.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Górki 367 i	
10.	Miejsce odpoczynku	Leśnictwo Sławno 321 k	Stawy Włodarczyka
11.	Ścieżka rowerowo-pieszna	Przebiega przez teren Leśnictw: Buszów, Danków, Wielisławice, Wilanów długość 14,5 km.	„Dankowski szlak”
12.	Ścieżka rowerowo-pieszna	Przebiega przez teren Leśnictwa : Wilanów, Wełmin, Sławno, Górki długości 37 km.	„Szlakiem rezerwatów”
13.	Szlak „nordic walking”	Przebiega przez teren Leśnictwa: Danków oddz. 67, 68, 69, 70, Leśnictwo Buszów oddz. 66. Długość 4 km.	„Szlak starego kapitana”
14.	Szlak „nordic walking”	Przebiega przez teren Leśnictwa Buszów oddz. 66, Leśnictwo Danków oddz. 67, 86, 87, 88, 89, 70, 69, 68. Długość 6 km.	„ Dankowskie skarby”
15.	Szlak „nordic walking”	Przebiega przez teren leśnictwa Buszów oddz. 24,25 o długości 3 km.	„Pętla kniaziówny z Dankowskiego jeziora”
16.	Szlak „nordic walking”	Przebiega przez teren Leśnictwa Wełmin oddz. 335, 349, 348, 339, 333, 334, Leśnictwo Górki, 367, 347. Długość 4,50 km.	„ Szlakiem Wełmińskich Jezior”

Miejsce palenia ognia zabezpieczone bruzdą mineralną o szerokości minimum 2 metry.

2. Jednostki straży pożarnych.

Obszar Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie znajduje się w rejonie operacyjnym jednostek:

1. podległych Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Strzelcach Krajeńskich

JRG Strzelce Krajeńskie:

- ✓ OSP Bronowice KSRG
- ✓ OSP Bobrówko
- ✓ OSP Buszów
- ✓ OSP Dobiegniew KSRG
- ✓ OSP Drezdenko KSRG
- ✓ OSP Gościmiec
- ✓ OSP Górki Noteckie
- ✓ OSP Mierzęcín KSRG
- ✓ OSP Niegosław KSRG
- ✓ OSP Ogardy
- ✓ OSP Pławín KSRG
- ✓ OSP Stare Kurowo KSRG
- ✓ OSP Rąpin KSRG
- ✓ OSP Tuczo
- ✓ OSP Zwierzyn KSRG
- ✓ OSP Trzebiczo KSRG

2. podległych Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.

JRG 1 Gorzów Wlkp.

- ✓ OSP Różanki KSRG
- ✓ OSP Janczewo KSRG
- ✓ OSP Lipki Wielkie KSRG
- ✓ OSP Rybakowo.

3. podległych Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Choszcznie:

JRG Choszczno

- ✓ OSP Bierzwnik KSRG
- ✓ OSP Chłopowo
- ✓ OSP Krzęcin KSRG
- ✓ OSP Pelczyce KSRG

3. Analiza przypuszczalnego okresu swobodnego rozwoju pożaru.

Na okres swobodnego rozwoju pożaru mają wpływ następujące czynniki:

- ✓ Czas jaki upłynął od jego powstania do zauważenia – z analiz systemu obserwacyjnego wynika, iż pożar powinien być dostrzeżony nie dłużej niż w 5 minut;
- ✓ Czas potrzebny na lokalizację pożaru przez PAD Nadleśnictwa i zaalarmowanie JRG, przyjęcie zgłoszenia przez SKKP – przyjmuje się czas do 5 minut
- ✓ Czas na osiągnięcie pełnej gotowości i wyjazd samochodów ratowniczo-gaśniczych – dla JRG PSP około 1 minuty, dla OSP w Krajowym Systemie Ratowniczo Gaśniczym około 5 minut, dla pozostałych jednostek do 10 minut
- ✓ Czas dojazdu pojazdów pożarniczych na miejsce pożaru, przy przeciętnej odległości 16 km. i przeciętnej prędkości 40 km/h wyniesie 24 minuty

Przypuszczalny okres swobodnego rozwoju pożaru wynosi 44 minuty.

Do wyliczeń przyjęto:

Miejsce pożaru znajduje się w oddz. 21 Obręb Strzelce Kraj. oddalonym o około 16 km od JRG Strzelce Krajeńskie.

4. Zabezpieczenie przeciwpożarowe.

1. Pasy przeciwpożarowe
2. Obserwacje
3. Łączność radiowo-telefoniczna
4. Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę
5. Dojazdy pożarowe
6. Zaplecze przeciwpożarowe Nadleśnictwa
7. Lokalizacja MPP.

4.1. Pasy przeciwpożarowe.

Przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe utrzymuje się pasy przeciwpożarowe zgodnie z Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu, &10.1.

Nadleśnictwo utrzymuje pasy przeciwpożarowe typu B przy obiektach turystycznych (bruzda mineralna o szerokości minimum 2 metrów):

- L-ctwo Chomętowo pole biwakowe oddział 70 l – 0,5 km,
- L- ctwo Długie miejsce odpoczynku oddział 108 l – 0,05 km,
- L-ctwo Złotawa miejsce odpoczynku oddział 157 g, 171 a, 180 g, - 1 km,

- L-ctwo Buszów pole biwakowe oddział 24 a – 0,4 km.

Pasy mineralne przy innych obiektach:

- L-ctwo Sławno - grunty zalesione porolne oddział 263, 264 – 2,8 km:
- L-ctwo Górki – grunty zalesione po żwirowni oddział 352 – 2 km.

Na terenie Nadleśnictwa utrzymuje się pasy przeciwpożarowe typu BK wzdłuż linii kolejowej nr 203 Tczew-Kostrzyn od 272,548 do 277,520 km. Bruzda o szerokości 4 metry o długość dwustronnie 9,94 km.

4.2. Obserwacja.

System obserwacji obszarów leśnych ma na celu wykrycie w jak najszybszym czasie pożarów lasu. Tworzą go sieci dostrzegalni, patrole lotnicze oraz patrole przeciwpożarowe.

Występujące dostrzegalnie lokalizowane są tak, aby zapewnić optymalną możliwość obserwacji jak największego obszaru, lokalizowane są z wykorzystaniem naturalnych wzniesień.

Obszar Nadleśnictwa monitorowany jest przez:

- Dostrzegalnię znajdującą się na terenie leśnictwa Długie w oddziale 92 s, o współrzędnych w układzie PUWG X 272771,61; Y 568256,91; w układzie WGS'84 E 15.617895; N 52.931630

Nadleśnictwo korzysta z punktów obserwacyjnych usytuowanych na terenie sąsiednich Nadleśnictw:

- Kamera - Nadleśnictwo Kłodawa, leśnictwo Zielęcin oddział 364 k, o współrzędnych w układzie PUWG X 250392,52; Y 563491,53 w układzie WGS'84 X 15.289193; Y 52.878914
- Dostrzegalnia - Nadleśnictwo Barlinek oddział 40 a, o współrzędnych w układzie PUWG X 247027.24 Y 574188.00 w układzie WGS'84 E 15.230941; N 52.973319
- Kamera TV - Nadleśnictwo Smolarz oddział 343 a o współrzędnych w układzie PUWG X 287080.27 Y 561185.48 w układzie WGS'84 E 15.835136; N 52.873988
- Kamera TV – Nadleśnictwo Bierzwnik oddział 279 l o współrzędnych w układzie PUWG X 276301.04 Y 579255.38 w układzie WGS'84 E 15.662724; N 53.031827
- Dostrzegalnia – Nadleśnictwo Karwin oddział 139 j o współrzędnych w układzie PUWG X 280700.96 Y 547332.59

w układzie WGS'84 E 15.747056; N 52.747056

- Dostrzegalnia – Nadleśnictwo Karwin oddział 260 f o współrzędnych
w układzie PUWG X 267 533.00 Y 540060.25
w układzie WGS'84 E 15.560133; N 52.676274

4.3. Leśne bazy lotnicze.

Leśne bazy lotnicze organizowane są przez Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych. Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie korzysta z dwóch baz lotniczych. Pierwsza mieści się w Lipkach Wielkich w odległości 31 km od Nadleśnictwa, druga w Rzepinie w odległości 74 km od Nadleśnictwa.

Tabela 7 Lokalizacja najbliższych leśnych baz lotniczych

Nazwa lądowiska	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Oddział, poddział	Odległość od siedziby Nadl.	Pojemność zbiornika wodnego[m ³]	Lokalizacja WGS'84	Lokalizacja PUWG 1992
Lipki Wielkie	Karwin	Lipki Wielkie		31	2 x 25	E 15°30'59" N 52°43'60"	X 264805 Y 544878
Rzepin	Rzepin	Rzepin	110 a	74	2 x 25	E 14°48'51" N 52°19'90"	X 215048 Y 503828

4.4. Łączność radiowo-telefoniczna.

System łączności oparty jest na radiotelefonach, sieci telefonii komórkowej i stacjonarnej. Radiostacje bazowe zlokalizowane są w PAD przy siedzibie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie i punkcie obserwacyjnym 92 s. W radiostację przewożne wyposażone są samochód patrolowo-gaśniczy, samochód służbowy Straży Leśnej. Wszyscy pracownicy służby leśnej posiadają służbowe telefony komórkowe.

4.5. Przeciwpowarowe zabezpieczenie w wodę.

Zaopatrzenie w wodę w celach gaśniczych zapewniają budowane zbiorniki przeciwpowarowe lub przystosowane do tych celów naturalne ciekł wodne.

Na terenie Nadleśnictwa utrzymywane są punkty czerpania wody przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 8 Wykaz punktów czerpania wody na gruntach Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie

Nr PCW	Leśnictwo	Oddział	Rodzaj zbiornika	Pojemność PCW w [m ³]	Współrzędne w układzie 1992	Współrzędne w układzie WGS 84	Dostępność sposób poboru wody
35/3	Długie	82 k	naturalny	Bez ograniczeń	X 277568,83 Y 568391,73	E 15°36'21" N 52°56'05"	Pomost
35/4	Długie	144 a	naturalny	Bez ograniczeń	X 275759,35 Y 564944,25	E 15°39'52" N 52°54'11"	Pomost
35/5	Złotawa	209 d	naturalny	Bez ograniczeń	X 272572,73 Y 559161,72	E 15°37'17" N 52°50'59"	Pomost
35/6	Buszów	25 a	naturalny	Bez ograniczeń	X 256025,01 Y 570039,61	E 15°22'04" N 52°56'25"	Pomost
35/8	Buszów	126 j	naturalny	Bez ograniczeń	X 258778,06 Y 567425,68	E 15°24'38" N 52°55'05"	Pomost
35/9	Buszów	100 h	naturalny	Okolo 2000	X 256247,78 Y 567540,45	E 15°22'23" N 52°55'05"	Pomost
35/10	Wielisławice	140j	naturalny	Bez ograniczeń	X 259798,42 Y 566254,41	E 15°25'36" N 52°54'29"	Podjazd gruntowy
35/11	Wielisławice	170 i	naturalny	Bez ograniczeń	X 259912,63 Y 564260,58	E 15°25'47" N 52°53'25"	Schody drewniane
35/12	Wilanów	208 b	naturalny	Okolo 2000	X 258084,11 Y 562439,89	E 15°24'15" N 52°52'23"	Podest
35/13	Wełmin	247 b	naturalny	Okolo 3000	X 259719,87 Y 559311,35	E 15°43'06" N 52°84'56"	Pomost
35/16	Sławno	263 b	naturalny	Okolo 2000	X 268130,62 Y 558442,32	E 15°33'21" N 52°50'30"	Pomost
35/17	Górki	352 m	naturalny	Bez ograniczeń	X 265791,35 Y 554421,98	E 15°31'27" N 52°48'16"	Podest drewniany

Tabela 9 Wykaz punktów czerpania wody na obcych gruntach Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie

Nr PCW	Leśnictwo	Oddział	Rodzaj zbiornika	Pojemność PCW w [m ³]	Współrzędne w układzie 1992	Współrzędne w układzie WGS 84	Dostępność sposób poboru wody
35/1	Chomętowo	przy oddz. 22	naturalny	Bez ograniczeń	X 272773,16 Y 573214,41	E 15°36'52" N 52°58'34"	Pomost
35/2	Chomętowo	przy oddz. 69	naturalny	Bez ograniczeń	X 278325,56 Y 572862,61	E 15°41'50" N 52°58'31"	Pomost
35/14	Sławno	przy oddz. 322	naturalny	Bez ograniczeń	X 263214,24 Y 556201,42	E 15°29'05" N 52°49'09"	Pomost
35/15	Wełmin	m. Przyłęg	naturalny	Bez ograniczeń	X 261736,56 Y 558257,67	E 15°27'13" N 52°50'13"	Pomost

Tabela 10 Punkt czerpania wody projektowany na obcych gruntach Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie

Nr PCW	Leśnictwo	Oddział	Rodzaj zbiornika	Pojemność PCW w [m ³]	Współrzędne w układzie 1992	Współrzędne w układzie WGS 84	Dostępność sposób poboru wody
35/7	Danków	przy oddz. 68	naturalny	Bez ograniczeń	X 254741,08 Y 569871,56	E 15°20'55" N 52°56'17"	Pomost

Dodatkowo poza granicami Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie znajdują się dwa punkty: w Nadleśnictwie Kłodawa na Jeziorze Przyłęg (oddz. 375) oraz na zbiorniku naturalnym w Lipich Górach.

Do celów gaśniczych można wykorzystać hydranty znajdujące się w miejscowościach: Gilów, Ogardy, Pielice, Strzelce Krajeńskie, PSP Strzelce Krajeńskie, Licheń, Długie, Stare Kurowo, Zwierzyn, Sławno, Tuczo, Bobrówko, Buszów, Wielisławice, Górki Noteckie, Przyłęg.

4.6. Dojazdy pożarowe.

W celu udostępnienia przejazdu dla pojazdów gaśniczych utworzono sieć dróg pożarowych (dojazdów pożarowych) zgodną z obowiązującym prawem Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku (Dz. U. 2006.58.405) w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

Tabela 11 Wykaz dróg - dojazdów pożarowych na terenie Nadleśnictwa

Nr dojazdu pożarowego	Rodzaj nawierzchni	Przebieg drogi	Uwagi
1.	Gruntowa	od dr. publicznej z miejsc. Ogardy obręb Strzelce Krajeńskie oddz. 19,18,24 do dojazdu do dojazdu pożarowego do miejscowości Ogardy	2,8 km
2.	Ulepszona	od punktu czerpania wody nr 1 obręb Strzelce Krajeńskie oddz. 27, 34, 41, 47, 52, 58, 70 do dojazdu do dojazdu pożarowego drogi z Chomętowa	4 km
3.	Ulepszona	obrzeb Strzelce Krajeńskie oddz. 95, 94, 93, 78,79, 80, 81, 96, 97, 112, 113, 114 do drogi publicznej z miejscowości Lipie Góry	5,7 km
3A.	Ulepszona	Od dojazdu pożarowego nr 3 obręb Strzelce Krajeńskie oddz. 97, 98 do dojazdu, do dojazdu pożarowego, do miejscowości Lipie Góry	0,6 km
4.	Ulepszona	Z miejscowości Licheń dojazdem do dojazdu pożarowego obręb Strzelce Krajeńskie oddz. 104, 103, 102, 101, 100, 99 do dr. krajowej nr 22	3 km
5.	Ulepszona/ gruntowa	Od drogi krajowej nr 22 obręb Strzelce Krajeńskie oddz. 126, 118, 117 do dojazdu do dojazdu pożarowego z miejscowości Licheń	1,6 km
6.	Ulepszona	Od drogi publicznej z miejscowości Długie obręb Strzelce Krajeńskie oddz. 144, punkt czerpania wody nr 4 przez oddz. 150, 160, 172 do dojazdu do dojazdu pożarowego dalej drogą publiczną z Nowego Kurowa.	3,5 km
7.	Ulepszona	Od dojazdu do dojazdu pożarowego obręb Strzelce Krajeńskie oddz. 157, 168, 181 do drogi publicznej z miejscowości Rokitno.	1,9 km
8.	Ulepszona	Z miejscowości Łącznica obręb Strzelce Krajeńskie oddz. 209 do punktu czerpania woda nr 5.	0,4 km
9.	Ulepszona	Od drogi gminnej nr 157, obręb Strzelce Krajeńskie oddz. 224, 223, 222 do dojazdu do dojazdu	1,2 km

Nr dojazdu pożarowego	Rodzaj nawierzchni	Przebieg drogi	Uwagi
		pożarowego z miejscowości Zwierzyn.	
10.	Ulepszona / Gruntowa	Od drogi publicznej z miejscowości Żabicko obręb Wilanów oddz. 5 do drogi publicznej oraz dojazdu do dojazdu pożarowego oddział 58, 59 60, 61, 62, 63 do drogi gminnej nr 156 do miejscowi Danków.	3 km
11.	Ulepszona	Od drogi gminnej nr 156 obręb Wilanów oddział 24 do punktu czerpania nr 6	0,4 km
12.	Ulepszona / Gruntowa	Od drogi gminnej nr 156 obręb Wilanów oddział 27, 31, 38, 37, 47, 55, 72, 71, 70, 69, 68 do projektowanego punktu czerpania wody nr 7	5,7 km
13.	Ulepszona	Z miejscowości Danków do dojazdu pożarowego oddz. 84, 101, 116, 115, 131, 130, 129, 145, 144, 143, 155, 172, 171, 186 do miejscowości Wilanów.	7,5 km Dr. z mostem o nośności 3,5 tony, w 2020 r. projektowany remont.
14.	Ulepszona	Od punktu czerpania wody nr 9 obręb Wilanów oddział 101, 102, 103 do dojazdu do dojazdu pożarowego w kierunku miejscowości Danków.	1,5 km
15.	Ulepszona	Od dojazdu pożarowego nr 15 obręb Wilanów oddział 154, 140 do punktu czerpania wody nr 10, oddz. 151 do dojazdu do dojazdu pożarowego do miejscowości Wilanów.	2,2 km
16.	Ulepszona	Od dojazd do dojazdu pożarowego z miejscowości Wilanów obręb Wilanów oddz. 194, 195, 190, 191, 179 do granicy zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie dojazdu do dojazdu pożarowego Nadleśnictwa Kłodawa do drogi publicznej z miejscowości Rybakowo.	3,2 km
17.	Ulepszona	Od miejscowości Wilanów z punktu czerpania wody nr 11 obręb Wilanów oddział 202, 212, 222, 223,	3,6 km

Nr dojazdu pożarowego	Rodzaj nawierzchni	Przebieg drogi	Uwagi
		234 zakończony pętlą.	
18.	Ulepszona	Od dojazdu do dojazdu pożarowego obręb Wilanów oddział 218, 227, 226, 236, 243, 244, 245, 246, 247, do punktu czerpania wody nr 13 oddział 248, 249, 250, 251, 252, 235 do drogi krajowej nr 22.	7,4 km
19.	Ulepszona	Od drogi publicznej z miejscowości Sławno przez obręb Wilanów oddział 271, 294, 295, 300, 299, 298, 297, 307, 306, 305, 317, 316, 315, 353, 352, 351 do dojazdu do dojazdu pożarowego w kierunku miejscowości Zwierzyn	6,4 km
19A.	Ulepszona	Od dojazdu pożarowego nr 19 obręb Wilanów oddział 352 do punktu czerpania wody nr 17.	1,5 km
20.	Ulepszona	Od drogi krajowej nr 22 obręb Wilanów oddział 334, 339, 347 do drogi publicznej w kierunku miejscowości Zdroisk.	1,6 km

4.7. Zaplecze przeciwpożarowe nadleśnictwa.

Baza sprzętu zlokalizowana jest przy siedzibie Nadleśnictwa w Strzelcach Krajeńskich. 274 s.

Wypożyczona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami.

5. Wytyczne na lata 2020 - 2029 zmierzające do poprawy bezpieczeństwa pożarowego nadleśnictwa.

1. Utrzymywanie dojazdów pożarowych oraz mostków przejezdnych w sposób zapewniający przejezdność jednostek straży pożarnej (kontrola stanu dróg po zimie, gwałtownych opadach, akcjach ratunkowych czy wywózce surowca drzewnego).
2. Dbanie o pomosty, podesty, schody drewniane przy naturalnych punktach czerpania wody.
3. W miarę możliwości przebudowa drzewostanów iglastych w bardziej odporne pod względem pożarowym drzewostany liściaste.

4. Udoskonalenie systemu obserwacji obszarów leśnych w celu szybkiego wykrywania zarzewia
5. Utrzymywanie w sprawności łączności radiotelefonicznej z układem retransmisji w pasmach PSP.
6. W okresie wzmożonej penetracji przez ludność obszarów leśnych zwiększyć kontrole przy ośrodkach wypoczynkowych, parkingach.
7. W przypadku ogłoszenia zakazu wstępu do lasu, wzmocnienie kontroli na terenach leśnych, zamykać drogi dojazdowe do kompleksów leśnych.
8. Szkolenie pracowników służby leśnej podwyższające kwalifikacje z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu.
9. Ścisła współpraca z lokalnymi jednostkami Straży Pożarnej, wspólne ćwiczenia w ramach udoskonalenia procedur w razie wystąpienia zagrożenia przeciwpożarowego.
10. Współpraca ze służbami publicznymi, lokalnymi organami samorządowymi w celu inwestycji na odcinkach dróg publicznych będących dojazdami do dojazdów pożarowych.
11. Propagowanie zagadnień z zakresu ochrony przeciwpożarowej wśród lokalnej społeczności z naciskiem na grupy społeczne w średnim wieku do których nie docierają prelekcje odbywające się w szkołach.
12. Projektowana jest budowa wieży z kamerą TV przy siedzibie Nadleśnictwa oddział 274 s.

OPRACOWAŁA
Dorota Baran

7. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej wraz z mapą przeglądową gospodarki łowieckiej.

7.1. Użytkowanie uboczne.

Pozyskania żywicy, karpiny przemysłowej i kory garbarskiej na obecnie 10- lecie nie przewiduje się.

W ramach użytkowania ubocznego Nadleśnictwo będzie pozyskiwało choinki świerkowe w ilości około 300 szt. rocznie.

Zakładania plantacji choinkowych nie planuje się. Pozyskanie runa leśnego odbywać się będzie na ogólnie przyjętych zasadach.

7.2. Wykorzystanie w produkcji ubocznej gruntów nieleśnych i związanych z gospodarką leśną.

Tabela 70. Zestawienie niektórych gruntów związanych z gospodarką leśną.	
Kategoria użytkowania	Powierzchnia (ha)
linie energetyczne	34,29
linie podziału powierzchniowego	116,74

Powierzchnie pod liniami energetycznymi jak i na liniach podziału powierzchniowego w części użytkowane są jako okresowe pasy zaporowe, nęciska i miejsca dokarmiania zwierzyny. Taki sposób użytkowania w/w powierzchni będzie utrzymywany również w bieżącym 10-leciu, a jego rozmiar i lokalizacja będą uzależnione od zmieniających się potrzeb.

7.3. Gospodarka rolno – łkowa.

Istniejącą w Nadleśnictwie bazę użytków rolnych przedstawia się w poniższej tabelce:

Tabela 71. Zestawienie użytków rolnych.	
Kategorie użytkowania	powierzchnia (ha)
Role	22,60
Plantacje, poletka	111,63
Sady	0,93
Łąki	6,63
Pastwiska	11,82
Grunty rolne zabudowane	0,12
Grunty rolne pod rowami rolnymi	2,46
Razem	156,19

Wszystkie użytki rolne są sklasyfikowane, a klasyfikacja jest wprowadzona do opisów taksacyjnych zgodnie z klasami gruntów wg rejestru gruntów. Niewielkie powierzchnie

gruntów rolnych są użytkowane jako ogrody przydomowe znajdujące się przy osadach, a część z nich jest użytkowana przez koła łowieckie jako poletka łowieckie. Pozostałe grunty rolne w większości są użytkowane przez dzierżawców. Zgodnie z aktualną decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nie przeznacza się gruntów do zalesienia.

7.4. Gospodarka rybacka.

Gospodarki rybackiej Nadleśnictwo Strzelce Kraj. nie prowadzi.

7.5. Gospodarka łowiecka.

Gospodarka łowiecka w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. jest prowadzona w oparciu o wieloletnie łowieckie plany hodowlane, roczne plany łowieckie oraz plany zagospodarowania łowieckiego opracowane dla poszczególnych obwodów łowieckich. Grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa podzielone są na 8 obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo. Zestawienie i zagospodarowanie obwodów łowieckich oraz stany zwierzyny i jej pozyskanie podaje Nadleśniczy w Dziale II niniejszego elaboratu.

Propozycje dotyczące zagospodarowania obwodów leśnych.

W związku ze zmniejszeniem się rębni częściowych na korzyść rębni zupełnych nastąpi znaczny wzrost powierzchni otwartych dobrze nasłonecznionych będących atrakcyjną bazą żerową dla zwierzyny płowej.

- właściwie zagospodarować powierzchnie nadające się pod uprawę poletek żerowych. Ich wielkość nie powinna być mniejsza niż 0,25 ha. Preferować należy ze względów ekonomicznych uprawę mieszanek wieloletnich dostosowując ich skład do lokalnych potrzeb. Przy uprawie mieszanek wieloletnich minimalna powierzchnia poletek nie powinna być mniejsza niż 1 ha. Powinno dążyć się, by ogólny areał poletek żerowych w obwodzie łowieckim stanowił 0,5% powierzchni leśnej co daje 5 ha poletek na 1000 ha powierzchni leśnej obwodu. W obwodach, w których istnieje brak odpowiednich powierzchni nadających się pod uprawę mieszanek wieloletnich wśród kompleksów leśnych powinno się pamiętać o ich zabezpieczeniu podczas przejmowania gruntów przeznaczonych do zalesienia.
- kontynuować prowadzenie poletek zgryzowych, które są niezbędne dla jeleniowatych. Zalecanymi gatunkami są wszystkie krzewiaste formy wierzb paszowych, osika, kasztanowiec, bez koralowy, dzika róża, głogi, jarzębina, czeremcha, dzikie drzewa owocowe szczególnie czereśnia dzika, grusza i jabłoń płonka. Wskazane jest by tymi gatunkami obsadzać brzegi łąk. Terminy wykonywania trzebieży w drzewostanach sosnowych i świerkowych powinny następować w okresie największego zapotrzebowania

jeleniowatych na świeżą korę tj. miesiące zimowo-wiosenne. Należy wykładać drzewa do spalowania również na trasach wędrówek jeleniowatych.

- pozostawiać podczas prowadzenia cięć stare dęby i buki w formie drobnych kęp oraz wzdłuż dróg. Tam gdzie jest to możliwe wysadzać te gatunki wzdłuż dróg tworząc aleje.
- przez cały okres wiosenno-letni prawidłowo dokarmiać dziki na pasach zaporowych (buchtowiskach). Dokarmianie uzależnić należy od poziomu szkód w uprawach rolnych i w lesie (nasadzenia dębowe i bukowe).
- należy zadbać o odpowiednią ilość dostępnych wodopojów, a w przypadku ich braku zakładać wodopoje sztuczne. W pobliżu należy ustawić kilka lizawek.
- zadbać o należyłą ilość soli w łowisku. Lizawki ustawiać na szlakach wędrówek zwierzyny, w miejscach jej koncentracji oraz w pobliżu wodopojów po kilka sztuk w pobliżu siebie. Zapotrzebowanie roczne 3 kg soli na jednego jelenia, 1.5 - 2 kg dla jednego daniela, 1 do 1.5 kg dla jednej sarny lub 3 lizawki na 10 jeleni. Nie należy lokalizować lizawek w pobliżu upraw i młodników.

Tam gdzie jest to możliwe należy wprowadzać gatunki osłonowe np. świerk.

- należy w ramach szkoleń instruktażowych zapoznawać przedstawicieli kół ze szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę w lesie by łatwiej można było podejmować wspólne decyzje w ich ograniczeniu.
- stopniowo odchodzić od typowych metod dokarmiania zwierzyny w paśnikach na korzyść upraw żerowych i zgryzowych udostępnionych przez cały rok.
- lokalizować ambony w miejscach szczególnie zagrożonych przez zwierzynę - szczególnie uprawy leśne.
- we wszystkich działaniach należy kierować się doświadczeniem wynikającym z rozeznania łowiska, stanu zwierzyny, szkód w lesie i na polach oraz wnioskami z prowadzonych badań naukowych.

Dla Nadleśnictwa Strzelce Kral. wykonano mapę przeglądową gospodarki łowieckiej w skali 1:25 000, zgodnie z § 107 instrukcji urządzania lasu.

8. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji.

8.1. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej.

a). Budynki

W obowiązującym w Nadleśnictwie Programie Gospodarowania Zasobem Lokalowym (zatwierdzonym przez Dyrektora RDLP w Szczecinie) docelowo pozostają w wykazie mieszkań niezbędnych:

- **3 budynki** Leśniczówek: Wełmin, Wielisławice, Buszów, są to nowe budynki i nie wymagają na dzień dzisiejszy nakładów inwestycyjnych czy też większych remontów;
- **2 budynki** Leśniczówek: Danków - po modernizacji przeprowadzonej w 2013 roku oraz Sławno – po modernizacji przeprowadzonej w 2017 roku,
- **1 budynek** Samodzielnej Kancelarii Leśniczego Leśnictwa Długie – jest to budynek oddany do użytkowania w 2014 roku, sama kancelaria nie wymaga remontu, jednakże budynek posiada niezagospodarowane zaplecze oraz poddasze, które wymagają nakładów w celu wykończenia i zagospodarowania, a przede wszystkim dostosowania do standardów.
- **1 budynek** Siedziby Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie – jest to budynek nowy, wykonany w technologii tradycyjnej murowanej, wybudowany został w celu zapewnienia odpowiednich warunków i bezpieczeństwa pracy pracownikom Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie jak i godnych warunków dla przyjmowania interesantów.

W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania jednostki w zakresie niezbędnej infrastruktury biurowej i mieszkaniowej Nadleśnictwo jako optymalne rozwiązanie, docelowo wybrało model mieszany tj:

- 1 – siedziba Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
- 6 – kancelarii położonych w budynkach 2 lokalowych (w Leśniczówkach: Wielisławice, Wełmin, Danków, Buszów, Sławno, Górki)
- 4 – SKL dla l-ctw Długie, Wilanów, Złotawa, Chomętowo.

Plany inwestycyjne w perspektywie do roku 2035 obejmują budowę:

- samodzielnej kancelarii leśniczego w l. Złotawa (realizacja 2019 – 2020),
- samodzielnej kancelarii leśniczego w l. Wilanów (realizacja 2019 – 2020),
- tradycyjnej leśniczówki dwulokalowej wraz z budynkiem gospodarczym w l. Górki (realizacja 2025 – 2026),
- samodzielnej kancelarii leśniczego w l. Chomętowo (realizacja 2027 – 2028).

b). Drogi, mosty, przepusty

W związku z dążeniem do uzyskania optymalnego pokrycia terenu nadleśnictwa siecią dróg leśnych, w najbliższych 10 latach niezbędne jest wybudowanie następujących, nowych obiektów drogowych:

Leśnictwo	Oddziały	Długość
Górki	360, 361, 376, 377, 388	2,5 km
Danków	31, 37, 38, 47, 55	3 km
Chomętowo	50, 54, 55, 62, 75, 90	3 km
Wilanów	170, 171	2 km
Złotawa	157, 167, 181	2 km
Długie	133, 140, 141, 147	2 km
Złotawa, Długie	145, 153, 154, 162, 161, 174, 175, 176, 177, 187	4,1 km

Ww. parametry są orientacyjne i mogą ulegać zmianom na etapie sporządzania projektów budowlanych - w zależności od rozpoznanych warunków geotechnicznych terenu.

Dodatkowo, przez kolejne 10 lat, niezbędne jest prowadzenie stałych prac remontowo-konserwacyjnych przy istniejących szlakach komunikacyjnych - w łącznej ilości około 800 km. Przez ten okres nie będzie potrzeby realizacji działań budowlanych przy mostach, jednak konieczne będą roboty remontowo-odtworzeniowe przy około 10 przepustach drogowych.

8.2. Wytyczne w zakresie dydaktyki, turystyki i rekreacji.

Głównym celem rekreacyjnego zagospodarowania lasu oraz prowadzenia działań w zakresie dydaktyki jest zapewnienie społeczeństwu możliwości wypoczynku, rekreacji, uprawiania turystyki i krajoznawstwa w lasach Skarbu Państwa, z jednoczesnym maksymalnym ograniczeniem negatywnych oddziaływań tych zjawisk na środowisko naturalne. Ukierunkowanie ruchu turystycznego na tereny mniej wrażliwe oraz edukacja przyrodniczo-leśna społeczeństwa będą podstawowymi zadaniami Nadleśnictwa, w realizacji których kluczowe znaczenie przypadnie na budowę nowych i utrzymanie w nienagannym stanie istniejących leśnych obiektów turystycznych.

Istniejąca baza obiektów turystycznych, dydaktycznych i edukacyjnych Nadleśnictwa Strzelce Kraj. składa się z:

Lp	Rodzaj obiektu	Umiejscowienie: oddz. / leśnictwo
1.	Miejsce biwakowania	70 l / L-ctwo Chomętowo
2.	Miejsce biwakowania	61 c / L-ctwo Chomętowo
3.	Miejsce odpoczynku	77 j / L-ctwo Chomętowo
4.	Miejsce odpoczynku	73 a / L-ctwo Chomętowo
5.	Miejsce odpoczynku	108 l / L-ctwo Długie

Lp	Rodzaj obiektu	Umiejscowienie: oddz. / leśnictwo
6.	Teren wypoczynkowy	123 j / L-ctwo Długie
7.	Miejsce odpoczynku	157 g / L-ctwo Złotawa
8.	Miejsce odpoczynku	171 a / L-ctwo Złotawa
9.	Miejsce odpoczynku	180 g / L-ctwo Złotawa
10.	Miejsce odpoczynku	187 c / L-ctwo Złotawa
11.	Torfowiska	27, 35, 42 / L-ctwo Chomętowo
12.	Ścieżka rowerowo-piesza	L-ctwo Długie, Złotawa
13.	Szlak „nordic walking”	131, 132, 138, 139 / L-ctwo Długie
14.	Szlak „nordic walking”	124, 106, 107, 108, 109, 91, 90, 89, 88, 88, 87, 86, 85, 84, 83, 83 / L-ctwo Długie
15.	Miejsce biwakowania	24 h / L-ctwo Buszów
16.	Miejsce odpoczynku	115 p / L-ctwo Buszów
17.	Miejsce odpoczynku	69 a / L-ctwo Danków
18.	Miejsce odpoczynku	154 j / L-ctwo Wielisławice
19.	Miejsce odpoczynku	219 b / L-ctwo Wilanów
20.	Miejsce odpoczynku	369 g / L-ctwo Wełmin
21.	Miejsce odpoczynku	390 l / L-ctwo Górki
22.	Platforma widokowa	381 f / L-ctwo Górki
23.	Miejsce odpoczynku	367 i / L-ctwo Górki
24.	Miejsce odpoczynku	321 k / L-ctwo Sławno
25.	Ścieżka rowerowo-piesza	L-ctwo Buszów, Danków, Wielisławice, Wilanów
26.	Ścieżka rowerowo-piesza	L-ctwo Wilanów, Wełmin, Sławno, Górki
27.	Szlak „nordic walking”	L-ctwo Danków, Buszów
28.	Szlak „nordic walking”	L-ctwo Buszów, danków
29.	Szlak „nordic walking”	24, 25 / L-ctwo Buszów
30.	Szlak „nordic walking”	L-ctwo Wełmin, Górki

Obecnie Nadleśnictwo Strzelce Kraj. gospodaruje 21 miejscami zagospodarowania turystycznego oraz szlakami „nordic walking” i ścieżkami rowerowo – pieszymi.

Nadleśnictwo Strzelce Kraj., w zależności od sytuacji finansowej, możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz współpracy z innymi organizacjami i instytucjami będzie nadal rozwijać swoją bazę turystyczną. Ilość i wyposażenie obiektów turystycznych będzie dostosowywana do potrzeb i oczekiwań społecznych w tym zakresie.

Planowane działania w ramach zagospodarowania rekreacyjnego i działalności edukacyjnej przedstawia „Program edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Strzelce Kraj. na lata 2020 – 2029”.

Dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj. wykonano mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:25 000, zgodnie z § 109 instrukcji u. l.

IV. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Program ochrony przyrody na lata 2020–2029 dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj. stanowi odrębny tom planu urządzenia lasu. Jest on aktualizacją Programu Ochrony Przyrody sporządzonego na lata 2010–2019. Zaktualizowany Program Ochrony Przyrody jest opracowany zgodnie z ustawą o lasach, z instrukcją u.l. (§ 110, 111, 112), ustawą o ochronie przyrody oraz innymi przepisami prawa. Uwzględnia on poprzednie opracowanie oraz ustalenia KZP i NTG.

Do opracowania Programu Ochrony Przyrody wykorzystano:

- dane zebrane w trakcie prac urzędzeniowych w 2018 i 2019 roku,
- dane zebrane w inwentaryzacji szczegółowej do POP,
- informacje uzyskane z Nadleśnictwa Strzelce Kraj.,
- informacje otrzymane z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. i Szczecinie,
- inne informacje zebrane na potrzeby Programu.

Zaktualizowany Program Ochrony Przyrody zawiera:

1. Kompleksowy opis stanu przyrody, w szczególności:

- obiektów objętych ochroną przyrody na podstawie przepisów o ochronie przyrody, z określeniem ich lokalizacji, powierzchni, aktów ustanowienia, przedmiotów, celów i zasad ochrony
- obiektów przewidzianych do objęcia jedną z ustawowych form ochrony przyrody,
- obiektów zasługujących na szczególną ochronę
- walorów przyrodniczych pozostałych lasów i gruntów Nadleśnictwa, zasługujących na ochronę metodami gospodarki leśnej, ze szczególnym uwzględnieniem stopni ich naturalności, różnorodności biologicznej i bogactwa genetycznego
- walorów historycznych, kulturowych, edukacyjnych, krajobrazowych, turystycznych i wypoczynkowych, gruntów i nieruchomości Nadleśnictwa, wymagających ochrony w ramach gospodarki leśnej
- rodzajów i źródeł zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego oraz niezbędnych środków zaradczych.

2. Zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji w lasach Nadleśnictwa Strzelce Kraj. oraz potrzeby z zakresu ochrony w lasach innych form własności.
3. W myśl ustawy o ochronie przyrody w Nadleśnictwie utworzono i opisano następujące formy ochrony przyrody:
 - istniejące:
 - Rezerваты przyrody (5)
 - Obszary Natura 2000 (5)
 - Pomniki przyrody (7)
 - Użytki ekologiczne (10)
 - Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy wraz z otuliną (1)
 - Obszary Chronionego Krajobrazu (4)
 - Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.
4. Dział walorów przyrodniczych – opis utworów geologicznych, gleb, wód, flory i fauny, ekologicznej oceny stanu lasu, drzewostanów cennych pod względem przyrodniczym i o charakterze parkowym, zadrzewień, bagien, źródlisk, cennych obiektów kultury materialnej na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj. i w zasięgu terytorialnym.
5. Dział dotyczący zagrożeń – opis:
 - zagrożeń przez czynniki biotyczne
 - zagrożeń ze strony czynników abiotycznych
 - zagrożeń antropogenicznych.
6. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego oraz wykonywanie prac leśnych.
7. Plan działań – zestawienie prac objętych programem ochrony przyrody, w tym:
 - Obligatoryjne zadania ochronne wynikające z zatwierdzonych planów ochrony rezerwatów przyrody, planów zadań ochronnych, szczegółowo przedstawione w Załączniku Nr 2 do POP (Tabela XXIII).
 - Fakultatywne wskazania ochronne:
 - ochrona różnorodności biologicznej
 - działania dotyczące prawnych form ochrony przyrody
 - zalecenia w zakresie ochrony cennych gatunków roślin naczyniowych
 - zalecenia w zakresie ochrony cennych roślin zarodnikowych
 - zalecenia w zakresie ochrony starych i cennych drzew

- zalecenia z zakresu ochrony fauny kręgowców
- zalecenia w zakresie ochrony fauny bezkręgowców
- zalecenia w zakresie ochrony pamiątek kultury leśnej i kultury powszechnej w lasach
- kształtowanie stosunków wodnych i ochrona siedlisk hydrogeniczych w lasach
- kształtowanie strefy ekotonowej

Do Programu Ochrony Przyrody sporządzono mapę walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1:25 000, zgodnie z § 111 instrukcji u. l. W Programie zamieszczono dokumentację fotograficzną.

Autorem Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj. na lata 2020- 2029 jest mgr inż. Dorota Baran.

V. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO.

Orientacyjną, spodziewaną miąższość grubizny drzewostanów Nadleśnictwa Strzelce Kraj. na koniec okresu gospodarczego przedstawia poniższa tabela:

Tabela 72. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.			
Wyszczególnienie	Obręb		Nadleśnictwo
	Strzelce Kraj.	Wilanów	
	m ³ brutto (na powierzchni leśnej zalesionej)		
V _p	1 537 717	3 037 095	4 574 812
Z _v	402 800	786 400	1 189 200
U	370 775	840 877	1 211 652
V _k	1 569 742	2 982 618	4 552 360
Przewidywany przyrost zapasu			
w m ³ brutto	+ 32 025	- 54 477	- 22 452
w %	+ 2,1	- 1,8	- 0,5
Przeciętny zapas (brutto m ³ /ha)			
Stan na 1.01.2020 r.	290	295	293
Stan na 31.12.2029 r.	296	290	292
Różnica +/-	+ 6	- 5	- 1
V _p - suma miąższości grubizny na początku okresu gospodarczego, na powierzchni zalesionej			
Z _v - spodziewany przyrost miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu			
U – suma miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie urządzenia lasu			
V _k – suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego			

Uwaga ! Wszystkie obliczenia odnoszą się do powierzchni leśnej zalesionej.

Z obliczeń wynika, że po zrealizowaniu planowanych zadań z użytkowania lasu w przyszłym okresie zapas miąższości drzewostanów spadnie o około 22 452 m³ tj. o 0,5 %. Przeciętna zasobność powinna zmaleć o 1 m³. W przyszłym 10- leciu etat użytkowania rębego wzrośnie kosztem użytkowania przedrębego. Zwiększy się zatem udział I a klasy wieku. To wszystko spowoduje, że spodziewany bieżący przyrost drzewostanów nie będzie większy, niż w obecnym 10-leciu, a tym samym nie nastąpi również gwałtowniejszy przyrost zapasu drzewostanów.

VI. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Wykonawcą projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Strzelce Kraj. jest Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp. na podstawie Umowy Nr EA.270.2.1.2018 z dnia 19.04.2018 r. zawartej pomiędzy wykonawcą a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Szczecinie.

1. Prace glebowo–siedliskowe wykonano:

- „Operat glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj. opracowany w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp. w 1998 roku.

2. Prace geodezyjne.

Nadleśnictwo Strzelce Kraj. udostępniło wykonawcy rejestr gruntów potrzebny do sporządzenia planu u.l. Nadleśnictwo nie posiada gruntów spornych. Rozbieżności pomiędzy stanem ewidencyjnym gruntów i stanem faktycznym zostały zgłoszone w formie wykazu rozbieżności. Nadleśniczy podjął decyzję w tej sprawie.

3. Zasięg, powierzchnię oraz kategorie lasów ochronnych opracowano zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska z dnia 2 listopada 2010 roku.

4. Prace urządzeniowe.

Prace terenowe zostały wykonane w 2018 i 2019 roku w ramach których ustalono granice wyłączeń taksacyjnych, określono elementy taksacyjne, osobliwości przyrodnicze, hodowlany cel gospodarowania (TD), czas osiągnięcia celu gospodarowania (wieki rębności) i wskazania gospodarcze dla poszczególnych wyłączeń.

Po zakończeniu prac terenowych w każdym leśnictwie, uzgodniono opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wydzielenia.

Odbiór terenowych prac urządzeniowych przeprowadzono w dniu 02 - 03. 04. 2019 r.

Komisja odbioru robót przedłożone prace uznała za wykonane prawidłowo. Uwagi i wnioski Komisji zostały uwzględnione w opracowanym planie.

Wszystkie zamieszczone tabele i zestawienia dotyczące planu sporządzono wg stanu na 1 stycznia 2020 r.

Tabela 73. Rozmiar wykonanych prac urządzeniowych.							
Obręb	Rozmiar wykonanych prac urządzeniowych						
	Taksacja (ha)	Ilość oddziałów	Przeciętna pow. oddziału (ha)	Ilość pododdziałów		Przeciętna pow. pododdziału literowanego (ha)	Ilość założonych pow. próbnych kołowych
				literowanych	nieliterowanych		
Strzelce Kraj.	5 647,93	225	25,10	1889	483	2,99	631
Wilanów	10 947,39	393	27,86	3592	851	3,05	973
Nadleśnictwo	16 595,32	618	26,85	5481	1334	3,03	1604

Inwentaryzację zasobów drzewnych i kontrolę powierzchni próbnych przeprowadzono zgodnie z §§ 48-62 instrukcji u.l., t.j. statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo - wiekowych oraz zasady wyrównania miąższości oszacowanej w drzewostanach przez taksatorów do miąższości obliczonej na podstawie pomiarów na powierzchniach próbnych losowych - kołowych.

Założono łącznie w Nadleśnictwie 1604 szt. powierzchni próbnych losowych.

Zespół kontroli pomiaru miąższości, powołany przez Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych w Szczecinie w dniach 03-05.06.2019 r. przeprowadził test pomiaru miąższości na 40 powierzchniach kołowych. Komisja nie stwierdziła usterek i wad.

Prace kameralne

Mapy gospodarcze i przeglądowe oraz inne mapy sporządzono na bazie leśnej mapy numerycznej, zgodnie z instrukcją u.l. §§ 63-73. Grunty Nadleśnictwa podzielono na 46 arkuszy map gospodarczych. Po przetworzeniu danych inwentaryzacyjnych przez programy komputerowe otrzymano opisy taksacyjne i wszelkie zestawienia potrzebne do opracowania planu u.l. Do sporządzenia planu u.l. wykorzystano również dane zebrane w Nadleśnictwie, Starostwach i innych urzędach oraz w instytucjach zajmujących się problematyką leśnictwa. Całość prac urzędzeniowych wykonała pracownia zarządzania lasu U I pod kierownictwem inż. Pawła Majchrzaka.

Prace urządzeniowe wykonywali:

➤ Taksacja:

1. mgr inż. Jacek Grzyb
2. mgr inż. Piotr Małek
3. inż. Marek Myśliński
4. mgr inż. Wojciech Foltyn
5. mgr inż. Zbigniew Pokorzyński
6. Jacek Porańczyk

➤ Mapy numeryczne:

1. mgr inż. Waldemar Grzesiek
2. mgr inż. Dorota Baran

➤ Program Ochrony Przyrody:

1. mgr inż. Dorota Baran

5. Zestawienie składników planu urządzenia lasu.

Plan urządzenia lasu składa się z następujących materiałów:

1. Opis ogólny lasów Nadleśnictwa (Elaborat) - sporządzono w 3 egzemplarzach z przeznaczeniem dla DGLP, RDLP i Nadleśnictwa. Elaborat w formie elektronicznej sporządzono dla DGLP, RDLP i Nadleśnictwa.
2. Program Ochrony Przyrody z przeznaczeniem dla DGLP, RDLP, Nadleśnictwa, RDOŚ Szczecin.
3. Opis taksacyjny (wydruk) - sporządzono 1 komplet z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa. Opis taksacyjny w formie elektronicznej sporządzono dla Nadleśnictwa i RDLP.
4. Plan zagospodarowania lasu - sporządzono 1 egzemplarz dla Nadleśnictwa, zawiera on wykaz projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6), wykaz pozycji nie zaliczonych na poczet etatu powierzchniowego, wykaz cięć przedrębnych, wykaz zadań z zakresu hodowli lasu, wzory nr 3, 4, 5 oraz wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych. Plan zagospodarowania lasu sporządzono w formie elektronicznej dla RDLP i Nadleśnictwa.
5. Materiały dotyczące konsultacji sporządzono w 1 egzemplarzu, w celu wyłożenia w siedzibie Nadleśnictwa.
6. Operaty leśnictw, zawierające opis taksacyjny lasu, wykaz cięć rębnych i przedrębnych, wykaz pozycji nie zaliczonych na poczet etatu powierzchniowego oraz zadania z zakresu hodowli lasu - sporządzono 1 komplet. Operat sporządzono w formie elektronicznej dla RDLP i Nadleśnictwa.
7. Leśna mapa numeryczna (LMN).
8. Baza danych do SILP.
9. Materiały kartograficzne:
 - mapy przeglądowe w skali 1:25000 - drzewostanów, siedlisk leśnych, walorów przyrodniczo-kulturowych, obszarów chronionych i funkcji lasu, mapę sytuacyjną w skali 1:50000 obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa – sporządzono 2 komplety z przeznaczeniem dla DGLP, RDLP
 - mapy gospodarcze w skali 1:5000 w formacie A-1 – sporządzono 1 komplet z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa
 - mapy gospodarcze w skali 1:5000 w formacie A-1 (z naniesionymi działkami cięć) – sporządzono 1 komplet z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa
 - mapy gospodarczo - przeglądowe drzewostanów i cięć w skali 1:10000, laminowane i podklejone - sporządzono 2 komplety z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa

- mapy gospodarczo - przeglądowe w skali 1 : 10000 (konturowe) – sporządzono 10 kompletów z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa
- mapy przeglądowe w skali 1:25000 (konturowe) – sporządzono 20 kompletów, z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa
- mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1:25000, laminowane i podklejone - sporządzono 1 komplet z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa
- mapy przeglądowe cięć rębnych w skali 1:25000, laminowane i podklejone - sporządzono 2 komplety z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa
- mapy przeglądowe w skali 1:25000 obszarów chronionych i funkcji lasu, siedlisk leśnych, gospodarki łowieckiej, nasiennictwa i selekcji, zagospodarowania rekreacyjnego - sporządzono 1 komplet dla Nadleśnictwa
- mapy przeglądowe w skali 1:25000 ochrony lasu - sporządzono 1 komplet dla Nadleśnictwa
- mapy walorów przyrodniczo - kulturowych w skali 1 : 25 000 – sporządzono 3 komplety jako załącznik do programu ochrony przyrody z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa i RDOŚ
- mapy przeglądowe ochrony ppoż. w skali 1:25000, laminowane i podklejone - sporządzono 5 kompletów z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa
- mapy ochrony ppoż. w skali 1:50000 sporządzono 2 mapy z przeznaczeniem dla RDLP i Nadleśnictwa
- Mapy ochrony ppoż. w skali 1:50000, laminowane i podklejone – sporządzono 16 map z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa
- mapy sytuacyjne obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50000 (konturowe) – sporządzono 5 egzemplarzy z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa
- czyste mapy dla potrzeb ochrony ppoż. w skali 1:10000 sporządzono 5 kompletów, z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa
- kompozycje w/w map w formacie pdf na płycie DVD gotowe do wydruków wielkoformatowych - sporządzono 2 komplety dla RDLP i Nadleśnictwa.

OPRACOWAŁ:

KIEROWNIK PRACOWNI
Urządzenia Lasu

inż. Paweł Majchrzak

VII. ZAŁĄCZNIKI

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu w sprawie opracowania planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie, RDLP w Szczecinie, które odbyło się dnia
13.06.2017 r. w Strzelcach Krajeńskich.

Komisja w składzie:

Przewodniczący:

1. Krzysztof Sielecki – Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
RDLP w Szczecinie

Członkowie Komisji:

2. Jacek Więckowski - Zastępca Dyrektora ds. Ekonomicznych
RDLP w Szczecinie
3. Grzegorz Majchrzak – Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki
RDLP w Szczecinie
4. Bernard Piecyk - Naczelnik Wydziału Gospodarowania Ekosystemami RDLP
w Szczecinie
5. Mieczysław Zachaś - Naczelnik Wydziału Ochrony Ekosystemów RDLP
w Szczecinie
6. Regina Smyk – St. Specjalista SL w Wydziale Urządzania Lasu i Geoinformatyki
RDLP w Szczecinie
7. Grzegorz Mastalerz – Specjalista SL w Wydziale Urządzania Lasu
i Geoinformatyki RDLP w Szczecinie
8. Grzegorz Jankowski – Nadleśniczy Nadleśnictwa Strzelce Kraj.
9. Jacek Brzostkowski-Jarek – Z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce Kraj.
10. Stefan Perz – Kierownik ZOL w Szczecinku

W posiedzeniu uczestniczyli:

11. Wojciech Wolcendorf – St. Specjalista w Wydziale Urządzania Lasu Dyrekcji
Generalnej Lasów Państwowych w Warszawie.
12. Jolanta Sojka – Naczelnik Wydziału Promocji i Mediów RDLP w Szczecinie
13. Ewa Kruk-Pałys – St. Specjalista ds. Geodezji i Stanu posiadania RDLP
w Szczecinie
14. Michał Bielewicz – St. Inspektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wlkp.
15. Natalia Borkowska-Wójcik – Strażnik w Barlinecko-Gorzowskim Parku
Krajobrazowym
16. Jerzy Jesis – Kierownik Referatu Planowania Przestrzennego, Inwestycji
i Gospodarki Gruntami UG w Kłodawie

17. Iwona Szabowicz – Inspektor ds. planowania przestrzennego UG w Kłodawie
18. Sylwia Kowalewska – Inspektor ds. rolnych, ochrony przyrody i prawa wodnego UM Strzelce Kraj.
19. Ewa Jager – Inspektor ds. rolnictwa UG Zwierzyn
20. Emilia Urbaniak – Inspektor ds. Gospodarki Przestrzennej UG Stare Kurowo
21. Krystyna Sroczyńska – Inspektor ds. Rolnych i Gospodarki Komunalnej UG Stare Kurowo
22. Artur Skotarczak – Inspektor ds. ochrony środowiska UM Strzelce Kraj.
23. Paweł Kaczmarczyk – Mł. Specjalista ds. Kontrolno-Rozpoznawczych KP PSP Strzelce Kraj.
24. Marcin Kaczmarek – Komitet Ochrony Orłów
25. Jolanta Jurczyszyn – Starszy Specjalista SL w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.
26. Daria Wyrembelska-Wacławska – Specjalista SL w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.
27. Monika Dylińska – Specjalista SL w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.
28. Daniel Rogowski – Inżynier Nadzoru w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.
29. Łukasz Plechacz – Specjalista SL w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.

Plan Urządzenia Lasu z Programem Ochrony Przyrody i Prognoza
Oddziaływania na Środowisko zostanie sporządzony według stanu na dzień
01.01.2020 r.

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych;

1. Prace siedliskowe i fitosocjologiczne

Nadleśnictwo Strzelce Kraj. posiada operat glebowo-siedliskowy opracowany wg stanu na 1998 r., przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Gorzowie Wlkp. W pracach urzędzeniowych należy uwzględnić w/w opracowanie. Dane dotyczące gleb należy zaktualizować zgodnie z obecnie obowiązującą klasyfikacją gleb leśnych.

2. Prace przygotowawcze

Komisja stwierdza, że na etapie sporządzania PUL nie ma potrzeby procedowania w kierunku zmiany decyzji MŚ dotyczącej uznania lasów za ochronne lub pozbawienia ich tego charakteru.

Wykonawca, po uprzednim otrzymaniu materiałów od nadleśnictwa, w swoim referacie na NTG odniesie się do referowanego przez Nadleśniczego podczas KZP tematu „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” (§ 9 IUL). Po

akceptacji przez NTG wykonawca zamieści informacje w tym zakresie w opisie ogólnym nadleśnictwa.

Baza danych importowana z SILP do programu TAKSATOR powinna zawierać dane ewidencyjne zgodne z ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez PODGIG (również w zakresie numerów obrębów ewidencyjnych).

Stwierdzone przez taksatorów rozbieżności między danymi ewidencyjnymi a stanem faktycznym (określonym podczas taksacji) wykonawca planu będzie zgłaszał na bieżąco Nadleśniczemu i do Wydziału Urządzania lasu i Geoinformatyki RDLP w formie *Wykazów Rozbieżności*. Ostatecznym terminem podjęcia decyzji przez Nadleśniczego o sposobie ujęcia rozbieżności w Planie Urządzenia Lasu jest dzień odbioru końcowego prac terenowych.

3. Formy przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy PUL kopię bazy SILP, kopię LMN (zaktualizowane na 01.01.2018 r.) oraz inne niezbędne dokumenty potrzebne do sporządzenia planu. Ponowne przekazanie kopii bazy SILP oraz kopii LMN wg stanu na 01.01.2019 nastąpi w uzgodnieniu z wykonawcą.

Baza danych programu Taksator tworzona przez wykonawcę musi uwzględniać zmiany wynikłe z aktualizacji bazy SILP wg stanu na 01.01.2019 r.

Komisja zaleca aby Nadleśnictwo wstrzymało się z wszelkiego rodzaju zmianami ewidencyjnymi (przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiana klasyfikacji rodzaju użytku) w okresie od 01.04.2019 r. do 31.12.2019 r.

Powierzchnie przeznaczone pod inwestycje liniowe w przypadku sporządzenia, co najmniej projektu podziału działek należy wyłączyć w odrębne wydzielania taksacyjne.

Grunty przeznaczone do zalesienia na podstawie odpowiednich decyzji lub zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy ująć w planie.

Zrealizowane zalesienia powinny być uwzględnione w planie urządzenia lasu.

Decyzje zalesieniowe, które nie mogą być zrealizowane np. z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze powinny być wycofywane z obiegu prawnego lub zmieniane w sposób uwzględniający zachowanie nieleśnych siedlisk przyrodniczych.

4. Korekta podziału powierzchniowego oraz ewentualnego oznaczania granic oddziałów

Dopuszcza się ponowne nadanie liter poszczególnym pododdziałom (bez zachowania dotychczasowej literacji).

W wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się tworzenie wyłączeń bez względu na kryterium powierzchni (np.: granice obwodów łowieckich, obszar N2000)

Wykonawca uzgodni z nadleśnictwem listę pododdziałów, których powierzchnia w zasadzie nie powinna ulegać zmianie (np. szkółki leśne czy WDN-y).

Przy tworzeniu wydzieleni należy uwzględnić istniejący na terenie nadleśnictwa podział na obwody łowieckie oraz strefy ochrony całorocznej i okresowej zwierząt.

W przypadkach uzasadnionych, w celu ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej dopuszczalne jest przeadresowanie pododdziałów i przypisanie do sąsiednich oddziałów.

Wykonawca sporządzi mapę istniejących i brakujących słupów oddziałowych i prześle do Nadleśnictwa w terminie do odbioru prac terenowych.

Uzupełnienie i odnowienie numeracji na słupach oddziałowych Nadleśnictwo wykona we własnym zakresie.

Komisja stwierdza, że nie ma potrzeby korekty podziału powierzchniowego.

5. Oznaczanie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie, w planie urządzenia lasu, gruntów stanowiących współwłasność

Przebieg nieczytelnych granic pododdziałów taksator oznaczy na gruncie zgodnie z zasadami określonymi w IUL „na wylotach i skrzyżowaniach obrączkami wykonanymi na korze (na wysokości 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi”, a także na załamaniach niewidocznych granic.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu

Komisja stwierdziła, że do prowadzonych prac urządzeniowych wykonawca wykorzysta materiały teledetekcyjne w postaci ortofotomapy oraz dane Numerycznego Modelu Terenu przekazane w ramach ISOK.

Komplet powyższych materiałów wykonawcy prac urządzeniowych prześle nadleśnictwu.

7. Ustalanie i uzgadnianie cech drzewostanów

Cechy drzewostanów należy przyjąć zgodnie z § 26 IUL.

Wykazy drzewostanów wg cech wykonawca przedstawi na odbiorze końcowym prac terenowych.

Należy ujmować w opisach taksacyjnych specyficzne cechy drzewostanów (np.: WDN, GDN, uprawa pochodna, uprawa zachowawcza, powierzchnia referencyjna itp.) oraz informację o zmianie przeznaczenia gruntów – ewentualną informację należy umieszczać w polu tekstowym opisu taksacyjnego. Informacja powinna być standaryzowana, a wykaz cech specyficznych należy umieścić w opisie ogólnym (elaboracie) oraz w drukowanych tomach opisu taksacyjnego.

Informacje dotyczące Leśnego Materiału Podstawowego (LMP) zostaną zaktualizowane przez wykonawcę w bazie danych programu TAKSATOR, w zakresie adresów leśnych w oparciu o materiały przekazane przez Nadleśnictwo. Rejestr LMP stanowi w bazie SILP i w programie TAKSATOR osobny moduł.

Wykonawca zamieści w elaboracie informację na temat powierzchni drzewostanów na gruntach porolnych oraz sporządzi mapę d-stanów na gruntach porolnych.

8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Nie ma potrzeby stosowania jednostek kontrolnych.

9. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów

Do pilnej przebudowy pełnej wskazane jest kwalifikowanie w pierwszej kolejności drzewostanów o złym stanie zdrowotnym i sanitarnym, drzewostanów trwale

uszkodzonych (ponad 50% uszkodzeń) oraz wskazujących tzw. szkodliwą niezgodność składu gatunkowego z TD, z okresem przebudowy krótkim lub średnim. Należy rozważyć zaplanowanie do przebudowy pilnej, z zastosowaniem rębni, drzewostanów świerkowych wykazujących znaczne pogorszenie stanu sanitarnego oraz drzewostanów sosnowych na gruntach porolnych o niskim zadrzewieniu w których istnieją podsadzenia produkcyjne o cechach podrostu.

Do stopniowej przebudowy pełnej drzewostany, w których rozpoczęcie cięć rębnych nie musi nastąpić w I 10-leciu a okres przebudowy może być odpowiednio długi.

Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych, np. stabilne drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z TD nie dające w dłuższej perspektywie gwarancji osiągnięcia celów gospodarki leśnej.

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Zwiększenie powierzchni do odnowienia po cięciach uprzątających w KO i KDO uwzględniające przewidywane zniszczenia powstałe podczas prac pozyskaniowych, lub powodowane przez zwierzynę należy przyjąć w wysokości 10% (nie dotyczy cięć uprzątających w Rb IIIa).

W uprawach i młodnikach po rębniach złożonych, szczególnie pochodzących z odnowienia naturalnego możliwe jest występowanie niewielkich (zazwyczaj kilkuarowych) powierzchni nie pokrytych roślinnością drzewiastą w formie luk lub przerzedzeń jako naturalnych elementów ekosystemu. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się odstępianie od projektowania odnowienia takich luk.

11. Dodatkowe pomiary drewna martwego

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu, inwentaryzację zasobów drzewnych należy przeprowadzić statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału powierzchni próbnych. Warstwy stratyfikacyjne ustalone zostaną na nowej, aktualnej bazie nadleśnictwa, po przeprowadzeniu taksacji.

Należy wykonać dodatkowe pomiary drewna martwego wg metodyki przewidzianej w IUL na co dziesiątej kołowej powierzchni próbnej w warstwie stratyfikacyjnej.

Należy dodatkowo, szacunkowo określić ilość drewna martwego dla wydzielen na powierzchni leśnej niezalesionej (np. rodzaj powierzchni SUKCESJA). Informację należy zapisać w bloku informacji różnych. Dodatkowo informację należy zamieścić w elaboracie pod tabelą zestawiającą miąższość drewna martwego.

12. Sporządzanie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, ilość) oraz mapy sytuacyjnej

Plany i programy wchodzące w skład planu urządzenia lasu należy sporządzić łącznie z załącznikami mapowymi i zestawieniami. Wydruki map przeglądowych w skali 1:25 000 należy sporządzić z rzeczywistym usytuowaniem kompleksów leśnych. Mapy sytuacyjne należy wydrukować w skali 1:50 000. Mapy do podklejenia i zafoliowania wydrukować na papierze min. 140 g/m², pozostałe mapy na papierze

o gramaturze 120 g/m². Drukowanie części map przeglądowych i sytuacyjnych na podkładzie mapy topograficznej wykonawca szczegółowo uzgodni z Nadleśnictwem. Na mapach przeglądowych i gospodarczo-przeglądowych należy zamieścić kontury lasów obcej własności. Oprócz obligatoryjnych składników map wykonawca winien ująć elementy fakultatywne opisane przy każdej mapie oraz inne elementy w uzgodnieniu z Nadleśnictwem (np. pow. referencyjne).

Wydruki map:

- 1) mapy sytuacyjne terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa w skali 1:50000 - 5 szt.
- 2) mapy sytuacyjne ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50000 - 8 szt. (w tym 3 szt. foliowane i podklejone na płótnie, przystosowane do składania)
- 3) mapy sytuacyjny ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50000 – 1 szt. na potrzeby RPAD w Szczecinie;
- 4) mapy sytuacyjne zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:50000 – 2 szt.;
- 5) mapy sytuacyjne gospodarki łowieckiej w skali 1:50000 - 2 szt;
- 6) mapy przeglądowe czyste w skali 1:25 000 – 15 kompletów,
- 7) mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1:25 000 (foliowane, podklejone na płótnie, przystosowane do składania) – 3 komplety,
- 8) mapy przeglądowe siedlisk w skali 1: 25 000 – 1 komplet,
- 9) mapy przeglądowe cięć rębnych w skali 1:25 000 (foliowane, podklejone na płótnie, przystosowane do składania) – 1 komplet,
- 10) mapy przeglądowe cięć rębnych i gruntów leśnych niezalesionych w skali 1:25000 z naniesionymi siedliskami przyrodniczymi, obszarami N2000 z uwzględnieniem stref ochrony zwierząt, chronionych gatunków roślin, innych form ochrony przyrody wymagających szczególnej ochrony (foliowane i podklejone na płótnie, przystosowane do składania) - treść mapy należy uzgodnić z nadleśnictwem – 1 kpl.
- 11) mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25 000 – 1 komplet,
- 12) mapy przeglądowe nasiennictwa i selekcji w skali 1 : 25000 – 1 komplet;
- 13) mapy przeglądowe obszarów chronionych i funkcji lasu z naniesionymi pow. referencyjnymi w skali 1:25000 - 1 komplet (jako załączniki do Prognozy oddziaływania na środowisko);
- 14) mapy przeglądowe walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:25000 – 1 komplet (jako załączniki do Programu Ochrony Przyrody);
- 15) mapa przeglądowa siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000 w skali 1:25000 – 1 komplet (jako załącznik do Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa);
- 16) mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej w skali 1:25000 - 2 szt;
- 17) mapy przeglądowe ochrony ppoż. w skali 1 : 25000 - 2 szt. foliowane i podklejone na płótnie, przystosowane do składania;
- 18) mapy przeglądowe ochrony ppoż. w skali 1 : 25000 - 1 komplet do każdego ze „Sposobów Postępowania na Wypadek Powstania Pożaru Lasu” będącego na wyposażeniu nadleśnictwa i jednostek straży pożarnej;
- 19) mapy przeglądowe ochrony ppoż. w skali 1 : 25000 - 1 szt. (w jednym arkuszu) podklejona na blasze na wyposażenie PAD nadleśnictwa;

- 20)mapy przeglądowe drzewostanów zaprojektowanych do przebudowy w skali 1:25000 – 1 szt.;
- 21)mapy cieków wodnych w skali 1:25000 – 1 szt.;
- 22)mapy gospodarczo – przeglądowe drzewostanów i cięć rębnych w skali 1:10000 w układzie dla poszczególnych leśnictw (foliowane i podklejone na płótnie, przystosowane do składania) – 2 komplety;
- 23)mapy gospodarczo – przeglądowe cięć rębnych w skali 1:10000 z naniesionymi siedliskami przyrodniczymi, oraz wybranymi formami ochrony przyrody w układzie dla poszczególnych leśnictw (foliowane i podklejone na płótnie, przystosowane do składania) – treść mapy należy uzgodnić z nadleśnictwem – 2 komplety;
- 24)mapy gospodarczo – przeglądowe projektowanych cięć pielęgnacyjnych w skali 1 : 10000 w układzie dla poszczególnych leśnictw – 2 komplety;
- 25)mapy przeglądowe walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:10 000 dla poszczególnych leśnictw – 1 komplet;
- 26)mapy przeglądowe siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000 w skali 1:10 000 dla poszczególnych leśnictw – 1 komplet;
- 27)mapy przeglądowe ochrony ppoż. w skali 1 : 10 000 – do każdego ze „Sposobów Postępowania na Wypadek Powstania Pożaru Lasu” będącego na wyposażeniu nadleśnictwa i jednostek straży ilość kompletów do uzgodnienia z nadleśnictwem;
- 28)mapy gospodarczo-przeglądowe (czyste) w skali 1:10000 – po 10 szt. dla leśnictwa;
- 29)mapy gospodarcze w skali 1 : 5000 z naniesionymi działkami ewidencyjnymi (format A1) - 1 kpl. Do teczki załączyć mapę sytuacyjną z podziałem na arkusze w skali 1:50000;
- 30)mapy gospodarcze w skali 1:5000 z naniesionymi działkami cięć rębnych (format A1) - 1 kpl. Do teczki załączyć mapę sytuacyjną z podziałem na arkusze w skali 1:50000;
- 31)atlasy w formie zbindowanych zalaminowanych arkuszy formatu A4 z marginesem (2 cm zakładką) mapy gospodarczo – przeglądowej drzewostanów i cięć rębnych w skali 1:10000 z naniesionymi siedliskami przyrodniczymi z uwzględnieniem stref ochrony zwierząt, chronionych gatunków roślin, innych form ochrony przyrody wymagających szczególnej ochrony (treść mapy należy uzgodnić z nadleśnictwem) w układzie dla poszczególnych leśnictw - po 2 szt.

Wersja elektroniczna w/w map w formacie pdf na płycie CD (DVD) – 2 komplety.

13. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa

Podział na obręby leśne nie wymaga zmian.

Wykonawca przyjmie podział administracyjny nadleśnictwa zgodnie z zarządzeniem Nadleśniczego aktualnym na 01.01.2020 r.

14. Definicja obszarów zagrożonym uporczywym występowaniem szkód

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj. nie zdefiniowano obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód.

15. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

Prace urządzeniowe kontrolowane i odbierane będą zgodnie z wymogami zawartymi w IUL oraz zgodnie z Zarządzeniem Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 13 sierpnia 2002 roku w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych. Terminy kontroli określone będą przez RDLP w Szczecinie.

16. Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz formy prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Wykonawca PUL wykona następujące dokumenty:

- operat dla leśniczych zawierający: opis taksacyjny, wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego i przedrębego, wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu, wykaz pozycji nie zaliczonych na poczet etatu powierzchniowego, wyciąg z wybranymi informacjami z POP w uzgodnieniu z Nadleśnictwem - po 1 egzemplarzu w sztywnej oprawie;
- opis taksacyjny tradycyjny dla nadleśnictwa – 1 komplet w sztywnej oprawie;
- plan zagospodarowania lasu zawierający: wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego i przedrębego, wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu, wykaz drzewostanów w KO i KDO, wykaz drzewostanów do przebudowy, wykaz pozycji nie zaliczonych na poczet etatu powierzchniowego, wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych – 1 komplet w sztywnej oprawie;
- elaborat w sztywnej oprawie – 3 szt.;
- program ochrony przyrody w sztywnej oprawie – (do każdego egzemplarza oddzielny tom zawierający informacje wrażliwe) - 3 komplety;
- prognozę oddziaływania planu ul na środowisko i obszary NATURA 2000 w sztywnej oprawie – 3 szt.

Wersja elektroniczna w/w dokumentów w formacie pdf oraz xls, doc. lub podobne (edytowalne) na płycie CD (DVD) – 2 komplety; eksport opisów taksacyjnych do plików Microsoft excel z TAKSATORA w układzie leśnictwami (opisy taksacyjne również w formacie pdf).

Komisja postanowiła, że w ramach projektu planu urządzenia lasu nie będzie wykonana ekspertyza docelowej sieci dróg leśnych oraz prognoza ekonomiczna.

17. Ewentualne sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych występujących poza obszarami Natura 2000

Komisja postanowiła, że nie należy sporządzać dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych występujących poza obszarami Natura 2000.

18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 zostanie przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) oraz zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu.

Komisja postanowiła o poszerzeniu PUL o zakres art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2016 poz. 2134 ze zm.) pod warunkiem uzyskania zgody od Dyrektora Generalnego Lasów na sfinansowanie powyższego z funduszu leśnego w ramach prac UL.

Część B: Założenia do planu urządzenia lasu;

1. Obszary chronione i funkcje lasu

W Planie Urządzenia Lasu należy uwzględnić wszystkie akty prawne zwiększające powierzchnię obszarów chronionych, które zostaną wydane do końca 2019 r. (np. rezerваты). W przypadku nie zakończenia prac legislacyjnych związanych z powiększeniem powierzchni lub utworzeniem nowych obiektów – powierzchnie należy opisać, jako proponowane lub projektowane – w zależności od zaawansowania opracowania właściwej dokumentacji.

Obszary chronione należy przyjąć na podstawie aktów je powołujących.

Zasięgi lasów ochronnych do planu urządzenia lasu przyjąć na podstawie obowiązującej decyzji Ministra Środowiska.

2. Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

W pracach urządzeniowych należy wykorzystać opracowanie glebowo-siedliskowe wymienione w części A punkcie 1 niniejszego protokołu.

W wyłączeniach z rozpoznanymi zbiorowiskami roślinnymi, należy w odpowiednim polu opisu taksacyjnego zamieszczać kody tych zespołów.

W wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi należy zapisać kod siedliska przyrodniczego.

Nadleśnictwo przedstawi potrzeby w zakresie weryfikacji siedlisk przyrodniczych Wykonawcy przed pracami taksacyjnymi. Dodatkowo Wykonawca sporządzi listę wydzieleni, w których proponuje ponowną weryfikację siedlisk przyrodniczych lub objęcie nowych obszarów. Listę należy przedstawić Nadleśnictwu na bieżąco po zakończeniu prac terenowych w poszczególnych leśnictwach.

W przypadku braku zgody Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych na poszerzenie PUL o zakres art. 28 ust. 10 Ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r (ze zmian.), zgodnie z zapisem w pkt 18 cz. A niniejszego protokołu wtedy

weryfikację siedlisk przyrodniczych jako odrębne postępowanie przeprowadzi Nadleśnictwo najpóźniej w terminie do **30.06.2019 r.**

Zweryfikowane siedliska przyrodnicze należy uwzględnić przy tworzeniu nowych wyłączeń taksacyjnych.

3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub o kierunku gospodarczym

Komisja przyjęła do stosowania następujące rodzaje rębni oraz następujące typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw:

Typy drzewostanów o kierunku gospodarczym:

Typ siedliskowy Lasu	Typ drzewostanu	Docelowy skład gatunkowy uprawy - %	Wnioskowany rodzaj rębni
Bśw	So	So 80, Brz i inne 20	I
Bw	So	So 80 Brz i inne 20	I
Bb	So	So 90, Brz i inne 10	-
BMśw	So	So 80, Brz i inne 20	I/III
	Bk-So	So 70, Bk 20, Db i inne 10	
	Db-So	So 70, Db 20, Bk i inne 10	
BMw	So	So 80, Db i inne 20	I
BMb	Brz-So	So 60, Brz 30, Św i inne 10	-
LMśw	Bk-So	So 50, Bk 30, Db i inne 20	II/III
	So-Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20	
	Db-So	So 50, Db 30, Bk i inne 20	
	Db-Bk-So	So 40, Bk 30, Db i inne 30	
LMw	So-Db	Db 50, So 30, Św i inne 20	III/II
LMb	OI	OI 70 Brz i inne 30	-
Lśw	Bk	Bk 80, Db i inne 20	II/III
	Bk-Db	Db 50, Bk 30, Md i inne 20	
	Db-Bk	Bk 50, Db 30, Md i inne 20	
Lw	Db	Db 70, Js i inne 30	III/II
OIJ	OI-Js	Js 60, OI 30, Brz i inne 10	II/III
	Js-OI	OI 60, Js 30, Brz i inne 10	
OI	OI	OI 90, Js i inne 10	I

Na niewielkich powierzchniach do 1 ha dopuszcza się na w/w siedliskach zagospodarowanie drzewostanów Rb I (z wyjątkiem siedlisk bagiennych). Ze względu na duży regres gatunku, nie należy projektować użytkowania rębego w drzewostanach Js, z wyjątkiem drzewostanów w złym stanie sanitarnym.

W przypadku TD oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw, w których występuje Js, do czasu ustąpienia zjawiska zamierania tego gatunku na etapie zakładania uprawy należy zastępować go innymi gatunkami, takimi jak, np. Db, Wz, Jw, Ol.

Typy drzewostanów zgodnie z IUL mogą ulegać modyfikacji przy zachowaniu gatunku głównego.

Wykonawca na odbiór prac terenowych przedstawi ewentualne propozycje dodatkowych typów drzewostanów.

W uzasadnionych przypadkach nadleśniczy może podjąć decyzję o zmianie w/w orientacyjnego składu gatunkowego uprawy. Dla zapewnienia zamierzonego celu hodowlanego należy kierować się zasadą, że odchyłki dla poszczególnych gatunków głównych nie powinny przekraczać 20 %, a w łącznym udziale gatunków głównych - 30 %. Natomiast w przypadku gatunków domieszkowych łączne odchyłki nie powinny przekraczać 40%. Większe odstępstwa mogą być tolerowane tylko w uprawach powstałych z odnowień naturalnych oraz na małych powierzchniach tj. do 1 ha. Wyjątkowo, w sytuacjach szczególnych gdzie w/w składy oraz dopuszczalne odchyłki nie gwarantują pożądanego skutku hodowlanego nadleśniczy - na wskazanej pozycji, ma prawo do podejmowania indywidualnych decyzji, w kierunku zapewniającym najlepszą realizację celów gospodarki leśnej.

W elaboracie Wykonawca opíše przypadki, w których projekt PUL przewiduje zastosowanie odmiennego niż przyjęty dla danego siedliska sposób zagospodarowania.

Z uwagi na stosunkowo duże wymagania troficzne dębów i buka, ich rola na siedliskach BMśw, szczególnie w słabszym wariantcie uwilgotnienia, może być ograniczana do domieszki pielęgnacyjno-biocenotycznej.

Zgodnie z § 28 „Zasad hodowli lasu” powierzchnie, na których odnowienie sztuczne nie przynosi zadowalającego rezultatu można pozostawić do naturalnej sukcesji.

Dla siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 z Dyrektywy Siedliskowej (SOO) przyjęto TD, orientacyjne składy upraw oraz rodzaje rębni zgodnie z aktualnie obowiązującym Porozumieniem (Aneks nr 3/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. do Porozumienia nr 1/2009 z dnia 23 listopada 2009 roku z RDOŚ w Szczecinie (pismo RDLP w Szczecinie, znak: ZO-074-48/14, z dnia 11.09.2014 roku). Dodatkowo w uzasadnionych przypadkach w/w TD można stosować na wybranych siedliskach przyrodniczych poza obszarami Natura 2000.

4. Wieki rębności dla głównych gatunków drzew

Komisja przyjęła przeciętne wieki rębności zgodnie z poniższym zestawieniem:

- Db,	- 140 lat
- Js, Wz,	- 120 lat
- So, Md, Bk,	- 100 lat
- Św, Dg, Gb, Kl, Jw, Ol, Brz, Lp, Ak, Dbc,	- 80 lat
- Os, Olsz	- 60 lat
- Tp, Wb,	- 40 lat

Wiek rębności dla głównych gatunków lasotwórczych są zgodne z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 36/2004 r. z 19 maja 2004 r. (IUL, Rozdział VIII Załączniki - Wykaz wieków rębności).

Wiek dojrzałości rębnej dla poszczególnych drzewostanów będzie określany zgodnie z IUL. W gospodarstwie specjalnym należy w zasadzie stosować podwyższony wiek dojrzałości rębnej – minimum 20 lat w stosunku do przyjętego przeciętnego wieku rębności.

5. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego

Podział na gospodarstwa należy przyjąć zgodnie z § 82 IUL z utworzeniem 3 gospodarstw:

- a) **gospodarstwo specjalne** - obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w Nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych;
- b) **gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych** – obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych;
- c) **gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych** – obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględniać wymogi ochrony.

Podczas posiedzenia KZP ustalono, że do gospodarstwa specjalnego dodatkowo należy przyjąć:

- pojedyncze pododdziały o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych, w tym lasy na siedliskach Bb, BMb, LMb, OI3, OIJ; ekosystemy referencyjne; cmentarze i miejsca pamięci.

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

Przyjęto następujące średnie okresy odnowienia:

- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych –
 - przy rębni IIIa – 10 lat
 - przy rębniach II i IIIb – 20 lat
 - przy rębni IV – 30 lat
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych oraz gospodarstwo specjalne
 - przy rębni IIIa – 15 lat
 - przy rębniach II i IIIb – 25 lat
 - przy rębni IV – 40 lat

Użytkowanie rębne będzie projektowane z uwzględnieniem ramowych wytycznych zawartych w Zasadach Hodowli Lasu oraz Instrukcjach i wytycznych, obowiązujących aktualnie w Lasach Państwowych.

W gospodarstwie specjalnym i wielofunkcyjnych lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie

potrzeb hodowlanych i ochronnych. Należy przyjąć przy tym zasadę, iż użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany przypisanych i zatwierdzonych funkcji ochronnych.

Na siedliskach bagiennych proponuje się zrezygnować z użytkowania rębego za wyjątkiem odślaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych.

Należy zrezygnować z użytkowania rębego w drzewostanach jesionowych nie wykazujących objawów (lub z nieznacznymi objawami) zamierania jesionu. Wyłączenie z użytkowania rębego ma na celu ochronę zasobów genowych gatunku (poprzez ochronę populacji odznaczających się większą odpornością). Wykaz takich drzewostanów należy przedstawić na odbiorze prac terenowych.

W istniejących drzewostanach klasy odnowienia (KO) i klasy do odnowienia (KDO) należy w zasadzie kontynuować rębnię zastosowaną w poprzednim PUL.

Dopuszcza się stosowanie w lasach ochronnych na siedliskach Bśw, BMśw i OI rębni Ib.

Dopuszcza się projektowanie Rb Ib na siedliskach lasowych i OIJ w wyjątkowych wypadkach (np. małe powierzchnie wydzieleń) oraz w blokach upraw pochodnych, po uprzednim uzgodnieniu z RDLP i Nadleśnictwem.

Należy zwrócić uwagę na granice pododdziałów zagospodarowanych rębniami zupełnymi. Zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu na zrębach zupełnych pozostawia się fragmenty starodrzewu do ich naturalnego rozpadu. W związku z powyższym biogrupy te w trakcie taksacji powinny pozostać w granicy pododdziałów, na których prowadzona jest rębnia zupełna.

Przy projektowaniu rębni zupełnych oraz cięć uprzętających w rębniach złożonych w zasadzie należy planować 95% (w celu pozostawiania 5% fragmentów starodrzewu) miąższości do pozyskania. Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, a także na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha, oraz w przypadku zlokalizowania cięć w bloku upraw pochodnych, jeśli stanowią je gatunki drzew, dla których założono dany blok.

Strefy ekotonowe należy kształtować i projektować zgodnie z § 27 ZHL. Nadleśnictwo przekaże wykonawcy informację na temat pozostałych szlaków komunikacyjnych nie wymienionych § 27 pkt. 1 ZHL, a wymagających pozostawienia pasów ochronnych w postaci stref ekotonowych lub stworzenie od podstaw takich stref. W strefach takich należy zaplanować działania mające na celu wyeliminowanie ewentualnych zagrożeń. Decyzję o ewentualnym utworzeniu wydzielienia powinien podjąć taksator w zależności od uwarunkowań terenowych.

Należy przyjąć dotychczasowy podział na ostępy i obowiązujący kierunek cięć, a w przypadkach koniecznych zastosować ostępy przejściowe. Zręby na pozycjach wymagających podziału na działki projektować tak, aby unikać długich i wąskich powierzchni - w takich przypadkach podział działki powinien nastąpić w kierunku pionowym N-S.

Wykaz cięć użytków rębnych sporządzić z podziałem na działki, bez przydziału na lata realizacji.

Wykaz cięć użytków rębnych należy przedstawić do kontroli najpóźniej na miesiąc przed oddaniem referatu na NTG. Szczegółowa kontrola projektowanych cięć rębnych zostanie przeprowadzona przy udziale Nadleśnictwa i Wykonawcy.

Nadleśnictwo uzgodni z wykonawcą lokalizację cięć na rok 2020. Projektować działki zrębowe w oparciu o istniejące w terenie szczegóły.

Na siedliskach wilgotnych szerokość zrębów należy planować w dolnej granicy przewidzianej dla poszczególnej rębni.

Przestoje i nasienniki można projektować do usunięcia tylko w wypadkach niezbędnych i gospodarczo koniecznych.

Orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym zostanie określony na 10-lecie sumarycznie bez podawania miąższości do pozyskania w poszczególnych leśnictwach, oddziałach i pododdziałach w oparciu o spodziewany przyrost i wykonanie użytkowania przedrębego w minionym 10-leciu.

7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzania „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Do przebudowy należy kwalifikować drzewostany zgodnie z § 40 IUL oraz § 57 ZHL.

Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy należy sporządzić z podziałem na następujące grupy drzewostanów:

- Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu.
- Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym 10-leciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych.
- Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

Pielęgnowanie upraw należy zaplanować tylko dla istniejących upraw i zrębów wg stanu na 01.01.2020 r.

Ograniczyć planowanie zabiegu CPP wyłącznie do pozycji gdzie ma to racjonalne gospodarcze uzasadnienie (uzasadnione stanem drzewostanu na gruncie).

Wykonawca przedstawi wykaz projektowanych drzewostanów do CPP na odbiorze prac terenowych.

W ramach cięć pielęgnacyjnych w zasadzie nie planować zabiegów dwunawrotowych.

W warstwie podrostu należy projektować zabiegi pielęgnacyjne (CW, CP) zgodnie z potrzebami hodowlanymi stwierdzonymi na gruncie.

W warstwie podrostu o charakterze II piętra nie projektować zabiegów pielęgnacyjnych.

W zasadzie należy projektować jedną, wiodącą wskazówkę z pielęgnowania lasu dla danego wydzielenia. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się rozdzielenie w/w zabiegów (np. powierzchnia dawnych odnowionych gniazd na uprawie po Rb III a). Cięcia pielęgnacyjne powinny być planowane we wszystkich drzewostanach, w których niezbędne jest ich wykonanie.

W drzewostanach, w których najprawdopodobniej nie będzie potrzeby przeprowadzenia zabiegu w najbliższym 10-leciu, głównie w zdrowych drzewostanach starszych klas wieku o niskim i równomiernym zwarcu i zadrzewieniu (w których stosunkowo niedawno wykonano trzebież), można nie planować użytkowania przedrębego.

W drzewostanach iglastych (So i Md) V kl. wieku nie planować cięć pielęgnacyjnych chyba, że stan drzewostanu wskazuje taką konieczność.

W zasadzie nie planować do użytkowania przedrębnych drzewostanów które osiągnęły lub przekroczyły wiek dojrzałości rębnej.

Nie planować zabiegów lub planować tylko na części powierzchni w drzewostanach trudno dostępnych przez cały rok – np. na niektórych olsach, przy ciekach wodnych, w drzewostanach o stromych stokach itp.

Wykaz drzewostanów bez zabiegów wykonawca przedłoży na odbiorze prac terenowych.

Komisja ustaliła, że Wykonawca PUL wraz z Nadleśnictwem przygotowują, na odbiór końcowy prac urządzeniowych terenowych, 2 próbne powierzchnie trzebieżowe w drzewostanach II i IV klasy wieku.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw

Wprowadzanie II piętra planować na siedliskach żyzniejszych w zależności od stanu drzewostanu, jego wieku i pełnionych funkcji, wyłącznie w niezbędnym zakresie z pominięciem fragmentów z istniejącymi nalotami, podrostami i podszytem (wykaz wykonawca przedstawi na odbiorze końcowym prac terenowych).

Wprowadzanie podszytów ograniczyć do miejsc, co do których nie ma wątpliwości, co do ich skutecznego wyprowadzenia.

Dolesienia luk należy projektować jedynie w drzewostanach średnich klas wieku, w których powstały warunki umożliwiające skuteczne wyprowadzenie młodego pokolenia, w sytuacjach mających uzasadnienie gospodarcze (wykaz wykonawca przedstawi na odbiorze prac terenowych).

Decyzję o rejestrowaniu młaższości podrostu podejmuje taksator na gruncie.

Wykonawca w trakcie inwentaryzacji dokona przeglądu drzewostanów mogących spełniać funkcje gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN) i przedstawi wykaz z propozycjami na odbiorze terenowym prac urządzeniowych.

Wykonawca wskaże lokalizację drzewostanów sosnowych nadających się do odnowienia naturalnego (wykaz przedstawi na odbiorze końcowym prac terenowych).

Wykonawca planu urządzenia lasu sporządzi wykaz wszystkich opisanych w trakcie taksacji powierzchni z odnowieniem naturalnym, celem ułatwienia monitoringu odnowień naturalnych w Nadleśnictwie.

Wykonawca przedstawi wykaz gruntów proponowanych do ewentualnej sukcesji na odbiór prac terenowych.

10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Wszelkie sprawy dotyczące ochrony lasu należy uzgadniać z Nadleśnictwem przekonsultować z RDLP i ZOL-em.

W trakcie prac terenowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie, inwentaryzację oraz określi stopień nasilenia uszkodzeń drzewostanów wyrządzonych przez czynniki natury biotycznej, abiotycznej i antropogenicznej.

W uprawach i młodnikach w I klasie wieku należy określić stopień uszkodzenia przez czynniki biotyczne i abiotyczne. Inwentaryzować należy szkody od 20%. W trakcie prac inwentaryzacyjnych należy zwrócić szczególną uwagę na zagadnienia

ochrony lasu, a przede wszystkim stan zdrowotny drzewostanów (ze względu na występowanie szkodników pierwotnych i wtórnych).

Wykonawca uwzględni przy wykonywaniu prac nad sporządzaniem projektu planu urządzenia lasu materiały dotyczące występowania i zwalczania chorób drzew leśnych oraz występowania szkodników drzew leśnych przekazane przez ZOL w Szczecinku.

Plan ochrony przeciwpożarowej sporządzić zgodnie z obowiązującymi przepisami, zgodnie z obowiązującymi Ramowymi wytycznymi w zakresie tworzenia i uzgadniania Planu Urządzenia Lasu w części dot. Ochrony Przeciwpożarowej i uzgodnić z Nadleśnictwem, RDLP i KW PSP przed posiedzeniem NTG. Wykonawca dokona analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej wymienionych w paragrafie 103 Instrukcji Urządzania Lasu. Na mapie operacyjnej ochrony ppoż. należy umiejscowić wieże i dostrzegalnie (pozwalające na synchronizację obserwacji zagrożeń i niezbędnych działań operacyjnych) oraz drogi stanowiące dojazdy pożarowe i punkty czerpania wody zgodnie z ww. wytycznymi, przy czym Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie wnioskuje o wykorzystanie jako dojazdy pożarowe dróg własnych i dróg z inwestycji wspólnych z samorządami.

11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej

Projekt rekreacyjnego zagospodarowania lasu sporządzić należy zgodnie z IUL i ZHL. W planowaniu należy wziąć pod uwagę uwarunkowania społeczne w tym istniejącą infrastrukturę turystyczną także poza obszarami leśnymi oraz plany i strategie rozwoju miejscowych gmin. W planie podkreślić konieczność współpracy z lokalnymi samorządami i organizacjami pozarządowymi w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego i utrzymania istniejącej infrastruktury.

Program Edukacji Leśnej sporządzi Nadleśnictwo i przedstawi do zatwierdzenia Dyrektorowi RDLP w terminie do **30 listopada 2019 r.**

12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

W PUL należy określić kierunkowe zadania związane z użytkowaniem ubocznym i zagospodarowaniem łowieckim, w oparciu o informacje uzyskane od Nadleśnictwa, zgodnie z IUL z uwzględnieniem występowania szkód i sposobów ich ograniczenia, wraz z mapą przeglądową gospodarki łowieckiej. Wykonawca umieści obiekty infrastruktury łowieckiej na odpowiedniej warstwie LMN. Ustalenia zawarte w WŁPH opracowywanym na lata 2017 – 2027 należy uwzględnić w PUL.

13. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Na lata 2020-2029 należy kierunkowo określić potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej dotyczące: mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych, siedzib jednostek Lasów Państwowych, budynków gospodarczych; budowy i konserwacji zbiorników małej retencji, urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji (miejsca postoju, parkingi na potrzeby turystyki). Komisja postanowiła, że w ramach

projektu planu urządzenia lasu nie będzie wykonana ekspertyza docelowej sieci dróg leśnych)

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Nie ma potrzeby sporządzania ekspertyzy ekonomicznej w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej, prowadzonej na podstawie PUL.

15. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego powinna zostać przeprowadzona przez Wykonawcę zgodnie z § 123 ust. 1 IUL

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenia tabel dotyczących przedmiotów ochrony i zadań ochronnych

Program Ochrony Przyrody należy zaktualizować zgodnie z obowiązującą IUL.

Do aktualizacji POP należy wykorzystać aktualną Waloryzację Przyrodniczą Nadleśnictwa, wyniki powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej, waloryzacje przyrodnicze gmin położonych w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa oraz wszelkie inne dostępne informacje, w tym także plany zadań ochronnych i projekty planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

Dla wszystkich form prawnej ochrony przyrody należy podać podstawę prawną oraz informację na temat planów ich zarządzania.

Wykonawca prac urządzeniowych powinien odnieść się do proponowanych form ochrony przyrody.

W zakresie aktualizacji POP wykonawca projektu PUL we współpracy z Nadleśnictwem podejmie starania o dotarcie do jak największej liczby instytucji państwowych, samorządowych i organizacji pozarządowych w celu pozyskania niezbędnych informacji.

Dla stanowisk roślin i zwierząt określić źródło pochodzenia danych ze szczególnym wskazaniem, które stanowiska są stanowiskami historycznymi, niepotwierdzonymi w trakcie prac terenowych.

W zakresie osobliwości przyrodniczych w opisie taksacyjnym wykonawca zamieści wyłącznie informacje potwierdzone podczas prac taksacyjnych przez wykonawcę PUL lub nadleśnictwo np. w formie zweryfikowanego wykazu podpisanego i przekazanego dla wykonawcy PUL oraz na podstawie aktualnych badań, ekspertyz sporządzanych m.in. w ramach prac nad obowiązującymi dokumentami dotyczącymi prawnych form ochrony przyrody. Informację z w/w dokumentów przepisuje się do bloku „osobliwości przyrodnicze” tylko wówczas gdy dokumenty te jednoznacznie podają lokalizację osobliwości. Dotyczy to roślin rzadkich, cennych oraz chronionych zgodnie z zakresem słowników zawartych w programie TAKSATOR i SILP. Lokalizację osobliwości przyrodniczych należy zapisywać wtedy gdy można ją jednoznacznie określić. W przypadku rozproszonego występowania osobliwości w całym wydzieleniu nie należy zapisywać jej lokalizacji (podczas prac terenowych w odpowiednim polu należy wówczas postawić znak „-”).

Ponadto informacje na temat wszystkich roślin zarówno tych potwierdzonych jak i pozostałych pochodzących z innych źródeł np. waloryzacja przyrodnicza gmin, inne źródła historyczne, należy zamieścić w oddzielnym tomie Programu Ochrony Przyrody (POP) jako tzw. „informacje wrażliwe”.

W POP należy zamieścić tabelę obrazującą dla każdego obszaru „Natura 2000” strukturę wiekową drzewostanów wg gatunków rzeczywistych. Wykonawca proponuje w uzgodnieniu z Nadleśnictwem niezbędne dla zachowania siedlisk przyrodniczych działania ochronne. Na obszarach będących stanowiskami chronionych gatunków zwierząt wskazać konieczność dostosowania terminów i sposobów wykonania wszelkich prac do okresu lęgu, rozrodu lub hibernacji (nietoperze).

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy uzgodniony z RDLP w Szczecinie wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na skutek odpowiednich decyzji zarządzającego (Nadleśniczego) lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody. Wykaz zostanie zamieszczony w POP.

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy informacje, na temat działań związanych z reintrodukcją Popielicy szarej (*Glis glis*), celem uwzględnienia podczas planowania urządzeniowego stanowisk wsiedlonej populacji (pismo Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody SALAMANDRA z dnia 12.06.2017 r.).

Należy zestawić powierzchnie ekosystemów referencyjnych wg wykazu przekazanego przez Nadleśnictwo i uwzględnić w dalszych pracach nad opracowaniem projektu PUL.

Program zostanie opracowany, jako oddzielnie oprawiony tom wraz z Mapą Walorów Przyrodniczo-Kulturowych stanowiącą załącznik tegoż Programu.

Wykonawca wykona POP w trzech egzemplarzach, pozbawiony informacji, których udostępnienie mogłoby spowodować zagrożenie dla środowiska zgodnie z art.16 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. nr 199, poz.1227). Informacje te zostaną zawarte w osobno oprawionym tomie załączonym do każdego egzemplarza POP.

17. Wydruk map tematycznych

Wydruk map tematycznych należy sporządzić zgodnie z wymogami. Zakres drukowanych map tematycznych wynika z Zarządzenia nr 83 Dyrektora Generalnego LP z 23 listopada 2012 r., IUL z 2011 r. oraz zapisów niniejszego protokołu.

18. Projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Dyrektor RDLP w Szczecinie wystąpi o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. zgodnie z wnioskiem następującej treści:

Przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz

o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227) nakładają obowiązek wykonania strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko. W związku z powyższym

Wnoszę

o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

Plan urządzenia lasu stanowi podstawę prowadzenia racjonalnej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w nadleśnictwie, przyjmując - jako cel nadrzędny - konieczność stosownego uwzględnienia w niej różnych funkcji lasu. Ponadto plan ten spełnia szczególną rolę łącznika w przenoszeniu postulatów polityki leśnej i długookresowych strategii z zakresu leśnictwa, opracowanych na poziomie kraju i zawartych w podstawowych aktach prawnych, na poziom lokalny, w formie średniookresowych celów gospodarowania określanych dla nadleśnictwa, a także sposobów realizacji tych celów. Dlatego też współudział społeczeństwa w tworzeniu planu jest niezwykle ważny.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu będzie zawierała:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektu planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
- d) streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Ponadto, będą określone i ocenione:

- a) istniejący stan środowiska na obszarach objętych projektem planu oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji planu,
- b) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- c) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu,
- d) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, ludzi, wodę, powietrze, klimat, krajobraz i zabytki.

Prognoza przedstawi również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru Prognoza zawierać będzie rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Monitorowanie zadań określonych w Planie urządzenia lasu, zatwierdzonych przez Ministra Środowiska, będzie oparte o rozbudowany system kontroli w Lasach Państwowych. Monitoring krótkookresowy (system rocznych sprawozdań, kontrole problemowe i bieżące dokonywane przez komórki merytoryczne RDLP), średniookresowy dziesięcioletni (kontrole kompleksowe Inspekcji Lasów Państwowych i Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP), analiza gospodarki leśnej ubiegłego okresu dokonana przez Nadleśniczego, zamieszczana w Elaboracie nowego Planu urządzenia lasu).

Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko będzie narzędziem pozwalającym ukierunkować plan na zmniejszenie ryzyka konfliktów pomiędzy zrównoważoną gospodarką leśną a wymogami ochrony środowiska i potrzebami społeczności lokalnej.

Do wniosku zostanie dołączona mapa obszarów chronionych.

19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Na początku prac terenowych należy zorganizować spotkanie robocze wykonawcy prac z administracją terenową Nadleśnictwa, przy udziale przedstawicieli RDLP, w celu omówienia zakresu prac urządzeniowych i zasad wzajemnej współpracy.

Wyniki prac siedliskowych (ujętych w opracowaniu glebowo-siedliskowym, jak również opracowania dla gruntów zalesianych) należy ująć zgodnie z IUL.

Przy wykonywaniu prac nad PUL wykonawca powinien uwzględnić zapisy PZO dla obszarów Natura 2000 znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj..

Wszelkie problemy wynikłe w trakcie prac taksacyjnych wykonawca powinien na bieżąco uzgadniać z Zastępcą Nadleśniczego.

Po zakończeniu prac terenowych w poszczególnych leśnictwach, opisy wyłączeń, sprawy specyficzne oraz wszelkie wskazania gospodarcze wykonawca powinien przedstawić właściwemu leśniczemu oraz Kierownictwu Nadleśnictwa.

Na początku prac kameralnych po wytworzeniu nowej bazy danych i zaktualizowaniu mapy wykonawca przekaże do weryfikacji w nadleśnictwie robocze kompozycje wydruków map i opis taksacyjny. Termin zostanie ustalony podczas kontroli bieżącej prac terenowych. Wykonawca ustosunkuje się do uwag wniesionych przez nadleśnictwo.

Wszelkie specyficzne zagadnienia dotyczące gospodarki leśnej, które nie zostały omówione na KZP, a wynikną w trakcie prac urządzeniowych wykonawca powinien konsultować na bieżąco z Nadleśnictwem i RDLP.

Protokołował:
STARSZY SPECJALISTA
SŁUŻBY LEŚNEJ
Regina Smyk

Przewodniczący:

ZASTĘPCA DYREKTORA
ZAKŁ. GOSPODARKI LEŚNEJ
Krzysztof Sielecki

Zatwierdzam:
DYREKTOR
REGIONALNEGO DYREKTORATU LASÓW PAŃSTWOWYCH
Sławomir Wencel

**PROTOKÓŁ
z posiedzenia**

**Narady Techniczno – Gospodarczej (NTG)
w sprawie opracowania planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie**

**RDLP w Szczecinie
w dniu 15.11.2019 r.**

Część A.

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

Przewodniczący:

Krzysztof Sielecki – Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Szczecinie

W obradach uczestniczyli:

Grzegorz Majchrzak	– Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki RDLP w Szczecinie
Dariusz Jaczewski	– Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Szczecinie
Rafał Brudziński	– Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Szczecinie
Arnold Haręźlak	– Naczelnik Wydziału Użytkowania Lasu RDLP w Szczecinie
Jolanta Sojka	– Naczelnik Wydziału Promocji i Mediów RDLP w Szczecinie
Bernard Piecyk	– Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu RDLP w Szczecinie
Ewa Goryniak	– Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wew. RDLP w Szczecinie
Stanisław Ciesielski	– Kierownik ZOL w Szczecinku
Krzysztof Stachowiak	– Inspektor DGLP w Warszawie
Przemysław Rachwał	– Starszy Specjalista SL w Wydziale Urządzania Lasu i Geoinformatyki RDLP w Szczecinie
Wojciech Kamiński	– Specjalista SL w Wydziale Urządzania Lasu i Geoinformatyki RDLP w Szczecinie
Grzegorz Jankowski	– Nadleśniczy Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Jacek Brzostowski - Jarek	– Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Daniel Rogowski	– Inżynier Nadzoru Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Anita Suchowera	– Strażnik Leśny Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Jolanta Jurczyszyn	– Starszy Specjalista SL Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Daria Wyrembelska - Wacławska	– Starszy Specjalista SL Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Tomasz Jeżyk	– Specjalista SL Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Marta Ledzianowska	– Specjalista SL Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Monika Dylińska	– Specjalista SL Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie

Michał Bielewicz	– Naczelnik Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000
Paweł Guzikowski	– Dyrektor BULiGL O/Gorzów Wlkp.
Adam Bajon	– Zastępca Dyrektora BULiGL O/Gorzów Wlkp.
Dorota Baran	– Starszy Taksator BULiGL O/Gorzów Wlkp.
Dariusz Szwagierczak	– Administrator SILP Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Sylwia Gławdel	– Stażysta Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie
Ewelina Staszak	– Stażysta Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie

W wyniku dyskusji nad materiałami przedłożonymi na posiedzeniu przyjęto poniższe ustalenia:

1. Ocena mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

Podczas narady zaakceptowano ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz funkcji lasów, która uwzględnia dane i informacje uzyskane w toku prac urzędniowych. Lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska z dnia 2 listopada 2010 roku.

2. Akceptacja, przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu, zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu.

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie ma charakter wielofunkcyjny i jest prowadzona z zachowaniem funkcji ochronnych, społecznych, ekologicznych i gospodarczych. Główną funkcją gospodarczą jest produkcja drewna, ponadto udostępnienie lasów pozwala pozyskiwać płody runa leśnego oraz prowadzić gospodarkę łowiecką. Całość ww. działalności jest zbieżna ze strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego, gminnego, które wpisują się w model gospodarowania wielofunkcyjnego.

Po przeanalizowaniu dostępnych materiałów planistycznych stwierdzono, że projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie na lata 2020 - 2029 jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska, które zostaną przedstawione w elaboracie.

Nadleśnictwo nie posiada w zarządzie gruntów leśnych, dla których minister właściwy ds. środowiska wydał zgodę na ich przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

3. Rozbieżności rodzajów użytków gruntowych.

Zgodnie z protokołem z KZP Nadleśnictwo Strzelce Kraj. udostępniło Wykonawcy dokumenty dotyczące stanu posiadania potrzebne do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu. Rozbieżności pomiędzy stanem ewidencyjnym gruntów i stanem faktycznym zostały zgłoszone w formie wykazu rozbieżności. Nadleśniczy podjął decyzje w sprawie ich usunięcia. Nadleśnictwo nie posiada gruntów spornych oraz we współwłasności. Zgodnie z aktualną decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nie przeznacza się gruntów do zalesienia.

4. Zasięg terytorialny i numeracja oddziałów.

Terytorialny zasięg działania nadleśnictwa (zasięg terytorialny) określa załącznik do Zarządzenia Nr 86 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. Powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 48 396 ha.

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy. Podział na leśnictwa został przyjęty zgodnie z Zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce Kraj. obowiązującym od dnia 20 lipca 2009 roku.

Liczba oddziałów i leśnictw.			
Obręb Strzelce Kraj.		Obręb Wilanów	Nadleśnictwo Strzelce Kraj
Ilość			
Leśnictwa	3	7	10
Oddziały	225	393	618

5. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego rocznego tablicowego oraz użytecznego.

Po analizie wskaźników przedstawionych w referatach i koreferatach Nadleśniczego oraz wykonawcy projektu planu urządzenia lasu, zdecydowano o przyjęciu szacowanego etatu miąższości użytkowania przedrębego na poziomie 50,0 % spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny. Z analizy wynika, że w okresie gospodarczym 2020-2029 zapas na powierzchni leśnej zalesionej spadnie o 0,50 %, a przeciętna zasobność drzewostanów wyniesie 292 m³/ha.

Pomimo tego, że prognoza przeprowadzona na podstawie przyrostu tablicowego wskazuje na spadek zapasu na koniec 10-lecia, to na podstawie uzyskanego za minione 10-lecie przyrostu użytecznego można spodziewać się jego wzrostu.

6. Akceptacja testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych.

W celu inwentaryzacji miąższości zasobów Nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentatywną założono 1604 powierzchni próbnych kołowych. W trakcie pomiarów, na wybranych powierzchniach próbnych dokonano pomiaru drewna martwego.

Kontrola powierzchni próbnych objęła próbę 40 powierzchni. Przeprowadzona została w dniach 03-05 czerwca 2019 r. Komisja odbioru uznała materiały przedłożone do kontroli za wykonane prawidłowo i nadające się do dalszego opracowania. Podczas NTG zaakceptowano test kontroli pomiaru miąższości.

7. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

Podczas NTG przyjęto bez uwag szczegółową analizę gospodarki przeszłej w oparciu o referaty Nadleśniczego, Kierownika ZOL w Szczecinku, Naczelnika Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki w zakresie wykonywania dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko oraz koreferat Wykonawcy projektu PUL. Wynikające z oceny wnioski zostały uwzględnione przy projekcie PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie na lata 2020 – 2029.

8. Wnioski w sprawie ogólnej hodowli lasu.

Problemy i wytyczne w zakresie postępowania z zakresu hodowli lasu zostały szczegółowo przedstawione w referatach: Nadleśniczego, oraz Wykonawcy projektu PUL, koreferatach: Nadleśniczego i Wykonawcy. Wnioski zostały uwzględnione w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie. W elaboracie zostanie zamieszczone zestawienie opisanych powierzchni z odnowieniem naturalnym zgodnie z Zarządzeniem nr 58/2012 z dnia 31.08.2012 r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych.

9. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu.

Zagrożenia, problemy i wytyczne w zakresie postępowania dotyczącego ochrony lasu zostały szczegółowo przedstawione w referatach: Kierownika ZOL w Szczecinku, Nadleśniczego, Wykonawcy projektu PUL oraz koreferatach: Nadleśniczego, Wykonawcy i Naczelnika Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP w Szczecinie. Wnioski zostały uwzględnione w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie. Dodatkowo w elaboracie zostanie zamieszczone zestawienie drzewostanów porolnych wg typów siedliskowych lasu.

10. Zgodność projektu planu urządzenia lasu i programu ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP.

Projekt Planu Urządzenia Lasu wykonano wg stanu na 01.01.2020 r. w oparciu o:

- Ustawę z dnia 28.09.1991 o lasach (Dz. U. z 2015 r. poz.2100 ze zm).
- Ustawę z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015r. poz. 1651 ze zm.) oraz jej akty wykonawcze.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. z 26.11.2012 r., poz. 1302)
- Instrukcję Urządzania Lasu z 2011 r.
- Zasady Hodowli Lasu z 2012 r.
- Instrukcję Ochrony Lasu z 2012 r.
- Instrukcję Ochrony Przeciwpożarowej z 2011 r.
- Instrukcję sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie
- wytyczne i zalecenia KZP i komisji odbioru prac terenowych

Stwierdzono, że projekt Planu Urządzenia Lasu wraz z Programem Ochrony Przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi z KZP.

11. Program edukacji leśnej społeczeństwa.

Program edukacji leśnej na lata 2020 – 2029 zawierający zakres i zadania edukacji realizowane na poziomie nadleśnictwa, zgodnie z Zarządzeniem nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 r. został szczegółowo omówiony przez Nadleśniczego oraz zaakceptowany podczas NTG.

12. Końcowe wytyczne.

Po przeanalizowaniu przedstawionych materiałów zaakceptowano symulację stanu zasobów drzewnych na koniec okresu obowiązywania sporządzonego planu urządzenia lasu. Orientacyjną, spodziewaną miąższość grubizny drzewostanów Nadleśnictwa Strzelce Kraj. na koniec okresu gospodarczego przedstawia poniższa tabela:

Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.			
Wyszczególnienie	Obręb		Nadleśnictwo
	Strzelce Kraj.	Wilanów	
	m ³ brutto (na powierzchni leśnej zalesionej)		
V _p	1 537 717	3 037 095	4 574 812
Z _v	402 800	786 400	1 189 200
U	370 775	840 877	1 211 652
V _k	1 569 742	2 982 618	4 552 360
Przewidywany przyrost zapasu			
w m ³ brutto	+ 32 025	- 54 477	- 22 452
w %	+ 2,1	- 1,8	- 0,5
Przeciętny zapas (brutto m ³ /ha)			
Stan na 1.01.2020 r.	290	295	293
Stan na 31.12.2029 r.	296	290	292
Różnica +/-	+ 6	- 5	- 1
V _p - suma miąższości grubizny na początku okresu gospodarczego, na powierzchni zalesionej			
Z _v - spodziewany przyrost miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu			
U – suma miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie urządzenia lasu			
V _k – suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego			

Należy zaznaczyć, że powyższa prognoza została opracowana na podstawie przyrostu tablicowego. Na lata 2010-2019 prognozowano wzrost zapasu na podstawie przyrostu tablicowego w wysokości 124 397 m³, a faktyczny wzrost zapasu wyniósł 315 309 m³.

Mapy i opracowania zostaną sporządzone w ilościach i formie zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu, ustaleniami KZP oraz przedmiotem zamówienia.

Zawarte w niniejszym Protokole dane liczbowe mogą ulec nieznacznym zmianom ze względu na trwające kameralne prace zakończeniowe.

Część B.

Projekt planu urządzenia lasu.

Szczegółowe dane i symulacje różnych wariantów użytkowania oraz porównania do okresu ubiegłego zostały przedstawione w referacie i koreferacie Wykonawcy PUL. Poniżej zamieszcza się w syntetycznej i tabelarycznej formie podstawowe dane dotyczące zadań gospodarczych zatwierdzonych podczas NTG.

1. Stan posiadania.

Obecny projekt planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Strzelce Kraj. został opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp. na podstawie Umowy Nr EA.270.2.1.2018 z dnia 19.04.2018 r. zawartej pomiędzy wykonawcą, a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Szczecinie.

Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie składa się z 2 obrębów leśnych, których powierzchnia ogólna wg zestawienia pow. działek wynosi **16 595,2330 ha** w tym obr. Strzelce Kraj. 5 647,9514 ha, obr. Wilanów 10 947,2816 ha.

Zgodnie z § 63 instrukcji u.l. do sporządzenia planu u.l. przyjęto wyrównaną powierzchnię wyłączeń do powierzchni działek ewidencyjnych, zaokrągloną do 0,01 ha, która wynosi dla Nadleśnictwa Strzelce Kraj. **16 595,32 ha** w tym obr. Strzelce Kraj. 5 647,93 ha, obr. Wilanów 10 947,39 ha. Nadleśnictwo nie posiada gruntów we współwłasności oraz gruntów spornych.

Nadleśnictwo nie posiada w zarządzie gruntów leśnych, dla których minister właściwy ds. środowiska wydał zgodę na ich przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2. Funkcje lasu i kategorie ochronności.

Zestawienie powierzchni rezerwatów, lasów ochronnych i pozostałych (pow. leśna zal. i nie zal.)							
Lp.	Dominujące funkcje lasu	Obr Strzelce Kraj.		Obr Wilanów		Nadleśnictwo	
		ha	%	ha	%	ha	%
I	Rezerваты	-	-	116,18	1,1	116,18	0,7
II	Lasy ochronne	4534,37	84,8	6577,81	63,6	11112,18	70,8
1	WODOCHRONNE	43,80	0,8	127,25	1,2	171,05	1,1
2	WODOCHRONNE, CENNE	911,16	17,0	516,75	5,0	1427,91	9,1
3	WODOCHRONNE, OSTOJE, CENNE	48,09	0,9	-	-	48,09	0,3
4	CENNE	3515,28	65,8	5666,57	54,8	9181,85	58,4
5	OSTOJE	-	-	88,74	0,9	88,74	0,6
6	OSTOJE, CENNE	16,04	0,3	87,06	0,8	103,10	0,7
7	W MIASTACH, CENNE	-	-	91,44	0,9	91,44	0,6
III	Pozostałe lasy	811,16	15,2	3652,85	35,3	4464,01	28,5
Ogółem		5345,53	100,0	10346,84	100,0	15692,37	100,0

3. Analiza stanu zasobów drzewnych.

Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie przedstawia tabela.

Tabela XIII. Porównanie pow. leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych PUL i w prognozie N-ctwo Strzelce Kraj.						
Lp.	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan na			
			1.I.1993r.	1.I.2000r.	1.I.2010r.	1.I.2020r.
1	2	3	4	5	6	7
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	15 289	15 467	15 659	15 692
2	Zasoby miąższowości	tys. m ³	2 964	3 484	4 265	4 583
3	Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w podklasach wieku					
	IIa	m ³	119	125	146	131
	IIb	m ³	185	220	237	237
	IIIa	m ³	234	270	311	318
	IIIb	m ³	291	299	368	380
	IVa	m ³	288	328	347	402
	IVb	m ³	296	334	405	405
	Va	m ³	308	345	388	417
	Vb	m ³	330	352	410	415
	VI	m ³	347	363	403	441
	VII	m ³				373
	VIII i starsze	m ³	-	370	394	422
	KO	m ³	194	202	252	283
	KDO	m ³	269	209	307	299
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³	194	225	272	292
5	Przeciętny wiek	lat	50	52	56	60
6	Bieżący przyrost d-stanów na 1 ha tablicowy	m ³	6,6	7,4	7,9	7,6
7	Przeciętna miąższowość użytków rębnych na 1 ha	m ³	-	2,2	2,1	4,6

Tabela XIII. Porównanie pow. leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych PUL i w prognozie N-ctwo Strzelce Kraj.						
Lp.	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan na			
			1.I.1993r.	1.I.2000r.	1.I.2010r.	1.I.2020r.
1	2	3	4	5	6	7
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m ³	-	2,9	2,8	3,4
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1ha	m ³	-	8,2	9,6	9,8

4. Podział na gospodarstwa.

Przyjmuje się następujący podział na gospodarstwa:

Podział na gospodarstwa w Nadleśnictwie Strzelce Kraj.							
Gospodarstwo		Obr Strzelce Kraj.		Obr Wilanów		Nadleśnictwo	
		ha	%	ha	%	ha	%
Specjalne (S)		215,59	4,0	429,23	4,1	644,82	4,1
Lasów ochronnych (O)		4355,16	81,5	6337,59	61,3	10692,75	68,2
Lasów gospodarczych (G)	Zrębowe (GZ)	399,46	7,5	2147,29	20,8	2546,75	16,2
	Przerębowo-zrębowe (GPZ)	375,32	7,0	1432,73	13,8	1808,05	11,5
Razem		5345,53	100,0	10346,84	100,0	15692,37	100,0

5. Etat użytkowania rębego oraz etat użytkowania przedrębego w tym orientacyjny etat miąższościowy użytkowania przedrębego (Tab. XVII IUL).

Przyjęto następujący etat użytkowania głównego.

Tabela nr XVII. N-ctwo Strzelce Kraj. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć.				
Kategoria cięć	Powierzchnia (ha)		Miąższość grubizny (m³)	
	cięcia (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2541,55	1580,15	645301	545933
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			32265	27292
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	2541,55	1580,15	677566	573225
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin	-		542	466
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów	-		1044	888
3. pozostałe	-			
Razem nie zaliczone	-		1586	1354
Razem użytki rębne	2541,55	1580,15	679152	574579
II. Użytki przedrębne	-		-	-

Tabela nr XVII. N-ctwo Strzelce Kraj. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć.				
Kategoria cięć	Powierzchnia (ha)		Miażdżość grubizny (m ³)	
	cięcia (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
A. Czyszczenia B. Trzebieże	10304,20		532500	426000
R-m użytki przedrębne wg przyjętego etatu	10304,20		532500	426000
Ogółem użytki główne (I+II)	12845,75	1580,15	1211652	1000579

Przyjęto obligatoryjny etat miażdżościowy w użytkowaniu rębny wynosi 574 579 m³ netto.

Obligatoryjny etat powierzchniowy w użytkowaniu przedrębnym wynosi 10 304,20 ha.

Szacunkowy etat miażdżościowy użytkowania przedrębnego (426 000 m³ netto) obejmuje 50,0 % przyrostu drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym. Łączny etat użytkowania głównego w Nadleśnictwie wzrósł w stosunku do etatu z okresu poprzedniego o 16, 2 % (netto). Przyjęty etat na lata 2020-2029 nie przekracza możliwości produkcyjnych lasów Nadleśnictwa, zapewnia również ciągłość i trwałość użytkowania oraz ma przeciwdziałać zbytniemu wzrostowi przeciętnego wieku drzewostanów.

Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów.			
Nadleśnictwo	Przeciętny wiek drzewostanów	Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności	Różnica
Obręb Strzelce Kraj	58	50	8
Obręb Wilanów	61	50	11
Nadleśnictwo Strzelce Kraj.	60	50	10

Przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa powinien być zbliżony (w granicach +/- 5 lat) do połowy średniego wieku rębności drzewostanów. Różnica 5 do 15 lat jest odstępstwem.

Przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie nie spełnia pożądanych relacji. Jest on wyższy o 10 lat, co powoduje konieczność zwiększenia poziomu użytkowania rębnego.

W przypadku odstępstwa nie powinno się go pogłębiać do stanu powodującego znaczne odstępstwo, co znajduje odzwierciedlenie w projekcie planu urządzenia lasu.

6. Zadania z zakresu hodowli lasu.

Powierzchniowy rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu na okres 2020 – 2029			
Wyszczególnienie	Obręb		Nadleśnictwo
	Strzelce Kraj.	Wilanów	
	powierzchnia w ha		
1	2	3	4
I. Odnowienia i zalesienia, w tym:	200,07	355,03	555,10
1. halizny, płazowiny, zręby	31,94	18,88	50,82
2. grunty nieleśne	-	-	-

Powierzchniowy rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu na okres 2020 – 2029			
Wyszczególnienie	Obręb		Nadleśnictwo
	Strzelce Kraj.	Wilanów	
	powierzchnia w ha		
1	2	3	4
3. zręby projektowane	168,13	336,15	504,28
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:	343,21	841,94	1185,15
1. przy rębniach złożonych	319,83	835,29	1155,12
2. podsadzenia	18,57	5,01	23,58
3. dolesienia luk i przerzedzeń	4,81	1,64	6,45
III. Poprawki i uzupełnienia	0,39	1,38	1,77
Ogółem I + II + III	543,67	1198,35	1742,02
IV. Wprowadzenie podszytów	-	-	-
V. Pielęgnowanie, w tym:	902,62	1848,75	2751,37
1. gleby	209,06	264,61	473,67
2. upraw (CW)	298,08	529,47	827,55
3. młodników (CP)	395,48	1054,67	1450,15
VI. Melioracje w tym:	455,30	1062,69	1517,99
1. melioracje wodne	-	-	-
2. melioracje agrotechniczne	455,30	1062,69	1517,99

Orientacyjna wielkość poprawek na gruntach projektowanych do odnowienia wynosi 171 ha (10 % powierzchni). Orientacyjna wielkość pielęgnowania projektowanych odnowień wynosi – pielęgnowanie gleby (PIEL) 1366 ha, pielęgnowanie upraw (CW) 683 ha.

Przyjęto następujące typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw:

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Skład docelowy odnowień %
Bśw	So	So 80, Brz i inne 20
Bw	So	So 80, Brz i inne 20
Bb	So	So 90, Brz i inne 10
BMśw	So	So 80, Brz i inne 20
	Bk-So	So 70, Bk 20, Db i inne 10
	Db-So	So 70, Db 20, Bk i inne 10
BMw	So	So 80, Db i inne 20
BMb	Brz-So	So 60, Brz 30, Św i inne 10
LMśw	Bk-So	So 50, Bk 30, Db i inne 20
	So-Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20
	Db-So	So 50, Db 30, Bk i inne 20
	Db-Bk-So	So 40, Bk 30, Db i inne 30
	So-Db*	Db 50, So 30, Bk i inne 20
LMw	So-Db	Db 50, So 30, Św i inne 20
LMb	Ol	Ol 70, Brz i inne 30
Lśw	Bk	Bk 80, Db i inne 20
	Bk-Db	Db 50, Bk 30, Md i inne 20
	Db-Bk	Bk 50, Db 30, Md i inne 20
Lw	Db	Db 70, js i inne 30
OIJ	Ol-Js	Js 60, Ol 30, Brz i inne 10
	Js-Ol	Ol 30, Js 30, Brz i inne 10
OI	Ol	Ol 90, Js i inne 10

* Komisja pozytywnie zaopiniowała przedstawiony przez wykonawcę prac urzędzeniowych dodatkowy typ drzewostanu dla LMśw So-Db, z docelowym składem odnowień Db 50, So 30, Bk i inne 20.

W elaboracie zostanie zamieszczony wykaz powierzchni z odnowieniem naturalnym.

7. Wytyczne w sprawie ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej.

Podczas NTG uznano, że zagadnienia ochrony lasu przedstawiono w referacie i analizie gospodarki przeszłej w sposób prawidłowy. Plan ochrony p.poż opracowany został zgodnie z „Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu” z 21 listopada 2011r., rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2006 Nr 58 poz. 405), rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09.07.2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2010 Nr 137 poz. 923) oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 Nr 109, poz. 719).

Plan został uzgodniony z RDLP, Nadleśnictwem i KP PSP w dniu 30 października 2019 roku. Nadleśnictwo zostało zaliczone do II kategorii zagrożenia pożarowego.

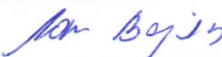
8. Ustalenia dotyczące programu ochrony przyrody Nadleśnictwa.

Podczas NTG zaakceptowano przedstawiony projekt Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie na okres 2020 – 2029 r. Program sporządzony zostanie, jako oddzielny tom, do którego załączona będzie mapa walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:25000. Program niniejszy zostanie sporządzony w trzech egzemplarzach.

9. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Podczas NTG zaakceptowano przedstawioną prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko. Prognoza została wykonana zgodnie z zakresem i stopniem szczegółowości uzgodnionym przez Dyrektora RDLP w Szczecinie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. oraz Lubuskim Wojewódzkim Inspektoratem Sanitarnym w Gorzowie Wlkp.

Protokołował:

Zastępca Dyrektora Oddziału
mgr inż. Adam Bajon

Przewodniczący:

ZASTĘPCA DYREKTORA
GOSPODARKI LEŚNEJ
Krzysztof Sielecki

Akceptuję:

DYREKTOR
REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH
Andrzej Szeląg

[illegible]

[illegible]

[illegible]